01-OIK_PROTI_OIK_01 2/26/19 10:30 PM Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2019 • Ετος 5ο • Αρ. φύλλου 220* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Cyprus

ΡΟΜΠΕΡΤ ΠΙΚΑΡΝΤ

Η ποιοτική δημοσιογραφία κοστίζει

«Η βιωσιμότητα της ποιοτικής δημοσιογραφίας είναι το ίδιο σημαντική για τη δημοκρατία όσο η διασφάλιση του δικαιώματος ψήφου των πολιτών», λέει στην «Κ» ο Αμερικανός καθηγητής και ερευνητής Ρόμπερτ Πικάρντ. Ο 68χρονος καθηγητής θεωρείται από τους «γκουρού» των media economics έχοντας συγγράψει περισσότερα από 30 βιβλία για την οικονομία. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ

Βάζουν «φρένο» στα Airbnb

Σειρά περιορισμών στις βραχυχρόνιες μισθώσεις τύπου Airbnb τόσο για φυσικά πρόσωπα όσο και για επαγγελματίες που διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό ακινήτων εξετάζει η κυβέρνηση, προκειμένου να ελεγχθεί η δυναμική αυτή τάση που ναι μεν έδωσε ώθηση στην κτηματαγορά, αλλά έχει προκαλέσει και έντονες αντιδράσεις. Σχέδιο από τέσσερα υπουργεία. **Σελ. 15**

ΙΤΑΛΙΑ

Δυσπιστία για την οικονομία

Η Ιταλία είναι η μοναδική χώρα μέλος της Ευρωζώνης που παγιδεύτηκε σε ύφεση στα τέλη του 2018, αντανακλώντας την αστάθεια που προκλήθηκε από τις πολιτικές εξελίξεις σε μια οικονομία που είχε αρχίσει να βαδίζει σε στέρεο έδαφος ύστερα από καιρό. Τα αίτια πηγάζουν από τη δυσπιστία που επικρατεί για την πορεία της οικονομίας. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Σε μοντέλο ΣΚΤ για τα ΜΕΔ οι τράπεζες

Διαχωρισμός σε «καλή» και «κακή» ή μεγάλες πωλήσεις δανείων – Εντείνονται οι πιέσεις από τον SSM

Μεγάλες αλλαγές αναμένονται στις τράπεζες της Κύπρου, στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνουν για μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων τους. Βλέποντας ότι το μοντέλο διαχωρισμού της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας σε «καλή» και «κακή» τράπεζα και απορρόφησης του καλού κομματιού από την Ελληνική Τράπεζα ήταν μία συνταγή που πέτυχε, φαίνεται πως θα το ακολουθήσουν. Δηλαδή, είτε θα προχωρήσουν στην δημιουργία «κακών» τραπεζών, είτε σε μεγάλες πωλήσεις δανείων, αναλόγως του τι ταιριάζει καλύτερα στο προφίλ της κάθε τράπεζας. Εκείνο που θέλουν στην Φρανκφούρτη, εκ μέρους του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, είναι να καθαρίσουν οι τράπεζες από τα κόκκινα δάνεια πουλώντας τα σε μη τραπεζικές οντότητες. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η Τράπεζα Κύπρου που έχει πέντε και πλέον δισ. ευρώ κόκκινων δανείων κατευθύνεται προς τη δημιουργία μιας οντότητας που θα μεταφέρει εκεί τα δάνεια αυτά (κακή τράπεζα), ενώ η Ελληνική Τράπεζα θα προχωρήσει σε πώληση προβληματικών δανείων 1 – 1,5 δισ. ευρώ. **Σελ. 3**

Το μεγάλο μυστήριο του κόσμου των επενδύσεων

Πίσω από το ξενοδοχείο Ritz-Carlton, στον πιο ψηλό ουρανοξύστη του Χονγκ Κονγκ και στον 66ο όροφο του Διεθνούς Κέντρου Εμπορίου, βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια του κόσμου των επενδύσεων. Πρόκειται για τα κεντρικά γραφεία μιας αινιγματικής εταιρείας, της China Ding Yi Feng Holdings Ltd, που, όπως επισημαίνει το Bloomberg, φαίνεται εκ πρώτης όψεως το άκρον άωτον της επιτυχίας. Η μετοχή της έχει σημειώσει πρωτοφανή άνοδο αφήνοντας πίσω της οποιαδήποτε άλλη στην κατηγορία της, με μια ιλιγγιώδη εκτίναξή της κατά 8.563% μέσα στην τελευταία πενταετία. **Σελ. 10**

Ηλθε η ώρα για μεγάλες αλλαγές στη Cyta

Συνέντευξη Α. Νεοκλέους

Τις απόψεις του για το θεσμικό πλαίσιο του οργανισμού τονίζει σε συνέντευξη στην «Κ» ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της Cyta Ανδρέας Νεοκλέους. Τονίζει ότι πρέπει να γίνουν σημαντικές αλλαγές και ζητά την έμπρακτη στήριξη του κράτους. Επισημαίνει πως ο Οργανισμός μέχρι σήμερα έχει δώσει στο κράτος 800 εκατ. ευρώ ως μέρισμα. Πιστεύει πως η Cyta έχει ανάγκες ανθρώπινου δυναμικού για επενδυτικά έργα, όπως οι οπτικές ίνες. **Σελ. 4**

Η Easy Jet θέλει να ανοίξει φτερά και για το Πάφος-Αθήνα

«Καίνε» οι τιμές εισιτηρίων

Σε προκαταρκτικές συζητήσεις με το Υπουργείο Μεταφορών έχει προχωρήσει η Easy Jet, προκειμένου να περιλάβει στο πτητικό της πρόγραμμα και το δρομολόγιο Πάφου-Αθήνας. Το κενό δημιουργήθηκε από το κλείσιμο της Cobalt τον Οκτώβριο. Από τότε οι τιμές των εισιτηρίων για την Αθήνα έχουν πάρει την ανιούσα, ενώ δεν διαφαίνεται αλλαγή δίχως την εισχώρηση νέας εταιρείας. **Σελ. 5**

Ας βρούμε
την **ασφάλεια**
που σου ταιριάζει
καλύτερα!

www.pancyprianinsurance.com

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Κάτοχος άδειας άσκησης ασφαλιστικών εργασιών Γενικού Κλάδου.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΙΟΥ ΠΟΛΥΒΙΟΥ

Συμφωνίες με κολοσσούς για επτά νέα ξενοδοχεία

Σε συμφωνία με ξενοδοχειακούς κολοσσούς έχει προχωρήσει η Sunny Seeker Hotels, η οποία αναμένεται να προσθέσει στο χαρτοφυλάκιό της άλλες τέσσερις ξενοδοχειακές μονάδες έως το 2025, με την επωνυμία Radisson.Το πρώτο τρίμηνο του 2019 αναμένεται να αρχίσουν οι εργασίες για το πρώτο ξενοδοχείο Best Western στην Κύπρο. Μιλά στην «Κ» ο CEO της διαχειρίστριας εταιρείας Μάριος Πολυβίου. **Σελ. 8**

ΣΥΝΑΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ-ΑΚΙΝΤΖΙ

Παραμένει η απόσταση στα κεφαλαιώδη ζητήματα

Παρά τα συγκεκριμένα ΜΟΕ στα οποία κατέληξαν Αναστασιάδης και Ακιντζί, η απόσταση παραμένει μεγάλη ανάμεσα στα κεφαλαιώδη ζητήματα του Κυπριακού. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι στη συνάντηση ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έθεσε και το θεμα της Αμμοχώστου με το ενδεχόμενο να μπουν ειδικοί στην πόλη για να γίνει μια μελέτη και να δημιουργηθεί επιτροπή που να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο ζήτημα. **Σελ. 6**

Χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης θα έχει η Ελλάδα

Εγκλωβισμένη έως το 2023

Σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης θα παραμείνει εγκλωβισμένη η ελληνική οικονομία έως το 2023. Αυτό προκύπτει από το υπό κατάρτιση μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα 2020 -2023. Σύμφωνα με εγκύκλιο του υπ. Οικονομικών το ΑΕΠ θα αυξάνεται με ρυθμό 2,5% φέτος, 2,3% το 2020, 2,1% το 2021, 1,8% το 2022 και1,8% το 2023. **Σελ. 24**

Εξαπατούσαν επενδυτές με διαμάντια

Δίκτυο πέντε ιταλικών τραπεζών και δύο μεσιτικών εταιρειών εξαπάτησε τους επενδυτές, καθώς τους πωλούσε διαμάντια σε τιμές πολύ υψηλότερες από τις τρέχουσες του εμπορίου. Συνολικά έχουν κατασχεθεί πάνω από 700 εκατ. ευρώ από τα ταμεία τους. **Σελ. 12**

ΑΝΑΛΥΣΗ *Του* **HOLGER SCHMIEDING***

Ο Μακρόν μπορεί να γίνει η Θάτσερ της Γαλλίας

Ο Εμανουέλ Μακρόν έχει τη δυνατότητα να αναμορφώσει τη Γαλλία όπως η Θάτσερ τη Βρετανία τη δεκαετία του 1980 και ο Γκέρχαρντ Σρέντερ τη Γερμανία πριν από 15 χρόνια. Μπορεί να οδηγήσει τη Γαλλία σε μια χρυσή δεκαετία. Μια ενισχυμένη Γαλλία θα βοηθήσει να χαλαρώσουν οι εντάσεις στο εσωτερικό της Ευρωζώνης, που προέκυψαν από το χάσμα ανάμεσα στις ασθενέστερες και τις ισχυρότερες χώρες. Το κίνημα των «Κίτρινων Γιλέκων» αποτελεί την πλέον σκληρή δοκιμασία για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Αφού νίκησε στις εκλογές το 2017, ο Μακρόν είχε την ίδια τύχη με τους προκατόχους του. Λίγο καιρό αφότου ανέλαβε την εξουσία, άρχισε να υποχωρεί η δημοτικότητά του. Ισως, όμως, να έχουν παρέλθει τα χειρότερα. Η δημοτικότητά του ανέκαμψε τον Φεβρουάριο στο 28% από το 23% του περασμένου Φεβρουαρίου. Καθώς ριζοσπαστικοποιούνται τα «Κίτρινα Γιλέκα» χάνουν μέρος από τη στήριξη της κοινής γνώμης.

Τα δημοσιονομικά μέτρα που υποσχέθηκε ο Μακρόν αρχίζουν να αποδίδουν και ο διάλογος με τους πολίτες φαίνεται πως καρποφορεί. Τα προβλήματα όμως από τις κινητοποιήσεις των «Κίτρινων Γιλέκων» είχαν ως αποτέλεσμα να υποχωρήσει τον Δεκέμβριο η καταναλωτική εμπιστοσύνη στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων τεσσάρων ετών. Το ΑΕΠ, ωστόσο, αυξήθηκε κατά 0,3% σε τριμηνιαία βάση. Τον Ιανουάριο τα προβλήματα από τις κινητοποιήσεις περιορίστηκαν και ανέκαμψε η καταναλωτική εμπιστοσύνη. Η χαλάρωση της πίεσης από τις κινητοποιήσεις σημαίνει πως η γαλλική οικονομία μπορεί να αναπτυχθεί το πρώτο τρίμηνο περισσότερο από την πρόβλεψή μας για 0,1%. Εάν και εφόσον μειωθούν οι κίνδυνοι παγκοσμίως, η γαλλική οικονομία μπορεί να επιστρέψει σε ρυθμούς ανάπτυξης κοντά στο δυναμικό της με αύξηση του γαλλικού ΑΕΠ κατά 0,4% σε τριμηνιαία βάση.

Προβλέπουμε πως αυτό δεν θα συμβεί πριν από το τρίτο τρίμηνο του έτους. Η αύξηση της απασχόλησης θα διευκολύνει τον Μακρόν να προωθήσει τη μεταρρυθμιστική του ατζέντα παρά τις αντιδράσεις, να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις ειδικοτήτων στην αγορά εργασίας και να αναδιαρθρώσει το συνταξιοδοτικό σύστημα. Η Γαλλία είναι η μοναδική από τις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες που έχει υπερβεί την πρόβλεψή μας για ανάπτυξη 1,1% το 2019. Τι θα συμβεί, όμως, αν οι κίνδυνοι (εμπορικός πόλεμος, Κίνα, σκληρό Brexit) δεν αποκλιμακωθούν την άνοιξη αλλά οξυνθούν; Ακόμη και τότε, ο Μακρόν δεν θα έχει αποδυναμωθεί ως ηγέτης ούτε θα κινδυνεύει να αποτύχει. Το πλεονέκτημά του έναντι των προκατόχων του και των άλλων Ευρωπαίων ηγετών είναι ότι το κόμμα του το ίδρυσε ο ίδιος, γι' αυτό και το κόμμα δεν μπορεί ούτε άλλο αρχηγό να βρει ούτε άλλη πολιτική. Καμία μεταρρυθμιστική πορεία δεν είναι τέλεια, ούτε και χρειάζεται να είναι.

Αν η Γαλλία επιμείνει στις μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και του εκπαιδευτικού συστήματος, θα υπάρχουν τα περιθώρια για να εφαρμόζει ο Μακρόν ορισμένα δημοφιλή δημοσιονομικά μέτρα, όπως αυτά που ανακοίνωσε στα τέλη του 2018. Και εφόσον ο Μακρόν χτίσει πάνω στις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του, θα δώσει ώθηση στις κρίσιμες αλλαγές που απαιτούνται για να ενισχυθεί το δυναμικό ανάπτυξης της Γαλλίας και να αυξηθούν οι πιθανότητες επανεκλογής του.

* Ο κ. Holger Schmieding είναι επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank.

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 26/02/19 22:46 Page 2

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Το «ππούλλιν» του Νεύτωνα

Παρόλο που δεν το αποκαλείς «τυπική κουβέντα παλιών συμμαθητών», είχα προ ημερών μια συζήτηση με έναν κολλητό από τα παλιά, ο οποίος είναι και αυτός του ευρύτερου κατασκευαστικού τομέα, για το κεφάλαιο των ψηλών κτηρίων. Σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα η συζήτηση εστιάστηκε στα θέματα ασφάλειας.

Αυτός, πιο έμπειρος λόγω εργασίας σε εργοτάξια ψηλών κτηρίων στο εξωτερικό, μου λέει: «… δεν μπορείς να φανταστείς πόσοι άνθρωποι σκοτώνονται επειδή δεν παίρνουν στα σοβαρά τα θέματα ασφάλειας στο εργοτάξιο. Για παράδειγμα, μπορεί ένας εργάτης στον 30ο όροφο να ξεκαλουπώνει μια πλάκα, να μη λάβει σοβαρά υπόψη τον αέρα σε αυτό το ύψος και κρατώντας το πλακάζ να το μεταφέρει κάποια μέτρα πιο κάτω, να τον συμπαρασύρει ο αέρας και να τον ρίξει εκτός κτηρίου…».

Σε κλάσμα δευτερολέπτου σκεφτήκαμε μεγαλοφώνως το ίδιο πράγμα: «…. Σκέψου να πέσει μια βίδα ή ένα ππούλλιν (βλέπε μπουλόνι και παξιμάδι στα ελληνικά), από τον 40ον όροφο κάτω στο έδαφος…. Τι θα γίνει;»… Και αμέσως αν ήσουν εκεί θα έβλεπες ένα σπινθηροβόλο βλέμμα μέσα στα μάτια μας! «Θέλεις να πεις τι ταχύτητες αναπτύσσονται και τι μομέντουμ;»… Αποφασίσαμε λοιπόν να ξεσκονίσουμε τη Φυσική μας από τον καιρό των A-Levels έτσι χαλαρά πίνοντας το καφεδάκι μας. Ρίχναμε τους μαθηματικούς τύπους τον ένα μετά τον άλλο και θυμηθήκαμε το s=ut+(1/2)at2, το a=(v-u)/t,το a=g όπου το g=9,8m/s2 (η επιτάχυνση λόγω της έλκυσης της βαρύτητας) και αντικαθιστούσαμε νούμερα στις μεταβλητές για επιτάχυνση, αρχική ταχύτητα, απόσταση, χρόνο κλπ, και βγάζουμε ένα νούμερο κοντά στα 217χλμ ανά ώρα! Σκεφτείτε λοιπόν πως από ένα ύψος 190μ, μέσα σε έξι και κάτι δευτερόλεπτα, το «ππούλλιν» έχει αγγίξει τέτοια υπερταχύτητα πριν πέσει στο έδαφος. Αντιλαμβάνεστε πως με τη μάζα που διαθέτει και με τέτοια ταχύτητα, το μομέντουμ που αποκτά πριν πέσει στο έδαφος είναι τεράστιο. Είναι ικανό να σου ανοίξει τρύπα στο κρανίο…

Όσοι επισκέπτονται εργοτάξια, θα πρέπει να το κάνουν πάντα συνοδευόμενοι από τον υπεύθυνο εργοταξίου και να λαμβάνουν τα μέτρα ασφάλειας που επιβάλλει ο νόμος.

Αυτό το μικρό παράδειγμα είναι ενδεικτικό της επικινδυνότητας του να βρίσκεται κάποιος απροστάτευτος σε ένα τέτοιο εργοτάξιο. Είναι γι' αυτό αλλά και για ένα σωρό άλλους λόγους που άτομα που δεν έχουν άμεση σχέση με το εργοτάξιο απαγορεύεται να εισέρχονται. Είναι πολύ εύκολο να θέσουν τη ζωή τους σε κίνδυνο. Είναι μάλιστα καλό να αποφεύγουν να περνούν εντός κάποιας ακτίνας από αυτό επειδή ποτέ δεν ξέρεις πως ένα αντικείμενο θα φύγει από τον τάδε όροφο. Μπορεί να μην είναι σε κάθετη πτώση, αλλά για κάποιο λόγο σε καμπυλωτή πτώση είτε επειδή κάποιος το κλότσησε ή επειδή το παρέσυρε ο αέρας.

Ο χρόνος πτώσης είναι ο ίδιος για το ίδιο αντικείμενο και όπως είδατε αφορά σε κάποια δευτερόλεπτα που σημαίνει πως ο χρόνος αντίδρασης είναι πρακτικά ανύπαρκτος…. Στο τσακ – μπαμ σου έρχεται η … κεραμίδα στο κεφάλι…

Όσοι επισκέπτονται εργοτάξια, θα πρέπει να το κάνουν πάντα συνοδευόμενοι από τον υπεύθυνο εργοταξίου και να λαμβάνουν τα μέτρα ασφάλειας που επιβάλλει ο νόμος, όπως – ας πούμε –να φοράνε κράνος, γιλέκο με φωσφορούχες ταινίες, αντιστατικά παπούτσια με ενισχυμένες σόλες κλπ. Ο εργολάβος θα πρέπει να είναι πλήρως συμμορφούμενος με το σχέδιο ασφάλειας και υγείας εργοταξίου όχι μόνο στα χαρτιά, αλλά ιδιαίτερα στην πράξη. Όσο πιο ψηλά, τόσο πιο αυστηρά επειδή δεν υπάρχει περιθώριο λάθους και ο αέρας είναι ένα στοιχείο της φύσης που δεν πρέπει να υποτιμάται ποτέ.

Δεν σηκώνει περιθώρια μαγκιάς για όσους εργάζονται ή επισκέπτονται εργοτάξια και αυτό θα πρέπει να τονίζεται συνεχώς και ακατάπαυστα. Ιδιαίτερα τώρα που φαίνεται να μπαίνουν στις οικοδομές ένα σωρό ανειδίκευτοι εργάτες με ελάχιστη ή μηδαμινή εμπειρία, παιδεία και επιμόρφωση σε θέματα εργοταξίου. Τώρα που ο τομέας των κατασκευών και δη των ψηλών κτηρίων είναι σε άνθηση ας προσέχουμε έτσι ώστε να μην έχουμε ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Κατά τ' άλλα, ενθαρρύνετε να παιδιά σας να διαβάζουν Φυσική! Είναι ένα μάθημα με πληθώρα εφαρμογών στην καθημερινότητα μας…!

Ο ΑνδρέαςΑ. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η τέχνη ως ΜΟΕ και ο Μαυρίκιος ως ζάλη

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Τελικά μίλησαν για… τέχνη! Ο Healthy και ο Ακιντζί, αφού είδαν και απόειδαν πως δεν πρόκειται να καταλήξουν σε κανένα από τα προτεινόμενα και πολυσυζητημένα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, είπαν να μιλήσουν για… τέχνη! Και να ανταλλάξουν αιχμάλωτα έργα καλλιτεχνών, μια που ούτε και τα κόκαλα αιχμαλώτων πια δεν βρίσκονται.

Από τα πέντε ΜΟΕ που "ανακοινώθηκαν" δεν υπάρχει κανένα νέο. Όλα αποτελούν παλιές, πολυσυζητημένες προτάσεις. Και η κινητή τηλεφωνία, που παραμένει ακόμα ως πρόταση, και η συνεργασία στον τομέα του ηλεκτρισμού που υλοποιήθηκε στο παρελθόν με συμφωνία από το 2015, και η πρόταση για αποναρκοθέτηση που προϋπήρχε και κανονικά θα έπρεπε μέχρι σήμερα να μην υπήρχε κανένα ναρκοπέδιο… Τελικά μόνο η τέχνη θα μας σώσει. Τα περίπου 200 έργα τέχνης Ελληνοκύπριων καλλιτεχνών που κρατούσε αιχμάλωτα το κατοχικό καθεστώς θα επιστρέψουν στους κατόχους (;) τους και ως "αντάλλαγμα" στους Τουρκοκύπριους θα δοθούν οπτικοακουστικό υλικό με Τουρκοκύπριους καλλιτέχνες από τα αρχεία του ΡΙΚ που χρονολογούνται στην περίοδο πριν από το 1963.

«Σαν έργο τέχνης είμαστε!»

Ας είναι. Και η τέχνη είναι μια άκρη. Και βεβαίως χωρίς να το γνωρίζουν οι παλιόφιλοι Λεμεσιανοί επιβεβαίωσαν χθες τον Πικάσο που έλεγε: "Η τέχνη είναι ένα ψέμα που μας βοηθάει να ανακαλύψουμε την αλήθεια." Αν και έχουν ακόμα δρόμο…

Για την ουσία της συνάντησης πάντως οι πληροφορίες μου λένε ότι ο Healhty πήγε με μεγάλη λίστα ΜΟΕ, περισσότερα από είκοσι, την οποία ο Ακιντζί είπε πως θα μελετήσει. Ούτως ή άλλως δεν θα μπορούσε αυτός να αποφασίσει… Στη λίστα υπάρχει πρόταση και για άνοιγμα νέων οδοφραγμάτων και για δημιουργία ειδικής επιτροπής για την Αμμόχωστο…

Και ενώ αυτή τη φορά υπήρξαν χαμόγελα και πιο ζεστή ατμόσφαιρα ο Ακιντζί παρέμεινε… βράχος στη θετική ψήφο των Τουρκοκυπρίων για κάθε απόφαση αλλά και υπέρ των εγγυήσεων και των επεμβατικών δικαιωμάτων της Τουρκίας. Ακόμα κι όταν ο Healthy του εξηγούσε την πρότασή του για την αποκέντρωση των εξουσιών. Ο Ακιντζί το βιολί του… υπέρ της θετικής ψήφου για κάθε απόφαση.

Λέτε τελικά να την πάθουμε και να ισχύσουν και τα δύο; Και η θετική ψήφος και η αποκέντρωση εξουσιών;

Αν μη τι άλλο ο Ακιντζί ανέφερε στον Healthy πως θα μπορούσαν να ξανασυναντηθούν για να συζητήσουν ειδικά την αποκέντρωση εξουσιών μιας και χθες δεν πολυκατάλαβε πως την εννοούσε ο δικός μας.

Αρκετοί… ζαλίστηκαν από την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για τις βρετανικές βάσεις στο Μαυρίκιο. Οι του Ενδιάμεσου βρήκαν ευκαιρία να μιλήσουν για μια ακόμα αγωνιστική μάχη που δεν δώσαμε, οι "ενδοτικοί" βλέπουν μια νέα αφορμή για επανάληψη του "διαίρει και βασίλευε" με σοβαρές επιπτώσεις στο Κυπριακό. Ο Πολύς Πόλυς πάλι βρήκε ευκαιρία να κάνει προτάσεις. Απ' αυτές που κάνει κατά καιρούς και φιγουράρουν ως ρομαντικό ανάγνωσμα στα ΜΜΕ και μπαίνουν στα ράφια και στο βιογραφικό του συντάκτη…

Χθες άκουσα και τον Τσελεπή του ΑΚΕΛ να λέει πως το ΑΚΕΛ από τον καιρό του Βασιλείου ετοίμαζε προτάσεις για νομική αντιμετώπιση των βρετανικών βάσεων. Των βρετανικών βάσεων εναντίον των οποίων κάθε τρεις και λίγο διαδηλώνει η ΕΔΟΝ από τότε που ο Χριστόφιας έφυγε από την Προεδρία. Αλήθεια γιατί το ΑΚΕΛ δεν χρησιμοποίησε τις νομικές προτάσεις που είχε στα συρτάρια του από τον καιρό του Βασιλείου, όταν ο Χριστόφιας βγήκε στην εξουσία;

Η ΔΗΚΟαναθρεμμένη Φωτούλα μου έλεγε χθες πως "κανένα πνεύμα δεν πρέμησε μετά την κόντρα Νικόλα-Λιλλήκα. Τουλάχιστον στο ΔΗΚΟ επικρατεί αναβρασμός και ακούγονται πολλά… γαλλικά!".

Όπως μου εξήγησε πολύ σύντομα αναμένεται να υπάρξει νέα αντίδραση από ΔΗΚΟϊκούς. "Μπορεί να μην είναι στο στιλ και το ύφος του Νικόλα ή του Άθω αλλά σίγουρα θα κάνει αίσθηση", μου ανέφερε και πρόσθεσε: "Κάποιοι στα ψηλά δώματα του ΔΗΚΟ μιλάνε για πολιτικούς πυραύλους που θα εκτοξευτούν σύντομα με στόχο να κερδηθούν και εντυπώσεις και ψήφοι"…

ΚΟΥΪΖ: Αληθεύει ότι η μάχη μεταξύ τριών υποψήφιων ευρωβουλευτών, του ίδιου μάλιστα χώρου, φθάνει στα άκρα; Κάποιος είπε πως αν ακουστούν δημόσια όσα λέγονται από τους τρεις υποψήφιους πίσω από κλειστές πόρτες, η κόντρα Λιλλήκα-Νικόλα θα μοιάζει του… κατηχητικού!

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Δεύτερη Πλατφόρμα Μονοδράματος Κυπρίων Δημιουργών

Στη δεύτερη Πλατφόρμα Μονοδράματος Κυπρίων Δημιουργών σε τρεις ημέρες το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει έξι γυναικείους μονολόγους και μιαν «Ελένη». Για την επιλογή των έργων που θα παρασταθούν είχε προγηθεί ανοικτό κάλεσμα και τελικά από τις 16 προτάσεις που εστάλησαν επιλέγησαν οι επτά που θα ανέβουν τελικά στο θέατρο Ριάλτο. Στη φετινή δεύτερη διοργάνωση της Κυπριακής Πλατφόρμας Μονοδράματος συμμετέχουν οι Μήδεια Χάννα, Άντρη Χατζηχριστοδούλου, Γιόλα Κλείτου, Ναταλία Παναγιώτου, Μαρίνα Μακρή, Μόνικα Μελέκη και ο Μάριος Ιωάννου, με έργα προβάλλοντας αυτό το ως μια ξεχωριστή μορφή έκφρασης της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η πρόταση έγινε στο Θέατρο Ριάλτο από τον σκηνοθέτη Μηνά Τίγκιλη για τα 20χρονα του θεάτρου και να γίνει αυτή τη φορά μία κυπριακή πλατφόρμα. Η διοργάνωση για πρώτη φορά «έτρεξε» το 2016 στο πλαίσιο του Πάφος2017-Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Μετά από την επιτυχημένη εκείνη διοργάνωση ο Μηνάς Τίγκιλης θέλοντας να εξελίξει τη διοργάνωση και να αναδείξει ακόμη περισσότερο το θεατρικό είδος του μονοδράματος αποφάσισε να προχωρήσει στη σύσταση της monoCY, μιας μη κερδοσκοπικής καλλιτεχνικής εταιρείας. Με όχημα τη monoCY ο Μηνάς Τίγκιλης στοχεύει στη διάδοση, καλλιέργεια και προβολή του Μονοδράματος ή όπως αλλιώς λέγεται, στα ελληνικά όπως μου επισημαίνει, του Θεατρικού Μονολόγου.

Οι επτά παραστάσεις που θα ανέβουν έχουν το δικό τους ενδιαφέρον και θα μπορούσε να πει κάποιος ότι επίκεντρό τους είναι η γυναίκα, είτε αυτή λέγεται Ερατώ, στον μονόλογο «Η Πόρνη από πάνω» του Αντώνη Τσιπιανίτη, σε σκηνοθεσία Άγι Παΐκου και ερμηνεία Μήδειας Χάννα, είτε Ρίκα στο «Λα Πουπέ», του Βαγγέλη Χαζηγιαννίδη, σε σκηνοθεσία του Γιάννη Μίνω και οι δύο αυτές γυναίκες αναζητούν την αγάπη, την αποδοχή, κάτι που τους λείπει, ονειρεύονται. Μπορεί να είναι δυναμική, όπως η Μαρία Μπρίτνεβα, στο «Γράμματα στον Τένεσι», η οποία κατάφερε να κυριαρχήσει στον Ουίλιαμς και να επηρεάσει καθοριστικά τη θεατρική του γραφή, στην πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση του Ανθούλλη Δημοσθένους ή να είναι η «Κάρμεν», που έγινε σύμβολο της αντισυμβατικότητας, ένας μονόλογος βασισμένος στη νουβέλα του Προσπέρ Μεριμέ, σε δραματοποίηση-σκηνοθεσία της Ναταλίας Παναγιώτου, η οποία επίσης ερμηνεύει την Κάρμεν της.

Από την 1η έως τις 3 Μαρτίου στο Θέατρο Ριάλτο θα ανέβουν επτά παραστάσεις, προβάλλοντας το θεατρικό είδος του μονοδράματος.

Ένας ακόμη άξονας που υπάρχει στην πλατφόρμα είναι η αντίκριση του εαυτού μας και η συνύπαρξή μας με τους άλλους. Το «Τότες Που» με τη Μαρίνα Μακρή, που ερμηνεύει το ομώνυμο μονόπρακτο του Σάμιουελ Μπέκετ και που αφορά τον χρόνο.

Η παράσταση «Lady Lazarus Reinvented» με τις Μόνικα Μελέκη και Ρόζα Μαρία Πάντζη είναι μια πρόταση που θέτει ενώπιος ενωπίω το σώμα και την ψυχή, την ψυχή και το πνεύμα, την ύπαρξή μας με την απουσία μας. Με τον χρόνο και με την ταυτότητα «παίζει» το έργο «Eleni Volume IV» που είναι μια παράσταση επινόησης σε σκηνοθεσία Achim Wieland και SRSLYyours, με ηθοποιό τον Μάριο Ιωάννου. Η Πλατφόρμα Μονοδράματος φιλοδοξεί να γίνει θεσμός και απ' ό,τι φαίνεται υλικό για παραστάσεις επιπέδου και αξιώσεων υπάρχει πολύ στην Κύπρο. Απ' ό,τι σημειώνει και ο Μηνάς Τίγκιλης το επίπεδο υπάρχει και είναι ενδιαφέρον η πλατφόρμα αυτή να γίνει ένα με την κοινωνία της πόλης, όπως συμβαίνει στο εξωτερικό. Σημειώνω εγώ ότι η Λεμεσός είναι μια πόλη που έχει τις πολιτιστικές υποδομές για να φιλοξενήσει τέτοιες ενέργειες, αλλά και τους ανθρώπους να στηρίξουν τέτοιες ενέργειες.

Το πρόγραμμα Παρασκευή 1/3/2019, ώρα 7:00 μ.μ.: «Η Πόρνη από πάνω» του Α.Τσιπιανίτη – Μήδεια Χάννα, σε σκηνοθεσία Άγι Παΐκκου (70'), «Λα Πουπέ» του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη – Άντρη Χατζηχριστοδούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Μίνου/Still Theatre Group (75').

Σάββατο 2/3/2019, ώρα 19:00, «Γράμματα στον Τένεσι» – Γιόλα Κλείτου, σε σκηνοθεσία Ανθούλλη Δημοσθένους (35') «Κάρμεν» – Ναταλία Παναγιώτου (40') «Τότες Που» – Μαρίνα Μακρή (35').

Κυριακή 3/3/2019 , ώρα 19:00, «Lady Lazarus Reinvented» - Μόνικα Μελέκη & Ρόζα Μαρία Πάντζη (40'), «Ελένη Volume IV» – Μάριος Ιωάννου, σε σκηνοθεσία Achim Wieland & SRSLYyours (50').

Πληροφορίες, Θέατρο Ριάλτο, Ανδρέα Δρουσιώτη 19, Λεμεσός, από Παρασκευή 1 Μαρτίου έως Κυριακή 3 Μαρτίου. Τηλέφωνο 77777745, www.rialto.com.cy . Διοργανωτής: monoCY / Συνδιοργανωτής: θέατρο ΡΙΑΛΤΟ. Με τη στήριξη και συνεργασία του Δήμου Λεμεσού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

03-OIK_OIKONOMIA_KATHI 26/02/19 22:41 Page 3

Η συνταγή της ΣΚΤ και σε άλλες τράπεζες

Πώληση δανείων και μοντέλο Συνεργατισμού με απομόνωση του προβληματικού τους χαρτοφυλακίου για μείωση των ΜΕΔ

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Το μοντέλο διαχωρισμού της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας σε «καλή» και «κακή» τράπεζα και απορρόφησης του καλού κομματιού από την Ελληνική Τράπεζα, ήταν μία συνταγή που πέτυχε, παρά τις όποιες απώλειες υπήρξαν που είναι πλέον γνωστές. Αν και η «συνταγή» του να αρθεί η τραπεζική άδεια της Τράπεζας και να λειτουργήσει μόνο ως «κακή» τράπεζα (βλέπε Φορέας – ΚΕΔΙΠΕΣ) κρίθηκε ως αναγκαία για τη Συνεργατική, επί της ουσίας ήταν μία παραλλαγή της συνταγής και όχι η αυθεντική.

Η συνταγή αυτή καθ' αυτή είναι ο διαχωρισμός του χαρτοφυλακίου μίας τράπεζας που έχει Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια και να τα διαχειριστεί ειδική εταιρεία που ειδικεύεται σε αυτή την αγορά.

Προς αυτή την κατεύθυνση, λοιπόν, και οι πιέσεις του Ενιαίου Εποπτικού

Μέχρι το τέλος του χρόνου, σε μερικούς μήνες δηλαδή, Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική θα έχουν χαμηλά μονοψήφια ποσοστά Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Μηχανισμού (SSM), ώστε διά αυτού του τρόπου μέχρι το τέλος του 2019, Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική να έχουν από μηδενικά έως χαμηλά μονοψήφια ποσοστά προβληματικών δανείων στους ισολογισμούς τους. Ενώ αιωρείτο στην ατμόσφαιρα πως η κίνηση με το Συνεργατισμό θα έβαζε «νερό στο κρασί» των εποπτών και θα δινόταν στις κυπριακές τράπεζες περισσότερος χρόνος για να αντιμετωπίσουν τα Μη Εξυπηρετούμενά τους, όπως θα αποδειχθεί στους επόμενους μήνες, δεν θα γίνει.

Όπως μεταφέρθηκε στην «Κ», έπονται μεγάλες αλλαγές στις τράπεζες της Κύπρου που θα περιλαμβάνουν είτε την δημιουργία «κακών» τραπεζών, είτε μεγάλες πωλήσεις δανείων, αναλόγως του τι ταιριάζει καλύτερα στο προφίλ της κάθε τράπεζας. Εκείνο που θέλουν στην Φρανκφούρτη, εκ μέρους του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, είναι να καθαρίσουν οι τράπεζες από τα κόκκινα δάνεια, πουλώντας τα σε μη τραπεζικές οντότητες. Οι τραπεζικές οντότητες θα έχουν έπειτα τον απαιτούμενο χρόνο για να διαχειριστούν τα δάνεια, δάνεια για τα οποία οι τράπεζες δεν έχουν. Ταυτόχρονα, το αν θα δημιουργήσει η ίδια η τράπεζα «κακή» τράπεζα, μεταφέροντας εκτός από τον ισολογισμό της τα κόκκινα δάνεια, ή θα πωλήσει σε ειδικές εταιρείες τα δάνεια αυτά, δεν θα έχει ιδιαίτερη σημασία.

«Αν είσαι τράπεζα και θέλεις να απαλλαγείς από τις προβλέψεις, πρέπει να αποκόψεις τα δάνεια επί των οποίων είσαι υπόχρεη να λάβεις τις καλύψεις που αναπόφευκτα θα σου ζητηθούν από τις εποπτικές αρχές».

Για του λόγου το αληθές, η πληροφόρηση της «Κ» είναι πως η Τράπεζα Κύπρου που έχει πέντε (5) και πλέον δισ. ευρώ κόκκινων δανείων κατευθύνεται προς τη δημιουργία μιας οντότητας που θα μεταφέρει εκεί τα δάνεια αυτά (κακή τράπεζα), ενώ η Ελληνική Τράπεζα θα προχωρήσει σε πώληση προβληματικών δανείων 1 – 1,5 δισ. ευρώ. Έτσι και μόνο θα πετύχουν την εποπτική απαίτηση της Φρανκφούρτης ώστε ο καινούργιος χρόνος να τις βρει με προβληματικά δάνεια που θα κυμαίνονται στο 5% (αν όχι λιγότερα).

Κλειδί τα κεφάλαια

Μία τράπεζα είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει προβλέψεις για προβληματικά δάνεια που έχει στους ισολογισμούς της, βάσει των οδηγιών που τις δίνει ο SSM. Ωστόσο, εάν μία τράπεζα δεν έχει προβληματικά δάνεια, δεν θα είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει προβλέψεις πολλών εκατ. ευρώ. Επί της ουσίας, η λογική που θα ακολουθήσουν είναι η εξής, όπως μεταφέρθηκε στην εφημερίδα:

«Αν είσαι τράπεζα και θέλεις να απαλλαγείς από τις προβλέψεις, πρέπει να αποκόψεις τα δάνεια επί των οποίων είσαι υπόχρεη να λάβεις τις καλύψεις που αναπόφευκτα θα σου ζητηθούν από τις εποπτικές αρχές».

Το πρόβλημα

Ποιο είναι όμως το πρόβλημα που δημιουργείται; Αν και -όπως μεταφέρεται- οι συγχωνεύσεις και οι διαχωρισμοί των τραπεζών ώστε να ισχυροποιηθούν οι υφιστάμενες τράπεζες είναι μέτρο αναγκαίο, πρώτα θα πρέπει να είναι εις θέση να απορροφήσουν τις όποιες ζημιές έρθουν από τέτοιες κινήσεις. Διότι όπως είναι ήδη γνωστό, μία τράπεζα η οποία πωλεί δάνεια, απορροφά μια ζημιά. Η Ελληνική Τράπεζα, όπως η ίδια ανακοίνωσε, στο 18% και στο 20% αντίστοιχα θα ανέλθουν Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1) και ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειάς της ύστερα από την αύξηση κεφαλαίου. Όσον αφορά στην Τράπεζα Κύπρου στο τέλος εννιαμήνου του 2018, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος και ο αντίστοιχος Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, αναπροσαρμοσμένοι για το Project Helix (πώλησης ΜΕΔ ύψους 2,8 δισ. ευρώ στην Apollo Asset Management, ανήλθαν σε 13,2% και 16,2% αντίστοιχα. Από τα παραπάνω, προκύπτει πως η Ελληνική θα έχει μεγαλύτερη άνεση για να προχωρήσει στις –επιβεβλημένες από τον SSM- κινήσεις, ενώ η Τράπεζα Κύπρου θα χρειαστεί να δημιουργήσει τα κεφάλαια. Εξάλλου, οι ιδιωτικές τράπεζες έχουν πρόσβαση σε εργαλεία που θα της φέρουν κεφάλαια, άρα είναι δεδομένο και γι΄ αυτήν πως θα προχωρήσει σε ό,τι κρίνει καλύτερο.

Σχολιάζεται πως ο Συνεργατισμός δεν είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε τέτοια εργαλεία, γι΄ αυτό και η στήριξη του ερχόταν από κρατικούς πόρους.

Και μικρότερες

Μπορεί ο SSM να εποπτεύει μόνο τις μέχρι πρότινος τέσσερις (4) συστημικές τράπεζες (τρεις πλέον μετά την παύση του Συνεργατισμού), αλλά έγινε αντιληπτό και σε μικρότερες τράπεζες η ανάγκη του διαχωρισμού και τα οφέλη που προκύπτουν. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) όπως είχε καταγράψει και η «Κ», προχώρησε στο τελευταίο τρίμηνο του 2018 στο διαχωρισμό του χαρτοφυλακίου της σε καλή και κακή τράπεζα, ενώ κάτι αντίστοιχο έπραξε και η AlphaBank Κύπρου. Η AlphaBank μετέφερε σε όχημα ειδικού σκοπού (SPV) 400 εκατ. προβληματικών δανείων, επαναλαμβάνοντας επί της ουσίας την ίδια κίνηση που είχε προχωρήσει το 2012, όπου είχε μεταφέρει 1,6 δισ. ευρώ κόκκινων δανείων πάλι σε SPV.

Τραπεζική ένωση

Ο ύψιστος σκοπός για τη μείωση των προβληματικών δανείων σε τράπεζες είναι η δημιουργία της Τραπεζικής Ένωσης. Όπως τόνισε η Επιτροπή στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 2017, η Τραπεζική Ένωση θα πρέπει να ολοκληρωθεί με παράλληλη επίτευξη της μείωσης και του επιμερισμού των κινδύνων. Σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα ποσοστά των ΜΕΔ στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα συνέχισαν να μειώνονται το πρώτο εξάμηνο του 2018, φτάνοντας κατά μέσο όρο στο 3,4%, και πλησιάζουν πάλι τα προ κρίσης επίπεδα. Όπως αναφέρει το δελτίο που συνόδευε την έκθεση προόδου σχετικά με τη μείωση των κινδύνων στην Τραπεζική Ένωση, το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει τη γενική τάση βελτίωσης σε ολόκληρη την Ένωση τα τελευταία χρόνια, η οποία κατέστη δυνατή χάρη στην αποφασιστική δράση των κρατών μελών και των παραγόντων της αγοράς, κυρίως σε χώρες με σχετικά υψηλά επίπεδα ΜΕΔ. Παρά τα ενθαρρυντικά αυτά σημάδια, σημειώνεται πως τα υψηλά ποσοστά των ΜΕΔ εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για ορισμένα κράτη μέλη. Στόχος, η σύσταση ενός κοινού δημοσιονομικού μηχανισμού ασφάλειας του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και η λήψη περαιτέρω μέτρων για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος εγγύησης των καταθέσεων.

Ως εθνικό προχωράει το έργο ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Αύριο αναμένεται να διατυπωθεί και επισήμως η απόφαση της Ελλάδας να προχωρήσει το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με την Αττική ως εθνικό, διαδικασία που εν πολλοίς δρομολογείται ανεπισήμως εδώ και μήνες. Αυτό που ουσιαστικά αναμένει το υπουργείο Ενέργειας και η ΡΑΕ είναι να παρέλθει η προθεσμία της 28ης Φεβρουαρίου που δόθηκε στον Euroasia για να αποφασίσει εάν αποδέχεται την 100% θυγατρική του ΑΔΜΗΕ «Αριάδνη» ως φορέα υλοποίησης της διασύνδεσης Κρήτης - Αττικής, προκειμένου το έργο να προχωρήσει ως μέρος της διακρατικής διασύνδεσης Κρήτης - Κύπρου - Ισραήλ που έχει ενταχθεί στον κατάλογο των PCI (έργα κοινού ενδιαφέροντος).

Μάλιστα, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Σταθάκης, όπως αποκάλυψε σε πρόσφατο δημοσίευμά της η «Κ», έχει ενημερώσει τον επίτροπο Ενέργειας της Ε.Ε. Μικαέλ Αρίας Κανιέτε με επιστολή του στις 30/1/19 για τις προθέσεις της ελληνικής πλευράς να προχωρήσει το έργο ως εθνικό στην περίπτωση που ο Euroasia δεν συναινέσει στη λύση της «Αριάδνης».

Ο Euroasia στο μεταξύ όχι μόνο έχει κάνει σαφές προς όλες τις πλευρές ότι δεν αποδέχεται την πρόταση της ελληνικής πλευράς, αλλά πατώντας πάνω και στις θέσεις της Κομισιόν εξακολουθεί να εμφανίζεται ως ο μοναδικός φορέας υλοποίησης του έργου και να εγείρει νομικές αμφισβητήσεις ως προς τη νομιμότητα των αποφάσεων της ΡΑΕ που καθιστούν την «Αριάδνη» φορέα υλοποίησης. Η πλευρά της Κομισιόν έχει επίσης κάνει σαφές μέσω επιστολής του επιτρόπου Κανιέτε προς τον κ. Σταθάκη ότι η διασύνδεση της Κρήτης με την Αττική για να παραμείνει στον κατάλογο των PCI θα πρέπει να προχωρήσει με φορέα υλοποίησης τον Euroasia εκτός εάν ο ίδιος αποδεχθεί ως φορέα την «Αριάδνη». Ο επίτροπος κάλεσε με την επιστολή του τον κ. Σταθάκη να αποφασίσει εάν το έργο θα υλοποιηθεί εντός του PCI ή ως εθνικό, επισημαίνοντας ότι στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να λάβει υπόψη τις γεωπολιτικές, οικονομικές και ρυθμιστικές συνέπειες. Οι γεωπολιτικές συνέπειες συνδέονται με την ηλεκτρική απομόνωση της Κύπρου από την ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρισμού, αφού το κόστος της διασύνδεσης με την

Αύριο θα διατυπωθεί και επισήμως η απόφαση της Ελλάδας στην Κομισιόν.

Κρήτη ως αυτόνομο έργο κρίνεται μη βιώσιμο.

Εν αναμονή της καταληκτικής ημερομηνίας της 28ης Φεβρουαρίου πάντως, η ΡΑΕ προετοιμάζεται για την έκδοση νέας απόφασης μέσω της οποίας θα αναθέτει το έργο στην «Αριάδνη» ως εθνικό ενταγμένο στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ. Παράλληλα, το υπουργείο Ενέργειας και ο ΑΔΜΗΕ προετοιμάζονται να ανακοινώσουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση της διασύνδεσης αφού με την απένταξη του έργου από τα PCI θα χαθεί και η δυνατότητα χρηματοδότησής του με ποσοστό μέχρι και 60%. Η υποκατάσταση αυτών των πόρων με δανεισμό ή ίδια κεφάλαια θα επιβαρύνει τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που θα κληθούν να χρηματοδοτήσουν την επένδυση μέσω των ρυθμιζόμενων χρεώσεων που πληρώνουν στους λογαριασμούς ρεύματος. Αυτό είναι και ένα από τα θέματα που θα χρειασθεί να διαχειρισθεί και επικοινωνιακά ο κ. Σταθάκης τις αμέσως επόμενες ημέρες.

Στην Παγγαία και το Hilton Cyprus

Στην ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΓΓΑΙΑ Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων περνά και το Hilton Cyprus. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, η Vibrana Holdings Ltd ανακοινώνει ότι έχει υποβάλει δημόσια πρόταση για απόκτηση, κατά το ελάχιστο το 90% και κατά το μέγιστο το 100%, του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της The Cyprus Tourism Development Public Company Limited. Η Vibrana Holdings Ltd είναι εταιρεία που ανήκει μετοχικά στην Παγγαία κατά 90% και κατά 10% στην Invel. Η The Cyprus Tourism Development Public Company Limited είναι η εταιρεία που συνδέεται με το Hilton Cyprus και το Marfin Investment Group. Η Εθνική Παγγαία και οι θυγατρικές της δραστηριοποιούνται σε επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία και στην ενεργό διαχείρισή της. Το χαρτοφυλάκιο του ομίλου αποτελείται από εμπορικά ακίνητα. Πρόκειται, στην πλειοψηφία τους, για κτήρια γραφείων και καταστήματα τα οποία βρίσκονται σε κυρίως αστικές περιοχές

υψηλής προβολής και εμπορικότητας σε όλη την Ελλάδα καθώς και στην Ιταλία και Ρουμανία και εκμισθώνονται σε αξιόπιστους (blue-chip) μισθωτές.

Ακολουθεί η ανακοίνωση

Η Vibrana Holdings Ltd ανακοινώνει ότι έχει υποβάλει δημόσια πρόταση για απόκτηση, κατά το ελάχιστο το 90% και κατά το μέγιστο το 100%, του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της The Cyprus Tourism Development Public Company Limited ("Σκοπευόμενη") με βάση τους όρους και προϋποθέσεις που παρατίθενται στο έγγραφο της Δημόσιας Πρότασης.

Η Vibrana Holdings υπέβαλε πρόταση για απόκτηση της The Cyprus Tourism Development Public Company Ltd.

Η περίοδος αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης από τους μετόχους λήγει στις 15 Μαρτίου, 2019 στις 1:30 μ.μ.

Οι κάτοχοι μετοχών μπορούν να προμηθεύονται αντίτυπα του εγγράφου της Δημόσιας Πρότασης καθώς και Έντυπα Αποδοχής και Μεταβίβασης των Τίτλων από τα γραφεία της Vibrana Holdings Ltd στη διεύθυνση Λεωφόρος Κυριάκου Μάτση 16, Eagle House, 10ος Όροφος, Άγιοι Ομολογητές, 1082 Λευκωσία, κατά τις συνήθεις εργάσιμες ημέρες, μεταξύ των ωρών 9.00π.μ. – 1.00μ.μ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Ο Τάκης Αράπογλου Πρόεδρος της Τράπεζας Κύπρου

Τα Διοικητικά Συμβούλια της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company και της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, στις αντίστοιχες συνεδρίες τους την Τρίτη 26 Φεβρουαρίου 2019, διόρισαν τον κ. Ευστράτιο-Γεώργιο (Τάκη) Αράπογλου ως μέλος στο καθένα από αυτά. Ο διορισμός (και για τα δύο Συμβούλια) τελεί υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ»). Μετά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα διεξαχθεί στις 14 Μαΐου 2019, τα Συμβούλια προτίθενται, σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία ως αυτή προνοείται από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, να θεωρήσουν τον κ. Αράπογλου ως υποψήφιο για τη διαδοχή του Δρα Josef Ackermann για τη θέση του Προέδρου. Σε περίπτωση επιλογής του, ο κ. Αράπογλου θα αναλάβει καθήκοντα μετά την έγκριση του διορισμού του από την ΕΚΤ. Ο κ. Αράπογλου είναι χρηματοοικονομικός εμπειρογνώμονας και σύμβουλος αναγνωρισμένου κύρους. Είναι

Έλληνας υπήκοος με εκτενή πείρα στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων και στην επιχειρηματική, εμπορική και επενδυτική τραπεζική στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική.

Υπηρέτησε ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος στο Συγκρότημα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ως Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank και κατείχε ανώτερες διευθυντικές θέσεις στις Citibank και Chase Manhattan στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην American Express στην Ελλάδα. Σήμερα, ο κ. Αράπογλου είναι Πρόεδρος

Αναμένεται η έγκριση από την ΕΚΤ – Βρέθηκε ο αντικαταστάτης του Josef Ackermann.

του Διοικητικού Συμβουλίου της διεθνούς τσιμεντοβιομηχανίας Titan Cement, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών, όπως και της ναυτιλιακής εταιρείας Tsakos Energy Navigation, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Ο κ. Αράπογλου κατέχει πτυχίο MSc Finance and Management από το Πανεπιστήμιο Brunel του Λονδίνου, BSc Naval Architecture and Ocean Engineering από το Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης και BA Mathematics and Physics από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στις ίδιες συνεδρίες τα Συμβούλια διόρισαν τον κ.Ιωάννη Ζωγραφάκη (Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Σύμβουλο) ως Ανώτερο Ανεξάρτητο Σύμβουλο.

04-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 2/26/19 10:20 PM Page 4

Τώρα είναι η ώρα για σοβαρά βήματα προς το μέλλον

Την έμπρακτη στήριξη του κράτους για σημαντικές αλλαγές ζητά ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της Cyta Ανδρέας Νεοκλέους

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ**

Δυο μήνες μετά την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων του ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της Cyta μιλά για όλους και για όλα. Σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Ανδρέας Νεοκλέους καταθέτει τις απόψεις του για το θεσμικό πλαίσιο του οργανισμού αλλά και τις αλλαγές που θα πρέπει να γίνουν. Τονίζει με έμφαση πως ο Οργανισμός μέχρι σήμερα έχει δώσει στο κράτος 800 εκατ. ευρώ ως μέρισμα. Πιστεύει πως η Cyta έχει σοβαρές ανάγκες ανθρώπινου δυναμικού για επενδυτικά έργα, όπως οι οπτικές ίνες, από τα μεγαλύτερα στο χώρο των τηλεπικοινωνιών της Κύπρου.

-Η πλήρωση της θέσης του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή (CEO) της Cyta σηματοδοτεί τη μετάβαση του Οργανισμού σε μια εποχή με διαφορετικό θεσμικό προφίλ;

-Αυτή τη στιγμή, το θεσμικό πλαίσιο της Cyta είναι αυτό που γνωρίζουμε όλοι, αυτό ενός ημικρατικού οργανισμού με τα όποια πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα. Η όποια αλλαγή σε αυτό αφορά στο μέτοχο του Οργανισμού, που είναι η Πολιτεία και στο Διοικητικό Συμβούλιο. Από τη δική μου πλευρά, ως Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής, θα αφιερώσω όλες μου τις δυνάμεις για την ανάπτυξη, ευημερία και βιωσιμότητα της Cyta, πάντα εντός του θεσμικού πλαισίου στο οποίο λειτουργεί.

-Ποιο είναι το μέλλον του Οργανισμού εάν παραμείνει με τη σημερινή μορφή;

-Θεωρώ ότι δεν είναι σοφό να συνδέουμε το μέλλον της Cyta αποκλειστικά και μόνο με το θεσμικό πλαίσιο. Το μέλλον της Cyta εξαρτάται και από τις αλλαγές στην τεχνολογία, από τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και από τη στρατηγική τοποθέτησή μας σε αυτές τις εξελίξεις. Εξαρτάται επίσης και από τον βαθμό προσήλωσης σε οικονομικά αποτελέσματα, από τον επαναπροσδιορισμό της αποστολής του Οργανισμού ώστε να είναι πρώτα και κύρια μια βιώσιμη επιχείρηση με αυξανόμενα έσοδα και κερδοφορία. Εξαρτάται από την κουλτούρα του προσωπικού μας και τη διάθεση για αλλαγή και προσαρμογή στην αποστολή μας. Εξαρτάται από την εξωστρέφεια, την αυτοπεποίθηση και την αποφασιστικότητα που θα επιδείξουμε απέναντι στις προκλήσεις. Εξαρτάται όμως και από την σχέση μας με τον πελάτη και την δημιουργία μιας ακόμα πιο δυνατής συναισθηματικής σύνδεσης. Το μέλλον επιφυλάσσει μεγάλες προκλήσεις για τη Cyta, όποιο κι αν είναι το θεσμικό καθεστώς της. Η Cyta είναι ένας οργανισμός 65 χρόνων που έχει την ικανότητα να βλέπει τα πράγματα με φρέσκια, σύγχρονη ματιά. Θα αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις με θάρρος αλλά και καθαρή επιχειρηματική λογική. Παρόλο που είμαι μόνο λίγες βδομάδες στον Οργανισμό, μπορώ να σας πω με βεβαιότητα ότι η Cyta έχει πολύ περισσότερες δυνατότητες από αυτές που φαίνονται στον προϋπολογισμό μας. Δεν αμφισβητεί κανένας ότι υπάρχουν περιορισμοί στην ευελιξία της Cyta που δεν τη βοηθούν να κινηθεί επιχειρηματικά στο βαθμό και με την ταχύτητα που θα έπρεπε και που θα μπορούσε. Όμως αν αυτοί οι περιορισμοί μειώνουν την ανταγωνιστικότητα και φέρνουν λιγότερη κερδοφορία, γιατί είναι προς το συμφέρον του ιδιοκτήτη της Cyta, που είναι το κράτος, να παραμένουν; Η Cyta έχει δώσει μέχρι σήμερα 800 εκατομμύρια ευρώ μέρισμα στο κράτος και το έχει κάνει αυτό σε ένα περιβάλλον πολύ έντονου ανταγωνισμού.Τώρα είναι η ώρα για σοβαρά βήματα προς το μέλλον και είναι η ώρα για το κράτος να στηρίξει έμπρακτα τις σημαντικές αλλαγές που απαιτούνται, ώστε ο Οργανισμός να διαφοροποιηθεί σημαντικά από τα αυστηρά πλαίσια του μοντέλου του ημικρατικού οργανισμού όπως τον γνωρίζουμε σήμερα. Να λειτουργήσει δηλαδή ως μια σύγχρονη, ευημερούσα επιχείρηση που τυγχάνει να έχει ιδιοκτήτη το κράτος.

-Πώς θα αντιμετωπίσετε τις αντιδράσεις για αλλαγές που υπάρχουν από πλευράς εργαζομένων;

-Έχω αφιερώσει σημαντικό μέρος των δύο μηνών που βρίσκομαι στη Cyta, σε συναντήσεις με το προσωπικό όλων των βαθμίδων και όλων των ειδικοτήτων σε ολόκληρη την Κύπρο και συνεχίζω να το κάνω. Από αυτές τις επαφές, καμία ανησυχία δεν μου δημιουργήθηκε για τυχόν αντιδράσεις στις αλλαγές που απαιτούνται. Αντίθετα, υπάρχει μεγάλη ανυπομονησία στον κόσμο για να γίνουν γρήγορα οι αλλαγές και μάλιστα αρκετοί έχουν ήδη βάλει τον πήχη πολύ ψηλά, κάτι που μου δημιουργεί και μια... ευχάριστη πίεση για να δράσουμε ακόμα πιο γρήγορα. Αυτό που μπορώ να σας πω με βεβαιότητα, είναι πως ο κόσμος της Cyta τρέφει μεγάλη αγάπη και αφοσίωση για τον Οργανισμό του. Δεν φοβάται την αλλαγή, αντιθέτως την καλωσορίζει και την απαιτεί. Έχω συναντηθεί και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν. Διαπίστωσα ότι ο βαθμός υπευθυνότητάς τους είναι υψηλός και ότι υπάρχει ένα στέρεο έδαφος για συνεργασία, με κοινό γνώμονα το καλό της Cyta και του ρόλου που διαδραματίζει για τον τόπο. Έχω την πεποίθηση ότι θα τηρήσουν εποικοδομητική στάση απέναντι στις απαραίτητες αλλαγές που απαιτούνται, εφόσον υπάρχει συχνή επικοινωνία, ανταλλαγή ιδεών και διαβούλευση, κάτι που προτίθεμαι να κάνω. Θα μελετήσω τις εισηγήσεις όλων, πολύ προσεκτικά γιατί είναι σημαντικό, ο καθένας να προσπαθεί να κατανοεί τη θέση του άλλου, τον ρόλο, τις επιθυμίες και τις προσδοκίες του. Ο καθένας μας έχει ρόλο να διαδραματίσει στην πορεία της Cyta προς το μέλλον και όλοι μας θα κριθούμε από τη στάση που θα τηρήσουμε κατά την ώρα των αποφάσεων και τη στιγμή της υλοποίησή τους.

> *Υπάρχει μεγάλη ανυπομονησία στον κόσμο για να γίνουν γρήγορα οι αλλαγές και μάλιστα αρκετοί έχουν ήδη βάλει τον πήχη πολύ ψηλά, κάτι που μου δημιουργεί και μια... ευχάριστη πίεση για να δράσουμε ακόμα πιο γρήγορα.*

Ο Ανδρέας Νεοκλέους, Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της Cyta, στη συνέντευξή του στην «Κ» αναδεικνύει τις προοπτικές του ημικρατικού οργανισμού μέσα από αναπτυξιακά έργα.

-Εκτός από τις αλλαγές του θεσμικού πλαισίου υπάρχει η ανάγκη και για άλλες αλλαγές;

-Έχω επισημάνει πως είναι ατυχές να επικεντρωνόμαστε στην αλλαγή θεσμικού πλαισίου σαν την μόνη οδό επίλυσης τυχόν προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε. Υπάρχουν πολλά που μπορούμε να κάνουμε οι ίδιοι και να καθορίσουν το μέλλον της Cyta. Χρειάζεται να αξιοποιήσουμε τη δύναμη της εξωστρέφειας, να έχουμε επιχειρηματική αυτοπεποίθηση και να τολμήσουμε να μπούμε σε νέους δρόμους. Να λαμβάνουμε τις αποφάσεις μας ταχύτερα και με διαφάνεια, ειδικά τις δύσκολες. Να βελτιώσουμε την εμπειρία που προσφέρουμε στους πελάτες μας, ώστε να επιτυγχάνουμε ουσιαστική διαφοροποίηση στην αγορά. Να δώσουμε προτεραιότητα στη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Οργανισμού, αλλά και στην υλοποίηση στοχευμένων ενεργειών για το ανθρώπινο δυναμικό. Έχω την πεποίθηση ότι οι ενέργειες αυτές θα εξελίξουν την εταιρική μας κουλτούρα και θα μας βοηθήσουν να ανταπεξέλθουμε με τον καλύτερο τρόπο στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες που έχει, τόσο η κυπριακή αγορά, όσο και η ίδια η χώρα μας, από τη Cyta.

-Πώς θα αντιδράσετε απέναντι σε φαινόμενα κομματικών παρεμβάσεων στη Cyta;

-Δεν έχω, μέχρι στιγμής, προσωπική εμπειρία ή ένδειξη τέτοιων παρεμβάσεων, όμως τέτοια φαινόμενα αναμφίβολα μόνο αρνητικά επηρεάζουν τη λειτουργία του Οργανισμού και δεν είναι αποδεκτά. Η Cyta θα εφαρμόζει αυστηρά και απερίσπαστα τη στρατηγική και το επιχειρησιακό της σχέδιο με γοργούς ρυθμούς, στο πλαίσιο των νενομισμένων διαδικασιών της. Στο πλαίσιο αυτό ισχυρή ασπίδα αποτελούν η εφαρμογή κανόνων χρηστής διοίκησης και η ορθή εταιρική διακυβέρνηση.

-Ο Οργανισμός έχει ανάγκη από νέες προσλήψεις;

-Ο Οργανισμός έχει σοβαρές ανάγκες ανθρώπινου δυναμικού, στο πλαίσιο πλήρωσης θέσεων-κλειδιών που προέκυψαν από τις αποχωρήσεις μεγάλου αριθμού προσωπικού κατά τα προηγούμενα χρόνια, αλλά και γενικότερης ανανέωσης του ανθρώπινου δυναμικού του. Το 2014 αποχώρησε ένα μεγάλο ποσοστό του προσωπικού (500 υπάλληλοι περίπου μέσω του σχεδίου εθελούσιας),ενώ οι προσλήψεις ουσιαστικά σταμάτησαν όταν ψηφίστηκε ο νόμος παγοποίησης προσλήψεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Το αποτέλεσμα είναι ο μέσος όρος ηλικίας του προσωπικού να έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και να χρειάζεται άμεση και ουσιαστική ανανέωση. Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος της Cyta και ειδικότερα για την ανάπτυξη του δικτύου FTTH που αποτελεί πρώτη προτεραιότητα, υπάρχει ανάγκη για εξασφάλιση πρόσθετων ανθρώπινων πόρων ώστε να μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί. Το δίκτυο οπτικών ινών αποτελεί έργο κομβικής σημασίας για το ψηφιακό μέλλον του τόπου και γίνεται στο πλαίσιο των δεσμεύσεων που έλαβε η Cyta έναντι του κράτους για συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις της ψηφιακής ατζέντας 2020 και 2025 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτές οι θέσεις ασφαλώς και δεν επαρκούν ώστε να αντιμετωπίσουμε τις ανάγκες μας, αλλά από την άλλη δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να αυξήσουμε το συνολικό κόστος του προσωπικού. Θα εργαστούμε για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος εξορθολογισμού του λειτουργικού κόστους με συνδυασμό ενεργειών όπως π.χ. σχέδια εθελούσιας αποχώρησης, αναβάθμιση του προσωπικού και στοχευμένες προσλήψεις;

> *Ο Οργανισμός έχει σοβαρές ανάγκες ανθρώπινου δυναμικού, στο πλαίσιο πλήρωσης θέσεων-κλειδιών που προέκυψαν από τις αποχωρήσεις μεγάλου αριθμού προσωπικού κατά τα προηγούμενα χρόνια.*

Προσιτά τέλη για το FiberToTheHome

-Θεωρείτε πως τα τέλη της Cyta σε όλα τα προϊόντα είναι προσιτά;

-Θεωρώ χρήσιμο να υπενθυμίσω ότι έχουμε μειώσει σημαντικό αριθμό κύριων τελών τα τελευταία χρόνια, όπως για παράδειγμα τα τέλη διαδικτύου, της κινητής και της Cytavision, ενώ συχνά έχουμε ελκυστικές προσφορές στις βασικές υπηρεσίες. Στην επιχειρηματική αγορά, παρέχουμε πολύ ανταγωνιστικές τιμές με το τιμολόγιο να αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να αντικατοπτρίζονται οι τάσεις της αγοράς αλλά και οι ανάγκες του συγκεκριμένου επιχειρηματικού πελάτη. Μέσα από τις έρευνες αγοράς τηλεπικοινωνιών των τελευταίων χρόνων διαφαίνεται ξεκάθαρα ότι η Cyta είναι η εταιρία με τον υψηλότερο δείκτη απόδοσης στη σχέση ποιότητα προς τιμή, κάτι που αντικατοπτρίζεται μέσα από τα πολύ υψηλά μερίδια αγοράς που κατέχει η Cyta, παρά τον πολύ έντονο ανταγωνισμό τα τελευταία 15 χρόνια. Επομένως η απάντηση στην ερώτησή σας είναι ότι οι ίδιοι οι πελάτες με την εμπιστοσύνη τους αποδεικνύουν στην πράξη ότι οι τιμές μας είναι προσιτές. Εμείς θα ανταμείψουμε την εμπιστοσύνη τους την επόμενη περίοδο, με το να προσπαθήσουμε ακόμα περισσότερο για να τις κάνουμε ακόμα πιο προσιτές.

-Στο κομμάτι του Ίντερνετ υπάρχουν περιθώρια μείωσης;

-Σας διαβεβαιώνω ότι όταν υπάρχουν περιθώρια, τα εξαντλούμε. Η μείωση των τιμών είναι απόλυτα συνυφασμένη με τη μείωση του κόστους και αυτό είναι κάτι που αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της στρατηγικής μας, χωρίς όμως να συμβιβαστούμε ποτέ στην ποιότητα της υπηρεσίας και την αξιοπιστία μας. Όπως γνωρίζουν καλά οι πελάτες μας, τα τελευταία χρόνια έχουμε προχωρήσει σε αριθμό αναβαθμίσεων ταχυτήτων, χωρίς καμία αύξηση στην τιμή, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις προσφέραμε μείωση στην τιμή, διατηρώντας σταθερό το υψηλό επίπεδο ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας.

> *Το νέο δίκτυο θα καλύψει σταδιακά 180.000 υποστατικά και αναμένεται να εξυπηρετεί περίπου 130.000 συνδρομητές, ενώ θα κοστίσει περίπου 120 εκατ. ευρώ.*

-Το γρήγορο Ίντερνετ με τις οπτικές ίνες θα είναι προσιτό για τις μάζες από οικονομικής πλευράς;

-Επιτρέψετε μου να σας δώσω πρώτα μια τάξη μεγέθους για το δίκτυο με τις οπτικές ίνες στο σπίτι (FiberToTheHome) που ξεκίνησε να αναπτύσσεται από την Cyta πριν λίγους μήνες. Το νέο δίκτυο θα καλύψει σταδιακά 180.000 υποστατικά και αναμένεται να εξυπηρετεί περίπου 130.000 συνδρομητές, ενώ θα κοστίσει περίπου 120 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις που έχει γίνει μέχρι σήμερα στις τηλεπικοινωνίες στην Κύπρο και με αυτήν, η Cyta θα αναβαθμίσει σημαντικά την τεχνολογική υποδομή στη χώρα μας. Όταν γίνεται μια τέτοια επένδυση που στοχεύει στην δημιουργία της σύγχρονης ψηφιακής κοινωνίας, δεν μπορεί παρά να γίνεται με στόχο να είναι προσιτές οι υπηρεσίες στους καταναλωτές. Μπορώ με βεβαιότητα να πω, ότι με το δίκτυο FTTH θα έχουμε στα σπίτια μας και στις ζωές μας σημαντικά πιο γρήγορες ταχύτητες διαδικτύου, χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση στους λογαριασμούς.

Ο κ. Νεοκλέους χαρακτηρίζει το FiberToTheHome ως το μεγαλύτερο επενδυτικό έργο στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της Κύπρου.

Ξεκινά πιλοτικά το 5G της Cyta

-Πόσο επηρεάζει τη Cyta ο πόλεμος ΗΠΑ και ΕΕ εναντίον της Κίνας στις τηλεπικοινωνίες; Ενδεχόμενο εμπάργκο σε κινέζικη εταιρεία με την οποία συνεργάζεστε μπορεί να επηρεάσει την ανάπτυξη του 5G;

-Η Cyta, όπως και πολλοί τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί, συνεργάζεται με διάφορους προμηθευτές εξοπλισμού, στους οποίους περιλαμβάνεται και η Κινέζικη εταιρεία στην οποία αναφέρεστε. Αυτή την στιγμή δεν επηρεάζεται άμεσα η Cyta και δεν δικαιολογείται η όποια ανησυχία για το θέμα. Παρακολουθούμε όμως στενά τις εξελίξεις, και σας διαβεβαιώνω ότι είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε όλα τα πιθανά σενάρια που μπορεί να παρουσιαστούν.

-Πότε θα βγει στον αέρα το 5G;

-Αν εξαρτιόταν μόνο από μας, το 5G θα ήταν ήδη στον αέρα. Ανακοινώσαμε πρόσφατα την υπογραφή συμφωνίας για την εγκατάσταση ενός πλήρως λειτουργικού δικτύου 5G, αλλά αναμένουμε την εκχώρηση του σχετικού φάσματος συχνοτήτων από το κράτος, η οποία αντιλαμβανόμαστε ότι θα ολοκληρωθεί προς το τέλος του 2019. Σε λίγες μέρες, κάνουμε άμεσα αρχή με την υλοποίηση πιλοτικού δικτύου 5G, για να αποκτήσουμε την απαιτούμενη εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία ώστε να προχωρήσουμε με την εισαγωγή και εμπορική αξιοποίηση του δικτύου 5G.

05-OIK_OIKONOMIA_KATHI 2/26/19 10:21 PM Page 5

Η EasyJet φλερτάρει το δρομολόγιο Πάφος - Αθήνα

Προκαταρκτικές συζητήσεις μεταξύ εταιρείας και Υπ. Μεταφορών για νέα αεροπορική σύνδεση

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών, οι αφίξεις τουριστών τον Ιανουάριο 2019 ανήλθαν σε 81.970 σε σύγκριση με 75.867 τον Ιανουάριο 2018.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Πλησιάζουν πέντε μήνες αφότου η Cobalt ανέστειλε ατάκτως τη λειτουργία της, με το κενό που άφησε στην αεροπορική σύνδεση του νησιού με άλλους προορισμούς που εξυπηρετούσε η αεροπορική εταιρεία, να παραμένει ακάλυπτο. Μπορεί οι αεροπορικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο νησί και συνδέουν την Κύπρο με την Ελλάδα να έχουν πληθύνει το πτητικό τους πρόγραμμα με συχνότερες την ημέρα διαδρομές προς δημοφιλείς προορισμούς της Ελλάδας, όμως οι τιμές των εισιτηρίων δεν έχουν μειωθεί παρά τις όποιες εξαγγελίες. Μην ξεχνάμε τη θέση των φορέων του τουρισμού και του αρμοδίου Υπουργείου όταν έκλεισε εν μία νυκτί η Cobalt Air πως οι ανεβασμένες τιμές θα διορθωθούν από την ίδια την αγορά. Κάτι που αναντίλεκτα ακόμα δεν έχει πραγματοποιηθεί και οι τιμές σε αεροπορικές διαδρομές όπως το Λάρνακα – Αθήνα να παραμένουν σε εξαιρετικά υψηλές τιμές.

Το κενό αυτό φαίνεται να το έχει αντιληφθεί για τα καλά ο ιδρυτής και ο μεγαλύτερος μέτοχος της EasyJet –κατά 37%- Στέλιος Χατζηιωάννου. Πληροφορίες της «Κ» θέλουν η EasyJet να έχει προχωρήσει ήδη σε προκαταρκτικές συζητήσεις με το Υπουργείο Μεταφορών ώστε να συνδέσει αεροπορικά την Κύπρο με την Ελλάδα, μέσω του αεροδρομίου της Πάφου. Συγκεκριμένα, έχουν γίνει συζητήσεις για το ενδεχόμενο η Easy Jet να πραγματοποιεί πτήσεις Πάφος – Αθήνα. Υπενθυμίζεται πως η Cobalt είχε περιλάβει την Πάφο στα πτητικά της προγράμματα από το 2017, με το δρομολόγιο Αθήνα – Πάφος. Μπορεί οι συζητήσεις να είναι ακόμα σε αρχικό στάδιο, όμως το πλάνο φαντάζει βιώσιμο δεδομένης της εξαίρεσης της Cobalt από τον αεροπορικό χάρτη, αλλά και του εύφορου εδάφους συνεργασίας από πλευράς Υπουργείου.

Η πίεση πλέον στις τσέπες των επιβατών που χρησιμοποιούν πτήσεις μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας έχει ενταθεί.

Το σίγουρο είναι ότι η πίεση πλέον στις τσέπες των επιβατών που χρησιμοποιούν πτήσεις μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας έχει ενταθεί. Οι τιμές των εισιτηρίων σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές πριν το λουκέτο της Cobalt Air και την κάλυψη της διαδρομής Αθήνας - Λάρνακας από την αεροπορική εταιρία Tus, είναι περίπου κατά 100 ευρώ αυξημένες. Οι τιμές των εισιτηρίων –όπως επισημαίνουν κύκλοι της αγοράς- θα μειωθούν μόνο εάν εισχωρήσουν και άλλες αεροπορικές εταιρείες που να καλύψουν τη διαδρομή είτε από Πάφο, είτε από το αεροδρόμιο της Λάρνακας. Υπενθύμισαν πως η εισδοχή της Cobalt και της Tus στο πτητικό πρόγραμμα είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν κατά πολύ οι τιμές των εισιτηρίων, σε αυτό τον δημοφιλή προορισμό για τους Κύπριους πολίτες.

Από την Πάφο η αεροπορική εταιρεία EasyJet πραγματοποιεί πτήσεις στο Βερολίνο, στο Εδιμβούργο, στο Μάντσεστερ, στο Μπρίστολ, στο Λούτον και στο Γκάτγουικ. Από Λάρνακα – αν και δεν υπάρχουν συζητήσεις για διαδρομή Λάρνακας και Αθήνας – η EasyJet πετά για Βασιλεία, Βερολίνο, Λίβερπουλ, Γκάτγουικ, Μιλάνο και Μπρίστολ.

Εσοδα και ανάπτυξη

Σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας, τα συνολικά έσοδα της EasyJet για το 2018 αυξήθηκαν κατά 13,7% σε 1,29 δισ. αγγλικές λίρες. Τα έσοδα από επιβάτες αυξήθηκαν κατά 12,2% σε 1,02 δισ. αγγλικές λίρες, ενώ τα δευτερεύοντα έσοδα αυξήθηκαν κατά 19,9% σε 271 εκατ. λίρες Αγγλίας. Ο αριθμός των επιβατών αυξήθηκε κατά 15,1% σε 21,6 εκατομμύρια, με αποτέλεσμα την αύξηση της χωρητικότητας κατά 18,2% στα 24,1 εκατομμύρια θέσεις. Στα αποτελέσματα σημειώνει επίσης η εταιρεία πως παρά την καταναλωτική και οικονομική αβεβαιότητα που δημιούργησε το Brexit, η ζήτηση παραμένει σταθερή και οι προθεσμιακές κρατήσεις για την περίοδο μετά τις 29 Μαρτίου είναι ισχυρές. Για τους πρώτους εννέα μήνες του 2019, η εταιρεία αναμένει τη δυνατότητα πλήρους ετήσιας ανάπτυξης κατά 10%.

Με προοπτικές

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών, οι αφίξεις τουριστών τον Ιανουάριο 2019 ανήλθαν σε 81.970 σε σύγκριση με 75.867 τον Ιανουάριο 2018, σημειώνοντας αύξηση 8%. Οι αφίξεις Ιανουαρίου 2019 ήταν οι ψηλότερες που είχαμε στην Κύπρο μέχρι σήμερα κατά τον μήνα Ιανουάριο.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία, οι αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν κατά 17,6% τον Ιανουάριο 2019 σε σχέση με τον Ιανουάριο 2018 ενώ παρατηρήθηκε και 5,4% αύξηση από το Ισραήλ. Αντίθετα σημειώθηκε μείωση 2% στις αφίξεις τουριστών από την Ελλάδα και 27,3% μείωση από τη Ρωσία. Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί την κύρια πηγή τουρισμού για την Κύπρο για τον Ιανουάριο 2019, με ποσοστό 28,6% και ακολουθούν η Ελλάδα με 13,7%, το Ισραήλ με 10,6% και η Ρωσία με ποσοστό 9,6%.

Ο σκοπός ταξιδιού τον Ιανουάριο 2019 ήταν για ποσοστό 53,5% των τουριστών οι διακοπές, για 25,2% η επίσκεψη σε φίλους ή συγγενείς και για ποσοστό 21,2% επαγγελματικός .

Όσον αφορά στα έσοδα από τον τουρισμό, τον Οκτώβριο 2018 ανήλθαν σε €293,8 εκ. σε σύγκριση με €277,1 εκ. τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 6%.

Για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2018 τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζονται σε €2.562,3 εκ. σε σύγκριση με €2.493,8 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2017, σημειώνοντας αύξηση 2,7%.

Η κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών για τον Οκτώβριο 2018 ανήλθε σε €677,60 σε σύγκριση με €681,05 τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας μείωση 0,5%. Η κατά κεφαλή/κατά ημέρα δαπάνη τουριστών για τον Οκτώβριο 2018 σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2017 σημείωσε αύξηση 4% (από €73,23 σε €76,13). Μείωση της τάξης του 4,3% σημειώθηκε στη μέση διάρκεια παραμονής από 9,3 μέρες τον Οκτώβριο 2017 σε 8,9 μέρες τον Οκτώβριο 2018.

ΑΠΟΨΗ / Του **ΣΩΤΗΡΗ ΓΕΩΡΓΑΝΑ***

Η ηλεκτρική επανάσταση και το μέλλον της πόλης

Να μείνεις σε πόλη ή χωριό, κέντρο ή προάστιο; Αιώνια ερώτηση, απαντιέται διαφορετικά ανάλογα με τα καπρίτσια της τεχνολογίας. Η Βιομηχανική Επανάσταση έφερε πλούτο στις πόλεις και συνακόλουθη αστικοποίηση, παράλληλα όμως με ανυπόφορη ρύπανση και συμφόρηση. Σήμερα η τηλεεργασία γίνεται ολοένα ευκολότερη, οδηγώντας συχνά στην πρόβλεψη ότι οι μεγάλες πόλεις είναι καταδικασμένες. Οι προφήτες της επιστροφής στη φύση όμως υποτιμούν την ασύγκριτη ικανότητα καινοτομίας των πόλεων, την ατέρμονη αναγέννησή τους. Σήμερα ζούμε τη σημαντικότερη ίσως αναδιάταξη της πεντηκονταετίας στο αστικό περιβάλλον: την επιστροφή στο κέντρο των μεγαλουπόλεων χάρη στην Καθαρή Επανάσταση.

Οι τεχνολογικές επαναστάσεις δεν κάνουν μόνο καλό. Στην εποχή του Ντίκενς η ραγδαία άνοδος της παραγωγικότητας συνοδεύτηκε από χίλια δεινά. Η μόλυνση των πόλεων θέριζε τους κατοίκους, εξ ου και το ψευδώνυμο του Λονδίνου, Big Smoke. Ενάμισι αιώνα μετά τον Ολιβερ Τουίστ, η κατάσταση έχει βελτιωθεί, αλλά όχι επαρκώς: ο κάτοικος Αθήνας ή Λος Αντζελες το 1980 έχανε χρόνια ζωής εξαιτίας του φωτοχημικού νέφους. Ακόμα και σήμερα, μια βόλτα καλοκαίρι στο κέντρο της Αθήνας προκαλεί πονοκέφαλο, να μη συζητήσουμε για ασιατικές μεγαλουπόλεις. Τα πράγματα όμως αλλάζουν. Το Λονδίνο γίνεται από τις καθαρότερες μεγαλουπόλεις παγκοσμίως. Αποθαρρύνεται η χρήση αυτοκινήτου (π.χ. με αστικά διόδια), επιδοτείται ποδήλατο και μετρό. Το σημείο καμπής της Καθαρής Επανάστασης θα σημειωθεί όμως από την παντοδυναμία των ηλεκτρικών οχημάτων. Ηδη το 2023 όλα τα μισθωμένα οχήματα (ταξί, Uber κ.λπ.) που κινούνται στο κέντρο του Λονδίνου θα πρέπει να έχουν δυνατότητα εκπομπής μηδενικών ρύπων. Η δημιουργία της πρώτης «ζώνης εξαιρετικά χαμηλών ρύπων» στον κόσμο, που σίγουρα θα αντιγραφεί, φέρνει το ηλεκτρικό μέλλον πιο κοντά.

Πίσω στην Αθήνα: όσο καθυστερημένο περιβαλλοντικά και να διατηρείται το κράτος (βλ. ειδική εξαίρεση από τους περιορισμούς παλαιότητας οχημάτων για τα ρυπογόνα λεωφορεία έως το 2021!), η ηλεκτρική επανάσταση έρχεται. Το αργότατο όταν η αυτοκινητοβιομηχανία πάψει να παράγει θερμικούς κινητήρες (το 2026 δηλώνει η VW!), η κίνηση οχημάτων στην Αθήνα θα αρχίσει να γίνεται πολύ λιγότερο ενοχλητική. Οι ατμοσφαιρικοί ρύποι θα πέφτουν στο μηδέν και, όπου η ταχύτητα κίνησης ελέγχεται, θα εξαφανίζεται σχεδόν πλήρως η ηχορρύπανση.

Οσα σήμερα κάνουν τον βίο αβίωτο στους μεγάλους δρόμους και γενικά στο κέντρο, θα γίνουν ξαφνικά πλεονεκτήματα. Γιατί να μένεις σε σοκάκι αν η λεωφόρος έχει εξίσου ησυχία και απουσία ρύπανσης, συν το πλεονέκτημα του ευάερου και ευήλιου; Γιατί να μένεις σε πολυκατοικία στη Νέα Σμύρνη, αν μπορείς να μένεις στο κέντρο της Αθήνας, με πολλαπλά μέσα μεταφοράς, θέατρα, μουσεία και αξιοθέατα σε απόσταση μικρού περιπάτου; Με μικρή φροντίδα από τον Δήμο Αθηναίων, περιποιημένα πεζοδρόμια, διαβάσεις πεζών και γενική εξομάλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων, οι μεγάλοι δρόμοι του κέντρου θα ισοδυναμούν με ελκυστικότατους πεζόδρομους. Η Αθήνα θα αλλάξει ριζικά. Κτίρια που σήμερα είναι πρακτικά άχρηστα για κατοικία (ούτε καν για Airbnb) θα επιστραφούν στο οικιστικό απόθεμα της πόλης, γειτονιές θα γίνουν αγνώριστες. Η επιστροφή κατοίκων στο κέντρο θα φέρει και δραστηριότητες, εταιρείες, ψυχαγωγία. Η αυξημένη πυκνότητα μορφωμένου πληθυσμού θα φέρει περισσότερη καινοτομία και πολιτισμό, όπως γίνεται όταν μαζεύονται έξυπνοι άνθρωποι σε μια αστική γειτονιά (βλ. Μανχάταν). Γενικά οι μεγάλες πόλεις του πλανήτη θα διατηρήσουν τα πλεονεκτήματα της πυκνοκατοίκησης, εξαλείφοντας βασικά μειονεκτήματα. Ποια θα είναι η τελική εικόνα όταν κατασταλάξει η σκόνη της Καθαρής Επανάστασης (το 2040;) δεν το ξέρουμε. Ανοίγει όμως ένα παράθυρο σε έναν θαυμαστό νέο κόσμο. Ισως να το ξανασκεφτείτε λοιπόν πριν ξεπουλήσετε εκείνο το διαμέρισμα της γιαγιάς στην Πατησίων…

* Ο κ. Σωτήρης Γεωργανάς είναι αναπληρωτής καθηγητής Οικονομικών στο City, Πανεπιστήμιο Λονδίνου.

ΑΠΟΨΗ / Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ**

Από Grexit έως Brexit: Η διαφορά σε ένα γράμμα

Όσο η στιγμή ενός ανατρεπτικού Brexit πλησιάζει, τόσο πιο μακρινό φαίνεται το Grexit. Αν κάποιοι έχουν αρχίσει να ξεχνούν το διακύβευμα, καθώς έχουν περάσει σχεδόν τέσσερα χρόνια από εκείνο το καλοκαίρι που φθάσαμε κοντά στην έκπτωση από την Ευρωζώνη και ίσως και από την Ε.Ε., τα νέα από τη Βρετανία θυμίζουν πόσο υψηλό μπορεί να είναι το κόστος του διαζυγίου. Στην περίπτωση αυτή, βέβαια, η πρωτοβουλία της εξόδου ανήκει στη Βρετανία και δεν προέκυψε ως ατυχής συνέπεια μιας ηρωικής πλην ανερμάτιστης διαπραγμάτευσης. Ωστόσο, η άρνηση του βρετανικού Κοινοβουλίου να δεχθεί τους όρους που διαπραγματεύθηκε η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι φέρνει προ των πυλών την προοπτική μιας σκληρής χωρίς προβλέψεις για την επόμενη ημέρα των σχέσεων με την Ε.Ε. εξόδου. Σενάρια όπως η μεταφορά της βασιλικής οικογένειας εκτός Λονδίνου σε περίπτωση ταραχών είναι σαν να έχουν βγει από σχέδιο του Γιάνη Βαρουφάκη – με μια σημαντική διαφορά βέβαια ως προς τον σκοπό: την προστασία των θεσμών της χώρας, αντί της επίθεσης εναντίον τους.

Για τη βρετανική οικονομία, τα δυσμενέστερα σενάρια κάνουν λόγο για πτώση του ΑΕΠ κατά σχεδόν 10%, για πτώση των τιμών των ακινήτων κατά 30% και για νέα σημαντική υποχώρηση της στερλίνας. Στο Σίτι, ήδη οι μεγάλες τράπεζες έχουν σχεδιάσει τις εναλλακτικές τους ώστε να συνεχίσουν να εξυπηρετούν τους διεθνείς τους πελάτες – από τη Φρανκφούρτη και το Αμστερνταμ. Οι συνέπειες για το ίδιο το Σίτι όμως, εκτιμά η δεξαμενή σκέψης Centre for London, θα είναι «καταστροφικές» σε περίπτωση μη συμφωνίας, με την απώλεια 70.000 θέσεων εργασίας. Δεν είναι ο μόνος κλάδος που βλέπει δραστηριότητες και ολόκληρες εταιρείες να μετεγκαθίστανται σε άλλες χώρες.

Στην περίπτωση σκληρής εξόδου, η Βρετανία αναμένεται να δει ελλείψεις σε βασικά προϊόντα, ως συνέπεια της επιστροφής των χρονοβόρων τελωνειακών ελέγχων στα σύνορα ύστερα από 25 χρόνια ελεύθερου εμπορίου. Βέβαια, το κόστος θα είναι σημαντικό και για τους Ευρωπαίους εμπορικούς εταίρους της Βρετανίας, καθώς οι χώρες που έχουν τις μεγαλύτερες εξαγωγές προς τη Βρετανία (Ιρλανδία, Σλοβακία, Βέλγιο, Ισπανία και Γερμανία) θα δουν τους δασμούς να εκτοξεύονται για τα προϊόντα τους. Φαίνεται, πάντως, ότι οι οπαδοί του Brexit θα πάρουν αυτό που ζητούσαν: αν η Βρετανία εξέλθει της Ε.Ε. χωρίς συμφωνία, θα σταματήσουν οι ροές εργατικού δυναμικού προς τη χώρα. Οσοι ψήφισαν Brexit για οικονομικούς λόγους, επειδή φοβήθηκαν για τις θέσεις εργασίας τους και τα κοινωνικά τους προνόμια, θα πρέπει να διεκδικήσουν το μερίδιό τους από μια μικρότερη πίτα. Εδώ ταιριάζει η δήλωση του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ ότι υπάρχει ξεχωριστός χώρος στην κόλαση για τους Βρετανούς πολιτικούς που υποστήριξαν χωρίς κανένα σχέδιο το Brexit.

Για τους πολλούς Ελληνες που γνωρίζουν από κοντά τη Βρετανία οι εξελίξεις δεν πρέπει να τους εκπλήσσουν. Με βάση μια προσωπική, μη επιστημονική, δημοσκόπηση, οι περισσότεροι Βρετανοί βλέπουν την Ε.Ε. ως ξένο σώμα, ένα γραφειοκρατικό κέντρο εξουσίας που υπονομεύει την ανεξαρτησία τους. Ακόμη και πολλοί που κατανοούσαν τη συνεισφορά της Ε.Ε. στη βρετανική οικονομία έπεσαν θύμα της βρετανικής ιδιαιτερότητας: μιας ένδοξης ιστορίας ως πηγής εθνικής υπερηφάνειας αλλά και παραπλάνησης. Σε αυτό μοιάζουμε Βρετανοί και Ελληνες: σε εκείνους πηγάζει από το αυτοκρατορικό, αποικιοκρατικό παρελθόν, σε εμάς, πιο θεωρητικά, από την αρχαία μας κληρονομιά. Με δεδομένο όμως ότι η Ε.Ε. είναι γεμάτη τέτοιες εθνικές ιδιαιτερότητες, η δήλωση Τουσκ δεν κάνει πολλά για να τις υπερβεί, γεφυρώνοντας το ρήγμα.

06-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 22:35 Page 6

Εθεσε και θέμα Αμμοχώστου ο Αναστασιάδης στον Ακιντζί

Με καθυστέρηση 4 χρόνων τα ΜΟΕ, αλλά δεν φαίνεται αλλαγή στα μεγάλα ζητήματα

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Η απόσταση παραμένει μεγάλη ανάμεσα στις πλευρές στα κεφαλαιώδη ζητήματα του Κυπριακού, όπως είναι η θετική ψήφος για παράδειγμα.

Το γεγονός ότι το απόγευμα της Τρίτης Αναστασιάδης και Ακιντζί κατέληξαν σε συγκεκριμένα ΜΟΕ ως κοινή απόφαση, όπως έγραψε ήδη η «Κ», αποτελεί ένα θετικό σημάδι, ωστόσο δεν μπορεί να παραγνωρίσει κανείς πως η συμφωνία αυτή έρχεται με τέσσερα χρόνια καθυστέρηση. Στα συγκεκριμένα ΜΟΕ, της διασύνδεσης της κινητής τηλεφωνίας και των ηλεκτρικών δικτύων, υπάρχει συζήτηση και μερική κατάληξη τουλάχιστον από το 2015, άρα δεν μπορεί κανείς να μιλήσει για μεγάλο βήμα. Ειδικά εφόσον ο χρόνος αλλά και οι εκθέσεις του ΓΓ των ΗΕ πίεζαν για τα συγκεκριμένα μέτρα, οπότε τώρα Αναστασιάδης-Ακιντζί αυτό που έκαναν στην ουσία ήταν να στείλουν το μήνυμα πως κάτι κινείται. Ωστόσο, η απόσταση παραμένει μεγάλη ανάμεσα στις πλευρές στα κεφαλαιώδη ζητήματα του Κυπριακού, όπως είναι η θετική ψήφος για παράδειγμα. Στη λίστα με τα ΜΟΕ που έγιναν γνωστά συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

Λίστα με 21 ΜΟΕ τα οποία έθεσε στην πλευρά Ακιντζί, οπότε και αναμένεται τώρα να διαφανεί αν στο άμεσο μέλλον υπάρξει ανταπόκριση σε αυτά.

-Διαλειτουργικότητα της κινητής τηλεφωνίας μέσω χωριστών συμφωνιών με τους πάροχους και στις δυο πλευρές με έναν κόμβο που έχει τη βάση του στην Ευρώπη (Λουξεμβούργο) για να διευκολυνθεί μια μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ των δυο κοινοτήτων.

-Ανακοίνωσαν ότι η διασύνδεση των δυο δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, όπως συμφωνήθηκε το 2015, έχει τώρα επιτευχθεί. Σε σχέση με αυτό, αποφάσισαν να καταστήσουν την προσωρινή διευθέτηση για παροχή ηλεκτρισμού μόνιμη χωρίς περιορισμό. Η μεταφορά ηλεκτρισμού θα συνεχιστεί με βάση τις ανάγκες που υπάρχουν.

-Συμφώνησαν στον καθαρισμό εννέα περιοχών για τις οποίες υπάρχουν υποψίες πως είναι επικίνδυνες και στις δυο πλευρές του νησιού, με στόχο να εργαστούν για μια Κύπρο χωρίς νάρκες.

-Ως χειρονομία καλής θέλησης, ο κ. Ακιντζί μετέφερε την απόφαση της τ/κ πλευράς να επιστρέψει πίνακες Ελληνοκύπριων καλλιτεχνών που παρέμεναν υπό την προστασία της τουρκοκυπριακής πλευράς από το 1974.

-Παρομοίως ο κ. Αναστασιάδης μετέφερε στον κ. Ακιντζί την απόφαση της ε/κ πλευράς να παραδώσει οπτικές και ακουστικές ηχογραφήσεις τουρκοκυπρίων καλλιτεχνών που υπάρχουν στα αρχεία του ΡΙΚ και ανήκουν στην περίοδο πριν το 1963.

Τα άλλα ΜΟΕ

Πέραν των δυο προαναφερθέντων ΜΟΕ ο Πρόεδρος Αναστασιάδης φέρεται σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» να έθεσε κι άλλα συγκεκριμένα μέτρα προς συζήτηση μέσα στο ίδιο πλαίσιο. Ένα από αυτά αφορά την Αμμόχωστο και δη το ενδεχόμενο να μπουν ειδικοί στην πόλη για να γίνει μια μελέτη, αλλά και να δημιουργηθεί παράλληλα μια επιτροπή που να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο θέμα. Επιπρόσθετα, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης φέρεται να πρότεινε και τη διάνοιξη άλλων οδοφραγμάτων, κάτι το οποίο εμμέσως παραδέχτηκε και ο ίδιος. «Υπάρχουν μέτρα που φαίνεται ότι μπορεί λίαν συντόμως να εξεταστούν και να υπάρξουν ανακοινώσεις, υπάρχουν όμως και άλλα στα οποία λόγω της στρατιωτικής παρουσίας και του χαρακτηρισμού "στρατιωτικών ζωνών" φαίνεται να υπάρχουν προβλήματα», δήλωσε ο ίδιος μετά τη συνάντηση. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ακόμη ένα μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης που αφορά τον καθαρισμό εννέα περιοχών για τις οποίες υπάρχουν υποψίες πως είναι επικίνδυνες και στις δυο πλευρές του νησιού, με στόχο να εργαστούν για μια Κύπρο χωρίς νάρκες, όπως κατέδειξε το ανακοινωθέν των ΗΕ. Κάτι που και παλαιότερα είχε πέσει στο τραπέζι εφόσον προτίθετο ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να δώσει σχετικά στοιχεία με ναρκοπέδια, εν έτει 2015 αυτό, για ναρκοπέδια.

Σημειώνεται ωστόσο, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες της «Κ», ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε μαζί του μια λίστα με 21 ΜΟΕ τα οποία έθεσε στην πλευρά Ακιντζί, οπότε και αναμένεται τώρα να διαφανεί αν στο άμεσο μέλλον υπάρξει ανταπόκριση σε αυτά από την τ/κ πλευρά ώστε να παραμείνει τουλάχιστον αυτή η δίοδος επικοινωνίας ανοιχτή. Αν χρειαστεί θα υπάρξουν άλλες συναντήσεις, είναι πάντως το μήνυμα από κυβερνητικής πλευράς όταν στο ΑΚΕΛ αν και καλωσορίζουν τα ΜΟΕ αναμένοντας και οι ίδιοι ενημέρωση όπως και τα άλλα κόμματα, τονίζεται ότι Αναστασιάδης-Ακιντζί θα πρέπει να έχουν και πρόσθετες συναντήσεις.

Καμία αλλαγή

Η μεγάλη εικόνα όσο αφορά το Κυπριακό, δεν έχει αλλάξει μετά τη συνάντηση των δυο ηγετών. Οι πληροφορίες από πηγές τονίζουν πάντως ότι η συζήτηση επεκτάθηκε σε βασικά ζητήματα όπως οι όροι αναφοράς, το πλαίσιο Γκουτέρες, η επανέναρξη συνομιλιών από εκεί που σταμάτησαν στο Κρανς Μοντάνα κτλ. Στα προαναφερόμενα ζητήματα δεν φαίνεται να καταγράφηκε αλλαγή ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης από τον Μουσταφά Ακιντζί, ενώ του δόθηκαν εξηγήσεις που μάλλον δεν τον ικανοποίησαν και για την αποκεντρωμένη Ομοσπονδία. Εν προκειμένω, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης φαίνεται να ανέπτυξε την επιχειρηματολογία του για τις αρμοδιότητες της κεντρικής κυβέρνησης που μπορούν να περιοριστούν στα τρία singles, δηλαδή στη μία διεθνή προσωπικότητα, στη μία κυριαρχία και στη μία προσωπικότητα, σε θέματα οικονομίας και σε θέματα ΕΕ. Ο Μουσταφά Ακιντζί, από την πλευρά του, επιστρέφοντας στα κατεχόμενα και κάνοντας δηλώσεις πάνω στην αποκεντρωμένη Ομοσπονδία τόνισε πως δεν υπήρξε λεπτομερειακή εργασία σχετικά με τις εξουσίες που θα δοθούν στο κεντρικό κράτος και ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δήλωσε ότι θα συνεχίσει τις εργασίες του για αυτό το θέμα. Το σημαντικό, όπως κρίνουν πηγές, είναι ότι δεν μετακινήθηκε ο Μουσταφά Ακιντζί από την αξίωση για θετική ψήφο σε όλες τις αποφάσεις της κυβέρνησης, όποια και να είναι η μορφή και οι εξουσίες που μπορούν να δοθούν στις συνιστώσες πολιτείες. Παραμένει δε και η διαφορά αναφορικά με την 30η Ιουνίου και την 4η Ιουλίου, δηλαδή το πλαίσιο Γκουτέρες.

Η ανάγνωση της τ/κ πλευράς

Και Τ/κ αναλυτές διαβλέπουν, σύμφωνα με το σχετικό ρεπορτάζ του Νίκου Στέλγια, ότι η ηγεσία Ακιντζί επιμένει στην κατοχύρωση της αρχής της πολιτικής ισότητας και της αποτελεσματικής συμμετοχής. Σε περίπτωση που τελικά δεν καρποφορήσει η συζήτηση σε αυτό το ζήτημα, ο Μουσταφά Ακιντζί δηλώνει ότι η Κύπρος θα βρεθεί αντιμέτωπη με τις επιλογές της συνομοσπονδίας και των δυο ξεχωριστών κρατών. Αυτό το σημείο το επεσήμανε ο ίδιος στην συνάντησή του με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Σε ό,τι αφορά το μέλλον της συζήτησης γύρω από την αποκεντρωμένη ομοσπονδία, ο Ακιντζί ήταν επιφυλακτικός τονίζοντας ότι την παρούσα στιγμή δεν μπορεί να ειπωθεί ότι έχουν ξεκινήσει επίσημες συνομιλίες. Αυτό θα εξαρτηθεί από τις εργασίες της κ. Λουτ. Στο άμεσο μέλλον, πάντως, ο Τ/κ ηγέτης δεν αποκλείει το ενδεχόμενο νέας συνάντησης με τον Νίκο Αναστασιάδη και επαναλαμβάνει ότι δεν αναμένονται εξελίξεις στο Κυπριακό πριν το Ιούνιο. Όσον αφορά τα ΜΟΕ διαφαίνεται ότι ο Μουσταφά Ακιντζί, από την πλευρά του, αναφέρθηκε λεπτομερειακά σε αυτά, εκφράζοντας με έμμεσο τρόπο την πικρία του για την καθυστέρηση της υλοποίησης, κυρίως στο μέτρο που αφορά την κινητή τηλεφωνία, εξαιτίας της αρνητικής στάσης της ε/κ πλευράς, σύμφωνα πάντα με την οπτική γωνία της τ/κ ηγεσίας. Σε γενικές γραμμές, στα κατεχόμενα, οι υποστηρικτές της λύσης προβάλλουν την άποψη ότι η νέα συνάντηση των ηγετών αποτελεί μια καλή βάση πάνω στην οποία θα μπορούσε να οικοδομηθεί και να προχωρήσει η συζήτηση για την αποκεντρωμένη ομοσπονδία. Το δε μέτωπο του σκεπτικισμού επιμένει ότι στο βασικό θέμα, σε αυτό της αποκέντρωσης, οι δυο πλευρές δεν κατάφεραν να καταλήξουν σε συμφωνία, με την συζήτηση να διαιωνίζεται και η αβεβαιότητα να εξακολουθεί να επισκιάζει το Κυπριακό.

Ένα από τα ΜΟΕ αφορά την Αμμόχωστο και δη το ενδεχόμενο να μπουν ειδικοί στην πόλη για να γίνει μια μελέτη, αλλά και να δημιουργηθεί παράλληλα μια επιτροπή που να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο θέμα.

Κινητή-ρεύμα

Ήδη, όπως αναφέρθηκε, από το 2015 υπήρχαν προτάσεις για τη διασύνδεση των ηλεκτρικών δικτύων και για την κινητή τηλεφωνία. Η μεταφορά ηλεκτρισμού θα συνεχιστεί με βάση τις ανάγκες που υπάρχουν, ενώ μια επικαιροποίηση μελέτης που λεγόταν στο παρασκήνιο πως απαιτείται δεν έγινε. Η διασύνδεση με τα κατεχόμενα τύγχανε σύμφωνα με πληροφορίες επικαιροποίησης κάθε έξι μήνες ενώ τα δυο δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας βρίσκονται στις περιοχές Μιας Μηλιάς και Ορούντας. «Δεν θα υπάρχουν προσωρινές οικονομικές συμφωνίες, αλλά αφού η διασύνδεση θα είναι μόνιμη και εάν π.χ. μια πλευρά πάρει από την άλλη ρεύμα 20 κιλοβατώρων, θα δώσει πίσω την ίδια ποσότητα. Εάν υπάρξει μια μακροχρόνια βλάβη και ανάγκη, είπε, τότε θα γίνει εμπορική συμφωνία. Στις ημερήσιες ανάγκες όμως, δεν θα υπάρξει ανάγκη για νέα συμφωνία. Πιστεύω ότι θα είναι ωφέλιμο και για τις δύο πλευρές», δήλωσε ο Ακιντζί για το συγκεκριμένο μέτρο.

Τηλέφωνα

Η πρόταση για διασύνδεση της κινητής τηλεφωνίας θα γίνει πραγματικότητα μέσω χωριστών συμφωνιών με τους πάροχους και στις δυο πλευρές με έναν κόμβο που έχει τη βάση του στην Ευρώπη (Λουξεμβούργο) για να διευκολυνθεί μια μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ των δυο κοινοτήτων. Μέχρι πρόσφατα προκρίνονταν μόνον οι λύσεις του dualIMSCI (μια κάρτα SIM με δυο τηλεφωνικούς αριθμούς) και του κόμβου κινητής τηλεφωνίας GSM στο Λουξεμβούργο. Εκείνο που έχει ενδιαφέρον είναι πως από τ/κ πλευράς την πρώτη λύση την απέρριπταν χωρίς όμως επαρκείς εξηγήσεις, όπως και τη δεύτερη επίσης εφόσον δεν αναγνώριζε τουρκοκυπριακές εταιρείες κινητής τηλεφωνίας αλλά τουρκικές εταιρείες. Ωστόσο, αυτές ήταν οι επικρατέστερες λύσεις και όπως όλα δείχνουν κατέληξαν στη δεύτερη λύση.

Ξεκινά σήμερα η «γαλάζια πατρίδα» από την Τουρκία

Η μεγαλύτερη άσκηση της χώρας - Διαφορετική η ανάγνωση από την Ελλάδα και την Κύπρο - Ποιο το ιστορικό της

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Ξεκινά σήμερα και αναμένεται να κρατήσει μέχρι και τις 8 Μαρτίου η άσκηση «Γαλάζια Πατρίδα» της Τουρκίας, στην οποία θα πάρουν μέρος όλα τα πλοία της ναυτικής δύναμης της χώρας κυρίως από τη βάση Γκιόλτζουκ, στη θάλασσα του Μαρμαρά. Επιπροσθέτως, αεροσκάφη επιτήρησης, μη επανδρωμένα αεροσκάφη και επιθετικά ελικόπτερα θα εκτελέσουν αποστολές κατά τη διάρκεια της άσκησης. Δεν πρέπει να μείνει εκτός και η μιντιακή διαχείριση της άσκησης εκ μέρους των τουρκικών ΜΜΕ, που θέλουν να την προβάλουν σαν ένα «σενάριο πολέμου» κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού πλοίων και σκαφών που συμμετέχουν. Ήδη τις προηγούμενες μέρες είχαν δει το φως της δημοσιότητας βίντεο από ορισμένα εκ των πλοίων που θα συμμετάσχουν, τα οποία μπολιάζονται με πληροφορίες εν γένει για τη δύναμη πυρός που αφορά και το ότι, όπως μεταδίδεται, θα γίνει χρήση για πρώτη φορά των εγχώρια κατασκευασμένων πυραύλων Cirit και Umtas. Την άσκηση θα παρακολουθήσει ο Τούρκος υπουργός Άμυνας Χουλουσί Ακάρ μέσα από τουρκική φρεγάτα.

Τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος προτάσσουν το διεθνές δίκαιο απέναντι στα όσα πράττει η Τουρκία τόσο στην Αν. Μεσόγειο όσο και στο Αιγαίο.

Δεν πρέπει να μείνει εκτός και η μιντιακή διαχείριση της άσκησης εκ μέρους των τουρκικών ΜΜΕ που θέλουν να την προβάλουν σαν ένα «σενάριο πολέμου».

Πέραν της εικόνας

Αναλυτές σε Ελλάδα και Κύπρο χαρακτηρίζουν ως μείζονα την άσκηση «Γαλάζια Πατρίδα» κυρίως για τα πολλαπλά μηνύματα που θέλει να περάσει στην περιοχή η Τουρκία και τα οποία σκοπό έχουν να προσθέσουν στην προβολή ισχύος στην Αν. Μεσόγειο και στο Αιγαίο. Ως εκ τούτου, δεν είναι μια τυπική διαδικασία την οποία Ελλάδα και Κύπρος θα πρέπει ν' αγνοήσουν. Δεν είναι τυχαίο συνακόλουθα πως η συγκεκριμένη άσκηση στη θάλασσα λαμβάνει χώρα παράλληλα με εκείνη στην ξηρά και η οποία ονομάζεται «Ενιαία, Κοινή Άσκηση Χειμώνας-2019». Παράλληλα, τονίζεται από αναλυτές πως η «Γαλάζια Πατρίδα» θα είναι προπομπός του πως θ' αντιλαμβάνεται πλέον την προβολή των μέσων που διαθέτει η Άγκυρα στη θάλασσα. Η έννοια της θάλασσας για τους Τούρκους άλλωστε δεν είναι ίδια με αυτήν που προτάσσει το διεθνές δίκαιο. Η ανάλυση σε αυτό το επίπεδο ότι η ισχύς ισούται με τον έλεγχο χώρου, αφενός είναι σωστή αφετέρου εξάγει στη θάλασσα την εικόνα ελέγχου που έχει ο Ερντογάν μέσα στην ίδια του τη χώρα. Έτσι και τα βήματα ως εδώ εκ μέρους της Τουρκίας ήταν δεδομένα. Όπως κατέγραψε η «Κ» στις 30 Μαΐου 2014, ο τότε αρχηγός των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων (ΤΕΔ) Νετσντέτ Οζέλ, μετά το τέλος της αεροναυτικής άσκησης «Beyaz Firtina '14», έκανε μια μακροσκελή δήλωση η οποία, σε δύο σημεία, περιείχε μια φράση που, μέχρι πρότινος, δεν δημιουργούσε κάποιο ιδιαίτερο συνειρμό. Πλαισιωμένος από τον τότε αρχηγό του στρατού ξηράς Χουλουσί Ακάρ και τον τότε αρχηγό του τουρκικού ναυτικού Μπουλέντ Μποστάνογλου, ο κ. Οζέλ αναφερόταν δύο φορές στη «Γαλάζια Πατρίδα» (MaviVatan). Έναν χρόνο αργότερα, ο κ. Ακάρ τον διαδεχόταν στη θέση του αρχηγού των ΤΕΔ ενώ ο κ. Μποστάνογλου αναλάμβανε να συγγράψει τη ναυτική στρατηγική της Τουρκίας, η οποία έχει ως αποτύπωμα μια περιοχή 462.000 τετρ. χιλιομέτρων. Στην περιοχή αυτή συμπεριλαμβάνονται το Καστελόριζο, η Νότια Κρήτη και η Κύπρος. Εν κατακλείδι πρόκειται για ένα σύμπλεγμα όρων και αναφορών όσον αφορά τις κινήσεις της Τουρκίας, όπως είχαν δει το φως της δημοσιότητας κατά το παρελθόν.

Με το διεθνές δίκαιο

Τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος προτάσσουν το διεθνές δίκαιο απέναντι στα όσα πράττει η Τουρκία τόσο στην Αν. Μεσόγειο όσο και στο Αιγαίο. Τόσο ως προς τη συγκεκριμένη άσκηση όσο και στο ενεργειακό μέτωπο, με το οποίο μέσω της άσκησης κάνουν τη σύνδεση Τούρκοι αξιωματούχοι οι οποίοι από τη Δευτέρα μιλώντας για τη «Γαλάζια Πατρίδα» επαναλαμβάνουν πως δεν θα δεχθούν τετελεσμένα ως προς το ΦΑ. Υπό αυτό το πρίσμα, δεν μπορεί να αποκλειστεί και τυχόν προκλητική συμπεριφορά εκ μέρους των τουρκικών δυνάμεων. «Η άσκηση στην οποία αναφέρεστε (Γαλάζια Πατρίδα) αποτελεί μια τυπική εκπαιδευτική δραστηριότητα των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων. Να είστε σίγουρος ότι τόσο το σύστημα επιτήρησης των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων όσο και η ετοιμότητά τους παρέχουν τη δυνατότητα πλήρους παρακολούθησης όλων των σχετικών δραστηριοτήτων», απάντησε σχετικά ο Έλληνας ΥΠΑΜ Ευάγγελος Αποστολάκης σε σχετική ερώτηση μέσα από συνέντευξη που έδωσε στην εφημερίδα. «Η κάθε ενέργεια της Τουρκίας, που επιχειρεί να κλιμακώσει την ένταση και να προκαλέσει αστάθεια στην περιοχή μας, πρέπει να απαντάται με ψυχραιμία, χαμηλούς τόνους και ενέργειες που επιβεβαιώνουν τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Προφανώς έχουμε στη φαρέτρα μας τις πρόνοιες του Διεθνούς Δικαίου, όπως και του Ευρωπαϊκού Δικαίου, τις οποίες επικαλούμαστε για την ενάσκηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, με στοχευμένα διαβήματα», είναι αντίστοιχα η θέση που διατύπωσε ο Κύπριος ομόλογός του Σάββας Αγγελίδης.

07-OIK_OIKONOMIA_KATHI 26/02/19 22:35 Page 7

Ψάχνουν τις ψήφους για την έκτη έδρα οι μικροί

Η δεξαμενή από την οποία επιδιώκουν να αλιεύσουν ψηφοφόρους και το αφήγημά τους - Προεκλογική με ανοιχτά όλα τα σενάρια

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ποιος θα κατακτήσει την έκτη έδρα στις ευρωεκλογές; Αυτό είναι το κύριο ερώτημα που εγείρεται για τις επικείμενες εκλογές όπως επίσης και αν το οι έρευνες που δείχνουν το ΕΛΑΜ να εισέρχεται δυναμικά στο ευρωκοινοβούλιο θα επιβεβαιωθούν. Η προεκλογική μάχη βεβαίως τώρα αρχίζει με όλα τα σενάρια να είναι ανοικτά και σε ανατροπές και σε εκπλήξεις για τη δυναμική του κάθε κόμματος. ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Οικολόγοι, ΕΛΑΜ και η νεοσυσταθείσα Δημοκρατική Παράταξη θα δώσουν τη δική τους μάχη για να κερδίσουν την έκτη έδρα. Από πού θα αντλήσουν ψήφους και ποιο θα είναι το επικοινωνιακό τους αφήγημα είναι ένα ζήτημα που συζητείται και φαίνεται να διαμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου. Η ΕΔΕΚ θα παίξει το χαρτί του «αντιΕΛΑΜ», η Συμμαχία Πολιτών ανοίγει μέτωπο με ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ ελπίζοντας σε ΔΗΚΟϊκούς ψηφοφόρους, ενώ οι σύμμαχοί της Οικολόγοι θα δώσουν έμφαση στην πράσινη πολιτική. Το ΕΛΑΜ άρχισε

Το ΕΛΑΜ φαίνεται να προκαλεί πρόβλημα στον ΔΗΣΥ μετά και την τιμωρία της Ανόρθωσης.

Στη μάχη για την κατάκτηση της έκτης έδρας ρίχνονται πέντε κόμματα, στοχεύοντας στη δεξαμενή του ΔΗΣΥ, του ΔΗΚΟ αλλά και στους ψηφοφόρους που απέχουν.

να διεκδικεί ψήφους από το Συναγερμικό ακροατήριο, ενώ η Δημοκρατική Παράταξη κυρίως από το ΔΗΚΟ. Το ποιος θα κερδίσει τελικώς τη μάχη θα φανεί βεβαίως στην κάλπη.

Η ΕΔΕΚ ως αντί ΕΛΑΜ

Η δημοσκόπηση που διενήργησε για το ευρωκοινοβούλιο τον περασμένο Σεπτέμβριο η εταιρεία CYMAR και δείχνει την ΕΔΕΚ να κινείται στο 1% όπως και η δημοσκόπηση που διενήργησε για λογαριασμό του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA η εταιρεία ερευνών Pulse που δείχνει το κόμμα των Σοσιαλιστών να λαμβάνει το 3%, σίγουρα δεν σκόρπισε χαμόγελα ικανοποίησης στο διαδρόμους της ΕΔΕΚ. Επίσημα στην ΕΔΕΚ απορρίπτουν τις δημοσκοπήσεις και υπογραμμίζουν πως δεν κινδυνεύουν να χάσουν την έδρα, αφήνοντας αιχμές πως το ΑΚΕΛ είναι εκείνο που θα χάσει τη δεύτερη έδρα. Πέραν της επίσημης θέσης, ήδη οι Σοσιαλιστές, προσπαθούν να περάσουν το μήνυμα πως ψήφος υπέρ της ΕΔΕΚ είναι ψήφος εναντίον του ΕΛΑΜ αλλά και της Ακροδεξιάς. Καθόλου τυχαίες και οι επιθέσεις πριν από καιρό στο κόμμα της Ακροδεξιάς, καθώς κάτι τέτοιο θεωρείται για κάποιους πως θα συσπειρώσει τους ΕΔΕΚίτες που έχουν απομακρυνθεί και θα σιγήσουν τις επικρίσεις που θέλουν την ΕΔΕΚ να ΕΛΑΜοποιείται. Ήδη στο Κόμμα των Σοσιαλιστών επικρατεί ένας σχετικός προβληματισμός για την αυτόνομη κάθοδο του κόμματος και για το κατά πόσο αυτό θα αυξήσει τις πιθανότητες απώλειας της έδρας. Σημειώνεται άλλωστε πως την προηγούμενη πενταετία η ΕΔΕΚ συνεργάστηκε με τους Οικολόγους και κατέλαβε την έδρα. Το αν θα τα καταφέρει είναι ένα ζήτημα που αιωρείται επί του παρόντος με την ηγεσία αλλά και τον ευρωβουλευτή της ΕΔΕΚ Δημήτρη Παπαδάκη να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη μέχρι τώρα δράση του στο ευρωκοινοβούλιο. Πάντως το ψηφοδέλτιο που διαμόρφωσε ο Μαρίνος Σιζόπουλος θεωρείται από κομματικούς κύκλους πως καλύπτει ένα ευρύ φάσμα του κόμματος. Έχει φέρει κοντά τρία νέα πρόσωπα δίνοντας αέρα ανανέωσης με τη συμμετοχή του διεθνολόγου Χρίστου Ιακώβου, την συμμετοχή της δημοσιογράφου Νατάσας Ιωάννου αλλά και τη μεταγραφή από την Αλληλεγγύη της Θέας Νικολάου. Πρόσωπα που όπως λέγεται θα μείνουν κοντά στο κόμμα και θα έχουν ενεργό ρόλο σε επόμενες εκλογικές μάχες. Με τη συμμετοχή του Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή επαρχίας Πάφου, θεωρείται πως θα καταφέρει να συσπειρώσει την επαρχία Πάφου φέρνοντας κοντά ψηφοφόρους και από άλλα κόμματα, ενώ ο Δημήτρης Παπαδάκης θεωρείται πως έχει το δικό του έρεισμα εντός και εκτός κόμματος. Ένα ενδεχόμενο απώλειας της έδρας θεωρείται πως θα ανακινήσει την εσωστρέφεια και θα ξεκινήσει διαδικασία αμφισβήτησης του Μαρίνου Σιζόπουλου από τον Δημήτρη Παπαδάκη.

Κτυπά Κέντρο ο Λιλλήκας

Την πολιτική των προεδρικών εκλογών με επιθέσεις στον Ενδιάμεσο επαναλαμβάνει και σε αυτή την εκλογική μάχη όπως όλα δείχνουν ο Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών ο Γιώργος Λιλλήκας. Στη Συμμαχία Πολιτών θεωρείται πως η κύρια δεξαμενή ψήφων μπορεί να προέλθει από το Κέντρο και δη από το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ. Σε αυτό το πλαίσιο και η επιθετική πολιτική με αφορμή το ΓεΣΥ κατηγορώντας τους δύο πολιτικούς άνδρες για υπονόμευση της εν λόγω μεταρρύθμισης. Καθόλου τυχαίος και ο πρόσφατος καυγάς στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης που για τη Συμμαχία Πολιτών θεωρείται νίκη. Στο ίδιο πλαίσιο αναμένεται να συνεχίσει την πολιτική του παρουσιάζοντας καθημερινά νομοσχέδια που καταδεικνύουν πως το ΔΗΚΟ υπήρξε «συνοδοιπόρος» της κυβέρνησης καθώς σε αντίθεση με τον ίδιο υπερψήφισαν νομοσχέδια. Πάντως, τον άνευ προηγουμένου καυγά δεν φαίνεται να βλέπει με καλό μάτι ο Γιώργος Περδίκης, ο οποίος μένει εκτός. Σημειώνεται πως οι Οικολόγοι είχαν συνεργαστεί πριν από ένα χρόνο και με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ. Οι Οικολόγοι θέλουν να φέρουν κοντά την ψήφο διαμαρτυρίας, όπως άλλωστε και στις βουλευτικές εκλογές του 2016, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δώσουν στην Οικολογία η οποία φαίνεται να ενισχύεται και να αποκτά έδαφος στην Κύπρο το τελευταίο διάστημα.

Το βάφτισμα του πυρός

Το βάφτισμα του πυρός αναμένεται να πάρει η νεοσυσταθείσα Δημοκρατική Παράταξη στις επικείμενες εκλογές. Αν και κύριος στόχος είναι η κατάκτηση πρώτα του 3,6% ούτως ώστε να συμμετέχει στο εθνικό συμβούλιο και να απολαμβάνει τα δικαιώματα ενός κοινοβουλευτικού κόμματος, στελέχη θεωρούν πως δεν αποκλείεται και η κατάκτηση της έδρας. Στη ΔΗΠΑ λένε πως δεν αποτελούν το αντιΔΗΚΟ, ωστόσο, δεδομένου του ότι ο Πρόεδρος της Κίνησης είναι ο πρώην πρόεδρος του ΔΗΚΟ και υποψήφιοι πρώην ευρωβουλευτής του κόμματος του Κέντρου και πρώην στελέχη, σίγουρα η μεγαλύτερη δεξαμενή υπολογίζεται πως θα προέρχεται από το ΔΗΚΟ και το ευρύτερο Κέντρο το οποίο διαφωνεί με τις πολιτικές του Νικόλα Παπαδόπουλου. Ερώτημα είναι κατά πόσο πρόσωπα που βρίσκονται στην κυβέρνηση όπως οι Βασίλης Πάλμας, Φώτης Φωτίου, Κυριάκος Κενεβέζος θα δουλέψουν παρασκηνιακά για την προεκλογική όπως έγινε και κατά τη διάρκεια του ίδρυσης του κόμματος.

Παραγάδι στον Συναγερμό το ΕΛΑΜ

Θα λάβει την έδρα της ευρωβουλής το ΕΛΑΜ; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα που εγείρεται και θα μείνει αναπάντητο μέχρι και την υστάτη, όπως και το από πού θα αντλήσει ψήφους. Το κόμμα της Ακροδεξιάς αλιεύει ψήφους διαμαρτυρίας και όπως όλα δείχνουν ψήφους κυρίως από τον ΔΗΣΥ. Αυτό φαίνεται να έχει αντιληφθεί το κυβερνών κόμμα. Καθόλου τυχαία και η υποψηφιότητα της Ελένης Σταύρου που στόχο έχει να αποτελέσει ανάχωμα για το ΕΛΑΜ, αλλά και η έρευνα που διενεργήθηκε και καταδεικνύει πως ο ΔΗΣΥ έχει διαρροή 2,5% προς ΕΛΑΜ σε σύγκριση των ποσοστών που έλαβε το κυβερνών κόμμα στις βουλευτικές του 2016. Το ζήτημα είναι πως για τον ΔΗΣΥ το πρόβλημα πλέον διευρύνεται και μάλλον ποδοσφαιροποιείται. Η τιμωρία της Ανόρθωσης δεν αφήνει ανεπηρέαστο τον ΔΗΣΥ, με τον ΔΗΣΥ Αμμοχώστου να αφομοιώνει τους κραδασμούς και να δέχεται πιέσεις από συναγερμικούς ψηφοφόρους- οπαδούς της Ανόρθωσης. Όπως λέγεται οι εξ Αμμοχώστου οπαδοί της Ανόρθωσης απειλούν για ψήφο προς ΕΛΑΜ, ενώ το κόμμα της Ακροδεξιάς φαίνεται να έχει ήδη διακλαδωθεί στους οργανωμένους οπαδούς. Καθόλου τυχαία και η πρωτοβουλία του ΔΗΣΥ Αμμοχώστου να στείλει ανακοίνωση συμπαράστασης προς την Ανόρθωση εξοργίζοντας την Πινδάρου. Όμως πλην του ΔΗΣΥ, το ΕΛΑΜ φιλοδοξεί να λάβει οργισμένη ψήφο υπό το αφήγημα του αντισυστημικού προσελκύοντας στην κάλπη μία μερίδα της κοινωνίας που είναι εξοργισμένη. Το αν θα επηρεάσει αρνητικά η πρόσφατη είδηση που θέλει τον Πρόεδρο του ΕΛΑΜ να μην πηγαίνει στρατό και τον εκπρόσωπο τύπου να μην πηγαίνει έφεδρος στο «πατριωτικό» του ακροατήριο, θα διαφανεί σίγουρα στην κάλπη.

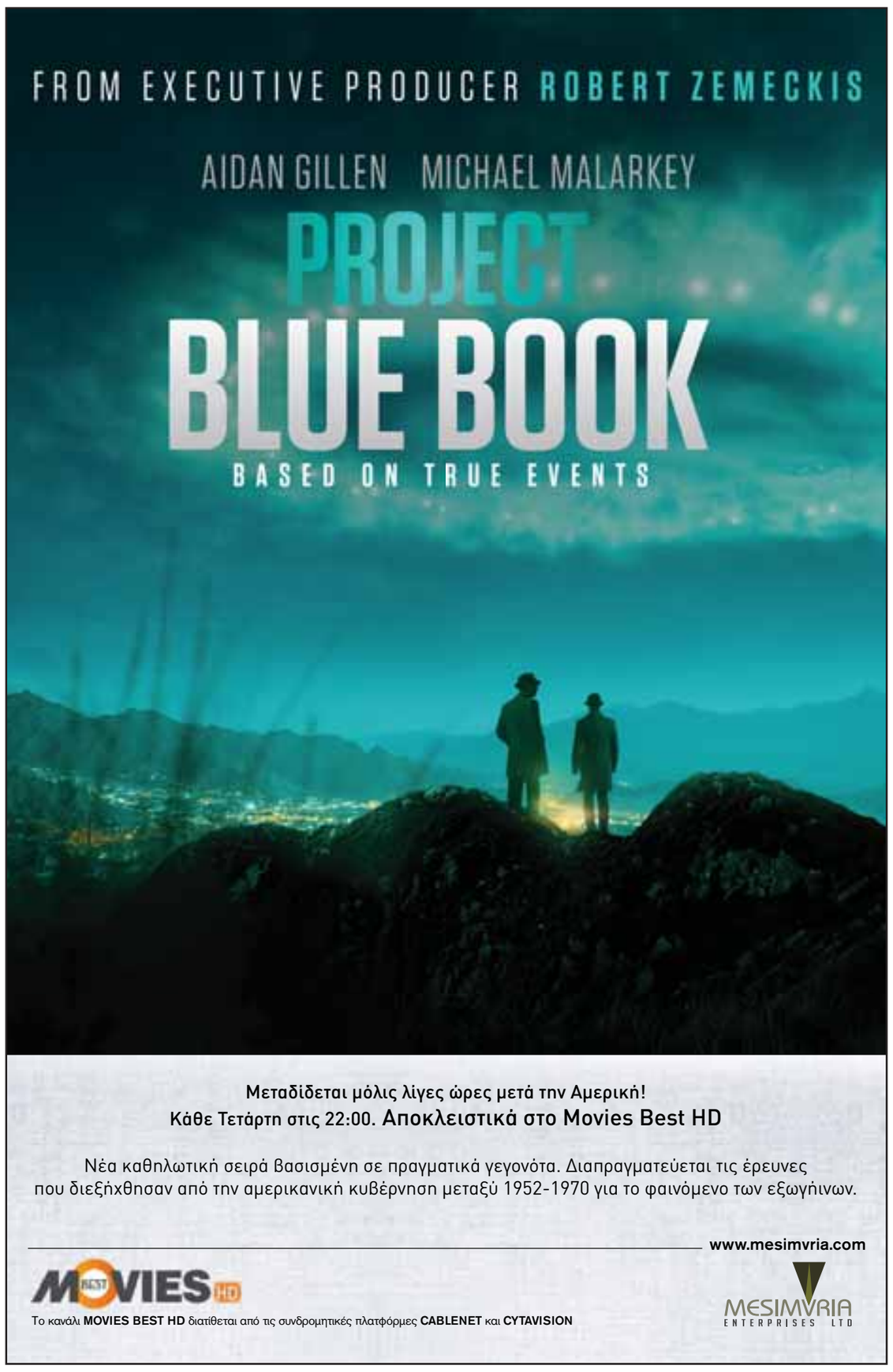

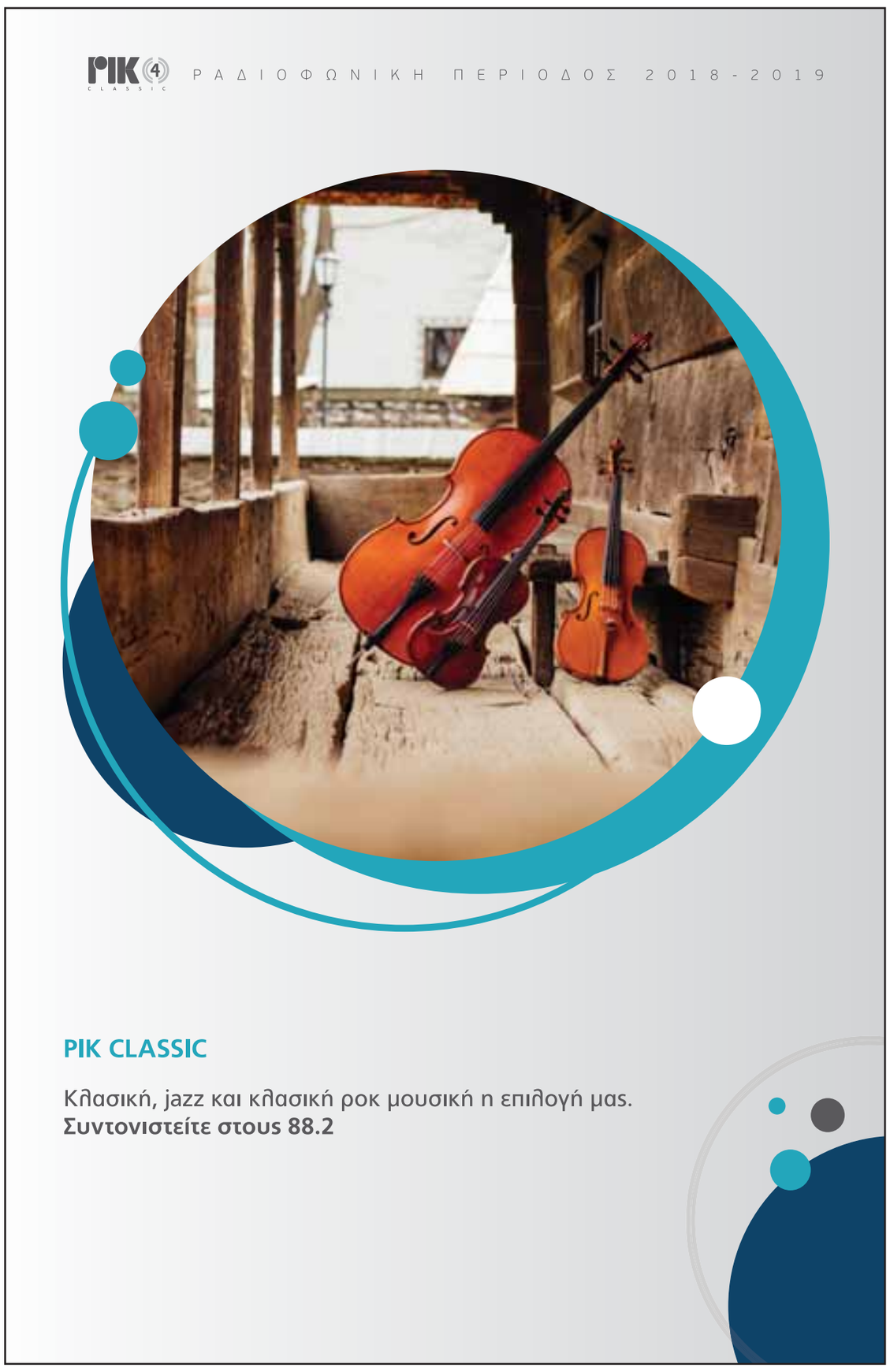

08-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 22:42 Page 8

Ερχονται ξενοδοχεία με διεθνές άρωμα

Συμφωνίες με ξενοδοχειακούς κολοσσούς και επτά νέα ξενοδοχεία για την εταιρεία Sunny Seeker Hotels

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Άλλα τέσσερα ξενοδοχεία με την επωνυμία Radisson αναμένεται να προστεθούν στο χαρτοφυλάκιο της εταιρείας Sunny Seeker Hotels μέχρι το 2025. Χωρίς να είναι ξεκάθαρο αν θα πρόκειται για καινούργιες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις ή υφιστάμενες, θεωρείται δεδομένο ότι θα πρόκειται για νέες προσθήκες στο χαρτοφυλάκιο της διαχειρίστριας εταιρείας. Με ξεκάθαρη την στόχευση σε επιχειρηματικό αλλά και οικογενειακό τουρισμό, η εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνία με την παγκόσμια αλυσίδα ξενοδοχεία Best Western, και μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019 αναμένεται να ξεκινήσουν οι εργασίες για την ανέγερση του πρώτου ξενοδοχείου σε κεντρικό σημείο της Λάρνακας. Πρόκειται εξάλλου για μια αγορά η οποία δεν έχει κορεστεί και έχει μεγάλες προοπτικές εξέλιξης. Ετσι και το δεύτερο ξενοδοχείο της αλυσίδας θα βρίσκεται και πάλι στην Λάρνακα. Ευκαιρίες υπάρχουν όμως και στις υπόλοιπες πόλεις και είναι σε αυτές που αναμένεται να φιλοξενηθούν οι επόμενες προσθήκες της Radisson Hotels. Είναι για όλα αυτά για τα οποία μιλά στην «Κ» ο CEO της διαχειρίστριας εταιρείας Μάριος Πολυβίου, ενώ αναφέρεται γενικότερα και στις προκλήσεις αλλά και τις προοπτικές του ξενοδοχειακού τομέα στην Κύπρο.

Το πρώτο τρίμηνο του 2019 αναμένεται να αρχίσουν οι εργασίες για το πρώτο ξενοδοχείο Best Western στην Κύπρο, χωρητικότητας 100 κλινών το οποίο θα βρίσκεται στο κέντρο της Λάρνακας.

Η ξενοδοχειακή αγορά της πρωτεύουσας είναι πολύ φτωχή και διαθέτει πρόσφορο έδαφος για νέα ανοίγματα εκτιμά ο κ. Πολυβίου. Προοπτικές ανάπτυξης υπάρχουν και για την Λάρνακα.

- Πρόσφατα ανακοινώσατε την συμφωνία με το Radisson Hotels για επέκταση της παρουσίας του Radisson στην Κύπρο με άλλα τέσσερα ξενοδοχεία. Πρόκειται για καινούργιες μονάδες;

- Η εταιρεία μας Sunny Seeker Hotels έχει υπογράψει την πρώτη συμφωνία εκπροσώπησης και franchise με την Radisson Hotels για το Radisson Blu το 2015. Η συνεργασία επεκτάθηκε με την υπογραφή της συμφωνίας για το Radisson Beach Resort που είναι μετεξέλιξη του παλιού Princess Beach Hotel και στην πορεία οι δύο εταιρείες αποφάσισαν ότι θα πορευτούν από κοινού στην κυπριακή αγορά και υπογράψαμε ένα master development agreement με σκοπό στρατηγικά να επιλεγούν άλλα τέσσερα ξενοδοχεία σε διάφορες τοποθεσίες της Κύπρου.

Είμαστε στο ψάξιμο μαζί με την Radisson για τους επόμενους στόχους. Δεν υπάρχει όμως κάτι συγκεκριμένο αυτή την στιγμή, μπορεί να είναι υφιστάμενα, μπορεί να είναι καινούργια. Το σίγουρο είναι ότι δεν θα είναι από τα ξενοδοχεία που έχουμε στο χαρτοφυλάκιο μας. Επίσης δεν θα είναι στην Λάρνακα. Δεν θα υπάρξει άλλο ξενοδοχείο της Radisson στην Λάρνακα, αλλά εξετάζεται η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, η Λεμεσός, η Πάφος και η Λευκωσία.

- Ειδικά στην Λευκωσία υπάρχουν αλλαγές στα ξενοδοχεία Hilton και του HolidayInn, που ήδη διαφοροποιούν την αγορά της πρωτεύουσας.

- Ο ξενοδοχειακός χάρτης της Λευκωσίας είναι πολύ φτωχός στην πρωτεύουσα της χώρας. Είναι παράδοξο το ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν άλλα μεγάλα ξενοδοχεία πέραν των δύο Hilton στην Λευκωσία. Σίγουρα με την επανένταξη του Holiday Inn και της καθόδου της Wyndham στην Κύπρο αλλάζει ο χάρτης της Λευκωσίας αλλά σίγουρα υπάρχει πάρα πολύ περιθώριο και προσθήκες καινούργιων ξενοδοχείων.

- Ίσως χρειάζονται περισσότερα ξενοδοχεία για επιχειρηματικό τουρισμό.

- Οπωσδήποτε, αλλά εκτός από επιχειρηματικό τουρισμό η Λευκωσία έχει πάρα πολλά πράγματα να προσφέρει σε επισκέπτες. Κατ΄αρχήν είναι μια πόλη με χαρακτήρα και έχει πολλά να προσφέρει στον οποιοδήποτε επισκέπτη πέραν του τι προσφέρουν οι παραλιακές πόλεις στον παραδοσιακό επισκέπτη του ήλιου και της θάλασσας. Μπορεί λοιπόν να στοχεύσει σε πολλά είδη τουρισμού.

- Υπάρχει και η επιλογή του συνεδριακού τουρισμού στον οποίο υστερούμε. Είναι ένα είδος το οποίο ενδιαφέρει και εσάς;

Η Λεμεσός έχει την μερίδα του λέοντος σε αυτό το κομμάτι του τουρισμού λόγω της πληθώρας επιλογών και των ξενοδοχείων που διαθέτει. Σίγουρα είναι ένα ιδιαίτερο είδος τουρισμού το οποίο μπορούμε να προσελκύσουμε επισκέπτες τους χειμερινούς μήνες. Είναι κάτι το οποίο λείπει από την Λάρνακα. Έτσι, στο Radisson Beach Resort θα διαθέτουμε ένα αξιόλογο και μεγάλο συνεδριακό χώρο χωρητικότητας γύρω στα 600 άτομα.

Οι προοπτικές της Λάρνακας

- Η Λάρνακα γενικότερα παρουσίαζε τουλάχιστον μέχρι πρότινος μια στασιμότητα τουριστικά.

- Έχει πολλές προοπτικές ανάπτυξης η Λάρνακα και υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνει αυτό. Ήδη βρισκόμαστε σε μια περίοδο τα επόμενα πέντε χρόνια την οποία θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική και μεταβατική για την πόλη με σημαντικά έργα τα οποία είτε ξεκίνησαν είτε είναι σε περίοδο σχεδιασμού και αναμονής. Τέτοια είναι το λιμάνι και η μαρίνα της πόλης, η μετακίνηση των πετρελαιοδεξαμενών και των εγκαταστάσεων του υγραερίου. Υπάρχει ένας πολεοδομικός σχεδιασμός και ένα master plan το οποίο επεκτείνεται από τα όρια της Ορόκλινης και φτάνει μέχρι την μαρίνα της Λάρνακας.Είναι τεράστιο το παραλιακό μέτωπο το οποίο είναι διαθέσιμο προς αναμόρφωση και πιθανότατα να είναι και η μοναδική πόλη σε όλη την Ευρώπη που διαθέτει ένα τόσο μεγάλο παραλιακό μέτωπο διαθέσιμο προς διαμόρφωση. Μέχρι τέλος του 2019 θα μετακινηθούν οι πετρελαιοδεξαμενές και μέχρι το τέλος του 2020 θα μετακινηθούν οι εγκαταστάσεις υγραερίου ώστε να προχωρήσουμε και στον καθαρισμό του χώρου της χερσαίας γης μετά την χρήση των πετρελαιοδεξαμενών. Ελπίζουμε ότι θα τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα.

Δύο ξενοδοχεία Best Western

- Πέρα από το Radisson υπάρχουν άλλες ανάλογες συνεργασίες;

- Έχουμε ήδη ανακοινώσει την συνεργασία με την Best Western, που είναι κολοσσός σε αριθμό ξενοδοχείων μεγαλύτερο από την Radisson. Μπορεί να μην είναι ευρέως γνωστό γιατί δραστηριοποιείται κυρίως στην Αμερική αλλά έχει έντονη παρουσία και στην Ευρώπη. Ήδη ανακοινώσαμε ένα έργο στην Λάρνακα και πολύ σύντομα θα ανακοινωθεί και δεύτερο Best Western, επίσης στην Λάρνακα. Πρόκειται για επένδυση γύρω στα 10-11 εκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά το πρώτο ξενοδοχείο, χωρητικότητας 38 διαμερισμάτων και πληρότητα εκατό κλινών, βρίσκεται στο τελικό στάδιο της αδειοδότησης και είναι θέμα ημερών η έκδοση της άδειας οικοδομής. Οι εργασίες ξεκινούν αμέσως. Ευελπιστούμε ότι μέσα στο 1ο τρίμηνο του 2019, και έχουν χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης τα δύο χρόνια.

- Πού θα βρίσκεται;

- Σε σημείο μεταξύ της οδού Ζήνωνος και της Λεωφόρου Αθηνών. Είναι ένα πρωτοποριακό προϊόν ξενοδοχείου, είναι service apartment Hotel, απευθύνεται στο κοινό το οποίο θέλει περισσότερο χρόνο διαμονής από τις επτά ή τις δέκα μέρες διαμονής. Το κάθε δωμάτιο διαθέτει ένα μικρό σαλονάκι και μια κουζίνα οπότε είναι στο στυλ του παραδοσιακού Hotel Apartment, αλλά η διαφορά του είναι ότι θα παρέχει ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών όπως το ξενοδοχείο. Επίσης, προσφέρει την δυνατότητα κάποιος να μείνει περισσότερο καιρό απ' όσο σε ένα ξενοδοχείο. Όπως έχουν καταδείξει μελέτες σε Ευρώπη και Μέση Ανατολή, πρόκειται για ένα τύπο ξενοδοχείου ο οποίος κάθε χρόνο έχει αυξητικό μερίδιο αγοράς.

- Το 2ο ξενοδοχείο;

- Αυτό είναι ακόμα στο στάδιο της αδειοδότησης,είναι στην Λάρνακα, σε κύρια οδική αρτηρία της πόλης, και θα είναι του ίδιου τύπου ξενοδοχείο. Πέραν τούτου, το επόμενο ξενοδοχείο το οποίο θα είναι υπό την δική μας διαχείριση θα είναι ένα μικρό μπουτίκ ξενοδοχείο το οποίο ανήκει στον όμιλο της Quality και είναι το QBoutique Hotel. Αυτό βρίσκεται στην περιοχή του Αγίου Λαζάρου στην Λάρνακα, είναι χωρητικότητας 40 δωματίων, και αποπερατώνεται Αύγουστο- Σεπτέμβριο 2019.

- Γιατί να προτιμήσει κάποιος ένα service apartment Hotel και να μην προτιμήσει κάποιο κατάλυμα τύπου Airbnb;

- Το Airbnb είναι εντελώς διαφορετικό προϊόν. Εφόσον ανοίγουμε αυτό το κεφάλαιο, τα Airnbnb είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες ξεκίνησε και θεσμοθετείται το πλαίσιο λειτουργίας του. Στην Κύπρο ωστόσο δεν έχει μπει ακόμα κάποια νομοθεσία ή κάποιο πλαίσιο αν και το θέμα βρίσκεται ενώπιον της Βουλής και ευελπιστώ ότι σύντομα θα ρυθμιστεί. Έτσι καταρχήν η διαφορά είναι ότι ένα service apartment hotel είναι αδειοδοτημένο και έχει περάσει από όλους τους καθιερωμένους ελέγχους.

- Θα λέγατε ότι έχει αλλάξει το ξενοδοχειακό προϊόν της Κύπρου;

Ναι αλλάζει. Τα τελευταία 3-4 χρόνια έχει διαφανεί ότι πάρα πολλοί επιχειρηματίες Κύπριοι και ξένοι έχουν επενδύσει στο τουριστικό προϊόν της Κύπρου, έχει παρατηρηθεί τεράστια αναβάθμιση κυρίως σε Λεμεσό και Πάφο έχουν επενδυθεί πάρα πολλά εκατομμύρια, είναι πέραν του ενός δισ., που έχουν επενδυθεί τα τελευταία 3-4 χρόνια στον τουρισμό και την αναβάθμιση του ξενοδοχειακού προϊόντος της Κύπρου. Αυτό σημαίνει ότι θα μπορέσουμε να είμαστε πιο ανταγωνιστικοί στις διεθνείς αγορές και να προσελκύσουμε καλύτερου επιπέδου πελάτες και να προσφέρουμε καλύτερου επιπέδου υπηρεσίες και θα βοηθήσουμε με την σειρά μας η ξενοδοχειακή βιομηχανία την οικονομία του τόπου.

Στο 60% η πληρότητα του Radisson Blu, από τον Αύγουστο μέχρι σήμερα. Φθινόπωρο του 2019 αναμένεται και το Radisson Beach Resort, στη θέση του Princess, στην Δεκέλεια.

- Αντέχει η τουριστική βιομηχανία την ανάπτυξη που συντελείται στο ξενοδοχειακό κομμάτι; Μπορούν να απορροφηθούν τόσοι τουρίστες;

- Με σωστή στρατηγική και την βοήθεια που θα μας δώσει το Υφυπουργείο Τουρισμού, και με τον ιδιωτικό τομέα σίγουρα, ο τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί. Υπάρχουν προοπτικές φτάνει να γίνουν οι σωστές κινήσεις και να στοχεύσουμε σε ένα σωστό μάρκετινγκ και branding της Κύπρου και σωστή παρουσίαση της στο εξωτερικό. Είναι επίσης ένα τεράστιο κεφάλαιο η συνδεσιμότητα και οι αεροπορικές εταιρείες και η απόσταση μας από την Ευρώπη. Σίγουρα πρόκειται για ζητήματα που πρέπει να αντισταθμίσουμε με την αναβάθμιση του δικού μας προϊόντος. Υπάρχει επίσης η σκιά του Brexit, το οποίο σίγουρα μας προβληματίζει, αναμένουμε να μάθουμε σύντομα τι μέλλει γενέσθαι.

Στο 60% οι πληρότητες και τον Ιανουάριο

- Από τις 20 Αυγούστου 2018 λειτουργεί το Radisson Blu. Ποια η εικόνα τους πρώτους μήνες λειτουργίας του;

- Το ξενοδοχείο έχει αγκαλιαστεί από την επιχειρηματική κοινότητα της Λάρνακας αλλά και από τον ευρύτερο επιχειρηματικό κόσμο της Κύπρου. Νομίζω ήταν κάτι το οποίο έλειπε από την Λάρνακα, αποτέλεσε ευχάριστη έκπληξη για τους επιχειρηματίες και το έχουν αγκαλιάσει.

- Πώς έχει εκφραστεί αυτό; Υπάρχουν κάποιοι αριθμοί;

- Σχεδόν επί καθημερινής βάσης προγραμματίζεται πάνω από μία εκδήλωση μέσα στο ξενοδοχείο, είτε συνέδριο είτε παρουσίαση προϊόντος, είτε είναι ένα επιχειρηματικό γεύμα ή δείπνο είτε είναι μια γιορτή. Επίσης οι πληρότητες μας είναι σε πολύ καλά επίπεδα. Τους τέσσερις μήνες λειτουργίας του μέσα στο 2018 η πληρότητα έφτασε κοντά στο 60%, ποσοστό το οποίο διατηρείται και κατά τους πρώτους δύο μήνες του χειμώνα. Αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό και ενθαρρυντικό για το μέλλον. Το μοντέλο ήταν λίγο ριψοκίνδυνη επιχειρηματική κίνηση, όμως έχει διαφανεί ότι ξεκινήσαμε να παίρνουμε και ένα κομμάτι της πίτας από άλλες πόλεις όπως Λευκωσία και Λεμεσό.

- Έχετε αποσπάσει ποσοστά από άλλα ξενοδοχεία παρόμοιου τύπου της πρωτεύουσας;

- Δεν θα ήθελα να μπω ονομαστικά στα ξενοδοχεία, όμως κάποιες διαμονές και κάποια επιχειρηματικές εκδηλώσεις τις οποίες δικαιούτο η Λάρνακα αλλά δεν μπορούσε να τις υποστηρίξει και πλέον επιστρέφουν πίσω στην Λάρνακα.

- Μου μιλήσατε μόνο για τον εγχώριο τουρισμό. Έχετε προσελκύσει τουρισμό από το εξωτερικό;

- Λόγω της ονομασίας μας και λόγω του ότι είμαστε μέλος της Radisson Hotels έχουμε προσελκύσει πάρα πολλούς επισκέπτες οι οποίοι είναι μέλη του Radisson Rewards.

Είναι ένα παγκόσμιο κλαμπ, τα μέλη του είναι περίπου 22 εκατομμύρια και από αυτό έχουμε αντλήσει τουλάχιστον το 20% της δουλειάς μας μέχρι στιγμής.

- Τι γίνεται με το Radisson Aiport;

Είναι ένα έργο το οποίο έχει υπογραφεί, αυτή την στιγμή δεν υπάρχει κάτι ανακοινώσιμο για αυτό, είναι σε στασιμότητα μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο. Υπάρχουν κάποια θέματα με την αδειοδότηση τα οποία φαίνεται ότι μπορούν να ξεπεραστούν.

09-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:27 Page 9

Ο Τραμπ παρατείνει τις συνομιλίες με την Κίνα

Αναβάλλει την επιβολή δασμών της 1ης Μαρτίου σε κινεζικά προϊόντα

Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ προανήγγειλε ότι θα συναντηθεί με τον Κινέζο ομόλογό του Σι Τζινπίνγκ, στην κατοικία του στη Φλόριντα, όπου έχουν ξαναβρεθεί οι δύο ηγέτες. Οπως τόνισε, έχει σημειωθεί «ουσιαστική πρόοδος» στη διαπραγμάτευση ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου.

Ο Αμερικανός πρόεδρος παρέτεινε το χρονοδιάγραμμα των διαπραγματεύσεων με την Κίνα και ανακοίνωσε ότι δεν θα προχωρήσει σε αύξηση των δασμών στα κινεζικά προϊόντα την 1η Μαρτίου. Επικαλέστηκε την «ουσιαστική πρόοδο» που έχει σημειωθεί στη διαπραγμάτευση ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Η είδηση ενέπνευσε αισιοδοξία στις αγορές της Αμερικής, της Ευρώπης και της Ασίας, καθώς αποτελεί ένδειξη πως Πεκίνο και Ουάσιγκτον βρίσκονται κοντά σε μια συμφωνία ικανή να δώσει τέλος στον μεταξύ τους εμπορικό πόλεμο.

Η είδηση ενέπνευσε αισιοδοξία στις αγορές της Αμερικής, της Ευρώπης και της Ασίας.

Αντιμετωπίζεται, πάντως, επιφυλακτικά τόσο από το Πεκίνο όσο και από πηγές προσκείμενες στην αμερικανική πλευρά, καθώς έχουν διαπιστώσει πόσο δύσκολο είναι να υπάρξει σύγκλιση ανάμεσα στις δύο πλευρές σε θέματα στρατηγικής σημασίας. Ανακοινώνοντας την απόφασή του, ο Ντόναλντ Τραμπ τόνισε ότι προς το παρόν δεν θα αυξηθούν στο 25% από το υφιστάμενο 10% οι δασμοί σε κινεζικές εισαγωγές αξίας 200 δισ. δολ. Προανήγγειλε, άλλωστε, συνάντησή του με τον Κινέζο ομόλογό του Σι Τζινπίνγκ, στην κατοικία του στη Φλόριντα, όπου έχουν ξαναβρεθεί οι δύο ηγέτες. Κατά την πάγια τακτική του συνόδευσε τις ανακοινώσεις του με ένα Tweet στο οποίο υποστήριζε πως έχει σημειωθεί πρόοδος στα πλέον ακανθώδη ζητήματα που χωρίζουν τις δύο χώρες, όπως η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων, η εξαναγκαστική μεταβίβαση τεχνογνωσίας από τις αμερικανικές στις κινεζικές επιχειρήσεις, αλλά και η χειραγώγηση του κινεζικού νομίσματος. Και μολονότι δεν όρισε νέα προθεσμία για την ολοκλήρωση των συνομιλιών, μίλησε για «πολύ καλά νέα που θα ανακοινωθούν σε μια-δυο εβδομάδες, αν οι δύο πλευρές σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο». Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκαν και οι δηλώσεις του Γουάνγκ Γι, συμβούλου του Κινέζου προέδρου, ο οποίος ανέφερε «σημαντική πρόοδο» στις συνομιλίες, γεγονός που καλλιεργεί προσδοκίες για σταθερότητα στις διμερείς σχέσεις και στην παγκόσμια οικονομία. Την ίδια στιγμή το επίσημο ειδησεογραφικό πρακτορείο της Κίνας Ξιν Χουά τόνιζε πως οι δύο πλευρές έρχονται «όλο και πιο κοντά» σε μια συμφωνία, αλλά προειδοποιούσε πως η διαπραγμάτευση θα γίνεται όλο και πιο δύσκολη όσο θα προχωράει προς τα τελικά στάδια.

Προσέθετε πως στην τελική φάση μπορεί να προκύψουν «νέες αβεβαιότητες» καθώς «οι εμπορικές διενέξεις ανάμεσα στις δύο πλευρές είναι μακροχρόνιες, σύνθετες και οξείες». Μιλώντας, άλλωστε, στο Bloomberg, ο Σκοτ Κένεντι, ειδικός επί θεμάτων Κίνας στο Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Μελετών στην Ουάσιγκτον, υπογράμμισε πως «δεν μπορούμε να γνωρίζουμε κατά πόσον πρόκειται για εμπόδιο ή για επιτυχία εφόσον δεν ξέρουμε τις λεπτομέρειες της διαπραγμάτευσης». Ο ίδιος εκτιμά, άλλωστε, πως η παράταση των διαπραγματεύσεων εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Κίνας. Την ίδια στιγμή η Τάι Χούι, στέλεχος της JP Morgan Asset Management, ερμήνευε την παράταση των συνομιλιών ως ένδειξη πως οι δύο πλευρές επιθυμούν να καταλήξουν σε κάποιου είδους διευθέτηση, ενώ μια κλιμάκωση της μεταξύ τους έντασης θα ενέτεινε την ανησυχία γύρω από την αμερικανική οικονομία.

Επιφυλακτικοί οι αναλυτές

Οι αισιόδοξες δηλώσεις κυρίως από πλευράς του Αμερικανού προέδρου δεν έχουν πείσει πολιτικούς και οικονομικούς αναλυτές, που παρακολουθούν τις εξελίξεις στη διαμάχη των δύο πλευρών. Οπως τονίζουν οι Financial Times, είναι αμφίβολο αν πράγματι θα μπορέσει ο Ντόναλντ Τραμπ να διασφαλίσει σημαντικές υποχωρήσεις από το Πεκίνο σε θέματα όπως οι επιδοτήσεις στις κινεζικές βιομηχανίες, η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και η κατάργηση των ρυθμίσεων που θέτουν σε μειονεκτική θέση όσες αμερικανικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην Κίνα. Και το ενδεχόμενο να αρκεστεί ο Αμερικανός πρόεδρος σε μια συμφωνία που θα προβλέπει μόνον ότι η Κίνα θα αυξήσει τις εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων χωρίς να υποχωρεί σε αυτά τα θέματα στρατηγικής σημασίας, έχει ήδη προκαλέσει εκνευρισμό ανάμεσα στα στελέχη της αμερικανικής κυβέρνησης με την πλέον επιθετική στάση απέναντι στο Πεκίνο. Ακόμη, όμως, και αν ο Αμερικανός πρόεδρος κατορθώσει να αποσπάσει σημαντικές υποχωρήσεις σε αυτά τα ακανθώδη θέματα, παραμένει το ερώτημα με ποιον ελεγκτικό μηχανισμό, με ποιον τρόπο θα μπορέσει να επιβάλει στην Κίνα την τήρηση των συμφωνηθέντων.

«Η ποιοτική δημοσιογραφία είναι ακριβή»

Ο Αμερικανός καθηγητής και ερευνητής Ρόμπερτ Πικάρντ μιλάει στην «Κ» για τις προκλήσεις της εποχής

Του **ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

«Η βιωσιμότητα της ποιοτικής δημοσιογραφίας είναι το ίδιο σημαντική για τη δημοκρατία όσο η διασφάλιση του δικαιώματος ψήφου των πολιτών», λέει στην «Κ» ο Αμερικανός καθηγητής και ερευνητής Ρόμπερτ Πικάρντ σε μια εξίσωση που δεν μοιάζει αυτονόητη για την εποχή μας. Ο επιφανής πανεπιστημιακός και επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Reuters για τη μελέτη της δημοσιογραφίας αναγορεύθηκε πριν από λίγες ημέρες επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε μια κίνηση ακαδημαϊκής εξωστρέφειας. Ο 68χρονος καθηγητής θεωρείται από τους «γκουρού» των media economics έχοντας συγγράψει περισσότερα από 30 βιβλία για την οικονομία και τα επιχειρηματικά μοντέλα των μέσων ενημέρωσης και είναι ιδρυτής του World Media Economics Conference που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη το 2012.

Ο Ρόμπερτ Πικάρντ θεωρείται «γκουρού» των media economics.

Εδώ και τουλάχιστον 20 χρόνια έχει ξεκινήσει η συζήτηση για την προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου των παραδοσιακών ΜΜΕ στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής, αλλά, όπως μας λέει ο καθηγητής, είμαστε ακόμα μακριά από ένα γενικό πλαίσιο που θα εξασφαλίζει τη βιωσιμότητά τους. «Η διερεύνηση συνεχίζεται επειδή οι περισσότεροι μάνατζερ αναζητούν ένα μοντέλο που θα στηρίζεται είτε στη διαφήμιση ή στις συνδρομές. Δυστυχώς δεν υπάρχει ακόμα ένα μοντέλο που να ξεχωρίζει και οι ειδησεογραφικοί οργανισμοί πρέπει να χρησιμοποιούν πολλές πηγές εσόδων, όπως εμπορικές δραστηριότητες, δωρεές, χορηγίες για να επιβιώσουν», μας λέει ο κ. Πικάρντ. Επισημαίνουμε στον καθηγητή ότι τα πράγματα δεν φαίνονται ενθαρρυντικά ούτε στα μέσα που γεννήθηκαν ή στράφηκαν σχεδόν αποκλειστικά στο Διαδίκτυο. Είναι ενδεικτικές οι περιπτώσεις των Buzz-Feed, Vox Media και Vice, που ανακοίνωσαν μειώσεις προσωπικού και προϋπολογισμών στις αρχές του 2019. Αποδεικνύονται το ίδιο εύθραυστα όπως τα παραδοσιακά μέσα; «Η ψηφιακή αγορά δεν είναι πολύ φιλική για επιχειρήσεις που στηρίζονται στις διαφημίσεις», σημειώνει ο κ. Πικάρντ προσθέτοντας ότι τα 2/3 των διαφημιστικών εσόδων πηγαίνουν σε δύο εταιρείες και στις περισσότερες χώρες περίπου το 90% της διαφημιστικής πίτας κατευθύνεται σε τέσσερις ή πέντε εταιρείες. «Αυτό δυσκολεύει την επιβίωση μικρότερων εταιρειών και τα πράγματα γίνονται δύσκολα για τους ψηφιακούς ενημερωτικούς οργανισμούς και για όσους προσφέρουν δωρεάν το περιεχόμενό τους. Για πολλούς λόγους είναι χειρότερο να είσαι αποκλειστικά ψηφιακό μέσο και να ψάχνεις έσοδα. Το χαμηλό κόστος είναι πλεονέκτημα, αλλά η ποιοτική δημοσιογραφία είναι ακριβή».

«Είναι σημαντικό να αναπτυχθεί το λεγόμενο media literacy, η εκπαίδευση στα μέσα, των χρηστών του Διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, ώστε να ανιχνεύουν οι ίδιοι τα fake news».

Η συζήτηση για προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου παραδοσιακών ΜΜΕ στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής υπάρχει εδώ και 20 χρόνια.

Για τον κ. Πικάρντ ένα μέρος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ΜΜΕ ξεκίνησε τις δεκαετίες του '80 και του '90 με τη γιγάντωση των μιντιακών επιχειρήσεων ως αποτέλεσμα των αυξημένων διαφημιστικών εσόδων. «Είναι δύσκολο για τα στελέχη στα μίντια και τους δημοσιογράφους να αποδεχθούν ότι πρέπει να γίνουν πιο ευέλικτες εταιρείες, όπως ήταν για το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα. Το Facebook και η Google δεν είναι πραγματικά το πρόβλημα, αλλά το επιδεινώνουν. Το βασικό είναι ότι ο αριθμός και το είδος των μέσων αυξήθηκαν δραματικά στα τέλη του 20ού αιώνα, το κοινό διασπάστηκε και η διαφήμιση έγινε λιγότερο αποτελεσματική. Το Διαδίκτυο έκανε αυτή την τάση ακόμα χειρότερη», σημειώνει ο κ. Πικάρντ.

Ο ίδιος πιστεύει ότι οι ενημερωτικοί οργανισμοί πρέπει να επικεντρωθούν στην παραγωγή «ποιοτικής δημοσιογραφίας». «Πρέπει να αφήσουν τις ειδήσεις για την ψυχαγωγία, τη μόδα, τα σπορ, όλες τις μη ειδησεογραφικές πληροφορίες σε άλλους και να επικεντρωθούν οι δημοσιογράφοι τους σε θέματα κοινωνικά, πολιτικά και πολιτισμού που ανήκουν στον βασικό κορμό της ποιοτικής δημοσιογραφίας».

Για το μεγάλο θέμα των fake news και τη χρήση νέων τεχνολογιών που παράγουν ακόμη και βίντεο με ψευδείς δηλώσεις πολιτικών (τα λεγόμενα deep fake news), όπως έγινε πρόσφατα με τον τέως πρόεδρο των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, ο Ρόμπερτ Πικάρντ τονίζει με ψυχραιμία ότι η διαστρέβλωση των ειδήσεων και η παραπληροφόρηση είναι ζητήματα που πάντα απασχολούσαν τα μέσα ενημέρωσης. Υπάρχει όμως και η ευθύνη του χρήστη, όπως λέγεται στη γλώσσα του Διαδικτύου ο σύγχρονος αναγνώστης ή θεατής μιας (ψευδούς) είδησης. «Ισως πάρει περισσότερο χρόνο για τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις να τα εντοπίζουν (σ.σ. τα fake news) στα ψηφιακά μέσα. Το πιο σημαντικό είναι να αναπτυχθεί το λεγόμενο media literacy, η εκπαίδευση στα μέσα, των χρηστών του Διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, ώστε να γίνουν πιο κριτικοί και να τα ανιχνεύουν οι ίδιοι».

Υποχωρεί η απόδοση των ιταλικών ομολόγων χάρη στην απόφαση της Fitch

Σημαντικά κέρδη εμφάνισαν χθες οι τιμές των ιταλικών ομολόγων χάρη στην απόφαση του οίκου Fitch να μην υποβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας την περασμένη Παρασκευή, αλλά και χάρη στην ανανεωμένη διάθεση των επενδυτών να αναλάβουν υψηλότερο ρίσκο μετά την απόφαση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να παρατείνει τις διαπραγματεύσεις με την Κίνα. Η απόδοση των ιταλικών δεκαετών κρατικών ομολόγων υποχώρησε χθες μέχρι και κατά 11 μονάδες βάσης στο 2,75%, και τη διαφορά (spread) με το αντίστοιχο γερμανικό ομόλογο στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών εβδομάδων. Η απόδοση των διετών και πενταετών ομολόγων υποχώρησε μέχρι 10 μονάδες βάσης στο 0,45% και στο 1,74% αντίστοιχα. Τα μεσάνυχτα της Παρασκευής ο οίκος Fitch διατήρησε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Ιταλίας δύο επίπεδα πάνω από το όριο της κερδοσκοπικής βαθμίδας και τις προοπτικές της ιταλικής οικονομίας αρνητικές. Οι αναλυτές της Fitch τόνισαν πως η απόφασή τους είναι αποτέλεσμα «του εξαιρετικά υψηλού επιπέδου χρέους της γενικής κυβέρνησης και της απουσίας δημοσιονομικής προσαρμογής», αναφορά που σχετίζεται άμεσα με την απόφαση της ιταλικής κυβέρνησης να αυξήσει τις δημοσιονομικές δαπάνες στον προϋπολογισμό του 2019. Δεύτερος καθοριστικός παράγοντας για τη Fitch ήταν η «αβεβαιότητα που προκύπτει από την τρέχουσα πολιτική δυναμική». Η υποβάθμιση θα είχε μειώσει την απόσταση της Ιταλίας από την κερδοσκοπική βαθμίδα (speculative ή non investment grade) σε μόλις ένα επίπεδο, προκαλώντας νευρικότητα στην ιταλική αγορά ομολόγων. Από τους τέσσερις μεγάλους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης η Moody's τοποθετεί την Ιταλία ένα επίπεδο πάνω από την κερδοσκοπική βαθμίδα με σταθερή αξιολόγηση, η S&P δύο επίπεδα πάνω, αλλά με αρνητική αξιολόγηση, η DBRS τρεις βαθμίδες επάνω με σταθερή αξιολόγηση και η Fitch δύο βαθμίδες επάνω με αρνητική αξιολόγηση. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΚΤ τα ομόλογα μιας χώρας πρέπει να αξιολογούνται στην επενδυτική βαθμίδα από τουλάχιστον τρεις μεγάλους οίκους αξιολόγησης, ώστε να χρησιμοποιούνται για την παροχή ρευστότητας σε τράπεζες και για την ποσοτική χαλάρωση. Επιπλέον, πολλοί μακροπρόθεσμοι θεσμικοί επενδυτές, όπως συνταξιοδοτικά ταμεία κ.ά., είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν μόνο ομόλογα που ανήκουν στην επενδυτική βαθμίδα, οπότε ενδεχόμενη υποβάθμιση των ιταλικών ομολόγων θα τους ανάγκαζε να αποχωρήσουν από την ιταλική αγορά με αρνητικές συνέπειες για τη Ρώμη. «Και οι δύο αποφάσεις συνεισέφεραν στην κίνηση (σ.σ. υποχώρηση των αποδόσεων), αλλά η απόφαση της Fitch ήταν σαφώς η σημαντικότερη», εξηγεί στο Reuters ο Σεμπάστιεν Φέλεχνερ, αναλυτής της DZ Bank.

Η απόδοση των ιταλικών δεκαετών κρατικών ομολόγων υποχώρησε χθες μέχρι και κατά 11 μονάδες βάσης.

Τα μεσάνυχτα της Παρασκευής ο οίκος Fitch διατήρησε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Ιταλίας δύο επίπεδα πάνω από το όριο της κερδοσκοπικής βαθμίδας και τις προοπτικές της ιταλικής οικονομίας αρνητικές.

10-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:26 Page 10

Η ανεξήγητη εκτόξευση της China Ding Yi Feng Holdings

Ράλι μετοχής κατά 8.563% παρά τις ζημίες στα επτά από τα τελευταία οκτώ χρόνια

Πίσω από το ξενοδοχείο Ritz-Carlton, στον πιο ψηλό ουρανοξύστη του Χονγκ Κονγκ και στον 66ο όροφο του Διεθνούς Κέντρου Εμπορίου, βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια του κόσμου των επενδύσεων. Πρόκειται για τα κεντρικά γραφεία μιας αινιγματικής εταιρείας, της China Ding Yi Feng Holdings Ltd, που, όπως επισημαίνει το Bloomberg, φαίνεται εκ πρώτης όψεως το άκρον άωτον της επιτυχίας. Η μετοχή της έχει σημειώσει πρωτοφανή άνοδο αφήνοντας πίσω της οποιαδήποτε άλλη στην κατηγορία της, με μια ιλιγγιώδη εκτίναξή της κατά 8.563% μέσα στην τελευταία πενταετία.

Μπροστά στη διαστημική αυτή πορεία ωχριούν οι επιτυχίες των

Παρά τη δυσπιστία και τα ερωτήματα κολοσσοί όπως οι Vanguard Group, Northern Trust Corp. BlackRock έχουν επενδύσει στην DYF.

Οπως τονίζουν παράγοντες της αγοράς, η ακατανόητη εκτίναξη της DYF προστίθεται στον μακρύ κατάλογο της ακραίας και ανεξήγητης ανόδου μετοχών που υπονομεύουν τη φήμη του Χονγκ Κονγκ ως μιας από τις σημαντικότερες χρηματιστηριακές αγορές του κόσμου.

Facebook, Apple και Tesla, των οποίων η άνοδος είναι τουλάχιστον κατανοητή. Η μετοχή της Facebook έχει σημειώσει άνοδο 294% από την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο, της Apple 366% από την παρουσίαση του πρώτου iPhone και της Tesla 1.014% από την παράδοση του ηλεκτροκίνητου αυτοκινήτου Model S. Για την κινεζική εταιρεία συμμετοχών China Ding Yi Feng Holdings Ltd (DYF) μιλούν όλοι στην αγορά, αλλά κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει σε τι οφείλεται η ιλιγγιώδης εκτόξευσή της. Για την ακρίβεια, όχι απλώς δεν υπάρχει εξήγηση, αλλά εύκολα εντοπίζει κανείς αρκετούς λόγους για να προκαλεί η εταιρεία επιφυλακτικότητα στους επενδυτές. Εχει εμφανίσει ζημία τα επτά από τα τελευταία οκτώ χρόνια και η τιμή της μετοχής της έχει μια από τις υψηλότερες αποτιμήσεις παγκοσμίως.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι πως ο πρόεδρός της, Σούι Γκουανγκί, έχει γνωρίσει αρνητική δημοσιότητα από πολλά επικριτικά ρεπορτάζ του κινεζικού Τύπου και των άλλων ΜΜΕ της Κίνας. Πολλά από αυτά σχολίαζαν τις μεθόδους με τις οποίες αντλούσε κεφάλαια ο Σούι αλλά και αυτή καθεαυτήν την απίστευτη άνοδο της μετοχής της DYF. «Τα θεμελιώδη μεγέθη της δεν δικαιολογούν στο ελάχιστο το ράλι της μετοχής της», σχολιάζει στο Bloomberg ο Λι Γουνρόνγκ, διευθυντικό στέλεχος της επενδυτικής 20VC στη Σεντζέν. Και όμως, έχουν διοχετευθεί στις μετοχές της πολλά δισεκατομμύρια δολάρια από τα πλέον ηχηρά ονόματα του επενδυτικού κόσμου. Οι BlackRock, Vanguard Group και Northern Trust Corp. έχουν επενδύσει στην DYF από τον Νοέμβριο, οπότε απέκτησε τα μεγέθη και τη ρευστότητα για να ενταχθεί στους δείκτες MSCI.

Οπως τονίζουν παράγοντες της αγοράς, η ακατανόητη εκτίναξη της DYF προστίθεται στον μακρύ κατάλογο της ακραίας και ανεξήγητης ανόδου μετοχών που υπονομεύουν τη φήμη του Χονγκ Κονγκ ως μιας από τις σημαντικότερες χρηματιστηριακές αγορές του κόσμου. Η εταιρεία έχει αποφύγει να απαντήσει σε επανειλημμένες κρούσεις του Τύπου. Την ίδια στάση έχει τηρήσει και το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ όπως και η επιτροπή κεφαλαιαγοράς αλλά και οι επενδυτικές BlackRock, Vanguard και Northern Trust. Στελέχη του δείκτη MSCI αρκέστηκαν μόνον να δηλώσουν ότι αποφασίζουν το εάν θα εντάξουν μια εταιρεία στους δείκτες του αφού εξετάσουν ποσοτικά κριτήρια όπως η χρηματιστηριακή αξία της, η ελεύθερη διακύμανσή της και η ρευστότητά της. Προσέθεσαν πως δεν κάνουν κρίσεις σχετικές με την κερδοφορία, τις προοπτικές ανάπτυξης ή «άλλες υποκειμενικές» μετρήσεις.

Ο Σούι Γκουανγκί, που στα φυλλάδια της εταιρείας αναφέρεται ως «θρυλική φυσιογνωμία» και «εξέχων ακαδημαϊκός», άρχισε να αυξάνει το μερίδιό του στις αρχές του 2015, όταν η DYF ονομαζόταν China Investment Fund. Την ίδια χρονιά, ανέλαβε πρόεδρος της εταιρείας, αντικατέστησε την ηγετική της ομάδα και έκτοτε έχε αλλάξει την επωνυμία της δύο φορές. Το μερίδιό του στην DYF ανέρχεται στο 16% των μετοχών και είναι αξίας 600 εκατ. δολαρίων. Οπως τονίζει το Bloomberg, εκτός από την απίστευτη άνοδο της DYF, ο Σούι βαυκαλίζεται μεν ότι έχει επενδυτική διορατικότητα ανάλογη του Γουόρεν Μπάφετ και του Τζορτζ Σόρος, αλλά δεν είχε ποτέ καμία άλλη επενδυτική επιτυχία.

Κοντά στην εξαγορά των ΑΠΕ της E.ON η RWE

Την πεποίθηση πως η RWE, ένας από τους ισχυρότερους παίκτες στον γερμανικό τομέα παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, θα κερδίσει την άνευ όρων και προϋποθέσεων έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εξαγορά των μονάδων ανανεώσιμης ενέργειας των E.ON και Innogy εξέφρασαν πηγές του πρακτορείου Reuters. Εάν πράγματι η Κομισιόν δώσει το πράσινο φως σε αυτήν την εξαγορά, τότε θα αλλάξει το τοπίο στην ενεργειακή αγορά της Γερμανίας.

Η εξαγορά αυτή είναι μέρος μιας μεγαλύτερης και περίπλοκης ανταλλαγής που προκύπτει από τη διάσπαση της Innogy και τον καταμερισμό των περιουσιακών στοιχείων της ανάμεσα στη μητρική RWE και στην επίσης γερμανική E.ON. Μόλις ολοκληρωθεί η συμφωνία, τότε η RWE, που είναι ήδη η μεγαλύτερη εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας στη Γερμανία, θα εξελιχθεί στον τρίτο ισχυρότερο παροχέα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μετά την ισπανική Iberdrola και την ιταλική Enel. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς πως η RWE παρέχει υπηρεσίες ηλεκτροδότησης σε 20 εκατομμύρια πελάτες και παροχής φυσικού αερίου σε ακόμη 10 εκατ., η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται στην Ευρώπη. Ομως, οι ανταγωνιστές και οι πελάτες των εταιρειών έχουν εκφράσει ερωτήματα για το εάν η συμφωνία αυτή θα οδηγήσει σε αύξηση των τιμών ενέργειας και έτσι θα πλήξει τον ανταγωνισμό. Προ διετίας, το δίκτυο, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι δραστηριότητες λιανικού εμπορίου της REW διασπάστηκαν από τον όμιλο, δημιουργώντας τη θυγατρική Innogy. Τον Μάρτιο του 2018 ανακοινώθηκε πως η E.ON εξαγόρασε την Innogy, μια συναλλαγή που περιλάμβανε την ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων με τη RWE.

Μέρος της συμφωνίας ήταν να αποκτήσει η RWE το 16,7% του μετοχικού κεφαλαίου της E.ON, μια συναλλαγή που θα πρέπει να εγκριθεί από τις γερμανικές και βρετανικές αρχές ανταγωνισμού. Η RWE χρειάζεται, επίσης, την έγκριση των ΗΠΑ για την απόκτηση τμήματος της E.ON στην αμερικανική αγορά.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ernst & Young (EY), η Ευρώπη καταλαμβάνει το μεγαλύτερο κομμάτι από την αξία των συναλλαγών στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας. Σε παγκόσμια κλίμακα, πέρυσι πραγματοποιήθηκαν 546 συμφωνίες, που έφθασαν τα 256,3 δισ. δολάρια, αντανακλώντας άνοδο 28% από το 2017.

Στην Ευρώπη, η συνολική αξία των συμφωνιών στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας και στην παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας διαμορφώθηκε πέρυσι στα 126,5 δισ. δολάρια, δηλαδή ήταν υπερδιπλάσιες από τα αντίστοιχα 50,3 δισ. δολάρια που είχαν σημειωθεί το 2017. Στον επιμέρους τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι συμφωνίες έφθασαν τις 253, αναλογώντας στο 46% του συνολικού όγκου. Η αξία των συμφωνιών ανανεώσιμων πηγών διαμορφώθηκε στα 48,3 δισ. δολάρια, καλύπτοντας το 19% του συνόλου, σύμφωνα με την έκθεση της EY.

Χθες, ο γενικός διευθυντής της Διεθνούς Υπηρεσίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA) δήλωσε σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες πως η Ευρώπη έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στην υιοθέτηση καινοτομιών που στηρίζουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σήμερα το 15% της ηλεκτροπαραγωγής στην Ευρώπη προέρχεται από την αιολική και ηλιακή ενέργεια. Σε γενικές γραμμές, όμως, το 2018 ήταν μια εξαιρετική χρονιά για τους παροχείς υπηρεσιών κοινής ωφελείας σε μεγάλο βαθμό χάρις στις εξαγορές και συγχωνεύσεις, σχολιάζει η EY στη σχετική έκθεση.

Η RWE παρέχει υπηρεσίες ηλεκτροδότησης σε 20 εκατομμύρια πελάτες και παροχής φυσικού αερίου σε ακόμη 10 εκατ., η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται στην Ευρώπη.

Η Κομισιόν θα δώσει το πράσινο φως άνευ όρων και προϋποθέ-σεων, εκτιμούν πηγές που επικαλείται το Reuters.

Οι μεγάλοι όμιλοι στρέφονται στην υγιεινή διατροφή

Η μείωση πωλήσεων αναγκάζουν τις εταιρείες σε αλλαγή στρατηγικής

Οι μεγάλοι όμιλοι τροφίμων σε όλο τον κόσμο αγωνίζονται να προσαρμοστούν στις ταχέως μεταβαλλόμενες διατροφικές επιλογές των καταναλωτών, οι οποίοι στρέφονται σε υγιεινότερα τρόφιμα και αναψυκτικά. Αυτό αποτυπώνεται στη δραστική μείωση των πωλήσεων γενικά (Kraft Heinz, Coca-Cola, Danone) και ειδικά σε τρόφιμα ιδιαιτέρως λιπαρά και με μεγάλες ποσότητες ζάχαρης, καθώς και σε αντίστοιχα αναψυκτικά. Μια χαρακτηριστική κίνηση των εξελίξεων αυτών είναι ότι χθες ο όμιλος της Kraft Heinz, ο τέταρτος μεγαλύτερος διεθνώς, ανακοίνωσε αναθεώρηση 15 δισ. δολαρίων και πλέον, επί της αξίας ορισμένων εμπορικών σημάτων που πια δεν τα προτιμούν οι καταναλωτές τόσο όσο στο παρελθόν. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται τα σήματα της ίδιας της Kraft (από έτοιμες σάλτσες μέχρι προπαρασκευασμένα γεύματα) και της Oscar Meyer, που ειδικεύεται σε αλλαντικά κ.ά. Ως συνέπεια, η εταιρεία είχε καθαρές ζημίες 12,6 δισ. δολαρίων. Οι καταναλωτές δεν δαπανούν με ευκολία πλέον, γυρίζουν δε την πλάτη στις φέτες επεξεργασμένου τυριού και σε προϊόντα τύπου Κόλα που περιέχουν πολλή ζάχαρη, επισημαίνουν οι Financial Times.

Κατά τον διευθύνοντα σύμβουλο της κορυφαίας του κλάδου, Nestlé, Μαρκ Σνάιντερ, η απομάκρυνση των καταναλωτών από τα συσκευασμένα τρόφιμα γνωστών εταιρειών δεν είναι εφήμερη τάση.

Τα αποτελέσματα τέταρτου τριμήνου της Kraft Heinz ήταν απογοητευτικά και απείχαν ακόμα και από τις χαμηλότερες προβλέψεις των αναλυτών.

Περικοπές

Οι εταιρείες από πλευράς τους προχωρούν σε μεγάλες περικοπές δαπανών, ενώ αναζητούν συμφωνίες για την τόνωση των δραστηριοτήτων τους και την απόκτηση προϊόντων που προτιμούν νεότερες γενιές. Η Coca-Cola, η μεγαλύτερη εταιρεία στα ανθρακούχα αναψυκτικά, θα εξοικονομήσει 3 δισ. δολάρια το 2020 στο πλαίσιο σχεδίου περικοπών. Το τέταρτο τρίμηνο είχε πωλήσεις που έφθασαν στα χαμηλότερα επίπεδα 31 ετών. Κατά τον διευθύνοντα σύμβουλο της κορυφαίας του κλάδου, Nestlé, Μαρκ Σνάιντερ, η απομάκρυνση των καταναλωτών από τα συσκευασμένα τρόφιμα γνωστών εταιρειών δεν είναι εφήμερη τάση. Συνολικά τα αποτελέσματα του τετάρτου τριμήνου της Kraft Heinz ήταν απογοητευτικά και απείχαν ακόμα και από τις χαμηλότερες προβλέψεις των αναλυτών, ενώ η τιμή της μετοχής της υποχώρησε έως και 21% πριν ανοίξει η αγορά στη Νέα Υόρκη χθες.

Η αποτίμηση της εταιρείας, την οποία «γέννησε» το 2015 μια ιδέα του μεγαλοεπενδυτή Γουόρεν Μπάφετ και των ιδιωτικών κεφαλαίων 3G Capital, έχει εξασθενήσει στα 12,9 δισ. δολάρια από τα 15,7 δισ. δολάρια αρχικώς, όταν συγκροτήθηκε. Εξαιρουμένων των εφάπαξ δαπανών της απομείωσης, όπως αναφέρει το marketwatch, τα κέρδη ανά μετοχή της Kraft Heinz διαμορφώθηκαν στα 84 σεντς έναντι των 94 σεντς που ήταν ο μέσος όρος των προβλέψεων. Οι καθαρές πωλήσεις ενισχύθηκαν 0,7% στα 6,9 δισ. δολάρια. «Κανείς δεν αντιλέγει πως η οικονομική μας επίδοση του 2017 δεν δείχνει τις πραγματικές δυνατότητες της εταιρείας», δηλώνει στους Financial Times ο επικεφαλής της Kraft Μπερνάρντο Χις, προσθέτοντας ότι η αδύναμη ζήτηση για προϊόντα κρέατος και τυριού ελάττωσαν τις πωλήσεις του ομίλου στις ΗΠΑ κατά 1,1% το τελευταίο τρίμηνο του 2018. Επιπλέον, υπαινίχθηκε ότι οι μεγαλομέτοχοι μπορεί να εξετάσουν νέες εξαγορές λόγω δραστικής κάμψης της μετοχής. Κατά τους αναλυτές, η συσπείρωση στον κλάδο τροφίμων και αναψυκτικών φέτος είναι αναπόφευκτη, ώστε να ενισχυθούν οι πωλήσεις. Η αμερικανική Cambell Soup είχε το τέταρτο τρίμηνο μείωση πωλήσεων 2%, ενώ η Nestlé είπε ότι οι περυσινές πωλήσεις της είχαν την πιο αργή αύξηση 20ετίας και πλέον.

BLOOMBERG

«Ποντάρουν» στην άνοδο έξι αναδυόμενων αγορών το 2019

Στο ραντάρ των επενδυτών Ινδία, Ρωσία, Κίνα, Τσεχία, Βραζιλία και Χιλή

Κάποιοι από τους ισχυρότερους διαχειριστές κεφαλαίων «κλείνουν το μάτι» στις αναδυόμενες αγορές, δείχνοντας προτίμηση σε Ινδία, Ρωσία, Κίνα, Τσεχία, Βραζιλία και Χιλή. Στρατηγικοί επενδυτές στοιχηματίζουν στην άνοδο των νομισμάτων των χωρών αυτών έναντι του δολαρίου καθώς η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) φαίνεται να προσανατολίζεται σε λιγότερες αυξήσεις των επιτοκίων για να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις από την επιδείνωση του κλίματος στην παγκόσμια οικονομία. «Υπάρχουν περιθώρια για μια ανατίμηση των νομισμάτων στις περισσότερες αγορές του αναδυόμενου κόσμου», σχολιάζει ο Πασκάλ Μπλανκ, επικεφαλής επενδύσεων στην Amunidi που διαχειρίζεται κεφάλαια άνω του 1,2 τρισ. δολαρίων σε όλον τον κόσμο. Οι ανησυχίες για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας προβληματίζουν τη Fed, με αποτέλεσμα να αποδυναμώνονται οι ανοδικές τάσεις στο δολάριο.

Ορισμένοι παίκτες του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού κλάδου, όπως οι αμερικανικές τράπεζες Morgan Stanley και Goldman Sachs, θεωρούν επίσης πολύ πιθανή μια αποκλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ της Ουάσιγκτον και του Πεκίνου. Εικάζεται πως η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ θα αποπειραθεί να αντισταθμίσει το οικονομικό κόστος από την 35ήμερη αναστολή των υπηρεσιών του ομοσπονδιακού κράτους που έληξε προσωρινά την περασμένη Παρασκευή, με μια αποκλιμάκωση της έντασης με το Πεκίνο. Τη Δευτέρα, το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου εκτίμησε πως το κόστος αυτής της προσωρινής αλλά μακράς διακοπής ομοσπονδιακών υπηρεσιών ανέρχεται στα 3 δισ. δολάρια. Και το κόστος αυτό δεν θα μπορεί να καλυφθεί με κανέναν τρόπο στο μέλλον, αναφέρουν οι New York Times. «Δεν θεωρώ πως θα γίνει κάτι πολύ κακό στις εμπορικές διαπραγματεύσεις της αμερικανικής με την κινεζική κυβέρνηση», σχολιάζει στρατηγικός αναλυτής στο Bloomberg.

Βέβαια, έπειτα από ένα περιπετειώδες 2018 εξακολουθούν να υπάρχουν επίφοβες επιλογές για επενδύσεις στις αναδυόμενες αγορές. Επιφυλακτικοί παραμένουν στρατηγικοί επενδυτές για την Τουρκία, τη Νότια Αφρική, την Αργεντινή και τη Νιγηρία λόγω της αδύναμης δημοσιονομικής τους κατάστασης. Κίνδυνος υφίσταται, επίσης, για πολιτική αστάθεια στις τρεις τελευταίες χώρες ενόψει των εθνικών εκλογών που έχουν δρομολογηθεί το 2019. Το Μεξικό θεωρείται μια ριψοκίνδυνη επιλογή λόγω των σχεδίων του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να κτίσει ένα τείχος στα σύνορα με τις ΗΠΑ. Βέβαια, οι Δημοκρατικοί δεν ενδίδουν στις πιέσεις του Αμερικανού προέδρου παρά την 35ήμερη αναστολή των υπηρεσιών του ομοσπονδιακού κράτους που προκλήθηκε από αυτήν τη σύγκρουση.

Με τι κριτήρια στρέφονται οι επενδυτικές τράπεζες στις αναδυόμενες αγορές; Σύμφωνα με την Amundi, οι ισοτιμίες της Κίνας, της Ινδονησίας, της Τσεχίας, της Βραζιλίας και του Περού προσφέρουν ικανοποιητικές αποδόσεις, ενώ υπάρχουν τα περιθώρια στη δημοσιονομική και νομισματική πολιτική για τη θωράκιση αυτών των οικονομιών. Στελέχη της Goldman Sachs εξέφρασαν προτίμηση στα ομόλογα των αναδυόμενων αγορών, θεωρώντας πως θα ανταμείψουν τους επενδυτές με υψηλές αποδόσεις όσο τα επιτόκια της Fed και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εκτιμάται πως θα καθυστερήσουν με την άνοδο των επιτοκίων τους. Οπως τονίζουν στρατηγικοί επενδυτές που μίλησαν στο πρακτορείο Bloomberg, οι αναδυόμενες αγορές επλήγησαν πρώτες προ δέκα μηνών από τα υψηλότερα επιτόκια στις ΗΠΑ.

Οπότε θα είναι οι πρώτες μέσα στο 2019 που θα επωφεληθούν εάν η Fed είναι «υπομονετική» με τις επόμενες αυξήσεις των επιτοκίων, όπως είχε δηλώσει ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας Τζερόμ Πάουελ. «Υπό την προϋπόθεση ότι οι ΗΠΑ δεν παγιδεύονται σε ύφεση μέσα στο 2019, η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης είναι τελικά καλά νέα», σχολιάζει ο κ. Μπλανκ. Μια ύφεση στην αμερικανική οικονομία θα είναι μεγάλη πρόκληση όχι μόνον για τις αναδυόμενες αγορές αλλά και για τον υπόλοιπο κόσμο.

Στρατηγικοί επενδυτές στοιχηματίζουν στην άνοδο των νομισμάτων αναδυόμενων χωρών έναντι του δολαρίου καθώς η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) φαίνεται να προσανατολίζεται σε λιγότερες αυξήσεις των επιτοκίων για να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις από την επιδείνωση του κλίματος στην παγκόσμια οικονομία.

11-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 22:13 Page 11

Η Ευρωζώνη σε επιβράδυνση και η Ιταλία σε ύφεση

Εξαιτίας της δυσπιστίας που επικρατεί για την πορεία της οικονομίας

Η διαμάχη του κυβερνητικού συνασπισμού της Ιταλίας με την Ε.Ε. για τον προϋπολογισμό της χώρας κράτησε μήνες, μέχρι να βρεθεί ένας οριακός συμβιβασμός.

Η Ιταλία είναι η μοναδική χώρα-μέλος της Ευρωζώνης που παγιδεύτηκε σε ύφεση στα τέλη του 2018, αντανακλώντας την αστάθεια που προκλήθηκε από τις πολιτικές εξελίξεις σε μια οικονομία που είχε αρχίσει να βαδίζει σε στέρεο έδαφος ύστερα από καιρό. Η τεχνητή ύφεση στην ιταλική οικονομία δεν αποδίδεται μόνον στο γενικευμένο κλίμα αβεβαιότητας που επικρατεί στην παγκόσμια οικονομία λόγω εμπορικού πολέμου ΗΠΑ - Κίνας ή του Brexit. Τα αίτια είναι βαθύτερα. Πηγάζουν από τη δυσπιστία που επικρατεί για την πορεία της οικονομίας. Αν και σημειώθηκε επιβράδυνση σε όλη την Ευρωζώνη, η ιταλική οικονομία κυβερνάται από έναν συνασπισμό που έθεσε ως προτεραιότητα την υλοποίηση προεκλογικών δεσμεύσεων αντί να διαβεβαιώσει τους Ευρωπαίους εταίρους πως προτίθεται να δαμάσει το υπέρογκο δημόσιο χρέος.

Χθες, οι επενδυτές των ιταλικών ομολόγων βρίσκονταν σε εγρήγορση ενόψει της νέας ενημέρωσης της Fitch για την πιστοληπτική αξιολόγηση της οικονομίας. Αν και οι αναλυτές θεωρούν μικρή την πιθανότητα μιας υποβάθμισης από την κλίμακα του BBB, δεν μπορούν να την αποκλείσουν. «Επικρατεί μια νευρικότητα ενόψει της ανακοίνωσης της Fitch, αλλά δεν νομίζω πως θα γίνει υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της οικονομίας – είναι πολύ νωρίς εάν αναλογιστεί κανείς πως

Αναμένεται νέα αξιολόγηση από τη Fitch για τα οικονομικά της χώρας.

η αναθεώρηση της προοπτικής για την οικονομία από "σταθερή" σε "αρνητική" ανακοινώθηκε μόλις τον Αύγουστο του 2018», σχολιάζει ο Ματίας βαν ντερ Τζεστ, στρατηγικός αναλυτής της KBC, στο πρακτορείο Reuters.

Οπως σχολιάζει το πρακτορείο Bloomberg, η Ιταλία δεν είναι μόνον οικονομικά αλλά και πολιτικά απομονωμένη από την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Η διαμάχη του κυβερνητικού συνασπισμού της Ιταλίας με την Κομισιόν για τον προϋπολογισμό της χώρας κράτησε μήνες, μέχρι να βρεθεί ένας οριακός συμβιβασμός. Τεταμένες είναι, επίσης, οι σχέσεις της Ιταλίας με τη Γαλλία. Αρχές Φεβρουαρίου, η Γαλλία ανακάλεσε τον πρέσβη της από τη Ρώμη διότι ο Λουίτζι ντι Μάιο, ένας εκ των δύο αντιπροέδρων της κυβέρνησης και επικεφαλής του Κινήματος 5 Αστέρων, συναντήθηκε με εκπροσώπους των «Κίτρινων Γιλέκων». Οι μαζικές διαδηλώσεις των «Κίτρινων Γιλέκων» στη Γαλλία αποτέλεσαν μείζον πολιτικό ζήτημα, κλονίζοντας την κυβέρνηση του Εμανουέλ Μακρόν. Τελικά ο Γάλλος πρόεδρος αναγκάστηκε να αναστείλει αυξήσεις φόρων στα καύσιμα κίνησης και θέρμανσης, αλλά και να δρομολογήσει επεκτατικά δημοσιονομικά μέτρα όπως η αύξηση του βασικού μισθού. Ο κυβερνητικός συνασπισμός της Ιταλίας, επιδιώκοντας να υλοποιήσει τις προεκλογικές δεσμεύσεις του, δρομολόγησε την αύξηση των δαπανών. Όμως το δημόσιο χρέος της χώρας βρίσκεται στα 2,3 τρισ. ευρώ. Σε ποσοστιαίους όρους είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη και κυμαίνεται στο 130% του ΑΕΠ. Εκτός της τεχνητής ύφεσης που σημειώθηκε στα τέλη του 2018, ανησυχητικά σημάδια εντοπίζονται και το 2019. Ο δείκτης εμπιστοσύνης στον μεταποιητικό κλάδο υποχώρησε τον Ιανουάριο επί τέταρτο συναπτό μήνα, δηλαδή στο χαμηλότερο από τον Σεπτέμβριο του 2016. Απρόσμενη πτώση σημειώθηκε, παράλληλα, στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Πώς τη... γλίτωσε η Γερμανία

Καθοριστικό ρόλο για να μην παγιδευτεί η γερμανική οικονομία σε ύφεση στα τέλη του 2018 διαδραμάτισε η αύξηση των δημόσιων δαπανών. Η ανάπτυξη στη Γερμανία έμεινε αμετάβλητη το δ΄ τρίμηνο του 2018 ύστερα από τη συρρίκνωση της τάξεως του 0,2% του γ΄ τριμήνου, αποφεύγοντας οριακά να εισέλθει σε μια τεχνητή ύφεση. Αυτό επιτεύχθηκε χάρις στην ενίσχυση των δημόσιων δαπανών κατά 1,6% την περίοδο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου, συνεισφέροντας κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες στην ανάπτυξη της οικονομίας και αντισταθμίζοντας έτσι την επίδραση αρνητικών παραγόντων. Από μια πλευρά, οι επιδόσεις της γερμανικής οικονομίας επλήγησαν από τα αυστηρότερα κριτήρια της Ε.Ε. στις δοκιμές εκπομπών ρύπων στα αυτοκίνητα, αλλά και στη χαμηλή στάθμη του ποταμού Ρήνου που εμπόδισε τη διέλευση εμπορευμάτων. Από την άλλη πλευρά, η γερμανική οικονομία εξαρτάται από τις εξαγωγές και άρα είναι εκτεθειμένη στην επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας και στον εμπορικό πόλεμο ΗΠΑ - Κίνας. «Το τι θα συμβεί στη γερμανική οικονομία θα εξαρτηθεί από τις διεθνείς εξελίξεις», σχολιάζει ο Τόμας Γκάιτσελ, επικεφαλής οικονομολόγος στη VP Bank.

Ζ. ΖΟΛΩΤΑ

Κοστούμια ψηφιακής τεχνολογίας για τους μηχανικούς της Boeing

Ενα νέο «είδος» εργαζομένων για την επιτάχυνση της παραγωγής

Ο αμερικανικός κολοσσός Boeing θέλει να κατασκευάζει κάθε μήνα 14 αεροσκάφη τύπου 787 Dreamliner αντί των 12 σήμερα. Για να το κατορθώσει αυτό, χρειάζεται ένα νέο «είδος» εργαζομένων. Αυτοί οι νέοι μηχανικοί θα μπορούσαν να λέγονται θεωρητικά και «υβρίδια», μιας και είναι μισοί άνθρωποι και μισοί ρομπότ – αλλά μη σπεύσετε να φανταστείτε κάποιον Φρανκενστάιν. Απλώς η Boeing, η μεγαλύτερη αεροναυπηγική του κόσμου με κριτήριο τη χρηματιστηριακή αξία της στα 219 δισ. δολάρια (η Airbus έχει 90,35 δισ. δολάρια), θα εξοπλίσει τους μηχανικούς της με ειδικές εξωσκελετικές κατασκευές, ανάλογες με εκείνες των καμεραμάν.

Συγκεκριμένα, οι τελευταίοι τις χρησιμοποιούν όταν βρίσκονται σε αγωνιστικούς χώρους, όπως γήπεδα που φιλοξενούν αγώνες αμερικανικού ποδοσφαίρου. Οι κατασκευές αυτές αυξάνουν τη σωματική τους ρώμη και την ταχύτητά τους ώστε να μπορούν οι καμεραμάν να καλύψουν διαφορετικές φάσεις ενός αγώνα. Συν τοις άλλοις, αυτά τα αποκαλούμενα, κατά το Reuters, «κοστούμια ψηφιακής τεχνολογίας» βοηθούν στο να ελαττωθεί η κούραση που προκαλούν στο σώμα οι επαναληπτικές εργασίες, όπως η χρήση τρυπανιού με φορά πάνω από το κεφάλι.

«Αυτό που συμβαίνει, είναι ότι δημιουργείς ένα κράμα των ικανοτήτων των ανθρώπων και των ικανοτήτων του ρομπότ», παρατηρεί ο Κρίστοφερ Ράιντ, τεχνικός σύμβουλος της Boeing, ο οποίος είχε προηγουμένως σχεδιάσει τις στολές της NASA.

Μεταμόρφωση

Η νέα τεχνολογία, που ήδη έχει αρχίσει να εφαρμόζει η Boeing, καταδεικνύει μια γενικότερη στροφή της βιομηχανίας σε νέο μοντέλο παραγωγής. Οι αεροναυπηγικές πλέον καλούνται να αντεπεξέλθουν σε πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς, επειδή και οι παραγγελίες έχουν κατακόρυφα διογκωθεί λόγω αύξησης των μετακινήσεων. Την προηγούμενη δεκαετία, το στοίχημα για την Boeing και την Airbus ήταν να ανταποκριθούν στην εκρηκτική ζήτηση της Κίνας και των άλλων αναδυόμενων οικονομιών. Σήμερα, το πεδίο μάχης διαμορφώνεται όχι από το πόσο μεγάλο είναι το μερίδιο της αγοράς για μια αεροναυπηγική, αλλά από τη στρατηγική παραγωγής την οποία εκείνη ακολουθεί.

Μέχρι σήμερα παρήγε 12 αεροπλάνα τον μήνα, αλλά το δεύτερο τρίμηνο εκτιμάται πως θα έχει φθάσει τα δεκατέσσερα.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, στα εργοστάσια της Boeing στην πολιτεία της Νότιας Καρολίνας και στην Ουάσιγκτον, όπου κατασκευάζονται τα 787 Dreamliner, η εταιρεία συντόμως θα διαθέσει έξυπνα εργαλεία με τεχνολογία Bluetooth, ώστε να ενημερώνουν εάν οι εργάτες τοποθετούν τη σωστή βίδα στο ανάλογο σημείο. Επιπλέον, έχει ήδη δημιουργήσει νέες αυτοκινούμενες πλατφόρμες εργασίας για εξοικονόμηση χρόνου από τη συναρμολόγηση του αεροσκάφους – παραδοσιακά τις κινούσαν άνθρωποι με ανυψωτικό μηχάνημα. Ολα τα προηγούμενα απαιτούν επενδύσεις τις οποίες κάνει η Boeing και οι οποίες θα τις εξασφαλίσουν ταχύτερη παραγωγή. Μέχρι σήμερα παρήγε 12 αεροπλάνα τον μήνα, αλλά το δεύτερο τρίμηνο εκτιμάται πως θα έχει φθάσει τα δεκατέσσερα, όπως δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Ντένις Μίλενμπεργκ.

Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα η Boeing χρειάζεται 1,75 ημέρες για να κατασκευάσει ένα νέο 787 Dreamliner, αξίας 239 εκατ. δολαρίων. Με τη νέα τεχνολογία θα είναι έτοιμο σε 1,5 ημέρα. Επίσης, ο αναλυτής της αεροναυπηγικής Κεν Χέρμπερτ υπολογίζει πως το κόστος παραγωγής ενός 787 Dreamliner θα μειωθεί κατά 16 εκατ. δολάρια. Ο αμερικανικός όμιλος αεροναυπηγικής υπολογίζει ότι ο εξωσκελετός θα κοστίζει από 4.500 έως 7.000 δολάρια έκαστος, αλλά προς το παρόν βρίσκεται σε δοκιμαστική φάση. Ομάδες μηχανικών φορούν πειραματικά εξωσκελετούς στις εγκαταστάσεις της Boeing στη Νότια Καρολίνα. Εάν τα πειράματα αποδειχθούν επιτυχή και ασφαλή, τότε θα τους χρησιμοποιούν μαζικά οι μηχανικοί της Boeing μέσα στα επόμενα δύο χρόνια.

Με τα έως τώρα δεδομένα, η Boeing χρειάζεται 1,75 ημέρες για να κατασκευάσει ένα νέο 787 Dreamliner, αξίας 239 εκατ. δολαρίων. Με τη νέα τεχνολογία θα είναι έτοιμο σε 1,5 ημέρα.

Πάνω από 4 τρισ. τα χρέη των αμερικανικών νοικοκυριών σε καταναλωτικά δάνεια

Ξεπέρασαν τα 4 τρισ. δολάρια τα χρέη των Αμερικανών για καταναλωτικά δάνεια, πρώτη φορά στην Ιστορία, σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed). Η άνοδος σε επίπεδα-ρεκόρ οφείλεται στα φοιτητικά δάνεια, στη διόγκωση του χρέους που προκάλεσε η άνοδος των επιτοκίων στα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου και η υπερχρέωση των πιστωτικών καρτών για δαπάνες της χριστουγεννιάτικης περιόδου. Συνολικά το χρέος των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένων των στεγαστικών δανείων, ανήλθε στα 13,5 τρισ. δολάρια το 2018, το υψηλότερο ποσό που έχει καταγραφεί ποτέ στις ΗΠΑ. Οι οφειλές για τα φοιτητικά δάνεια, που, σύμφωνα με τα στοιχεία της Fed, αυξάνονται συνεχώς από το 2003, αυξήθηκαν το δ΄ τρίμηνο του 2018 κατά 15 δισ. δολάρια σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2017,

Το χρέος των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένων των στεγαστικών, ανήλθε στα 13,5 τρισ. δολ. το 2018.

αγγίζοντας συνολικά το 1,46 τρισ. δολάρια. Μάλιστα, περίπου 10% των φοιτητικών δανείων δεν εξυπηρετείται εγκαίρως, σύμφωνα με την έκθεση της Fed. Ενδέχεται το ποσοστό αυτό να είναι στην πραγματικότητα πολύ μεγαλύτερο, καθώς δεν συμπεριλαμβάνονται οι αναβολές πληρωμής και οι περιπτώσεις που η τράπεζα επιδεικνύει ανεκτικότητα στις καθυστερήσεις.

Κατά το δ΄ τρίμηνο του 2018 περισσότεροι από 7 εκατ. Αμερικανοί, αριθμός αυξημένος κατά 2,4% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2017, δεν εξυπηρετούσαν εγκαίρως τα δάνεια που πήραν για την αγορά αυτοκινήτων. Τα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου αποτελούν το 9% του συνόλου των καταναλωτικών δανείων.

Τα στοιχεία της Fed δείχνουν πως οι Αμερικανοί ξοδεύουν περίπου 10% του εισοδήματός τους για την εξυπηρέτηση άλλων οφειλών πλην των στεγαστικών δανείων.

Η αύξηση των χρεών για αγορά αυτοκινήτου οφείλεται εν μέρει και στην άνοδο του κόστους, καθώς η μέση τιμή ενός καινούργιου αυτοκινήτου κυμάνθηκε το 2018 περίπου στις 37.100 δολάρια, σε αντίθεση με το 2013 που κόστιζε περίπου 27.573, σύμφωνα με το CNBC. Κατά το δ΄ τρίμηνο του 2018, οι αυξημένες ανάγκες της χριστουγεννιάτικης περιόδου δημιούργησαν ανεξόφλητες οφειλές σε πιστωτικές κάρτες ύψους 41 δισ. ευρώ, ξεπερνώντας συνολικά το 1 τρισ. δολάρια, ποσό-ρεκόρ για τις ΗΠΑ, σύμφωνα με το CNBC. Παρά το γεγονός ότι το μέσο επιτόκιο 17,41% στις πιστωτικές κάρτες βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα που έχουν σημειωθεί ποτέ, οι χρήστες δεν φαίνεται να καθυστερούν τις πληρωμές βάσει των στοιχείων της Ομοσπονδιακής Τράπεζας. Τα στοιχεία της Fed δείχνουν πως οι Αμερικανοί ξοδεύουν περίπου 10% του εισοδήματός τους για την εξυπηρέτηση άλλων οφειλών πλην των στεγαστικών δανείων.

Σε αντίθεση με τα καταναλωτικά δάνεια, τα στεγαστικά παραμένουν σταθερά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, περίπου στα 9,1 τρισ. δολάρια. «Δεν βρισκόμαστε ακόμη στην κόκκινη ζώνη κινδύνου, αλλά αυτά τα στοιχεία κλίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση, επομένως είναι κάτι που πρέπει να προσέξουμε», δήλωσε ο Τζος Ράιτ, επικεφαλής οικονομολόγος στην iCIMS, αμερικανική εταιρεία λογισμικού.

12-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:25 Page 12

Πωλούσαν διαμάντια με... καπέλο μέσω τραπεζικών υποκαταστημάτων

Στο κύκλωμα στελέχη πέντε ιταλικών τραπεζών και μεσίτες πολύτιμων λίθων

«Τα διαμάντια είναι παντοτινά», έλεγε η διαφήμιση δύο μεσιτικών εταιρειών πώλησης διαμαντιών, παραπέμποντας στην ιστορική πλέον ταινία της σειράς Τζέιμς Μποντ από τη δεκαετία του 1970. Αυτό ήταν και το επιχείρημα που χρησιμοποιούσε το δίκτυο πέντε μεγάλων τραπεζών της Ιταλίας και των δύο μεσιτικών εταιρειών όταν παρουσίαζε τα διαμάντια ως ασφαλές καταφύγιο σε χιλιάδες επενδυτές. Προκύπτει, όμως, ότι το δίκτυο εξαπάτησε τους επενδυτές, καθώς τους πωλούσε διαμάντια σε τιμές πολύ υψηλότερες από τις τρέχουσες του εμπορίου. Τώρα διώκονται για απάτη 75 υπάλληλοι των πέντε τραπεζών και των δύο μεσιτικών και έχουν συνολικά κατασχεθεί πάνω από 700 εκατ. ευρώ από τα ταμεία τους.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της ιταλικής εφημερίδας Corriere della Sera, το οποίο αναπαρήγαγε σχεδόν το σύνολο του ιταλικού Τύπου, η αστυνομία του Μιλάνου κατέσχεσε συνολικά πάνω από 700 εκατ. ευρώ από τις πέντε τράπεζες, Banco Bpm, Unicredit, Intesa Sanpaolo, Mps και Banca Aletti. Παράλληλα οι αστυνομικές αρχές εξέδωσαν διαταγές κατασχέσεων εις βάρος των δύο μεσιτικών, Intermakert Diamond Business (Idb) και Diamond Private Investment (Dpi). Η ιταλική εφημερίδα τονίζει πως χρειάστηκαν πάνω από δύο χρόνια ερευνών για να εντοπίσουν οι ανακριτικές αρχές τις εμπλεκόμενες τράπεζες και τις μεσιτικές εταιρείες. Οι έρευνες άρχισαν το 2016, όταν αποκαλύφθηκε σε τηλεοπτική εκπομπή πως οι μεσιτικές Idb και Dpi πώλησαν πολύτιμους λίθους σε τιμές διπλάσιες της αξίας τους στη διεθνή αγορά διαμαντιών. Σύμφωνα με την Corriere, τυπικά η συμφωνία ανάμεσα στις τράπεζες και στις δύο μεσιτικές προέβλεπε ότι οι τράπεζες θα προωθούσαν απλώς τις διαφημίσεις των δύο μεσιτικών εταιρειών στο δίκτυο των θυγατρικών τους. Οπως διαπίστωσαν, όμως, οι αρχές δίωξης οικονομικού εγκλήματος του Μιλάνου, διευθυντικά στελέχη και επενδυτικοί σύμβουλοι των πέντε τραπεζών «πρότειναν στην πελατεία τους να επενδύσουν σε διαμάντια» και παρουσίαζαν την επιλογή αυτή «μεροληπτικά και παραπλανητικά».

Σε μια περίπτωση, το «θύμα» αγόρασε πολύτιμους λίθους έναντι 400.000 ευρώ, αλλά η πραγματική τους αξία δεν υπερέβαινε τις 80.000.

Η αστυνομία του Μιλάνου κατάσχεσε συνολικά πάνω από 700 εκατ. ευρώ από τις πέντε τράπεζες, Banco Bpm, Unicredit, Intesa Sanpaolo, Mps και Banca Aletti. Παράλληλα, οι αστυνομικές αρχές εξέδωσαν διαταγές κατασχέσεων εις βάρος των δύο μεσιτικών, Intermakert Diamond Business (Idb) και Diamond Private Investment (Dpi).

Παρουσίαζαν εν ολίγοις τα διαμάντια ως «ασφαλές καταφύγιο» που θα τους αποφέρει σταθερή απόδοση της τάξης του 3% με 4% του κεφαλαίου κάθε χρόνο, πολύ υψηλότερη δηλαδή από οποιοδήποτε κρατικό τίτλο. Επικαλούντο μάλιστα ως απόδειξη των υψηλών αποδόσεων τις ανακοινώσεις του χρηματιστηρίου σε οικονομική εφημερίδα. Σύμφωνα με την επικεφαλής εισαγγελέα των σχετικών ερευνών Ναταλία Ιμαρίζιο, τα θύματα της απάτης δεν είχαν τη δυνατότητα να αντιληφθούν ότι τα μισά από τα χρήματά τους προορίζονταν για προμήθειες των τραπεζών και κέρδη των δύο μεσιτικών εταιρειών. Προπαντός, όμως, δεν μπορούσαν να διανοηθούν ότι τους εξαπατούσαν οι διευθυντές των τραπεζών «τους οποίους γνώριζαν επί χρόνια και τους εμπιστεύονταν» και οι οποίοι είχαν εγγυηθεί «την αξιοπιστία της επένδυσης και των δύο μεσιτικών εταιρειών».

Από την πλευρά τους, οι πέντε τράπεζες υποστηρίζουν πως «ο ρόλος τους περιοριζόταν μόνον στο να εξηγούν στους πελάτες τους τη δυνατότητά τους να επενδύσουν σε διαμάντια» και πως αντλούσαν από τη διαδικασία «ελάχιστα έσοδα». Αποδεικνύεται, όμως, η συνενοχή τους μεταξύ άλλων και από εσωτερική τηλεφωνική συνδιάλεξη στην οποία στέλεχος της τράπεζας Banco Bpm μιλάει για έναν από τους πελάτες και τονίζει πως «αγοράζει έναντι 100, ενώ η αξία είναι 44, επειδή αν διάβαζε δεν θα αγόραζε». Αναφέρεται, άλλωστε, η περίπτωση ενός άνδρα που επένδυσε 400.000 ευρώ για πολύτιμους λίθους που η πραγματογνωμοσύνη αξιολόγησε στο 20% αυτής της τιμής.

Ευάλωτοι στην κινεζική επιβράδυνση ευρωπαϊκοί όμιλοι

Πολλές ευρωπαϊκές εταιρείες έχουν μεγάλη έκθεση στην κινεζική αγορά, από την οποία αποκομίζουν υψηλά έσοδα αλλά και δέχονται πλήγματα όταν εκείνη δείχνει σημάδια κόπωσης. Σύμφωνα με την ανάλυση των δεδομένων από την εταιρεία ερευνών αγοράς Refinitv, οι εισηγμένες στον πανευρωπαϊκό δείκτη STOXX 600 αναμένεται μέσα στο τρέχον έτος να συγκεντρώσουν από την Κίνα περί τα 456 δισεκατομμύρια ευρώ σε έσοδα. Εκείνες δε οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν την ισχυρότερη παρουσία στη χώρα είναι όσες δραστηριοποιούνται στην υψηλή ραπτική, στη μόδα και στα ποικίλα είδη πολυτελείας.

Επίσης, ιδιαίτερη έκθεση στις μεταβολές των τάσεων των καταναλωτών στην Κίνα έχουν και οι ευρωπαϊκές κατασκευάστριες αυτοκινήτων. Αυτό το οποίο αποτυπώνεται στα στοιχεία, που μελέτησε η Refinitv, είναι ο ολοένα και δυναμικότερος ρόλος της πλούσιας μεσαίας τάξης στην Κίνα. Οσο πιο μεγάλη καθίσταται η οικονομική της ισχύ, τόσο περισσότερο καθορίζει την υγεία της οικονομίας και των επιχειρήσεων της Ευρώπης. Και τώρα πλέον, με τα σημάδια επιβράδυνσης της κινεζικής οικονομίας, διατυπώνονται συνεχώς ερωτήματα για τον αντίκτυπό της στις καταναλωτικές δαπάνες.

Η γερμανική BMW και οι ελβετικές ωρολογοποιίες Swatch και Richemont αναμένεται να έχουν έσοδα σχεδόν 127 δισ. ευρώ φέτος από την αγορά της Κίνας.

Κέρδη

Βάσει της έρευνας της Refinitv, το 2019 οι ελβετικές ωρολογοποιίες Swatch και Richemont, καθώς και η γερμανική BMW των πολυτελών οχημάτων, αναμένεται να σωρεύσουν από την Κίνα σχεδόν 127 δισ. ευρώ, δηλαδή το σχεδόν ένα τρίτο των εσόδων όλων των εταιρειών του STOXX 600 από τη συγκεκριμένη αγορά. Εν τω μεταξύ, οι προβλέψεις φέρουν τα φετινά έσοδα των εισηγμένων στον δείκτη να φθάνουν τα 6,7 τρισ. ευρώ, οπότε όσα προέλθουν από την Κίνα θα αντιστοιχούν στο σχεδόν 7%.

Πέραν των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε καταναλωτικά αγαθά και αυτοκίνητα, σημαντική έκθεση στην αχανή αγορά έχουν και οι επιχειρήσεις πρώτων υλών και ενέργειας, μιας και διεθνώς η Κίνα είναι η μεγαλύτερη καταναλώτρια πετρελαίου και φυσικού αερίου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο κολοσσός πρώτων υλών BHP Billiton, ο οποίος προσδοκά ετησίως από την Κίνα να αποκομίσει τα μισά του έσοδα, ενώ η Rio Tinto του ιδίου κλάδου συγκεντρώνει το 44%. «Στην πλειονότητά τους οι επιχειρήσεις με διεθνή παρουσία λογίζουν την Κίνα ως μία από τις τρεις κορυφαίες τους αγορές σε όρους πωλήσεων, κερδών και επενδύσεων», παρατηρεί η Ενωση Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Γερμανίας. Λόγου χάριν, σήμερα η Κίνα έχει μερίδιο 30% στη διεθνή αγορά χημικών και το 2030 θα φθάσει στο 50%, όπως αναφέρει ο γενικός οικονομικός διευθυντής της γερμανικής BASF, Χανς - Ούλριχ Ενγκελ.

Οι εισηγμένες στον πανευρωπαϊκό δείκτη STOXX 600 αναμένεται φέτος να συγκεντρώσουν από την Κίνα έσοδα περίπου 456 δισ. ευρώ.

Η εταιρεία του θα προβεί στη μεγαλύτερη επένδυση στην ιστορία της, τοποθετώντας 10 δισ. δολάρια σε νέο εργοστάσιο που θα ανεγερθεί στη Ζανζιάνγκ, στην περιφέρεια Γκουανγκντόνγκ της νότιας Κίνας, ενώ θα επεκτείνει και το υπάρχον στη Νανζίνγκ, στην ανατολική περιφέρεια Τζιανγκσού. Ο γαλλικός ασφαλιστικός κολοσσός της AXA εκμεταλλεύεται την αύξηση κατά 13% και 39% της αγοράς των ασφαλειών ζωής και περιουσίας και της αγοράς των ασφαλειών υγείας αντίστοιχα. Μέσα στα προσεχή της σχέδια είναι η πλήρης εξαγορά της γαλλοκινεζικής κοινοπραξίας AXA Tianping, ώστε να αναδειχθεί η πρώτη ξένη εταιρεία που θα έχει στην ιδιοκτησία της μια από τις είκοσι κορυφαίες ασφαλιστικές στην Κίνα, σύμφωνα με το κινεζικό πρακτορείο Σινούα.

REUTERS

Περιορίζει την εξόρυξη γαιάνθρακα η Glencore

Σημαντική στροφή κάνει ο εξορυκτικός όμιλος της Glencore, αποφασίζοντας να θέσει ένα όριο στην παραγωγή γαιάνθρακα και να συνδέσει τις δραστηριότητές αυτές με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού για τη συγκράτηση της κλιματικής αλλαγής. Η εξέλιξη αυτή φανερώνει τον ισχυρό αντίκτυπο των πιέσεων των περιβαλλοντικών οργανώσεων στον κλάδο εξόρυξης και παραγωγής φυσικών πόρων. Οι επενδυτές με τη σειρά τους πίεσαν την Glencore. Συν τοις άλλοις, είναι πραγματικά αξιοπρόσεκτο ότι η ριζική αλλαγή στάσης προέρχεται από μία επιχείρηση, η οποία επί σειράν ετών κόμπαζε για τον ρόλο του γαιάνθρακα. Εξ ου και έσπευδε να αγοράσει μεγάλα αυστραλιανά ορυχεία από ανταγωνίστριες εταιρείες, οι οποίες αποχωρούσαν από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Βέβαια, δεν πρόκειται η Glencore να εγκαταλείψει πλήρως το πιο ρυπογόνο ορυκτό καύσιμο στη γη.

Συμμαχία

Σε μία γενικότερη θεώρηση η κίνηση της Glencore δείχνει ότι ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις συντάσσονται με τους στόχους της κλιματικής αλλαγής, προοιωνίζοντας μεγάλες αλλαγές και στο πεδίο της ενέργειας και της εξόρυξης τα επόμενα χρόνια. Κι αυτό θα συμβεί ανεξαρτήτως των διακηρύξεων του Ντόναλντ Τραμπ πως θα επεκτείνει τη βιομηχανία γαιάνθρακα. Χάρις στο οικολογικό κίνημα κατά του γαιάνθρακα εταιρείες έχουν διακόψει τις εξορυκτικές δραστηριότητές τους εντελώς ή δεν επενδύουν πλέον σε αυτές. Οι δε κραταιοί πετρελαϊκοί όμιλοι όπως οι BP και Shell κινούνται στην κατεύθυνση μείωσης του ανθρακικού τους αποτυπώματος. Η μεν Royal Dutch Shell, υποχωρώντας στις πιέσεις των μετόχων της, σχεδιάζει να το περιορίσει κατά 50% έως το 2050, ενώ η BP θα μειώσει τις εκπομπές ρύπων και θα συνδέσει τα μπόνους απόδοσης των στελεχών με την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Η Glencore θα περιορίσει την παραγωγή γαιάνθρακα στα σημερινά προβλεπόμενα επίπεδα των 145 εκατομμυρίων μετρικών τόνων τον χρόνο, θέτοντας παράλληλα και μακροπρόθεσμους στόχους για μείωση εκπομπών ρύπων.

Επιδίωξη της εταιρείας, να ικανοποιεί τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού για τη συγκράτηση της κλι-ματικής αλλαγής.

Επί σειράν ετών η Glencore ήταν από τις μεγάλες δυνάμεις στον κλάδο της εξόρυξης γαιάνθρακα, έχοντας πραγματοποιήσει μεγάλες επενδύσεις σε αγορές ορυχείων.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Glencore, ο Νοτιοαφρικανός δισεκατομμυριούχος Ιβάν Γκλάσενμπεργκ, έχει συνδέσει την καριέρα του με τις εξαγωγές γαιάνθρακα από το Γιοχάνεσμπουργκ, αρχής γενομένης από τη δεκαετία του 1980. «Βάζοντας όρια στην παραγωγή και χωρίς στόχους περαιτέρω αύξησης, οι προμήθειες θα ελαττωθούν και δεν θα επηρεαστούν δυσμενώς οι τιμές», τόνισε ο κ. Γκλάσενμπεργκ.

Επιπροσθέτως, ολοένα και περισσότεροι εξορυκτικοί και χρηματοπιστωτικοί όμιλοι απομακρύνονται από το συγκεκριμένο ορυκτό καύσιμο. Τουλάχιστον δεκαπέντε μεγάλες τράπεζες αναπτύσσουν επενδυτική πολιτική, η οποία αποτρέπει την επένδυση σε έργα εξόρυξης γαιάνθρακα. Επιπροσθέτως, η Glencore ανακοίνωσε μείωση των εσόδων της από τις συναλλαγές στις διεθνείς κεφαλαιαγορές στα 2,4 δισ. δολάρια, παρουσιάζοντας πτώση 17% και αποκλίνοντας από τις προβλέψεις των αναλυτών. Τα εν λόγω έσοδα είναι τα χαμηλότερα από το 2013, αν και η εταιρεία πάντα διεμήνυε ότι μπορεί να κερδίσει σε οποιαδήποτε αγορά. Ωστόσο, ο κολοσσός των εξορύξεων υποσχέθηκε αυξημένες αποδόσεις στους μετόχους με νέο πρόγραμμα αγοράς μετοχών ύψους 2 δισ. δολαρίων και πρόγραμμα πώλησης δευτερευουσών περιουσιακών στοιχείων ύψους 1 δισ. δολ.

BLOOMBERG

Fish & chips με απειλούμενα είδη καρχαριών

ΛΟΝΔΙΝΟ. Πρώτη ύλη για το παραδοσιακό βρετανικό πιάτο fish and chips δεν είναι μόνο ο μπακαλιάρος αλλά και διάφορα καρχαριοειδή, κυρίως σκυλόψαρα. Ομως, είναι αδύνατον για τους Βρετανούς καταναλωτές να γνωρίζουν αν αγοράζουν πράγματι κοινά σκυλόψαρα (που πωλούνται με ονόματα όπως huss, rock salmon και rock eel) ή αν στο πιάτο τους καταλήγει κάποιο άλλο, απειλούμενο είδος καρχαρία;

Ερευνητές του Πανεπιστημίου του Εξτερ προχώρησαν σε γονιδιακή ανάλυση (DNA barcoding) ψαριών που πωλούνταν ως σκυλόψαρα και διαπίστωσαν ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων επρόκειτο για διαφορετικά από τα αναγραφόμενα, απειλούμενα είδη καρχαριών.

Οι ερευνητές ανέλυσαν 78 δείγματα από καταστήματα που πωλούν τηγανισμένα ψάρια, 39 δείγματα από ιχθυοπωλεία, 30 πτερύγια καρχαρία που κατασχέθηκαν από τις Αρχές καθώς ταξίδευαν από τη Μοζαμβίκη προς την Ασία μέσω Λονδίνου και 10 πτερύγια καρχαρία από χονδρέμπορο που τα διαθέτει σε ασιατικά εστιατόρια και εξειδικευμένα σούπερ μάρκετ της Βρετανίας. (Η πώληση πτερυγίων καρχαρία παραμένει νόμιμη στην Ευρώπη, παρά την καμπάνια που ζητά την απαγόρευσή τους εξαιτίας του γεγονότος ότι πολλά είδη καρχαρία απειλούνται με εξαφάνιση.)

Σύμφωνα με τους ερευνητές, το DNA των φιλέτων προερχόταν από Squalus acanthias, είδος που ζει 100 χρόνια.

Αυστηρό πρόγραμμα καταγραφής ζήτησαν οι ερευνητές για να γνωρίζουν οι καταναλωτές τι τρώνε και να προστατευθούν τα είδη προς εξαφάνιση.

Τα περισσότερα φιλέτα προέρχονταν από το καρχαριοειδές Squalus acanthias, ένα είδος που κινείται στον βυθό, φθάνει σε μήκος το 1,6 μ. και ζει 100 χρόνια. Το καρχαριοειδές αυτό κάποτε ήταν το συχνότερο είδος καρχαρία στον κόσμο, αλλά πλέον κατατάσσεται στα ευάλωτα παγκοσμίως και σε αυτά που κινδυνεύουν σοβαρά με εξαφάνιση στον Βόρειο Ατλαντικό, καθώς έχει απομείνει μόνο το 5% του αρχικού πληθυσμού. Επίσης, οι ερευνητές βρήκαν δείγματα από γαλάζιους καρχαρίες, σφυροκέφαλους, αλλά και από είδη όπως ο Mustelus asterias, καρχαρίας που φθάνει σε μήκος τα δύο μέτρα. «Η ανακάλυψη ότι πωλούνται σφυροκέφαλοι καρχαρίες δείχνει πόσο διαδεδομένη είναι η διάθεση απειλούμενων ειδών στο εμπόριο», είπε στην εφημερίδα Daily Telegraph ο δρ Αντριου Γκρίφιθς, εκ των συντακτών της έκθεσης. «Αλλες έρευνες στην ασιατική αγορά έχουν δείξει ότι είναι σύνηθες να πωλούνται πτερύγια που προέρχονται από σφυροκέφαλους καρχαρίες». Η εισαγωγή του είδους αυτού στη Βρετανία επιτρέπεται υπό αυστηρούς όρους, όμως στη διαδρομή «χάνονται» τα ίχνη της προέλευσης του ψαριού. «Ο χονδρέμπορος δεν είχε ιδέα από ποιο είδος καρχαρία προέρχονταν τα πτερύγια», σημείωσε.

Η επικεφαλής της έρευνας Κάθριν Χομπς υπογράμμισε ότι «είναι σχεδόν αδύνατο να γνωρίζουν οι καταναλωτές τι αγοράζουν». «Μπορεί να πιστεύουν ότι αγοράζουν ένα είδος που υπάρχει σε αφθονία, ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για απειλούμενο είδος». Οι ερευνητές ζήτησαν να υπάρξει αυστηρό σύστημα καταγραφής του είδους και της προέλευσης των ψαριών, ώστε οι καταναλωτές να γνωρίζουν τι τρώνε.

REUTERS, A.P.

13-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 27/02/19 00:01 Page 13

Για υποκρισία κατηγορεί την Ε.Ε. η Αγκυρα

Ερντογάν: Μπορούν οι Ευρωπαίοι να μιλούν για ανθρώπινα δικαιώματα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ. Οξεία κριτική άσκησε χθες ο Τούρκος πρόεδρος Ερντογάν στους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ενωσης για τη συμμετοχή τους στη σύνοδο κορυφής υπό την αιγίδα του Αιγύπτιου προέδρου Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι, λίγες μόλις ημέρες μετά την εκτέλεση εννέα ανδρών για τη συμμετοχή τους στη δολοφονία του επικεφαλής των αιγυπτιακών εισαγγελικών αρχών.

Σε χθεσινές του δηλώσεις, ο Τούρκος ΥΠΕΞ Μεβλούτ Τσαβούσογλου υπογράμμισε ότι η στάση των ηγετών της Ε.Ε. είναι υποκριτική όταν απειλούν την Τουρκία λέγοντας ότι η επαναφορά της θανατικής ποινής θα σημάνει το τέλος των ελπίδων της Αγκυρας για ένταξη στην Ενωση.

«Η ευρωπαϊκή ηγεσία στηρίζει τον Σίσι και συμμετέχει στη σύνοδό του την ώρα που εκτελούνται Αιγύπτιοι πολίτες. Η στάση αυτή είναι υποκριτική», είπε ο κ. Τσαβούσογλου. Τη Δευτέρα, ο Αιγύπτιος πρόεδρος Σίσι υπεραμύνθηκε της θανατικής ποινής στη σύνοδο Ε.Ε. - αραβικών κρατών στο Σαρμ Ελ Σέιχ του Σινά, κάνοντας λόγο για «διαφορετικές κουλτούρες».

Κριτική στην Ε.Ε. άσκησε χθες και ο Τούρκος πρόεδρος Ερντογάν για τη συμμετοχή Ευρωπαίων ηγετών στη σύνοδο του Σαρμ Ελ Σέιχ. «Μπορούμε να μιλάμε για δημοκρατία στις χώρες αυτές της Ε.Ε. που συμμετείχαν στη σύνοδο του Σίσι; Μπορούμε να μιλάμε εκεί για ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες;» αναρωτήθηκε ο πρόεδρος Ερντογάν μιλώντας σε συγκέντρωση στην επαρχία της Κερασούντας.

Στο μεταξύ, «τελειωμένη συμφωνία» χαρακτήρισε χθες την αγορά του ρωσικού αντιπυραυλικού συστήματος S-400 ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Μαβλούτ Τσαβούσογλου, παρά τις έντονες πιέσεις της Ουάσιγκτον για αγορά του αμερικανικού συστήματος Patriot. «Δεν υπάρχει λόγος να εξηγήσουμε τίποτα για τους S-400, καθώς πρόκειται για τελειωμένη συμφωνία. Η Τουρκία δεν πρόκειται να παραβιάσει τη συμφωνία, ενώ τα σχόλια άλλων δεν μας αφορούν», είπε ο Τούρκος ΥΠΕΞ, σύμφωνα με χθεσινό δημοσίευμα της τουρκικής εφημερίδας Sabah.

«Τελειωμένη συμφωνία» χαρακτήρισε ο Τούρκος ΥΠΕΞ την προμήθεια του ρωσικού αντιπυραυλικού συστήματος S-400 στην Αγκυρα.

Αμερικανοί αξιωματούχοι έχουν απειλήσει την Αγκυρα λέγοντας ότι η αγορά των S-400 μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την αγορά μαχητικών αεροσκαφών F-35 από την Τουρκία και να οδηγήσει στην επιβολή κυρώσεων εναντίον της Αγκυρας. Η τουρκική κυβέρνηση επιμένει, όμως, ότι η άμυνά της απαιτεί τη χρήση του ρωσικού αντιπυραυλικού συστήματος S-400 παράλληλα με το αμερικανικό Patriot. Στις 19 Δεκεμβρίου, το υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ ενέκρινε την πώληση του συστήματος Patriot στην Τουρκία, αποκλιμακώνοντας σε κάποιο βαθμό τη διπλωματική ένταση μεταξύ των ατλαντικών συμμάχων.

ASSOCIATED PRESS

Αφίσες του προέδρου Ερντογάν και του υποψηφίου δημάρχου Κωνσταντινούπολης Μπιναλί Γιλντιρίμ, ενόψει των τοπικών εκλογών.

«Πυρηνική» ένταση Ινδίας - Πακιστάν με επιδρομές, απειλές

ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ. Σοβαρές ανησυχίες στη διεθνή κοινότητα πυροδοτεί η κλιμάκωση της έντασης μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν, δύο πυρηνικών δυνάμεων: προληπτικό πλήγμα σε περιοχή του Πακιστάν πραγματοποίησε το Νέο Δελχί και σκότωσε μεγάλο αριθμό μελών μιας ισλαμιστικής οργάνωσης, ενώ το Ισλαμαμπάντ απείλησε ότι θα απαντήσει σε χρόνο και τόπο της επιλογής του, με εκπρόσωπο του στρατού να αφήνει να εννοηθεί ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ακόμη και το πυρηνικό του οπλοστάσιο. «Ξέρετε όλοι σας τι σημαίνει αυτό», είπε χαρακτηριστικά, διευκρινίζοντας ότι σήμερα θα συνέλθουν η διοίκηση και η ελεγκτική αρχή που αποφασίζουν για τη χρήση πυρηνικών όπλων. Παράλληλα, το Πακιστάν διέψευσε ότι θρήνησε θύματα και κατήγγειλε την «παραβίαση» της γραμμής ελέγχου στην αμφισβητούμενη περιοχή του Κασμίρ.

Η ανακοίνωση αυτή έγινε την ώρα που η ένταση μεταξύ των δύο χωρών είναι οξυμένη μετά την επίθεση αυτοκτονίας που σημειώθηκε στις 14 Φεβρουαρίου στο ινδικό Κασμίρ και είχε ως συνέπεια τον θάνατο τουλάχιστον 40 στελεχών των ινδικών σωμάτων ασφαλείας. «Τις πρώτες πρωινές ώρες η Ινδία έπληξε το μεγαλύτερο στρατόπεδο εκπαίδευσης της Τζάις-ι-Μοχάμαντ (JEM) στο Μπαλακότ (σ.σ. 50 χλμ. από τα σύνορα, σε μία από τις επιδρομές με το μεγαλύτερο βάθος στο εσωτερικό του Πακιστάν από το 1971, οπότε σημειώθηκε ο τρίτος και τελευταίος πόλεμος μεταξύ των δύο χωρών). Σε αυτή την επιχείρηση εξαλείφθηκε πολύ μεγάλος αριθμός τρομοκρατών, εκπαιδευτών, ανώτερων στελεχών και τζιχαντιστών εκπαιδευμένων στη διάπραξη επιθέσεων καμικάζι», δήλωσε ο Βιτζάι Γκοχλί, υφυπουργός Εξωτερικών της Ινδίας. Διάχυτη είναι η ανησυχία της διεθνούς κοινότητας, με την Ε.Ε. να καλεί Ινδία και Πακιστάν να επιδείξουν «μέγιστη αυτοσυγκράτηση για να αποφευχθεί μια κλιμάκωση της έντασης».

REUTERS, ΑΠΕ

REUTERS

Πακιστανός στρατιώτης σε περιοχή που έπληξαν ινδικά μαχητικά χθες στην Τζάμπα, κοντά στο Μπαλακότ.

Το Ισλαμαμπάντ αφήνει να εννοηθεί ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ακόμη και το πυρηνικό του οπλοστάσιο.

«Στα ελληνικά ΚΥΤ η αντιμετώπιση των ανθρώπων είναι τιμωρητική»

Συνέντευξη στην **ΤΑΝΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Ο Mykola Gnatovskyy, πρόεδρος της Επιτροπής κατά των βασανιστηρίων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (CPT), μιλάει στην «Κ» για απαράδεκτες συνθήκες στο φυλάκιο του Εβρου και περιστατικά κακομεταχείρισης των προσφύγων από την αστυνομία και ζητεί να ερευνηθούν εις βάθος οι σχετικές καταγγελίες. «Η μετανάστευση δεν πρέπει πλέον να αντιμετωπίζεται με έκτακτα μέτρα αλλά με στρατηγική μακράς πνοής», επισημαίνει.

– Πώς θα περιγράφατε την κατάσταση στα ελληνικά ΚΥΤ και προαναχωρησιακά κέντρα στην Ελλάδα την περίοδο της αυτοψίας;

– Σε κάποιες εγκαταστάσεις η κατάσταση ήταν καλή όπως π.χ. στο Πυλί στην Κω, σε κάποιες άλλες ανεκτή όπως στην Αμυγδαλέζα, σε άλλες δύσκολη όπως στη Μόρια και σε άλλες απαράδεκτη όπως στο Φυλάκιο στην Ορεστιάδα στον Εβρο. Εκεί υπήρχε σοβαρό πρόβλημα υπερπληθυσμού, όπως μόνοι άνδρες, οικογένειες, παιδιά και έγκυοι παρέμεναν για εβδομάδες ή και μήνες στον ίδιο χώρο, έχοντας λίγο περισσότερο από 1 τετραγωνικό μέτρο ζωτικό χώρο ο καθένας. Πρόκειται για μια κατάσταση απάνθρωπη και ταπεινωτική. Επίσης, δεν υπάρχει αρκετό προσωπικό υγείας, ενώ λείπει βασικός ιατρικός εξοπλισμός. Συμπερασματικά, θα έλεγα ότι ο τρόπος που διαχειρίζονται τους μετανάστες στα κέντρα υποδοχής στην Ελλάδα επικεντρώνεται μόνο στην ασφάλεια. Η αντιμετώπιση αυτών των ανθρώπων είναι τιμωρητική σαν να πρόκειται για ποινικούς κρατούμενους.

Ο πρόεδρος της επιτροπής κατά των βασανιστηρίων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Mykola Gnatovskyy, μιλάει στην «Κ».

– Στην έκθεση που συνέταξε το CPT μετά την αυτοψία τον Απρίλιο του 2018 αναφέρεται κακομεταχείριση εκ μέρους της αστυνομίας. Ποιες είναι οι προτάσεις σας;

– Ο τρόπος με τον οποίο η αστυνομία αντιμετωπίζει τους ψυχικά ασθενείς και τους μετανάστες στην Ελλάδα είναι ένα πρόβλημα. Η τελευταία έκθεση όπως και οι προηγούμενες περιλαμβάνουν αρκετές αξιόπιστες μαρτυρίες για κακομεταχείριση όπως χαστούκια, μπουνιές, κλωτσιές και βρισιές. Αυτές οι μαρτυρίες ελήφθησαν από άτομα στον Εβρο και στη Μόρια. Κάποιοι επίσης κατήγγειλαν αστυνομικές επιχειρήσεις, επαναπροωθήσεων ειδικά στον ποταμό Εβρο. Το CPT προτείνει οι ελληνικές αρχές να αναλάβουν δράση για τον περιορισμό αυτών των φαινομένων. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι τηρούνται οι νόμιμες διαδικασίες και ότι οι Ελληνες αστυνομικοί εκπαιδεύονται κατάλληλα. Επίσης, είναι σημαντικό να διερευνώνται όλες οι καταγγελίες και οι υπεύθυνοι να διώκονται. Οι αστυνομικοί πρέπει να γνωρίζουν ότι εφόσον καταπατούν τον νόμο θα τιμωρούνται.

– Δεκάδες ή και εκατοντάδες άνθρωποι φθάνουν καθημερινά από την Τουρκία στα ελληνικά νησιά και στον Εβρο. Πόσο εύκολο είναι να βελτιωθούν οι συνθήκες δραστικά;

– Το CPT αναγνωρίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές αρχές. Εχουμε επισημάνει πολλές φορές την ανάγκη να υπάρξει ενιαία ευρωπαϊκή αντιμετώπιση για τον υψηλό αριθμό μεταναστών που φθάνουν στην Ελλάδα. Από την άλλη πλευρά είναι εκ των ων ουκ άνευ ότι οι μετανάστες που συλλαμβάνονται από τις ελληνικές αρχές αντιμετωπίζονται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Οι ελληνικές αρχές στην απάντησή τους (σ.σ. στην έκθεση της CPT) δήλωσαν ότι σχεδιάζουν αλλαγές για να βελτιώσουν τις συνθήκες στα κέντρα υποδοχής. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα. Είναι σημαντικό όμως να αυξηθεί η δυναμικότητα των ανοιχτών κέντρων φιλοξενίας, να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες εξέτασης των αιτημάτων ασύλου, έτσι ώστε να γίνονται γρήγορα οι μεταφορές και να μη συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός ανθρώπων στα κέντρα υποδοχής στα σύνορα. Γενικά το θέμα της μετανάστευσης δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται πλέον με έκτακτα μέτρα αλλά μέσω μια μακρόπνους στρατηγικής.

– Υπάρχουν αντίστοιχες εκθέσεις για τα κέντρα υποδοχής στην Ισπανία και στην Ιταλία; Ποιες είναι οι συνθήκες εκεί;

– Εχουμε πολλές φορές επισκεφθεί τα ανάλογα κέντρα και στις δύο χώρες. Η τελευταία επίσκεψη στην Ιταλία πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2017 και η CPT υπογράμμισε ότι οι συνθήκες στα hotspots ήταν από καλές έως ανεκτές. Ωστόσο, στην έκθεση που συντάχθηκε έγινε ιδιαίτερη αναφορά στην έλλειψη υποδομών σε μία από τις δομές, ενώ γινόταν έντονη κριτική στους πολύ αυστηρούς σωφρονιστικούς κανονισμούς που ισχυαν σε δύο κέντρα. Οσον αφορά την Ισπανία, η τελευταία επίσκεψη του Συμβουλίου στα κέντρα κράτησης ήταν το 2014. Τότε είχε επισημανθεί ότι τα δύο κέντρα υποδοχής ήταν σαν φυλακές. Επίσης είχαν αναφερθεί περιστατικά κακομεταχείρισης από τις αστυνομικές αρχές.

«Ο τρόπος που διαχειρίζονται τους μετανάστες στα κέντρα υποδοχής στην Ελλάδα επικεντρώνεται μόνο στην ασφάλεια», λέει ο κ. Gnatovskyy.

Ανησυχεί τον Τραμπ η κατάθεση Κόεν

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Η αμερικανική Βουλή των Αντιπροσώπων ετοιμάζεται για δύο ψηφοφορίες αντίθεσης στον Αμερικανό πρόεδρο – για τον Τραμπ, όμως, η πραγματική ανησυχία σε σχέση με το Κογκρέσο δεν είναι οι ψήφοι των βουλευτών, αλλά η κατάθεση που θα ακουστεί σήμερα στην επιτροπή ελέγχου της Βουλής.

Ο πρώην δικηγόρος του Τραμπ, Μάικλ Κόεν, αναμένεται να καταθέσει σήμερα περιγράφοντας τον Τραμπ ως άνθρωπο που χρησιμοποιεί ρατσιστική γλώσσα, ψεύδεται για τον πλούτο του και έχει πιθανώς παραβεί τον νόμο στην επιχείρηση «εξαγοράς της σιωπής» της πορνοστάρ με την οποία σχετιζόταν.

Ο Λευκός Οίκος προετοιμάζεται εντατικά για να απαντήσει στην κατάθεση, η οποία θα συμπέσει με το ταξίδι του Αμερικανού προέδρου στο Βιετνάμ και τη σύνοδο κορυφής με τον Βορειοκορεάτη πρόεδρο Κιμ Γιονγκ Ουν.

Ο Λευκός Οίκος προετοιμάζεται εντατικά για την απάντησή του.

Την ίδια στιγμή, στην ολομέλεια της Βουλής έχει έρθει προς ψήφιση νόμος που ακυρώνει την κήρυξη καθεστώτος εκτάκτου ανάγκης από τον Αμερικανό πρόεδρο. Ο Τραμπ κατέφυγε στην ανορθόδοξη αυτή κίνηση προκειμένου να αποσπάσει από το Κογκρέσο πόρους για την κατασκευή τείχους στα σύνορα με το Μεξικό. Θεωρείται βέβαιο ότι η πρόταση θα εγκριθεί από τη Βουλή, που ελέγχεται από τους Δημοκρατικούς, ενώ υπάρχουν πιθανότητες να εγκριθεί και από τη Γερουσία. Παρ' όλα αυτά, θα αποτελέσει έκπληξη πρώτου μεγέθους αν εγκριθεί με τόσο μεγάλη πλειοψηφία που να υπερβαίνει το βέτο το οποίο θεωρείται σίγουρο ότι θα ασκήσει ο Αμερικανός πρόεδρος.

Η δεύτερη ψηφοφορία αφορά την έκθεση του ειδικού ανακριτή Μιούλερ για τις πιθανές προεκλογικές σχέσεις του περιβάλλοντος Τραμπ με τη Ρωσία. Οι Δημοκρατικοί θα ζητήσουν να δημοσιοποιηθεί το πόρισμα, αλλά και να τεθούν στη διάθεση του Κογκρέσου τα υποστηρικτικά έγγραφα.

REUTERS, Α.Ρ.

Ο πρώην δικηγόρος του Ντόναλντ Τραμπ, Μάικλ Κόεν.

«Ημασταν υπό κράτηση από τον Μαδούρο»

ΚΑΡΑΚΑΣ. Ο αμερικανικός τηλεοπτικός σταθμός Univision κατήγγειλε ότι η δημοσιογραφική ομάδα του τέθηκε προσωρινά υπό κράτηση μέσα στο προεδρικό μέγαρο της Βενεζουέλας, όπου τους παραχώρησε συνέντευξη ο πρόεδρος Νικολάς Μαδούρο. Το περιστατικό σημειώθηκε μετά την προβολή από τον βραβευμένο δημοσιογράφο Χόρχε Ράμος (φωτ.) στον Μαδούρο πλάνων από Βενεζουελανούς που τρώνε μέσα από ένα απορριμματοφόρο, σύμφωνα με το δίκτυο. Ο εξοπλισμός του τηλεοπτικού συνεργείου κατασχέθηκε. Ο υπουργός Πληροφόρησης της Βενεζουέλας Χόρχε Ροντρίγκες δήλωσε ότι η κυβέρνηση έχει υποδεχθεί εκατοντάδες δημοσιογράφους, αλλά ότι δεν υποστηρίζει «τα φθηνά σόου». Το Univision, το μεγαλύτερο ισπανόφωνο τηλεοπτικό δίκτυο στις ΗΠΑ, ανακοίνωσε ότι το εξαμελές συνεργείο του αφέθηκε ελεύθερο έπειτα από σχεδόν τρεις ώρες, αλλά ότι τα προσωπικά τους είδη και το οπτικό και ηχητικό υλικό δεν τους επιστράφηκε. Στο μεταξύ, ο απεσταλμένος της αντιπολίτευσης στις ΗΠΑ, Κάρλος Βέκιο, ζήτησε από τον πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ να εντείνει τις πιέσεις του στον Μαδούρο. Υπενθυμίζεται πως οι ΗΠΑ ήταν από τις πρώτες χώρες που αναγνώρισαν τον ηγέτη της αντιπολίτευσης Χουάν Γκουαϊδό ως νόμιμο ηγέτη της χώρας, αφότου ορκίστηκε τον περασμένο μήνα πρόεδρος της Βενεζουέλας.

RCB

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

· Επιχειρηματικά Δάνεια
· Χρηματοδότηση Έργων
· Χρηματοδότηση Εμπορίου
· Ψηφιακή Τραπεζική
· Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
· Καταθέσεις

SAFEST BANK AWARD 2018 GLOBAL FINANCE

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

14-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 2/26/19 10:47 PM Page 14

Πιο κοντά οι εθνικές κάλπες

Το σκεπτικό όσων συζητούν για τη διεξαγωγή τους τον Μάιο ή τον Ιούνιο

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Μπορεί ο κομματικός μηχανισμός της Ν.Δ. να προκαλέσει... εθνικές εκλογές τον Μάιο; Το ερώτημα μοιάζει παράταιρο, η απάντηση ωστόσο θα μπορούσε να είναι καταφατική. Στο Μέγαρο Μαξίμου σταθμίζουν όλα τα δεδομένα και ανάμεσα στις στρατηγικές που αναλύονται είναι και εκείνες που θα πλήξουν τον αντίπαλο και θα «ρίξουν» τα ποσοστά της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται τρόποι με τους οποίους θα αποδιοργανωθεί ο –κατά κοινή ομολογία– ισχυρός κομματικός μηχανισμός της Πειραιώς ανά την Ελλάδα. Οι αυτοδιοικητικές εκλογές είναι ένας τρόπος, αφού η απλή αναλογική έχει δημιουργήσει πληθώρα «γαλάζιων» ψηφοδελτίων ανά δήμο, δίνοντας τη δυνατότητα σε μικρομεσαία –ακόμα και μικρά– στελέχη να θεωρούν πως με το νέο σύστημα θα μπορέσουν να έχουν ρόλο καταλύτη στις τοπικές πολιτικές εξελίξεις. Αν ο ΣΥΡΙΖΑ αποφασίσει ταυτόχρονη διεξαγωγή των εθνικών εκλογών και με τις αυτοδιοικητικές, μπορεί να «αποκόψει» αυτή την πληθώρα στελεχών από τη μάχη των εθνικών εκλογών, καθώς θα τρέχουν για να εκλεγούν οι ίδιοι σε έναν εκλογικό στίβο, τον αυτοδιοικητικό, που εκ φύσεως δεν έχει ισχυρό κομματικό αποτύπωμα. «Ο προερχόμενος από τη Ν.Δ. υποψήφιος δήμαρχος, που θέλει τοπικά και τη στήριξη φίλων του ΣΥΡΙΖΑ για να εκλεγεί, δεν θα δώσει αγώνα για τη Ν.Δ.», αναφέρει χαρακτηριστικά στην «Κ» έμπειρο αυτοδιοικητικό στέλεχος, αποτυπώνοντας γλαφυρά τη φιλοσοφία.

Προς τον Μάιο συντείνουν και οι τελευταίες δημοσκοπήσεις, καθώς σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ» οι μετρήσεις που διεξάγονται το τελευταίο διάστημα, πλην εκείνων που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, δεν αποκλίνουν ιδιαίτερα από τη διαφορά των 10 ποσοστιαίων μονάδων, εγείροντας ερωτήματα για το κατά πόσον έχει περιθώρια ανάκαμψης η κυβέρνηση. Μια τέτοια διαφορά, αν δεν μειωθεί –εκκρεμεί πάντως η σημαντική πρωτοβουλία της ρύθμισης των 120 δόσεων–, καθιστά απαγορευτικές τις κάλπες τον Οκτώβριο, καθώς ήδη από την επομένη των ευρωεκλογών ο κ. Μητσοτάκης θα μιλάει για μια κυβέρνηση χωρίς λαϊκή νομιμοποίηση.

Υπάρχουν βεβαίως και οι οπτικές υπέρ του Οκτωβρίου, που επισήμως άλλωστε είναι η κεντρική γραμμή. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα μπορούσαν να οδηγήσουν μόνο οι μελλοντικές δημοσκοπήσεις που ενδεχομένως θα δείξουν μια «διαχειρίσιμη» διαφορά, της τάξεως των 5 μονάδων, στις ευρωκάλπες.

Εσχάτως υπάρχει και σενάριο Ιουνίου, μια «συμβιβαστική λύση» μεταξύ των δύο βασικών πόλων. Το σενάριο αυτό προσβλέπει στο να δοθεί μια μεγάλη μάχη στις ευρωεκλογές, που ούτως ή άλλως λειτουργούν ως βαλβίδα αποσυμπίεσης για τη δυσαρέσκεια του κόσμου, και ακολούθως να προκηρυχθούν οι εθνικές εκλογές. Υπέρ του σεναρίου αυτού είναι και όσοι ποντάρουν στο εγχείρημα της Κεντροαριστεράς, σημειώνοντας πως όσο αργότερα μετατεθούν οι εθνικές εκλογές, τόσο περισσότερο θα εντείνονται οι διεργασίες στον χώρο και θα ενισχύεται η προσπάθεια του Τσίπρα για τη δημιουργία πόλου.

Ο Αλέξης Τσίπρας πάντως, χθες, με το πέρας της συνεδρίασης της Π.Γ. του ΣΥΡΙΖΑ, ερωτηθείς εάν τον Μάιο θα έχουμε εκλογές, αρκέστηκε να πει πως «έχουμε ευρωπαϊκές εκλογές στις 26 Μαΐου και αυτοδιοικητικές εκλογές την ίδια μέρα». Οσον αφορά το θέμα της συνεδρίασης, το στίγμα έδωσε ο ίδιος ο πρωθυπουργός δηλώνοντας πως «η Π.Γ. αποφάσισε ομοφώνως να εισηγηθεί προς την Κ.Ε. την απεύθυνση ενός πλατιού καλέσματος για τη δημιουργία ενός ευρύτατου μετώπου, μιας ευρύτατης συμπαράταξης, σε όλες τις προοδευτικές δυνάμεις, ενόψει των επόμενων, κρίσιμων, ευρωπαϊκών εκλογών». Οσον αφορά πάντως την πιθανή επαναφορά της λίστας στις ευρωεκλογές, κομματικές πηγές τόνιζαν πως δεν τίθεται τέτοιο θέμα και οι ευρωκάλπες θα γίνουν κανονικά με σταυρό.

Την ίδια ώρα η κυβέρνηση εξαπέλυε επίθεση στη Ν.Δ. με αφορμή την καταδίκη του κ. Ν. Γεωργιάδη, πρώην βουλευτή της Ν.Δ., για παιδεραστία, κατηγορώντας τη Ν.Δ. πως είχε χαρακτηρίσει «πολιτική δίωξη» την παραπομπή της υπόθεσης στη Δικαιοσύνη.

Ο κ. Αλέξης Τσίπρας προσερχόμενος στη συνεδρίαση της Π.Γ. του ΣΥΡΙΖΑ.

Οι ευρωεκλογές θα διεξαχθούν με σταυρό προτίμησης, ανέφεραν κομματικές πηγές του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ χθες συνεδρίασε η Πολιτική Γραμματεία.

Εκ των πραγμάτων η δικογραφία θα οδηγηθεί στη Βουλή για την άρση ή μη της ασυλίας του αναπληρωτή υπουργού Υγείας.

Κατάθεση Στουρνάρα, που «έδειξε» Πολάκη για την ηχογράφηση

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Εξελίξεις πυροδοτεί η κατάθεση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννη Στουρνάρα στον εισαγγελέα για την υπόθεση της ηχογράφησης της συνομιλίας του με τον Παύλο Πολάκη, καθώς πληροφορίες αναφέρουν πως επέρριψε την ευθύνη για την παράνομη καταγραφή στον αναπληρωτή υπουργό Υγείας.

Η κατάθεση Στουρνάρα, που έγινε χθες το πρωί υπό άκρα μυστικότητα, εκ των πραγμάτων θα οδηγήσει τη σχετική δικογραφία στη Βουλή, προσδίδοντας στην υπόθεση, πέραν των ποινικών και πολιτικές διαστάσεις, καθώς η κυβερνητική πλειοψηφία θα κληθεί να προχωρήσει σε άρση ή μη της ασυλίας του υπουργού, θέμα που προκαλεί από μόνο του δυσχέρειες και προβλήματα για την κυβέρνηση.

Με τον Γ. Στουρνάρα είχε επικοινωνήσει ο Π. Πολάκης όταν διατάχθηκε έρευνα για το δάνειο των εκατό χιλιάδων ευρώ που πήρε ο υπουργός από την Τράπεζα Αττικής, και η επικοινωνία κατέληξε στο να ηχογραφηθεί η συνομιλία των δύο ανδρών, θέση την οποία εξέφρασε στην κατάθεσή του ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος ενώπιον του εισαγγελέα Χαρ. Μαρκαντωνάκη, που χειρίζεται τον σχετικό φάκελο.

Επιβεβαιωμένες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο Γ. Στουρνάρας «καίει» τον Π. Πολάκη στην κατάθεσή του, καθώς δεν διατηρεί αμφιβολία ότι ήταν αυτός που έκανε την παράνομη καταγραφή. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος υποστήριξε στον εισαγγελέα ότι ο ίδιος ο Πολάκης, όταν τον πήρε στο τηλέφωνο του είπε ότι «τον γράφει». Η καταγραφή, όπως είπε ο Γ. Στουρνάρας, έγινε χωρίς τη συναίνεσή του.

Παράλληλα, ανέφερε ότι ο αναπληρωτής υπουργός δεν διέψευσε την παράνομη καταγραφή παρά μόνον όταν επενέβη ο εισαγγελέας και οι ποινικές ευθύνες για κακούργημα ήταν πλέον ορατές. Επίσης, υποστήριξε πως αν είχε σκοπό ο Π. Πολάκης να μην τον καταγράψει θα τον καλούσε στο τριψήφιο, όπως κάνουν οι υπουργοί, όπου δεν υπάρχει δυνατότητα καταγραφής. Αλλωστε, κατά τον κ. Στουρνάρα, το λεπτομερές περιεχόμενο της συνομιλίας τους πείθει από μόνο του για την παράνομη καταγραφή, ενώ πρόσθεσε ότι ο ίδιος ο Π. Πολάκης είπε σε συνέντευξή του στην ΕΡΤ ότι ήταν εκείνος που έδωσε σε γνωστή ιστοσελίδα (Documento) το περιεχόμενο της συνομιλίας των δύο ανδρών, επικαλούμενος για τη λεπτομερή αποτύπωση την ισχυρή μνήμη του.

Μετά την κατάθεση Στουρνάρα ο εισαγγελέας θα πρέπει σε σχετικά σύντομο χρόνο να διαβιβάσει για τα περαιτέρω τη δικογραφία στη Βουλή, με αποτέλεσμα η κυβερνητική πλειοψηφία να αχθεί προ της απόφασης τι θα κάνει με την ασυλία του Π. Πολάκη, αποδεχόμενη και το ανάλογο πολιτικό κόστος στη μία ή στην άλλη περίπτωση.

Πάντως, ο συνήγορος του Γ. Στουρνάρα, καθηγητής του Ποινικού Δικαίου Χρ. Μυλωνόπουλος, έχει προαναγγείλει και άλλες νομικές ενέργειες για τη συγκεκριμένη υπόθεση για λογαριασμό του πελάτη του, χωρίς να αποκαλύπτει στη φάση αυτή σε τι θα συνίστανται οι νομικές ενέργειες, οι οποίες προφανώς θα δώσουν συνέχεια στην υπόθεση της καταγραφής, που έχει ήδη προκαλέσει αντιδράσεις και πολιτικές αντιπαραθέσεις.

Κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου

Δέσμευση Μητσοτάκη στη συνέλευση της Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών

Την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου για το ασφαλιστικό και την αντικατάστασή του με ένα βιώσιμο σύστημα τριών πυλώνων, στο οποίο θα συμμετάσχει και ο ιδιωτικός τομέας, προανήγγειλε χθες ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης, στο πλαίσιο της ομιλίας του στη συνέλευση της Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών.

«Το υπάρχον σύστημα εξαντλεί τα όριά του, το σύστημα είναι άδικο, πριμοδοτεί συγκεκριμένες κατηγορίες ενώ αφήνει εκτεθειμένες άλλες. Είναι αμφίβολο αν είναι βιώσιμο, καθώς δεν ακολουθεί τις δημογραφικές τάσεις», ανέφερε ενδεικτικά ο κ. Μητσοτάκης. Στο σχέδιο της Ν.Δ. για το ασφαλιστικό σύστημα, ο πρώτος πυλώνας θα είναι υποχρεωτικός, διανεμητικός και δημόσιος, ο δεύτερος θα είναι υποχρεωτικός και κεφαλαιοποιητικός, ο οποίος θα παρέχεται από δημόσιους και ιδιωτικούς πιστοποιημένους παρόχους υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο τρίτος θα είναι προαιρετικός, ιδιωτικού χαρακτήρα, καθώς θα στοχεύει στην εξασφάλιση πρόσθετων εισοδημάτων μετά το πέρας του εργασιακού βίου, με αφορολόγητες εισφορές. Επιπλέον, έθεσε και ζητήματα όπως η ασφάλιση των σπιτιών. «Μόλις το 16% των σπιτιών είναι ασφαλισμένα έναντι φυσικών καταστροφών. Πρέπει να εξετάσουμε πώς κράτος και ιδιωτικός τομέας από κοινού θα παρέχουν φτηνή ασφάλιση σε περίπτωση σεισμού. Είναι αδιανόητο σε μια σεισμογενή χώρα να μην έχουμε στη διάθεσή μας ένα τέτοιο εργαλείο», είπε ενδεικτικά ο πρόεδρος της Ν.Δ. Επιπλέον, επισήμανε ότι «η έννοια της αποταμίευσης είναι πολυτέλεια για τους πολλούς που αγωνίζονται καθημερινά να τα φέρουν βόλτα. Για να αποκτήσει ξανά η αποταμίευση τη σημασία της, πρέπει να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημα μέσα από την ανάπτυξη. Και να εφαρμοστούν πολιτικές που να τη στηρίζουν». Μόνο η ανάπτυξη, πρόσθεσε, μπορεί να χρηματοδοτήσει ρεαλιστικά πρωτογενή πλεονάσματα. Και υπογράμμισε ότι «το τρίπτυχό μας είναι σαφές: Λιγότεροι φόροι και εισφορές, περισσότερες επενδύσεις για νέες δουλειές και κράτος στην υπηρεσία του πολίτη, όχι του κόμματος».

Την παρουσίαση του κ. Μητσοτάκη απορρίπτει η κυβέρνηση και, συγκεκριμένα, η υπουργός Εργασίας Εφη Αχτσιόγλου. Χαρακτήρισε τον πρόεδρο της Ν.Δ. «αμετανόητο υπέρμαχο του ασφαλιστικού Πινοσέτ», ενώ πρόσθεσε ότι «ο κ. Μητσοτάκης ξεπέρασε τον εαυτό του καθώς υποσχέθηκε στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες ότι θα τους εκχωρήσει όχι μόνο την επικουρική ασφάλιση αλλά και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ασφαλισμένων». Σύμφωνα με την κ. Αχτσιόγλου, «το σχέδιό του για ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης επιβαρύνει με 55 δισ. ευρώ τον κρατικό προϋπολογισμό και απειλεί ευθέως τις εισφορές και τις συντάξεις, τόσο των νυν συνταξιούχων όσο και των σημερινών και των νέων ασφαλισμένων».

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. αναφέρθηκε σε σύστημα τριών πυλώνων, στο οποίο θα συμμετάσχει και ο ιδιωτικός τομέας.

Χθες, επίσης, πιστοποιήθηκε, με την προσχώρηση ακόμα δύο κορυφαίων στελεχών της Δράσης στα ψηφοδέλτια της Ν.Δ., η στρατηγική συμπόρευση ανάμεσα στην Πειραιώς και τον μεταρρυθμιστικό χώρο. Συγκεκριμένα, χθες συναντήθηκαν με τον πρόεδρο της Ν.Δ. στο γραφείο του στη Βουλή ο Τάσος Αβραντίνης, ο οποίος θα είναι υποψήφιος στην Α΄ Πειραιά, και ο Τέλης Αϊβαλιώτης που θα διεκδικήσει την εκλογή του στον νότιο τομέα της Β΄ Αθηνών. Υπενθυμίζεται ότι την προηγούμενη Κυριακή η Δράση αποφάσισε ομοφώνως να αναστείλει την κομματική λειτουργία της, προκειμένου τα στελέχη της να μπορούν να στηρίξουν τη Ν.Δ.

Τέλος, σήμερα, ο πρόεδρος της Ν.Δ. μεταβαίνει στη Μόσχα, όπου σήμερα και αύριο θα έχει σειρά κρίσιμων συναντήσεων, ανάμεσα στις οποίες, με τον πρωθυπουργό της Ρωσικής Ομοσπονδίας Ντμίτρι Μεντβέντεφ και τον υπουργό Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ. Τις επόμενες εβδομάδες ο κ. Μητσοτάκης θα συνεχίσει το πρόγραμμα των διεθνών επαφών του, καθώς αναμένεται να ταξιδέψει και πέραν του Ατλαντικού.

«Το τρίπτυχό μας είναι σαφές: Λιγότεροι φόροι και εισφορές, περισσότερες επενδύσεις για νέες δουλειές και κράτος στην υπηρεσία του πολίτη, όχι του κόμματος», τόνισε ο Κυρ. Μητσοτάκης κατά την ομιλία του στη συνέλευση της Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Οι πρώτοι υποψήφιοι από Στ. Θεοδωράκη

Τη «μητέρα των μαχών» αποτελούν για το Ποτάμι οι επερχόμενες ευρωεκλογές, στις οποίες έχει πέσει όλο το βάρος του κόμματος προκειμένου να πετύχει την επιστροφή του στο πολιτικό σκηνικό. Στο πλαίσιο αυτό ο Σταύρος Θεοδωράκης παρουσίασε, χθες, με αφορμή τα πέντε χρόνια από την ίδρυση του κόμματος, τους πρώτους 14 υποψήφιους ευρωβουλευτές, η επιλογή των οποίων συμβολίζει ένα συγκεκριμένο πλάνο: Πρόκειται για εκπροσώπους του brain drain, της γενιάς που έφυγε από την Ελλάδα στα χρόνια της κρίσης και ζουν και εργάζονται σε χώρες της Ευρώπης. Οι 14 υποψήφιοι ζουν σε διαφορετικές πόλεις του εξωτερικού, δημιουργώντας ένα «παζλ» ελληνισμού της διασποράς, η οποία έτσι και αλλιώς βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα του κ. Θεοδωράκη. Προφανώς και ο πρόεδρος του κόμματος θέλησε με αυτόν τον τρόπο να εκπέμψει ένα διπλό μήνυμα: ισχυρού ευρωπαϊσμού αλλά και πως το κόμμα του δεν ανήκει σε εκείνα που δημιούργησαν την κρίση. Το είπε και στην ομιλία του όπου, μεταξύ άλλων, παρουσίασε ένα «σκληρό» φιλοευρωπαϊκό πρόγραμμα μιλώντας για «Ηνωμένες Πολιτείες Ευρώπης» με «κοινό αμυντικό δόγμα με ευρωπαϊκό στρατό», «υπουργό Οικονομικών της Ευρωζώνης για κοινές επενδύσεις», αλλά και «σύγκλιση των εταιρικών φορολογικών συντελεστών για υγιέστερο ανταγωνισμό των κρατών-μελών». Την ίδια ώρα, το «παρών» έδιναν στην εκδήλωση οι νυν ευρωβουλευτές του κόμματος κ. Γραμματικάκης και Κύρκος. Ο κ. Γραμματικάκης μέσω βίντεο, ο κ. Κύρκος με φυσική παρουσία. Τούτο έχει την αξία του, καθώς το τελευταίο διάστημα αμφότεροι είχαν φλερτάρει, ο καθένας με τον τρόπο του, με το λεγόμενο «προοδευτικό μέτωπο» του κ. Τσίπρα.

Η συνδρομή τους σε αυτή τη μάχη θεωρείται κομβική, καθώς σε περίπτωση αποτυχίας ο κ. Θεοδωράκης άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να αφήσει την πολιτική. Το είπε σε χθεσινή του συνέντευξη (Real fm), όταν δήλωνε πως αν δεν ψηφιστεί «θα γυρίσει στις δουλειές του», κλείνοντας με αυτόν τον απόλυτο τρόπο τα σενάρια που τον ήθελαν άλλοτε προς τη Ν.Δ., άλλοτε προς τον ΣΥΡΙΖΑ. «Προφανώς μας προβληματίζουν οι δημοσκοπήσεις, αλλά αλίμονο αν λαμβάναμε τις αποφάσεις μας με βάση αυτές» υπογράμμισε, προσθέτοντας πως «εάν οι πολίτες δεν μας ψηφίσουν στις ευρωεκλογές ή στις εθνικές εκλογές που έρχονται, προφανώς ο Θεοδωράκης θα πάει σπίτι του, προφανώς δεν θα φορτωθεί στον κόσμο μέσα από ένα ψηφοδέλτιο Επικρατείας είτε της Ν.Δ. είτε του ΣΥΡΙΖΑ, είτε οποιουδήποτε κόμματος», καταλήγοντας στο ότι «θα δώσω τη μάχη μέχρι τέλους σε αυτό το κίνημα».

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

«Φωτογραφική» επιλογή στελεχών πριν από τις κάλπες

Την απαίτηση των θεσμών για διασφάλιση της συνέχειας στη δημόσια διοίκηση με τον καθορισμό γενικών γραμματέων οι οποίοι θα έχουν επιλεγεί μέσω ΑΣΕΠ αποφάσισε να εφαρμόσει η κυβέρνηση ενώ η χώρα βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο. Ετσι, οι σημερινοί υπουργοί, εφόσον ο νόμος τούς δίνει τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα στους τρεις που προκρίθηκαν από τον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, θα τοποθετήσουν τους «δικούς» τους στις συγκεκριμένες θέσεις-κλειδιά, οι οποίοι μάλιστα θα έχουν εξασφαλίσει τετραετή θητεία. Ο συγκεκριμένος νόμος (ν. 4354) για το μητρώο επιτελικών στελεχών έχει ψηφιστεί από το 2016, ωστόσο δεν είχε εφαρμοστεί έως πρόσφατα…

Η διαδικασία επιλογής επιτελικών στελεχών μέσω ΑΣΕΠ ήδη ξεκίνησε με τον διορισμό στη θέση του γενικού γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής του κ. Μιλτιάδη Κλάπα, ο οποίος κατείχε τη συγκεκριμένη θέση, αλλά παραιτήθηκε προκειμένου να συμμετάσχει στη διαδικασία μέσω ΑΣΕΠ. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο γραφείο του υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής έφθασε και ένα ακόμα όνομα εκτός από αυτό του κ. Κλάπα –ανάλογα με τα μόρια που είχαν συγκεντρώσει οι υποψήφιοι– αλλά ο κ. Βίτσας αποφάσισε να διορίσει τον άνθρωπο που από τον Ιούνιο του 2017 κατείχε τη συγκεκριμένη θέση, προφανώς λόγω.... πρότερης εμπειρίας.

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:29 Page 15

Ερχονται κόφτες στις μισθώσεις τύπου Airbnb

Μέτρα περιορισμού σε περιοχές όπου καταγράφονται στρεβλώσεις στην αγορά, όπως η μεγάλη αύξηση των ενοικίων

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Την επιβολή περιορισμών στις βραχυχρόνιες μισθώσεις τύπου Airbnb τόσο για τα φυσικά πρόσωπα όσο και για τους επαγγελματίες που εκμεταλλεύονται μαζικά το νέο «φαινόμενο» της κτηματαγοράς εξετάζει η κυβέρνηση. Η κοινή επιτροπή που συγκροτείται και στην οποία θα εκπροσωπηθούν όλα τα εμπλεκόμενα υπουργεία –Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Τουρισμού– θα αναλάβει –μεταξύ άλλων– να σχεδιάσει την υπουργική απόφαση η οποία θα καθορίζει συγκεκριμένο αριθμό διανυκτερεύσεων ανά ακίνητο, σαφώς προσδιορισμένο αριθμό ακινήτων υπό εκμετάλλευση ανά ΑΦΜ αλλά και συγκεκριμένα όρια εισοδήματος από τα οποία θα εξαρτάται τελικώς η χρονική διάρκεια εκμετάλλευσης των ακινήτων μέσω Airbnb.

Το θέμα των βραχυχρόνιων μισθώσεων τέθηκε στην πρόσφατη συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου στην οποία και οριστικοποιήθηκε η πολιτική της κυβέρνησης για τη στέγαση (σ.σ. το επίδομα ενοικίου και το πλαίσιο προστασίας της κύριας κατοικίας από τους πλειστηριασμούς).

Αποφασίστηκε –όπως έγινε γνωστό από κυβερνητικές πηγές– να συγκροτηθεί άμεσα η αρμόδια επιτροπή, καθώς διαπιστώθηκε ότι η απότομη αύξηση των ενοικιάσεων τύπου Airbnb (σ.σ. ο «τζίρος» πλησίασε στα 2 δισ. το 2018) συνοδεύθηκε και από αρνητικές επιπτώσεις: μείωση των διαθέσιμων ακινήτων για μακροχρόνιες μισθώσεις, κύμα εξώσεων προκειμένου να απελευθερωθούν διαμερίσματα, απότομη αύξηση των ενοικίων σε συγκεκριμένες περιοχές αλλά και μείωση κύκλου εργασιών σε ξενοδοχειακές μονάδες όπου απασχολούνται εργαζόμενοι.

Οι περιορισμοί έχουν ήδη προβλεφθεί από τη νομοθεσία για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Ωστόσο, η ενεργοποίηση αφέθηκε να αποφασιστεί με κοινή υπουργική απόφαση, η οποία όμως ουδέποτε συντάχθηκε, παρά το γεγονός ότι το πλαίσιο υπάρχει από το 2016. Η ανενεργή –προς το παρόν- διάταξη του νόμου προβλέπει ότι:

1. Δεν θα επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση άνω των δύο ακινήτων ανά αριθμό φορολογικού μητρώου δικαιούχου εισοδήματος.

2. Η μίσθωση κάθε ακινήτου δεν θα επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 90 ημέρες ανά ημερολογιακό έτος, ενώ για νησιά με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων, το αντίστοιχο όριο έχει οριστεί στις 60 ημέρες ανά ημερολογιακό έτος.

Θα υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός διανυκτερεύσεων ανά κατοικία, όρια εισοδήματος και δύο ακίνητα ανά ΑΦΜ.

3. Για να μπορεί να υπάρχει υπέρβαση του ορίου ενοικίασης των 90 ή των 60 ημερών αντιστοίχως, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι το σύνολο του εισοδήματος από την ενοικίαση ακινήτων δεν θα υπερβαίνει τις 12.000 ευρώ ανά έτος.

Οι συγκεκριμένοι περιορισμοί δεν είναι δεδομένο ότι θα ισχύουν για ολόκληρη την Ελλάδα. Ο νόμος αφήνει το περιθώριο να επιβληθούν μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές όπου κρίνεται ότι πρέπει να προστατευθεί ο θεσμός της κατοικίας. Επίσης, η κοινή επιτροπή των εμπλεκόμενων υπουργείων, θα κληθεί να διερευνήσει και το ενδεχόμενο περιορισμών στις επαγγελματικές εκμεταλλεύσεις του θεσμού της βραχυχρόνιας μίσθωσης. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το ποσοστό εκμετάλλευσης από επαγγελματίες έχει ξεπεράσει πλέον το 50% των συνολικών μισθώσεων. Για τις επαγγελματικές αξιοποιήσεις πέραν των φορολογικών ζητημάτων (δηλαδή το αν θα εμπίπτουν οι συναλλαγές στον ΦΠΑ, κάτι που εξαρτάται από την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών πέραν της μίσθωσης του χώρου ή ακόμη και το αν θα επιβάλλεται ο φόρος με βάση τον συντελεστή των νομικών προσώπων ήτοι 29% ή των φυσικών προσώπων ήτοι 15-45%) θα εξεταστεί και το κατά πόσον θα πρέπει να ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες «πιστοποίησης». Δηλαδή, μια διαδικασία αντίστοιχη με αυτή της σηματοδότησης των ενοικιαζόμενων δωματίων από τον ΕΟΤ. Αν κάτι τέτοιο αποφασιστεί, τότε οι εταιρείες που εκμεταλλεύονται ακίνητα για βραχυχρόνιες μισθώσεις (καταβάλλοντας το ανάλογο τίμημα στους ιδιοκτήτες των ακινήτων ουσιαστικά λειτουργώντας ως υπεκμισθωτές) δεν θα μπορούν να αξιοποιούν ελεύθερα διαμερίσματα σε πολυκατοικίες ή σε περιοχές αμιγούς κατοικίας, καθώς θα πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Για τη λήψη των οριστικών αποφάσεων, η επιτροπή θα αξιοποιήσει και τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγει αυτή την περίοδο η ΑΑΔΕ από τους διαχειριστές ακινήτων βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις σε αριθμούς

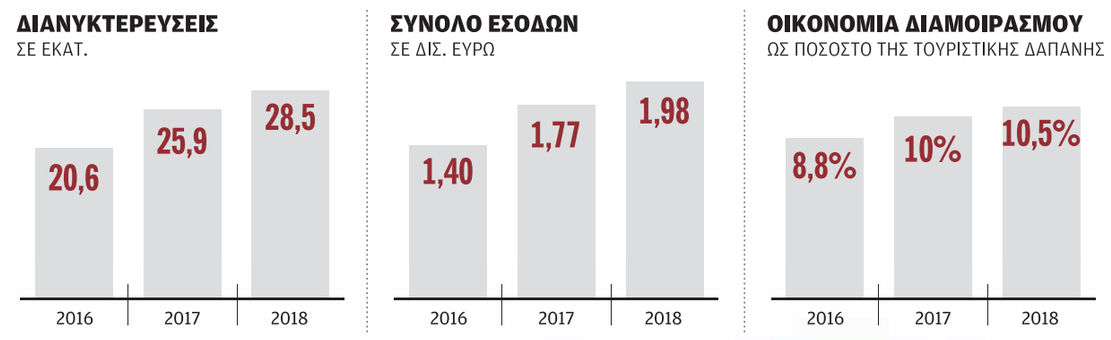

ΠΗΓΗ: Grant Thornton

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αυξήσεις ενοικίων 30% σε Εξάρχεια, Κουκάκι

Την «κινητοποίηση» της κυβέρνησης προκάλεσαν οι πρόσφατες έρευνες που αποκάλυψαν απότομες αυξήσεις στις μακροχρόνιες ενοικιάσεις ακινήτων. Ειδικά σε περιοχές του κέντρου της Αθήνας, το 2018 φαίνεται να έκλεισε με διψήφιες αυξήσεις: σε Εξάρχεια και Κουκάκι, εκτιμάται ότι οι τιμές των ενοικίων αυξήθηκαν ακόμη και πάνω από 30%, ενώ σε Κολωνάκι, Νέο Κόσμο, Νεάπολη ή ακόμη και στα Πατήσια, παρατηρήθηκαν ανατιμήσεις της τάξεως του 15-20%. Στην πράξη, υπάρχει ο κίνδυνος αυτή η τάση να καταστήσει «δώρο-άδωρο» την πολιτική επιδότησης των ενοικίων. Διότι από τη μία ο κρατικός προϋπολογισμός θα επιβαρύνεται με 300 εκατ. ευρώ ετησίως προκειμένου οι ενοικιαστές (περίπου 1,2 εκατ. νοικοκυριά συνολικά, εκ των οποίων θα επιδοτηθούν οι 250.000) να ελαφρύνονται από το βάρος του ενοικίου κατά 70-210 ευρώ τον μήνα, και από την άλλη, τα χρήματα θα καταλήγουν στους ιδιοκτήτες λόγω των αυξήσεων στα ενοίκια. Εκπρόσωποι των συλλόγων ενοικιαστών έχουν ήδη αρχίσει να κάνουν λόγο για αύξηση των κρουσμάτων εξώσεων. Με το που λήγουν τα συμβόλαια μίσθωσης (συνήθως τριετούς διάρκειας για περιπτώσεις κατοικιών), πολλοί ιδιοκτήτες σπεύδουν να «πάρουν τα κλειδιά», προσβλέποντας στις υψηλότερες αποδόσεις των βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Φορολογούμενοι - κυνηγοί επιδομάτων

Ισχυρό κίνητρο για φοροδιαφυγή τα 3,5 δισ. ευρώ που θα διανεμηθούν φέτος κυρίως για επιδοματική πολιτική

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Με την εκκαθάριση των φετινών φορολογικών δηλώσεων, η Ανεξάρτητη Αρχή αναμένεται να βεβαιώσει συνολικά 3,7 δισ. ευρώ σε περίπου τρία εκατομμύρια φορολογουμένους. Με την υποβολή, όμως, των φετινών φορολογικών δηλώσεων και την αποτύπωση των εισοδημάτων του 2018, θα προκύψουν δαπάνες οι οποίες αναμένεται να ξεπεράσουν τα 3,5 δισ. ευρώ. Τόσα θα απαιτηθούν για να καλυφθούν οι επιστροφές φόρου που θα προκύψουν από την εκκαθάριση των φετινών δηλώσεων αλλά και για τη χρηματοδότηση των κοινωνικών επιδομάτων, η καταβολή των οποίων συνδέεται με το περιεχόμενο της φορολογικής δήλωσης.

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη «αναδιανομή» πόρων που έχει γίνει εδώ και πολλά χρόνια μέσω των φορολογικών δηλώσεων. Οι δύο βασικές φετινές αλλαγές –δηλαδή η ατομική εκκαθάριση για το σύνολο των 8,8 εκατομμυρίων φορολογουμένων αλλά και η διανομή των περισσότερων μόνιμου χαρακτήρα επιδομάτων που έχουν καταβληθεί ποτέ με εισοδηματικά κριτήρια θα κάνουν εντονότερη από ποτέ την εξής «αντίθεση»: περίπου 1,5 εκατ. φορολογούμενοι –σε σύνολο 8,8 εκατ. φορολογουμένων– που δηλώνουν ατομικό εισόδημα άνω των 15.000 ευρώ, θα πληρώσουν τουλάχιστον το 90% του συνολικού φόρου που θα προκύψει με τα φετινά εκκαθαριστικά και δεν θα λάβουν σχεδόν τίποτα ως «αντάλλαγμα» μέσω των κοινωνικών επιδομάτων. Από την άλλη, στα 7,3 εκατ. των φορολογουμένων που θα δηλώσουν ατομικό εισόδημα κάτω από 15.000 ευρώ, θα βεβαιωθεί μόλις το 10% του συνολικού φόρου και θα δοθεί σχεδόν το σύνολο του ποσού της επιδοματικής πολιτικής. Αυτή η «αντίθεση» –η μεγαλύτερη των τελευταίων πολλών ετών– καθιστά και ισχυρότερο από ποτέ το κίνητρο για το «μαγείρεμα» της φορολογικής δήλωσης.

Τα στατιστικά στοιχεία από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων δείχνουν συνεχή αύξηση στον αριθμό των δικαιούχων επιδομάτων.

Η απόφαση για έκδοση ατομικών εκκαθαριστικών για το σύνολο των 8,8 εκατ. φορολογουμένων θα επιφέρει και αύξηση των χρεωστικών και αύξηση των πιστωτικών εκκαθαριστικών. Τα χρεωστικά εκκαθαριστικά αναμένεται να αυξηθούν περίπου στα 3,4-3,5 εκατ. (από 2,55 εκατ. που ήταν το 2018), ενώ τα πιστωτικά εκκαθαριστικά αναμένεται να προσεγγίσουν το ένα εκατομμύριο από περίπου 800.000 που ήταν το 2018. Οσοι παραλάβουν χρεωστικό εκκαθαριστικό θα πληρώσουν τα 3,7 δισ. ευρώ σε τρεις διμηνιαίες δόσεις, ενώ τα πιστωτικά εκκαθαριστικά ύψους περίπου 700 εκατ. ευρώ θεωρητικά θα αρχίσουν να αποπληρώνονται ακόμη και από τον Μάιο. Ετσι, για εκατοντάδες χιλιάδες φορολογουμένους, το κίνητρο για έγκαιρη υποβολή της φορολογικής δήλωσης θα είναι ισχυρότερο από ποτέ, καθώς εκτός από την επιστροφή φόρου θα υπάρχει και το κίνητρο της έγκαιρης είσπραξής του ή των επιδομάτων.

Οι **εισπράξεις** και οι **πληρωμές** που εξαρτώνται από τα εκκαθαριστικά της εφορίας

Φόρος που θα καταλογιστεί με την εκκαθάριση των δηλώσεων ▸ **€3,7 δισ.**

Πληρωμές που θα προκύψουν μετά την εκκαθάριση των δηλώσεων ▸ **€3,5 δισ.**

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ

Επιστροφές φόρων	€700 εκατ.
Επίδομα στέγασης	€400 εκατ.
Επιδόματα τέκνων	€960 εκατ.
Κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης	€810 εκατ.
Λοιπά επιδόματα (Επίδομα πετρελαίου θέρμανσης, κοινωνικό τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας - ύδρευσης, φοιτητικό επίδομα στέγασης, επιδότηση κόκκινων στεγαστικών δανείων κύριας κατοικίας)	€600 εκατ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο κατάλογος της επιδοματικής πολιτικής περιλαμβάνει φέτος:

1. Το επίδομα τέκνων ο προϋπολογισμός του οποίου εκτιμάται ότι θα προσεγγίσει φέτος τα 960 εκατ. ευρώ έως το 1 δισ. ευρώ με τις οικογένειες δικαιούχους να προσεγγίζουν το ένα εκατομμύριο.

2. Για τη στέγαση θα δοθούν φέτος περίπου 600 εκατ. ευρώ. Το καινούργιο επίδομα στέγασης θα απορροφήσει 400 εκατ. ευρώ, ενώ επιπλέον 200 εκατ. ευρώ σχεδιάζεται να δοθούν για την επιδότηση όσων υπαχθούν στην υπό σύσταση πλατφόρμα για τα κόκκινα δάνεια κύριας κατοικίας. Συνολικά, ο αριθμός των επιδοτούμενων (ενοικιαστών, πράσινων και κόκκινων δανειοληπτών) αναμένεται να ξεπεράσει τις 400.000.

3. Το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης έχει φέτος προϋπολογισμό της τάξεως των 800 εκατ. ευρώ, με τον αριθμό των νοικοκυριών που το εισπράττουν να φτάνει στις 300.000 (σ.σ. στα νοικοκυριά αυτά όμως κατατάσσονται τουλάχιστον 600-700.000 μέλη).

4. Περισσότεροι από 500.000 είναι και αυτοί που εισπράττουν τα υπόλοιπα επιδόματα που εξαρτώνται από το δηλωθέν εισόδημα όπως είναι το επίδομα πετρελαίου θέρμανσης (σ.σ. ήδη εισέπραξαν περίπου 390.000 νοικοκυριά), το κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ ή το φοιτητικό επίδομα. Τα στατιστικά στοιχεία από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων δείχνουν συνεχή αύξηση στον αριθμό των δικαιούχων επιδομάτων. Αυτό εξηγείται και από τη συνεχιζόμενη μείωση του μέσου ατομικού εισοδήματος αλλά και από τη «σπουδή» εκατοντάδων χιλιάδων φορολογουμένων να μην υπερβαίνουν τα απαιτούμενα εισοδηματικά όρια ώστε να μη χάνουν τις οικονομικές ενισχύσεις. Η τελευταία στατιστική «απόδειξη» της μείωσης δηλωθέντων εισοδημάτων ήταν η εκτόξευση του αριθμού των δικαιούχων του έκτακτου κοινωνικού μερίσματος: Το 2017, το εισέπραξαν 1,35 εκατ. νοικοκυριά, ενώ το 2018 ο αριθμός των δικαιούχων ξεπέρασε το 1,7 εκατ. παρά το γεγονός ότι δεν επήλθε καμία αλλαγή στα εισοδηματικά κριτήρια.

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία ***MTN Cloud Business Telephony*** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρυζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενοποιεί όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας** έτσι **την αποδοτικότητά** της και **μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mtnbusiness.com.cy

MTN

16-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:29 Page 16

Αδήλωτους εργαζομένους είχε μία στις δέκα επιχειρήσεις το 2018

Πρόστιμα 58,8 εκατ. ευρώ σε 3.869 επιχειρήσεις για «μαύρη» εργασία

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Αδήλωτους και κατά συνέπεια «αόρατους» από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένους απασχολούσε τον περασμένο χρόνο μία στις δέκα επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους ελέγχους που διεξήγαγαν το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και ο ΕΦΚΑ.

Συγκεκριμένα, βάσει των ετήσιων στοιχείων που περιλαμβάνονται στην έκθεση του επιχειρησιακού σχεδίου «Αρτεμις», σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας ελέγχθηκαν, κατά το 2018, 37.270 επιχειρήσεις. Από αυτές, οι 3.869, που αντιστοιχούν σε ποσοστό της τάξης του 10,38%, απασχολούσαν αδήλωτους εργαζομένους. Σε σύνολο 112.073 εργαζομένων στις επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν, εντοπίστηκαν αδήλωτοι 5.689 (ήτοι ποσοστό 5,08%) και επιβλήθηκαν πρόστιμα, αποκλειστικά για αδήλωτη εργασία, που ανέρχονται σε 58,8 εκατ. ευρώ.

Τα πρόστιμα έχουν αυστηροποιηθεί και ανέρχονται σε 10.500 ευρώ ανά αδήλωτο εργαζόμενο.

Ελεγχοι σε επιχειρήσεις

	2016	2017	2018	ΠΕΡΙΟΔΟΣ 15/9/2013 ΕΩΣ 31/12/2018
Αριθμός ελεγχθεισών επιχειρήσεων	34.241	36.683	37.270	176.402
Αριθμός επιχειρήσεων με αδήλωτους εργαζομένους	5.577	5.357	3.869	24.769
Ποσοστό % παραβατικών επιχειρήσεων	16,29%	14,60%	10,38%	14,04%
Αριθμός εργαζομένων	130.608	139.021	112.073	699.456
Αριθμός αδήλωτων εργαζομένων	9.270	8.335	5.689	40.352
Ποσοστό % αδήλωτων εργαζομένων σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων	7,10%	6,00%	5,08%	5,77%
Ποσά προστίμων	€97,9 εκατ.	€88,1 εκατ.	€58,8 εκατ.	€423,7 εκατ.

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό σχέδιο «ΑΡΤΕΜΙΣ»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι κυρώσεις επιβλήθηκαν άμεσα, επιτόπια και κατά «δέσμια αρμοδιότητα» του ελεγκτή, καθώς η αδήλωτη εργασία αντιμετωπίζεται πλέον ως ευθέως αποδεικνυόμενη παράβαση, ενώ τα πρόστιμα έχουν αυστηροποιηθεί και ανέρχονται στις 10.500 ευρώ ανά αδήλωτο εργαζόμενο.

Στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας, όπως προέκυψε από τους στοχευμένους ελέγχους, το ποσοστό αδήλωτης εργασίας το 2018 παρουσιάζει μείωση καθώς διαμορφώνεται στο 8,94%, από 12,4% το 2017, 13,58% το 2016, 16,48% το 2015 και 19,17% το 2014. Συγκρίνοντας τα έτη 2018 και 2014, η μείωση είναι 10,23 ποσοστιαίες μονάδες.

Να σημειωθεί ότι τα ειδικά κλιμάκια του ΕΦΚΑ και του ΣΕΠΕ διενεργούν ελέγχους για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας σε όλη τη χώρα.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται:

α) Σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, στο πλαίσιο του προγραμματισμού των υπηρεσιών ή των καταγγελιών που δέχονται.

β) Σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά παραβατικότητας.

Παραδοσιακά, οι τομείς δραστηριότητας που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά αδήλωτης εργασίας είναι τα επισιτιστικά επαγγέλματα (τα εστιατόρια - ταβέρνες, οι αίθουσες δεξιώσεων, τα μεζεδοπωλεία, οι καφετέριες - μπαρ, τα κέντρα διασκέδασης), τα βιοτεχνικά πάρκα, οι βιομηχανικές ζώνες, τα κομμωτήρια, τα πρατήρια βενζίνης, τα συνεργεία αυτοκινήτων, οι μεταφορικές επιχειρήσεις, το λιανικό εμπόριο, η καθαριότητα, οι κατασκευές, η φιλοξενία, οι υπηρεσίες ασφάλειας και οι επιχειρήσεις φασόν.

Εντός του 2018, τα υψηλότερα ποσοστά αδήλωτης εργασίας κατεγράφησαν στον τομέα της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλών (20,45%), στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο και ειδικά στην επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών (16,44%) και στην κατασκευή μεταλλικών προϊόντων (14,61%). Εποντα το χονδρικό εμπόριο (10,28%), η παροχή υπηρεσιών (9,74%) και οι λοιπές μεταποιητικές δραστηριότητες (8,81%). Από τους συνολικά 40.352 εργαζομένους που απασχολούνταν αδήλωτοι στις επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του συστήματος καταγραφής «Αρτεμις» –ήτοι από τις 15/9/2013 έως και τις 31/12/2018–, οι άνδρες αντιστοιχούν στο 53,81% και οι γυναίκες στο 46,19%.

Το μερίδιο των αδήλωτων εργαζομένων ανδρών σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων ανδρών αντιστοιχεί σε 5,89%, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο των αδήλωτων εργαζομένων γυναικών καταλαμβάνει το 5,63%.

Υστέρηση εσόδων 152 εκατ. τον πρώτο μήνα του έτους

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Απόκλιση από τον στόχο του προϋπολογισμού παρουσιάζουν τα έσοδα από τον πρώτο μήνα του έτους. Αυτό που ψιθυριζόταν στους διαδρόμους του υπουργείου Οικονομικών για κόπωση στα έσοδα εμφανίζεται πλέον και στα επίσημα στοιχεία που δημοσιοποίησε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Συγκεκριμένα, τα έσοδα παρουσιάζουν υστέρηση 152 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, εξέλιξη που δημιουργεί έντονη ανησυχία, δεδομένου ότι το τρέχον έτος είναι εκλογικό και είθισται να περιορίζονται οι έλεγχοι αλλά και οι κατασχέσεις. Ωστόσο, αυτό μένει να φανεί, καθώς η φορολογική διοίκηση πλέον λειτουργεί ανεξάρτητα. Ενα άλλο μεγάλο πρόβλημα σχετίζεται με τους φορολογουμένους που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Το ρεκόρ εισπράξεων από κατασχέσεις και ρυθμίσεις ύψους 5,5 δισ. ευρώ είναι πολύ δύσκολο να επαναληφθεί, δεδομένου ότι η εφορία βρίσκει άδειους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Την ίδια στιγμή, καταγράφεται υπερσυγκράτηση των δαπανών κατά 767 εκατ. ευρώ, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται πρωτογενές πλεόνασμα 603 εκατ. ευρώ. Με βάση τα προσωρινά στοιχεία:

• Το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 3,981 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 152 εκατ. ευρώ ή 3,7% έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το 2019 στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού. Η ακριβής κατανομή μεταξύ των κατηγοριών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού θα πραγματοποιηθεί με την έκδοση του οριστικού δελτίου.

• Οι επιστροφές εσόδων ανήλθαν σε 244 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 35 εκατ. ευρώ από τον στόχο (278 εκατ. ευρώ). Ειδικά στο σκέλος των επιστροφών εκφράζονται αμφιβολίες εάν θα επιτευχθεί, καθώς η κόπωση των εσόδων θα οδηγήσει στο «πάγωμα» των επιστροφών φόρων. Σημειώνεται ότι φέτος δεν θα υπάρχουν κονδύλια από τους δανειστές ώστε να εξοφληθεί τμήμα των οφειλών του Δημοσίου προς τους φορολογουμένους.

Σήμερα τα χρέη της εφορίας ανέρχονται σε 780,9 εκατ. ευρώ. Από αυτά τα 458,612 εκατ. ευρώ είναι άνω των 90 ημερών (για επιστροφές 254 εκατ. ευρώ έχουν αποσταλεί ειδοποιητήρια στους υπόχρεους).

Η εξέλιξη δημιουργεί έντονη ανησυχία, δεδομένου ότι το τρέχον έτος είναι εκλογικό και είθισται να περιορίζονται οι έλεγχοι, αλλά και οι κατασχέσεις.

• Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο του Ιανουαρίου 2019 ανήλθαν στα 4,548 δισ. ευρώ και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 767 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (5,315 δισ. ευρώ). Σημειώνεται ότι στις πιστώσεις υπό κατανομή περιλαμβάνεται πρόβλεψη για πληρωμές εφάπαξ χρηματικών ποσών (ειδικών μισθολογίων) του νόμου 4575/2018 που δεν ολοκληρώθηκαν εντός του 2018 ύψους 321 εκατ. ευρώ.

• Οι δαπάνες του ΠΔΕ διαμορφώθηκαν σε 112 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση έναντι του στόχου κατά 58 εκατ. ευρώ, ενώ τα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων ανήλθαν σε 82 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 34 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Το ρεκόρ εισπράξεων από κατασχέσεις και ρυθμίσεις ύψους 5,5 δισ. ευρώ του 2018 είναι πολύ δύσκολο να επαναληφθεί φέτος, δεδομένου ότι η εφορία βρίσκει άδειους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Με «πράσινα» καύσιμα το 32,1% της παραγωγής ρεύματος

«Πράσινο» κατά το ένα τρίτο ήταν το μείγμα καυσίμου ηλεκτροπαραγωγής που κάλυψε τη ζήτηση σε ηλεκτρισμό το 2018. Αξιοσημείωτη αλλά απολύτως ερμηνεύσιμη, λόγω αυξημένου κόστους των CO_2, ήταν η μείωση της συμμετοχής του λιγνίτη προς όφελος της παραγωγής από μονάδες φυσικού αερίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, το 22,08% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας το 2018 στηρίχθηκε στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτό εάν προστεθεί και ποσοστό 10,06% παραγωγής από τα μεγάλα υδροηλεκτρικά της ΔΕΗ, το συνολικό ποσοστό «πράσινης» παραγωγής φτάνει στο 32,14%, καλύπτοντας το ένα τρίτο σχεδόν της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη της ζήτησης το 2018. Η παραγωγή από μονάδες φυσικού αερίου βρέθηκε στην πρώτη θέση με ποσοστό 33,96%, προσπερνώντας οριακά τον λιγνίτη και μέχρι πρότινος πρωταθλητή, το ποσοστού τό οποίου περιορίστηκε στο 33,90%. Σε ό,τι αφορά τη μέση οριακή τιμή του συστήματος το 2018 διαμορφώθηκε σε 60,3 ευρώ/MWh, ενώ η μέγιστη τιμή κατεγράφη την 1η Μαρτίου στις 8 το βράδυ και ήταν 145 ευρώ/MWh. Ενδεικτικό της τάσης που αναμένεται να επικρατήσει και το 2019 είναι ότι τον Δεκέμβριο του 2018 η μέση ΟΤΣ διαμορφώθηκε σε 71,25 ευρώ ανά MWh αυξημένη κατά 26,81% σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2017. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι για 23 ώρες στη διάρκεια του έτους η ΟΤΣ ήταν μηδενική, γεγονός που σημαίνει ότι το σύνολο των αναγκών καλύφθηκε εκείνες τις ώρες από ανανεώσιμη παραγωγή. Η ετήσια παραγωγή της ΔΕΗ ανήλθε σε 23.562.888 MWh για την οποία της πιστώθηκαν 1.436.347.238 ευρώ. Στην παραγωγή της ΔΕΗ βεβαίως θα πρέπει να προστεθούν επί του παρόντος και οι 1.612.582 MWh της Μεγαλόπολης στην οποία πιστώθηκαν 109.810.174 ευρώ, καθώς και οι 933.865 MWh της Μελίτης στην οποία πιστώθηκαν 63.377.912 ευρώ. Η συνολική αξία της ηλεκτρικής ενέργειας που διακινήθηκε στην αγορά στη διάρκεια του 2018 ανήλθε σε 3,4 δισ. ευρώ.

Το αυξημένο κόστος των CO2 περιόρισε τη χρήση λιγνίτη το 2018.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

Αγορά πλατφόρμας διαχείρισης δανείων σχεδιάζει η Intrum

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση που θα περιορίσει τον ηθικό κίνδυνο στη χώρα μας, χαρακτηρίζει ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Intrum, Μικαελ Ερικσον, τη συμφωνία κυβέρνησης - τραπεζών για την αλλαγή του νόμου Κατσέλη. Στη συνέντευξή του στην «Κ», ο επικεφαλής του μεγαλύτερου διαχειριστή μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη, εξηγεί ότι στα σχέδια του ομίλου για την Ελλάδα είναι η δραστηριοποίησή του ως ανεξάρτητου διαχειριστή.

– Η Intrum έχει εξαγοράσει στην Ελλάδα δύο μεγάλα χαρτοφυλάκια μη εξυπηρετούμενων δανείων. Κατά πόσον εξετάζετε να δραστηριοποιηθείτε και ως διαχειριστής χαρτοφυλακίων;

– Πράγματι, συνήθως επενδύουμε τόσο σε χαρτοφυλάκια όσο και σε πλατφόρμες διαχείρισης απαιτήσεων στις αγορές όπου έχουμε παρουσία. Με αυτή την έννοια η Ελλάδα είναι κάπως διαφορετική περίπτωση. Ωστόσο, εξετάζουμε μια ποικιλία επιλογών και πρόσφατα υποβάλαμε αίτηση στην Τράπεζα της Ελλάδος για την απόκτηση άδειας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις. Στο πλαίσιο αυτό προσλάβαμε πρόσφατα έναν έμπειρο γενικό διευθυντή για τη χώρα, τον κ. Ακη Μπη, ο οποίος προέρχεται από τον όμιλο Cepal και εξετάζουμε και άλλες εναλλακτικές λύσεις. Μία από αυτές είναι ενδεχομένως η αγορά μιας αδειοδοτημένης πλατφόρμας διαχείρισης απαιτήσεων ή η απόκτηση τμήματος μιας τοπικής τράπεζας, ή ακόμη και η δημιουργία μιας δικής μας πλατφόρμας.

– Με βάση την εμπειρία άλλων χωρών, ποια είναι τα εμπόδια στην ελληνική αγορά για την αποτελεσματική διαχείριση του προβλήματος των κόκκινων δανείων; Πώς αξιολογείτε την πρόσφατη συμφωνία για την προστασία της πρώτης κατοικίας;

– Οπως ίσως ήδη γνωρίζετε, η Intrum, η οποία εδρεύει στη Στοκχόλμη και είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο Nasdaq, είναι ο κορυφαίος πάροχος υπηρεσιών διαχείρισης απαιτήσεων με παρουσία σε 24 ευρωπαϊκές χώρες. Η εταιρεία μας απασχολεί περίπου 9.000 επαγγελματίες που εξυπηρετούν τους πελάτες μας σε όλη την Ευρώπη, δημιουργώντας pro-forma έσοδα ύψους 13,4 δισ. κορωνών Σουηδίας ή 1,26 δισ. ευρώ το 2018.

Υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των ευρωπαϊκών αγορών στον τομέα της διαχείρισης οφειλών. Μια διαφορά σχετίζεται με την ωριμότητα της αγοράς από την άποψη της ρύθμισης των διαδικασιών είσπραξης και της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, καθώς και από το πόσο προβλέψιμες και ταχείες είναι οι νομικές διαδικασίες. Η Ελλάδα έχει σημειώσει σαφή πρόοδο σε όλους αυτούς τους τομείς και είναι πιθανό η αγορά να ωριμάσει περαιτέρω και να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική τα επόμενα χρόνια. Ενα σημαντικό εμπόδιο στην ελληνική αγορά είναι η απουσία ανεξάρτητων πλατφορμών διαχείρισης απαιτήσεων. Ολες οι καθιερωμένες μεγάλες πλατφόρμες για τη συγκέντρωση οφειλών στην Ελλάδα είναι σήμερα συνδεδεμένες ή ενσωματωμένες στις εγχώριες τράπεζες. Σε όλες τις μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές οι ανεξάρτητες πλατφόρμες διαχείρισης απαιτήσεων εξασφαλίζουν επαγγελματικές πρακτικές είσπραξης και διευκολύνουν την πώληση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η Intrum μπορεί να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση. Η πρόσφατη συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των τραπεζών σχετικά με τις τροποποιήσεις στον ν. 3869, γνωστό ως νόμο Κατσέλη, είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Πιστεύω ότι θα βοηθήσει τις τράπεζες και τις εταιρείες διαχείρισης να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά τα λειτουργικά προβλήματα του νόμου και θα περιορίσει τον ηθικό κίνδυνο.

Οι αλλαγές στον νόμο Κατσέλη κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, καθώς περιορίζουν αισθητά τον ηθικό κίνδυνο.

Σημαντικό εμπόδιο στην ελληνική αγορά είναι η απουσία ανεξάρτητων πλατφορμών διαχείρισης απαιτήσεων. Ολες οι καθιερωμένες μεγάλες πλατφόρμες για τη συγκέντρωση οφειλών στην Ελλάδα είναι σήμερα συνδεδεμένες ή ενσωματωμένες στις εγχώριες τράπεζες, τονίζει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Intrum Μικαελ Ερικσον.

Βασική δουλειά των τραπεζών είναι η χρηματοδότηση της οικονομίας και όχι η διαχείριση των κόκκινων δανείων.

– Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σας, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων στην Ελλάδα, χωρίς να επηρεαστεί η κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών;

– Η επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ελλάδα μακροπρόθεσμα, δεν μπορεί παρά να είναι μέρος της δημιουργίας μιας υγιούς οικονομίας. Η αντίληψη της κοινωνίας είναι ένας κρίσιμος παράγοντας για τον χρηματοπιστωτικό κλάδο και ένα σωστά λειτουργικό, ισχυρό και συνεκτικό κανονιστικό πλαίσιο που υποστηρίζει τους οφειλέτες και τους πιστωτικούς φορείς, έχει θεμελιώδη σημασία για όλες τις χώρες και θα οδηγήσει σε υγιέστερες πρακτικές τόσο για τις τράπεζες όσο και για τις εταιρείες διαχείρισης πιστώσεων. Η Intrum εφαρμόζει ηθικές πρακτικές είσπραξης, παρέχοντας σημαντικές υπηρεσίες τόσο σε φυσικά πρόσωπα ή νοικοκυριά όσο και για εταιρείες. Υποστηρίζουμε τους παρόχους πιστώσεων στην αποτελεσματική είσπραξη των οφειλών από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχουν, ενώ παράλληλα υποστηρίζουμε φυσικά πρόσωπα να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση. Εάν οι τράπεζες κρατήσουν χρέος στον ισολογισμό τους και προσπαθήσουν να το διαχειριστούν οι ίδιες, το πιο πιθανό είναι να χρειαστεί να αντλήσουν κεφάλαιο υψηλού κόστους από τις αγορές, το οποίο γενικότερα δεν βελτιώνει τη διαχείριση των εισπράξεών τους. Εάν, αντιθέτως, οι τράπεζες επιλέξουν να πουλήσουν τις οφειλές αυτές σε εμάς, βελτιώνουν τους δείκτες κεφαλαιακής τους επάρκειας και μπορούν να επικεντρωθούν εξ ολοκλήρου στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα, στην έκδοση νέων δανείων και πιστώσεων στην πραγματική οικονομία, καθώς εμείς τις στηρίζουμε με το να επικεντρωνόμαστε σε αυτό που γνωρίζουμε καλύτερα.

– Στην Ιταλία, η συνεργασία με την Intesa οδήγησε στη δημιουργία μιας κοινής εταιρείας στην οποία μεταφέρθηκε μέρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μπορεί να λειτουργήσει και στην Ελλάδα αυτό το μοντέλο;

– Η κοινοπραξία με την Intesa είναι αποτέλεσμα μιας ευρύτερης διμερούς συνεργασίας με στόχο τη δημιουργία μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής σχέσης και για τα δύο μέρη. Πρέπει να θεωρηθεί παράδειγμα για το πώς μπορεί κανείς να διαμορφώσει κερδοφόρες λύσεις και μοντέλα στο μέλλον. Αλλά είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι πρόκειται για μεγάλες και πολύπλοκες συναλλαγές που πρέπει να προσαρμοστούν στις τοπικές ανάγκες. Συνδυάζοντας τη γνώση και την εμπειρία μας από διάφορες χώρες της Ευρώπης, η συνεργασία με ένα κορυφαίο τοπικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην Ιταλία, όπως είναι η Intesa, έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματική, προσδίδοντας αξία στους πελάτες.

Φώτα, Κάμερα, Πάμε!

Μεγάλοι Έλληνες Ηθοποιοί

Η Καθημερινή μάς ταξιδεύει στη χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου, μέσα από τις βιογραφίες μεγάλων Ελλήνων ηθοποιών.

Ο **δωδέκατος τόμος** είναι αφιερωμένος στην **Άννα Φόνσου**, μία από τις πιο αγαπημένες «ατίθασες» του κινηματογράφου μας.

Ανήσυχη φύση, τολμηρή, αφοπλιστική, άκρως δυναμική και ερωτική, ένα άτομο «υδραργυρικό», η Άννα Φόνσου έζησε την καταξίωση του απόλυτου σταρ σίστεμ, αλλά «χαμήλωσε» τον προβολέα που τη φώτιζε όταν αισθάνθηκε την αμφίβολη χρησιμότητά του πάνω της. Άφησε τα θέατρα των κεντρικών λεωφόρων με τις φωτεινές μαρκίζες και τα ιλουστρασιόν «περιτυλίγματα» και πέρασε σε ένα άλλο είδος ρεπερτορίου, ως ηθοποιός του θεάτρου, δοκιμάζοντας τις δυνάμεις αλλά και τις αντοχές της σε δράματα, κωμωδίες, τραγωδίες, ακόμη και σε επιθεωρήσεις της χρυσής εποχής του είδους, αναζητώντας μονίμως το επόμενο καλύτερο βήμα.

Αυτή την Κυριακή μαζί με την Καθημερινή μη χάσετε τον 12ο τόμο!

18-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:28 Page 18

Στα προ κρίσης επίπεδα τα κέρδη μεσαίων, μεγάλων επιχειρήσεων

Ενώ οι μικρές εταιρείες δεν ακολουθούν αντίστοιχη πορεία

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Ενα επιχειρηματικό τοπίο δύο ταχυτήτων στην Ελλάδα σκιαγραφεί μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας.

Η κερδοφορία και η αποδοτικότητα κεφαλαίου των μεγάλων και μεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα έχει επανέλθει στα προ της κρίσης επίπεδα. Την ίδια στιγμή, όμως, οι μικρές επιχειρήσεις δεν ακολουθούν την αντίστοιχη πορεία καθώς υστερούν κατά 45% έναντι της Ευρώπης σε όρους λειτουργικής κερδοφορίας και 15% σε όρους αποδοτικότητας κεφαλαίου, με αποτέλεσμα η απόδοση των κεφαλαίων τους (ROA) να είναι 60% χαμηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (από -25% πριν από την κρίση).

Στον αντίποδα, η λειτουργική απόδοση κεφαλαίων (ROA) στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις (που απασχολούν περισσότερους από 10 εργαζομένους) έχει σχεδόν επανακάμψει σε προ κρίσης επίπεδα, δηλαδή κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Αυτή η εικόνα δημιουργεί την εντύπωση ότι στην Ελλάδα έχει δημιουργηθεί ένας επιχειρηματικός τομέας δύο ταχυτήτων, όπου οι μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν κατορθώσει να επανέλθουν σε προ κρίσης επίπεδα και να «ανταγωνιστούν» επαρκώς τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές. Ετσι, όπως επισημαίνει η μελέτη, αυτή η απόκλιση μεταξύ μικρών και μεσαίων-μεγάλων επιχειρήσεων καθιστά αδήριτη την ανάγκη για περαιτέρω αναδιοργάνωση, ενοποίηση και εξυγίανση του επιχειρηματικού ιστού. Συνεπώς, πέρα από τις διεθνείς εξελίξεις, το μέγεθος ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό και από τη χρηματοοικονομική υγεία των ελληνικών επιχειρήσεων.

Αλλη μία παράμετρος που θα προσδιορίσει τη δυναμικότητα της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας είναι, σύμφωνα με τη μελέτη, η συνέχιση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, με στόχο τόσο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας οικονομίας όσο και την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Βάσει διεθνών δεικτών (WEF Global Competitiveness και WB Doing Business) η Ελλάδα παρουσιάζει ορατή βελτίωση σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας αλλά και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όμως το θεσμικό έλλειμμα έναντι της Ευρώπης παραμένει υψηλό.

Αυτό συμβαίνει γιατί η Ελλάδα παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις έναντι της Ευρώπης στον τομέα διαχείρισης νομικών, δικαστικών και θεσμικών θεμάτων, κυβερνητικής πολιτικής, καινοτομίας, αλλά και συνεργασίας είτε μεταξύ των επιχειρήσεων είτε μεταξύ του επιχειρηματικού και ακαδημαϊκού τομέα.

Ετσι, οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να επικεντρωθούν σε νομικά και δικαστικά κενά (σχετιζόμενα με καίριους τομείς όπως χρήσεις γης και πτωχεύσεις), στην υστέρηση που παρουσιάζει η χώρα μας σε ό,τι αφορά την καινοτομία (δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, διεθνείς πατέντες), στην ποιότητα άσκησης πολιτικής (στόχευση της κυβέρνησης, γραφειοκρατία) και, τέλος, στην έλλειψη συνεργασίας σε επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό επίπεδο. Σε γενικές γραμμές, σύμφωνα με τη μελέτη, η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα παρουσίασε ανάκαμψη κατά τη διετία 2017-2018, με την προστιθέμενη αξία του εταιρικού τομέα να αυξάνεται κατά 3%. Η ανοδική αυτή τάση επιβεβαιώνεται τόσο από τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων (+22.000 στη διετία) και νέων θέσεων εργασίας (+295.000 στη διετία) όσο και από τα θετικά αποτελέσματα εξαμήνου 2018 που κατέγραψαν οι εισηγμένες επιχειρήσεις. Ενδεικτικά, αυτές σημείωσαν αύξηση κατά 8% στον κύκλο εργασιών τους και άνοδο του περιθωρίου λειτουργικού κέρδους στο 21% από 19% το πρώτο εξάμηνο του 2017.

Δείκτης ανταγωνιστικότητας

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 7 (ΚΑΛΥΤΕΡΟ)

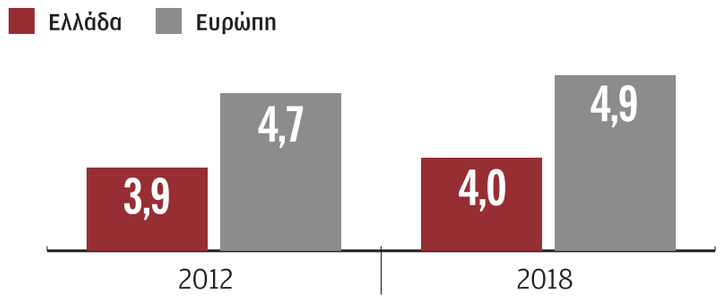

2018 : ΑΝΟΔΟΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

Ελληνικό μερίδιο στις ευρωπαϊκές εξαγωγές αγαθών (εκτός πετρελαίου)

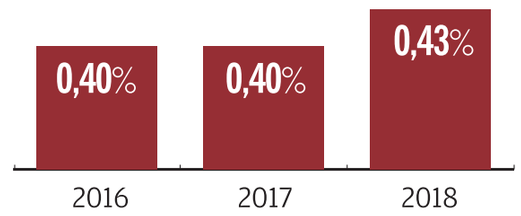

ΠΗΓΗ: Εθνική Τράπεζα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στην εσωτερική ζήτηση στρέφονται το 2019 οι ελληνικές εταιρείες

Ενώ όμως η ανάπτυξη των επιχειρήσεων κατά τη διετία 2017-2018 προήλθε σε μεγάλο βαθμό από την εξωτερική ζήτηση και τις εξαγωγές, το 2019, καθοριστικό ρόλο για τη συνέχιση της ανοδικής τους πορείας θα παίξει η εσωτερική ζήτηση. Σύμφωνα με τη μελέτη της διεύθυνσης οικονομικής ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας, ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας κατά τη διετία 2017-2018, ξεκίνησε να καλύπτει το χαμένο έδαφος των ετών της κρίσης. Ωστόσο, το 2019, το περιβάλλον θα είναι δύσκολο για τους Ελληνες επιχειρηματίες, διότι προβλέπεται επιβράδυνση βασικών αγορών τους.

Πυλώνας στήριξης τη διετία 2017-2018 ήταν η εξωτερική ζήτηση, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 10% στις εξαγωγές αγαθών (πλην πετρελαίου) και 11% στις τουριστικές εισπράξεις. Οι Ελληνες επιχειρηματίες κατά το ίδιο διάστημα κέρδισαν μεγαλύτερα μερίδια αγοράς, με αποτέλεσμα σήμερα να καλύπτουν το 0,43% των ευρωπαϊκών εξαγωγών έναντι 0,40% το 2016.

Επίσης, πλέον καλύπτουν σε μερίδιο το 12,7% των αφίξεων σε ξενοδοχεία της Μεσογείου το 2018 έναντι 11,4% το 2016. Μεταξύ των εξωστρεφών κλάδων, οι περισσότεροι πέτυχαν αύξηση μεριδίου στις ευρωπαϊκές αγορές με οδηγούς το ελαιόλαδο, τα υλικά (χάλυβας, μάρμαρο, αλουμίνιο και χαλκός) καθώς και τις υπηρεσίες (ξενοδοχεία και αεροδρόμια). Ωστόσο, αυξημένη ζήτηση παρουσίασε και η πλειονότητα των κλάδων που στηρίζονται στην εγχώρια οικονομία (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και πληροφορική, εμπόριο αυτοκινήτων και υπηρεσίες εστίασης). Από την άλλη, απώλειες εντοπίστηκαν σε λίγους μόνο τομείς, με το τσιμέντο και την κλωστοϋφαντουργία να χάνουν, κατά το 2018, μερίδια στις ευρωπαϊκές αγορές. Πίεση, επίσης, δέχθηκε ο κλάδος των τηλεπικοινωνιών και το λιανικό εμπόριο (εκτός των σούπερ μάρκετ).

Εντούτοις, το 2019, αποτελεί πρόκληση για τις ελληνικές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι οι βασικές αγορές των ελληνικών προϊόντων αναμένεται να εμφανίσουν χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Σύμφωνα με τη μελέτη, η μέση ανάπτυξη στις 10 σημαντικότερες αγορές που καλύπτουν τα 2/3 των ελληνικών εξαγωγών αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 2,3%

Πυλώνας στήριξης τη διετία 2017-2018 ήταν η εξωτερική ζήτηση, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 10% στις εξαγωγές αγαθών.

το 2019 από 2,6% το 2018 και 3,6% το 2017. Παρά τις πιέσεις που ενδέχεται να δεχθούν οι εξωστρεφείς κλάδοι της οικονομίας, θετική αναμένεται να είναι η συμβολή της εσωτερικής ζήτησης για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Αυτό συμβαίνει για δύο λόγους: αφενός γιατί θα υπάρξει άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης λόγω του αυξημένου διαθέσιμου εισοδήματος, αφετέρου γιατί αναμένεται να υπάρξει άνοδος των επενδύσεων. Οπως σημειώνει η μελέτη, η αναμενόμενη άνοδος των επενδύσεων είναι κρίσιμη για την κάλυψη του επενδυτικού κενού που έχει δημιουργηθεί στα χρόνια της κρίσης.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Καθυστερούν επενδύσεις πάνω από 10 δισ. ευρώ

ΟΛΠ, Ελληνικό, Αφάντου, Κασσιόπη μπλοκάρουν λόγω τοπικών συμφερόντων και γραφειοκρατίας Δημοσίου

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Εμβληματικές μεγάλες ξένες επενδύσεις, που σύμφωνα με ανεξάρτητους οίκους όπως το ΙΟΒΕ αθροίζουν άνω των 10 δισ. ευρώ μεσοπρόθεσμα, μπλοκάρουν εκ νέου στα γρανάζια του Δημοσίου, καθώς οι ασκήσεις επαναστατικής γυμναστικής του κυβερνώντος κόμματος βρίσκονται ξανά σε πλήρη ανάπτυξη. Μπλοκάρουν επενδύσεις-σηματωρούς για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος για τη χώρα είτε ως συνειδητή πολιτική επιλογή, ενόψει εκλογών, είτε ως παράπλευρες απώλειες μιας αναχρονιστικής γραφειοκρατίας και ενός χρονοβόρου συστήματος απονομής δικαιοσύνης. ΟΛΠ και Ελληνικό βιώνουν ξανά μέρες αβεβαιότητας, καθώς υπηρεσίες του Δημοσίου αλλά και κομματικές αντιδραστικές στρατηγικές καθυστερούν την προώθηση επενδύσεων της τάξης των 580 εκατ. της Cosco στον Πειραιά και έως και 8 δισ. ευρώ τού, υπό τη Lamda Development, σχήματος διεθνών επενδυτών στο Ελληνικό.

Μαζί με τις δεκάδες ακόμη μεγάλες και μικρότερες επενδύσεις, όπως στην Αφάντου της Ρόδου (MA Angeliadis και Aegean Sun), στην Κασσιόπη της Κέρκυρας (NCH Capital) ή και στο Κάβο Σίδερο (Minoan Group), αθροίζουν επιπλέον εκατοντάδες εκατ. ευρώ. Επενδύσεις που όχι μόνο θα φέρουν άμεσα έσοδα στο Δημόσιο αλλά και δουλειές, κατά την ανάπτυξή τους, σε επιχειρήσεις και νέες θέσεις εργασίας.

Η ΕΣΑΛ αυτή την εβδομάδα απέρριψε το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού σχεδίου της Cosco, η ανεκτέλεστη αξία του οποίου ανέρχεται στα 580 εκατ. ευρώ και τώρα η Cosco αναμένεται να προσφύγει στη Διαιτησία ζητώντας να της αποδοθούν οι συμβατικές της απαιτήσεις.

Μπλόκο στο λιμάνι

Το ζήτημα επανέρχεται δυναμικά στο προσκήνιο μετά τα προβλήματα που έχουν ανακύψει για τον ΟΛΠ και κυρίως μετά την απόρριψη από ένα συμβούλιο, που αποτελείται από εκπροσώπους των παραγωγικών και άλλων υπουργείων, επενδύσεων ύψους 354 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, για τις υπόλοιπες επενδύσεις, ύψους 220 εκατ., που θέλει να κάνει η Cosco στον ΟΛΠ το εν λόγω συμβούλιο, δηλαδή η Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (ΕΣΑΛ), ορίζει ως de facto επικυρίαρχο το υπουργείο Πολιτισμού. Τι κι αν οι επενδύσεις αυτές των 220 εκατ. έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή και έχουν περάσει από Ελεγκτικό Συνέδριο και ΣτΕ ύστερα από χρόνια, και τι και αν εκείνες των 354 εκατ. ήταν αυτές για τις οποίες υπερηφανευόταν η κυβέρνηση μετά το ταξίδι του πρωθυπουργού στο Πεκίνο τον Μάιο του 2016; Ο επενδυτής δεν μπορεί να προχωρήσει. Η ΕΣΑΛ αυτή την εβδομάδα απέρριψε το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού σχεδίου της Cosco, η ανεκτέλεστη αξία του οποίου ανέρχεται στα 580 εκατ. ευρώ, και τώρα η Cosco αναμένεται να προσφύγει στη Διαιτησία ζητώντας να της αποδοθούν οι συμβατικές απαιτήσεις της. Η προτεινόμενη επένδυση κατασκευής νέων αποθηκών εφοδιαστικής αλυσίδας στην πρώην περιοχή ΟΔΔΥ απορρίφθηκε επειδή, μεταξύ άλλων, «σε πολύ μικρή απόσταση στο Θριάσιο έχει δρομολογηθεί η υλοποίηση εμπορευματικού κέντρου». Κέντρο ιδιωτικό, που ως τέτοιο δημιουργεί μείζον θέμα για την Επιτροπή Ανταγωνισμού αναφορικά με το αν το Δημόσιο προστατεύει έναν ιδιώτη από έναν άλλο. Ακόμη και οι περισσότερες από εκείνες τις «δεσμευτικές» επενδύσεις που εγκρίθηκαν αποκτούν νέες υποχρεώσεις για την αδειοδότησή τους πέρα από αυτές που προέκυπταν από την ψηφισθείσα από τη Βουλή το 2016 σύμβαση. Από τις δε πρόσθετες επενδύσεις, εκτός από τις αποθήκες απορρίφθηκε επίσης η κατασκευή των δύο πενταώροφων γκαράζ για λόγους, μεταξύ άλλων, «περιβαλλοντικούς και αισθητικούς», και δηλώθηκε αδυναμία αξιολόγησης της πρότασης κατασκευής ξενοδοχείου στο Πόρτο Λεόνε και ναυπηγοεπισκευής για mega yachts για λόγους που συνδέονται με την αρχαιολογία και προσφυγές στο ΣτΕ. Για το θέμα της κρουαζιέρας η απόφαση αναφέρει πως η κατασκευή επιβατικού σταθμού στην περιοχή της νότιας ζώνης του λιμένα «δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί, καθώς εκκρεμεί η εξέταση της πρότασης από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο», αλλά και ότι σε κάθε περίπτωση η κατασκευή του κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να εξυπηρετήσει μόνον την επιβατική κίνηση και, επομένως, «η χρήση εμπορικού κέντρου και χώρων αναψυχής δεν συνιστά δραστηριότητα σχετική».

Το ξενοδοχείο

Για τη μετατροπή της πρακτικά εγκαταλελειμμένης Παγόδας σε ξενοδοχείο τίθεται ως «απαραίτητη προϋπόθεση να προηγηθεί η έγκριση της αλλαγής της χρήσης του κτιρίου από το υπουργείο Πολιτισμού». Για τη μετατροπή των δύο μεγάλων παλιών αποθηκών σε ξενοδοχεία επίσης αναφέρεται ως προϋπόθεση η έγκριση της χρήσης και των αντίστοιχων μελετών από το υπουργείο Πολιτισμού.

Η δε ακροτελεύτια παράγραφος της απόφασης αναφέρει ρητά πως όλες οι επενδύσεις τίθενται υπό την προϋπόθεση έγκρισης της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και έγκρισής τους από το υπουργείο Πολιτισμού έπειτα από γνωμοδότηση των αρμόδιων Κεντρικών Συμβουλίων Αρχαιοτήτων και Νεωτέρων Μνημείων.

Οι εκκρεμότητες στο Ελληνικό

Και ενώ η Cosco επέστρεψε ξανά στο σημείο μηδέν για να ρίξει 580 εκατομμύρια στον Πειραιά, το επενδυτικό σχήμα υπό τη Lamda Development έχει να διανύσει ακόμη μεγάλη απόσταση μέχρι να ξεκινήσει την αξιοποίηση στο Ελληνικό. Παρά την προκήρυξη διαγωνισμού για την άδεια καζίνο αυτή την εβδομάδα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης του ΤΑΙΠΕΔ που εγκρίθηκε πριν από λίγες μέρες από την κυβέρνηση απαριθμεί σημαντικές εκκρεμότητες: Υποβολή Μελέτης Σχεδίου Γενικής Οργάνωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής, ζωνών πολεοδόμησης, ζωνών ανάπτυξης και ΣΜΠΕ, ολοκλήρωση του διαγωνισμού για τη χορήγηση άδειας καζίνο, έκδοση ΚΥΑ για τη χωροθέτηση και την πολεοδόμηση των περιοχών καθώς και για τη γενική διάταξη του Μητροπολιτικού Πάρκου, ολοκλήρωση της μετεγκατάστασης των ιδιωτών, διανομή δικαιωμάτων κυριότητας επί της έκτασης μεταξύ Δημοσίου και ΤΑΙΠΕΔ και μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων από το ΤΑΙΠΕΔ στην Ελληνικό Α.Ε. Οι τελευταίες πληροφορίες μάλιστα θέλουν να έχει ήδη εκδηλωθεί πρόβλημα με την πολεοδόμηση, ενώ εκατοντάδες αυθαίρετα εντός της έκτασης έχουν δημιουργήσει νέο ζήτημα όπως και το κτηματολόγιο.

Η επιβολή του ΕΦΚ εκτίναξε το λαθρεμπόριο καφέ

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Ταξίδι στη Βουλγαρία για... καφέ με το Ι.Χ. τους πηγαίνουν ολοένα και συχνότερα την τελευταία διετία επιτήδειοι, με το φαινόμενο, λόγω εγγύτητας, να είναι συχνότερο στη Βόρεια Ελλάδα.

Οσο και αν φαίνεται περίεργο, αυτός είναι ο συνήθης τρόπος για την εισαγωγή στην Ελλάδα λαθραίου και παραποιημένου καφέ, ο οποίος, μετά την επιβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) από την 1η Ιανουαρίου 2017, φτάνει πλέον να υπολογίζεται ότι κατέχει μερίδιο περίπου 10% στη συνολική εγχώρια αγορά καφέ.

Οπως εξήγησαν χθες κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου οι εκπρόσωποι της Ελληνικής Ενωσης Καφέ (ΕΕΚ), το λαθρεμπόριο καφέ γίνεται τις περισσότερες φορές ως εξής: κάποιος πάει με το επιβατικό αυτοκίνητό του στη γειτονική Βουλγαρία, φορτώνει το πορτμπαγκάζ με σακούλες καφέ –που συχνά πρόκειται για προϊόντα που ψευδεπίγραφα φέρουν την επωνυμία μεγάλων, γνωστών εταιρειών καφέ– και στη συνέχεια στην Ελλάδα προσεγγίζει καφετέριες και άλλους χώρους εστίασης και διασκέδασης και πωλεί το προϊόν.

Η απώλεια για τα κρατικά έσοδα, μόνο και μόνο από τη μη καταβολή ΕΦΚ για αυτές τις ποσότητες, υπολογίζεται σε 12 εκατ. ευρώ. Η Βουλγαρία δεν είναι ο μοναδικός τόπος προέλευσης των λαθραίων προϊόντων καφέ, αλλά ίσως αποτελεί την ευκολότερη διαδρομή, δεδομένου ότι πρόκειται για χώρα της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Αλλες πύλες εισόδου είναι τα σύνορα με την Αλβανία και με τη Βόρεια Μακεδονία.

Η επιβολή ΕΦΚ δεν είναι η μοναδική αρνητική επίπτωση. Η αύξηση της τιμής από 10% έως 30%, αναλόγως της κατηγορίας καφέ, οδήγησε σε μείωση της κατανάλωσης κατά 1,9% το 2018 σε σύγκριση με το 2017, ενώ περαιτέρω πτώση αναμένεται και το 2019. Σύμφωνα, μάλιστα, με έρευνα που διενήργησε η Nielsen για λογαριασμό της ΕΕΚ, εάν οι εταιρείες του κλάδου δεν απορροφούσαν μέρος της αύξησης της τιμής, δεν προέβαιναν σε προωθητικές ενέργειες και δεν είχε λειτουργήσει ξανά το δίκτυο της «Μαρινόπουλος» υπό την «Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης», τότε η «καθαρή» μείωση του όγκου πωλήσεων καφέ υπολογίζεται ότι θα ήταν 6,8% την περίοδο Ιανουαρίου 2017 - Ιουνίου 2018 σε σύγκριση με την περίοδο Αυγούστου 2015 - Δεκεμβρίου 2016. Ηδη, όπως σημείωσαν τα μέλη του προεδρείου, στα καφεκοπτεία, που στην πλειονότητά τους πρόκειται για πολύ μικρές επιχειρήσεις, καταγράφεται μείωση των πωλήσεων κατά 10%-15%, γεγονός που οδηγεί σε λουκέτα.

Το θεσμικό πλαίσιο με το οποίο θεσπίστηκε ο ΕΦΚ στον καφέ προκαλεί προβλήματα και στις εξαγωγές. Οπως επεσήμανε χθες ο πρόεδρος της ΕΕΚ Γιάννος Μπενόπουλος, δεν προβλέπεται η επιστροφή του φόρου σε όσες εταιρείες εξάγουν, ενώ ο μόνος τρόπος να μην πληρώνουν τον φόρο κατά την εισαγωγή της πρώτης ύλης είναι να διατηρούν φορολογικές αποθήκες.

Μάλιστα, δεν έχει προβλεφθεί επιστροφή του φόρου ακόμη και εάν οι εταιρείες αναγκαστούν να καταστρέψουν ένα φορτίο επειδή είναι ελαττωματικό.

Η ΕΕΚ, η οποία απαρτίζεται από 20 μέλη που αντιπροσωπεύουν το 85% της αγοράς (συμμετέχουν εισαγωγείς πρώτης ύλης, εισαγωγείς έτοιμου προϊόντος και επεξεργαστές καφέ), ζητεί την κατάργηση του ΕΦΚ. Το θέμα έχει συζητηθεί σε συναντήσεις που είχε η ΕΕΚ με τον επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Γ. Πιτσιλή, την υφυπουργό Οικονομικών Κ. Παπανάτσιου, τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομίας Στ. Πιτσιόρλα και τον αρχηγό της Ν.Δ. Κυρ. Μητσοτάκη, αλλά μοιάζει αρκετά δύσκολο, δεδομένου ότι πρόκειται για έναν φόρο αποδοτικό για την ώρα, που το 2018 έφερε στα δημόσια ταμεία 122,7 εκατ. ευρώ και το 2017 90,4 εκατ. ευρώ.

Η αγορά καφέ στην Ελλάδα

Ετήσια κατανάλωση **5** δισ. κούπες ή 40.000 τόνοι

60% καταναλώνεται στο **σπίτι** και **40%** **εκτός** σπιτιού

ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΑΦΕ

€2/κιλό φρέσκος

€3/κιλό καβουρδισμένος

€4/κιλό στιγμιαίος

ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ (τιμές καταναλωτή)

€400 εκατ. εντός **σπιτιού** και **€3 δισ.** **εκτός** σπιτιού

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΑΦΕ

Λαθρεμπόριο ίσο με το	Μεταβολή κατανάλωσης 2018/2017	Αύξηση της λιανικής τιμής	Μέση ετήσια επιβάρυνση σε 4μελή οικογένεια
10% της αγοράς	**-1,9%**	**10-30%**	**€45**

Απώλεια κρατικών εσόδων από λαθρεμπόριο: περίπου **€12 εκατ.**

ΠΗΓΗ: Ελληνική Ενωση Καφέ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

19-ΟΙΚ_ΤΑΣΕΙΣ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:27 Page 19

Τελειώνουν «οι μπαταρίες» της ενέργειας

Το λιώσιμο των πάγων θα επηρεάσει και τα υδροπλεκτρικά εργοστάσια

Για τους περιπατητές που αναζητούν έναν τόπο για ολοήμερη εκδρομή στην κεντρική Ελβετία, η γέφυρα του παγετώνα Τριφτ αποτελεί δημοφιλή προορισμό. Βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το Γκάντμεν και από εκεί απέχει μερικά χιλιόμετρα περπάτημα στο βραχώδες έδαφος. Οσοι καταφέρνουν να ξεπεράσουν τον τρόμο που προκαλεί η συρμάτινη γέφυρα, η οποία βρίσκεται σε ύψος 100 μ. από το έδαφος, ανταμείβονται με καταπληκτική θέα. Ωστόσο, ο ίδιος ο παγετώνας Τριφτ δεν φαίνεται πια, καθώς τον τελευταίο αιώνα συρρικνώθηκε με ταχύτατο ρυθμό, αφήνοντας πίσω του μια ιριδίζουσα λίμνη.

Ο παγετώνας Τριφτ αποτελεί ένα ακόμα θύμα της κλιματικής αλλαγής, ένας από τους χιλιάδες παγετώνες του πλανήτη μας που συρρικνώνονται καθώς οι θερμοκρασίες ανεβαίνουν. Η τήξη των παγετώνων συμβάλλει στην άνοδο της στάθμης των υδάτων, προκαλεί πλημμύρες και τελικά θα σημαίνει λιγότερο νερό για ύδρευση και άρδευση. Ομως η τήξη των παγετώνων πρόκειται να επηρεάσει και την υδροπλεκτρική ενέργεια. Τα εργοστάσια υδροπλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτό στην Μπιτς, κοντά στον ποταμό Ροδανό, παρέχουν το 60% της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται στην Ελβετία. Η βροχή και το λιωμένο χιόνι είναι οι πιο συνήθεις πηγές ύδατος για την παραγωγή υδροπλεκτρικής ενέργειας στην Ελβετία.

Τα ρυάκια που δημιουργούνται από την τήξη των παγετώνων μεταφέρουν ύδατα, τα οποία συμβάλλουν στην παραγωγή υδροπλεκτρικής ενέργειας.

Η πραγματικότητα

Είναι αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα ότι οι παγετώνες λιώνουν με μεγάλη ταχύτητα. Οι περισσότεροι από τους 1.500 ελβετικούς παγετώνες συρρικνώνονται κάθε χρόνο από το 2001 και υπολογίζεται ότι πολλοί θα έχουν εξαφανιστεί μέχρι το 2090. Ιδιαίτερα κακή χρονιά ήταν το 2017, όταν 20 παγετώνες που βρίσκονται υπό επιτήρηση έχασαν περίπου το 3% του όγκου τους εξαιτίας του πολύ ξηρού χειμώνα και του εξαιρετικά θερμού θέρους. Αλλά και η χρονιά που πέρασε δεν ήταν καλύτερη. Επί του παρόντος, η τήξη των παγετώνων σε πολλά μέρη του κόσμου, όπως οι Αλπεις, αυξάνει τη ροή των χειμάρρων και των ποταμών, γεμίζοντας τις δεξαμενές ύδατος γρηγορότερα και ενισχύοντας την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Ωστόσο, οι πάγοι θα συρρικνωθούν τόσο πολύ, που θα στερέψουν οι χείμαρροι και θα περιοριστεί η δημιουργία υδροπλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με κάποια προγνωστικά μοντέλα, τις επόμενες δεκαετίες, η συρρίκνωση των παγετώνων θα οδηγήσει στη μείωση της παραγωγής ενέργειας ακόμα και κατά 5% σε ορισμένες περιοχές της χώρας.

Οταν οι παγετώνες επεκτείνονται, δημιουργούν κοιλάδες που αποκαλύπτονται μετά τη συρρίκνωσή τους. Και αυτές ακριβώς οι πεδιάδες μπορεί να σηματοδοτήσουν μια ανέλπιστη ευκαιρία, καθώς μπορεί να αποτελέσουν εξαιρετικά σημεία για τη συλλογή και την αποθήκευση ύδατος για την υδροπλεκτρική ενέργεια.

Μποτσουάνα: «Ναι» στο κυνήγι ελεφάντων

ΓΚΑΜΠΟΡΟΝ. Το μορατόριουμ στο κυνήγι ελεφάντων σχεδιάζει να άρει η Μποτσουάνα, σύμφωνα με πρόταση του υπουργικού συμβουλίου της χώρας. Η Μποτσουάνα είχε επιβάλει απαγόρευση στο κυνήγι των συγκεκριμένων παχυδέρμων τον Ιανουάριο του 2014, θεωρώντας ότι αυτό ήταν αναγκαίο για την προστασία της άγριας φύσης. Η χώρα διαθέτει τον μεγαλύτερο πληθυσμό ελεφάντων, που ξεπερνά τις 130.000, σύμφωνα με ειδικούς.

Το υπουργικό συμβούλιο, όμως, και ο υπουργός Περιβάλλοντος Φρανκς Φαν Ντερ Ουεστχάουζεν παρουσίασε την έκθεσή του στον πρόεδρο Μοκουέτσι Μασίσι, καλώντας σε άρση της απαγόρευσης θήρας των παχυδέρμων και «την εκπόνηση νομικού πλαισίου, που θα προαγάγει την κυνηγετική βιομηχανία και θα οδηγήσει σε χρηστή διαχείριση του πληθυσμού ελεφάντων». Η πρόταση του υπουργικού συμβουλίου περιλαμβάνει, επίσης, τη ρύθμιση του πληθυσμού ελεφάντων, μέσω επιλεκτικής εξόντωσης των πλεονασματικών παχυδέρμων και της μετατροπής τους σε ζωοτροφές, έτσι ώστε να μην απειληθεί η επιβίωση του είδους στην Μποτσουάνα. Πέρυσι τον Ιούνιο, όμως, ο πρόεδρος Μασίσι διόρισε την υπουργική επιτροπή, με στόχο την επανεξέταση του μορατόριουμ. Κάτοικοι περιοχών, που συνορεύουν με τα εθνικά πάρκα της χώρας, εκφράζουν συχνά παράπονα για τις αγροζημιές, που προκαλούν οι ελέφαντες στις καλλιέργειες, ζητώντας την άδεια να εξοντώνουν τα πιο επικίνδυνα από τα ζώα αυτά.

Η Μποτσουάνα αναμένεται να αντιμετωπίσει επικρίσεις από περιβαλλοντικές οργανώσεις για την πρωτοβουλία αυτή. Η οργάνωση Ελέφαντες Χωρίς Σύνορα (EWB) υποστηρίζει ότι ο πληθυσμός ελεφάντων συρρικνώνεται ανησυχητικά σε όλη την Αφρική, ενώ η άρση της απαγόρευσης μπορεί να πλήξει τον τουρισμό της χώρας, η οποία ηγείται στον τομέα των φωτογραφικών σαφάρι. Το 2018, η κυβέρνηση του προέδρου Μασίσι αντιμετώπισε οξεία κριτική, μετά την αποκάλυψη ότι πάνω από 100 ελέφαντες είχαν εξοντωθεί από λαθροθήρες για το ελεφαντόδοντό τους. Η υπηρεσία φύλαξης των εθνικών πάρκων της χώρας αφοπλίστηκε στις αρχές του 2018, ύστερα από κυβερνητική απόφαση.

REUTERS

Ο Νάρκισσος σε τοιχογραφία αρχοντικής κατοικίας

ΝΑΠΟΛΗ. Καλαίσθητο και αισθησιακό υπνοδωμάτιο, που περιλαμβάνει άριστα διατηρημένη, εκπληκτικής τεχνοτροπίας νωπογραφία του Νάρκισσου, παρουσίασαν στο κοινό οι υπεύθυνοι της ανασκαφής της «Περιοχής 5» στην Πομπηία.

Τα ευρήματα αυτά δεν προκάλεσαν, ωστόσο, την έκπληξη της ανασκαφικής ομάδας, καθώς το αρχαιολογικό ενδιαφέρον της «Περιοχής 5» εθεωρείτο ήδη δεδομένο, χάρη στον εντοπισμό της μοναδικής εικόνας της Λήδας και του κύκνου, πριν από μερικούς μήνες. Τα ευρήματα αυτά αποκαλύφθηκαν στη διάρκεια εργασιών αντιστήριξης, κατά μήκος της αρχαίας οδού του Βεζουβίου στη βυθισμένη από τη λάβα αρχαία πόλη.

Πίσω από το υπνοδωμάτιο, η σκαπάνη των αρχαιολόγων εντόπισε τμήμα της εσωτερικής αυλής (atrium), με πολύχρωμους τοίχους και τη νωπογραφία του Νάρκισσου στο κέντρο ενός από αυτούς. Στο «φρέσκο», ο Βοιωτός μυθικός ήρωας παρατηρεί τον αντικατοπτρισμό του στο νερό, μαγεμένος από την ίδια του την καλλονή.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους αρχαιολόγους παρουσιάζουν τα θεμέλια κλιμακοστασίου, που οδηγούσαν στον –κατεστραμμένο πλέον– δεύτερο όροφο, αλλά και τα εκεί ευρήματα, αποτελούμενα από δέκα γυάλινα δοχεία, οκτώ αμφορείς και ένα χάλκινο χωνί.

«Η ομορφιά των δωματίων αυτών, που έχει επιβεβαιωθεί από την ανασκαφή, μας υποχρέωσε να μεταβάλουμε τα αρχικά μας σχέδια, για να συνεχίσουμε την έρευνα στο υπνοδωμάτιο της Λήδας, όπως ονομάσαμε τον χώρο, και στην εσωτερική αυλή. Αυτό θα μας επιτρέψει να ανοίξουμε έστω και τμήμα του χώρου στο κοινό», εξηγεί η επικεφαλής της αρχαιολογικής ομάδας Αλφονσίνα Ρούσο.

«Η ανασκαφή κατέστη δυνατή χάρη στις ευρύτερες εργασίες σταθεροποίησης και αντιστήριξης των προσόψεων των κατοικιών στην οδό Βεζουβίου, υπό την αιγίδα του Σχεδίου Μεγάλης Πομπηίας. Το συγκεκριμένο σχέδιο αφορά την ενδελεχή ανασκαφή περιμέτρου 3 χλμ., που περικλείει όλες τις ζώνες της Πομπηίας που δεν έχουν ακόμη ανασκαφεί. Κατά τη διάρκεια της αναστήλωσης των προσόψεων κατοικιών, ανακαλύψαμε τα μοναδικά αυτά ευρήματα. Σε αυτή την ιδιαίτερα λεπτή φάση της ανασκαφής, την ηγεσία του έργου ανέλαβε το ειδικός συνάδελφός μας Μάσιμο Οσάνα», είπε η κ. Ρούσο. Μιλώντας στην ομάδα σύνταξης της ιστοσελίδας του Μουσείου της Πομπηίας, ο Μάσιμο Οσάνα ανέφερε: «Οι εκπληκτικές ανακαλύψεις συνεχίζονται. Η σκηνή του μύθου του Νάρκισσου, πασίγνωστη και παρούσα σε πολλές άλλες κατοικίες της Πομπηίας, βρίσκεται σε περίοπτη θέση της εσωτερικής αυλής της κατοικίας αυτής. Ολο το δωμάτιο και η εσωτερική του διακόσμηση έχουν ως θέμα τη χαρά της ζωής, την ομορφιά και τη ματαιοδοξία, που υπογραμμίζονται από τις μορφές μαινάδων και Σατύρων. Οι μυθικοί αυτοί χαρακτήρες συνοδεύουν τον επισκέπτη προς το εσωτερικό της οικίας, καθιστώντας τον μέρος της διονυσιακής ακολουθίας. Η πολυτελής διακόσμηση χρονολογείται στα τελευταία χρόνια της πόλης, όπως δείχνει η σχεδόν τέλεια διατήρηση των χρωμάτων», λέει ο κ. Οσάνα.

Η άριστα διατηρημένη νωπογραφία θα είναι σύντομα επισκέψιμη, χάρη στην ταχεία προώθηση της ανασκαφής στην Πομπηία.

Α.Ρ.

DEEJAY 93.5

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ AVANT PREMIERE

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 19:30 K CINEPLEX MALL of CYPRUS
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟΝ DEEJAY 93.5
ΚΑΙ ΔΕΙΤΕ ΠΡΩΤΟΙ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ

SPP MEDIA

EGYPTAIR
A STAR ALLIANCE MEMBER

ΤΟ LOVE FM 100.7 ΚΑΙ Η EGYPTAIR
ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΟ ΤΥΧΕΡΟ ΖΕΥΓΑΡΙ
ΠΟΥ ΘΑ ΤΑΞΙΔΕΨΕΙ ΣΕ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΕΠΙΛΕΞΕΙ!

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΙΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΣΑΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΤΕ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΑΣ

Η ΚΛΗΡΩΣΗ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ
ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

LOVE 100.7FM 98.1 & 105.7

www.lovefm.com.cy

Η ΧΡΕΩΣΗ ΑΝΑ SMS ΕΙΝΑΙ 0.34 ΣΕΝΤΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ Φ.Π.Α.

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 27/02/19 00:06 Page 20

Σε υψηλά 5 μηνών και με κέρδη 0,88% έκλεισε το Χ.Α.

Σε δύο ταχύτητες κινήθηκαν οι τράπεζες, άλμα άνω του 10% για τη ΔΕΗ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Παρά την έντονη μεταβλητότητα κυρίως γύρω από τις τραπεζικές μετοχές, το Χρηματιστήριο κατάφερε με τη βοήθεια των τελικών δημοπρασιών να κλείσει σε υψηλά ημέρας αλλά και σε υψηλά πέντε μηνών, έστω και αν ο τζίρος κινήθηκε σε μειωμένα επίπεδα σε σχέση με το «ξέσπασμα» της Δευτέρας. Με οδηγό τη σημαντική βοήθεια της μετοχής της ΔΕΗ (+10,2%), καθώς και αρκετών τίτλων της υψηλής κεφαλαιοποίησης, ο Γενικός Δείκτης έσπασε και το «φράγμα» των 690 μονάδων, λαμβάνοντας ώθηση και από τη σημαντική βελτίωση των ελληνικών ομολόγων, παρά την επιφυλακτικότητα που κυριάρχησε στις διεθνείς αγορές. Ζητούμενο για τη συνέχεια, σύμφωνα με τους αναλυτές, είναι η ενίσχυση της συναλλακτικής δραστηριότητας, αλλά και η διατήρηση του τεχνικά αυτού σημαντικού επιπέδου του Γενικού Δείκτη.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 0,88%, στις 692,84 μονάδες, στα υψηλά ημέρας, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 52,05 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης σημείωσε άνοδο 0,91%, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,08% και ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με οριακές απώλειες 0,07%, στις 495,94 μονάδες, ανακάμπτοντας από το ενδοσυνεδριακό -2,17%.

Μετά το ράλι που ξεπέρασε το 30% από τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα που βρέθηκε στις 21 Ιανουαρίου, ο τραπεζικός κλάδος κινήθηκε χθες με αρκετή νευρικότητα και με... δύο ταχύτητες. Η Alpha Bank έκλεισε με απώλειες 2,44% και η Εθνική στο -3,09%, ενώ η Eurobank σημείωσε άλμα +5,26% και έκλεισε σε υψηλά ημέρας η Πειραιώς έκλεισε με κέρδη 2,77%.

Τις τελευταίες ημέρες, η επενδυτική κοινότητα δίνει ψήφο εμπιστοσύνης στο Ελληνικό Χρηματιστήριο, αναβαθμίζοντας το αγοραστικό ενδιαφέρον της και τις ημερήσιες συναλλαγές, όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ. Ετσι, τεχνικά ο Γενικός Δείκτης ετοιμάζεται να αναμετρηθεί με τα όρια αντίστασης της περιοχής των 690-700 μονάδων, η υπέρβαση των οποίων θα απαιτήσει τη σταθεροποίηση της συναλλακτικής αναβάθμισης, αλλά και τη διάχυση του επενδυτικού ενδιαφέροντος τόσο στους δεικτοβαρείς τίτλους όσο και σε άλλους της μεσαίας και της μικρής κεφαλαιοποίησης. Παράλληλα, το δέλεαρ της αποκόμισης των κερδών που ενδεχομένως έχουν καταγραφεί από κάποια χαρτοφυλάκια είναι ισχυρό, πιθανολογώντας αυξημένες διακυμάνσεις για τη συνέχεια.

Το Brent ενισχυόταν χθες βράδυ κατά 0,36% στα 64,99 δολ. το βαρέλι. Αντιθέτως, το αμερικανικό υποχωρούσε κατά 0,29%, στα 55,32 δολ. το βαρέλι.

Ανοδικά κινήθηκαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Με άνοδο 0,5% έκλεισαν, χθες, τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια χάρη στην ώθηση που πήραν από τη Wall Street προς το τέλος της συνεδρίασης.

Αρχικά, η υποχώρηση της αισιοδοξίας που είχε κυριαρχήσει τη Δευτέρα λόγω της αναπτέρωσης των ελπίδων για εμπορική συμφωνία ΗΠΑ - Κίνας είχε οδηγήσει πολλά ευρωπαϊκά χρηματιστήρια σε απώλειες. Ωστόσο, το απόγευμα η δημοσιοποίηση καλύτερων από το αναμενόμενο στοιχείων για την καταναλωτική εμπιστοσύνη στις ΗΠΑ τον Φεβρουάριο, οδήγησε τους χρηματιστηριακούς δείκτης S&P 500 και Nasdaq στο να μετατρέψουν την υποχώρηση σε άνοδο. Το αποτέλεσμα ήταν στην Ευρώπη ο πανευρωπαϊκός χρηματιστηριακός δείκτης Stoxx Europe 600 ενώ είχε φτάσει να υποχωρεί μέχρι 0,3%, τελικά να κλείσει με άνοδο 0,5%, στο υψηλότερο επίπεδο από τις αρχές του περασμένου Οκτωβρίου.

Η μεγάλη εξαίρεση μεταξύ των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων ήταν το Λονδίνο, όπου ο FTSE 100 έκλεισε με πτώση 0,45% εξαιτίας της ανόδου της λίρας στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων πέντε μηνών έναντι του δολαρίου. Οι επενδυτές θεωρούν όλο και πιο πιθανό πως θα αποφευχθεί ένα «σκληρό» Brexit. Επειδή όμως για την πλειονότητα των εταιρειών που συνθέτουν τον δείκτη FTSE 100 τα έσοδά τους προέρχονται σε μεγάλο ποσοστό από το εξωτερικό, συχνά η ενίσχυση της λίρας οδηγεί σε πτώση του χρηματιστηριακού δείκτη.

Στη Φρανκφούρτη ο δείκτης DAX ολοκλήρωσε τη συνεδρίαση ενισχυμένος κατά 0,3% και στο Παρίσι ο CAC 40 έκλεισε με κέρδη 0,13%. Ανάλογη ήταν η εικόνα και σε Μιλάνο και Μαδρίτη με τον FTSE MIB να κλείνει με άνοδο 0,11% και τον IBEX 35 να κατοχυρώνει κέρδη 0,25%. Το ευρώ ενισχύθηκε χθες κατά 0,19% έναντι του δολαρίου, με την ισοτιμία να βρίσκεται στο 1,1381. Στη Wall Street καθώς προχωρούσε η χθεσινή συνεδρίαση και ταυτόχρονα η κατάθεση του Πάουελ στη Γερουσία, οι βασικοί δείκτες προσπαθούσαν να αποφασίσουν αν θα κινηθούν ανοδική ή καθοδικά. Ο S&P 500 ενισχυόταν κατά 0,02% και ο Dow Jones κατά 0,04%, ενώ ο Nasdaq υποχωρούσε κατά 0,05%. Μεταξύ των αμερικανικών μετοχών ξεχώρισε η υποχώρηση της μετοχής της Home Depot κατά 1,93% μετά τη δημοσίευση χειρότερων από το αναμενόμενο στοιχείων για τα οικονομικά αποτελέσματα του τετάρτου τριμήνου του 2018. Η μετοχή της Caterpillar έφτασε να υποχωρεί κατά 2,6% και αργά το βράδυ είχε περιορίσει τις απώλειες στο 2,01% μετά την υποβάθμιση της μετοχής από τη UBS.

Στις αγορές πετρελαίου το Brent ενισχυόταν χθες βράδυ κατά 0,36% στα 64,99 δολάρια το βαρέλι. Αντιθέτως, το αμερικανικό υποχωρούσε κατά 0,29% στα 55,32 δολάρια το βαρέλι.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	210.556	-0.0114
ALCOA CORP	31.02	0.7797
ALLEGHANY CRP	629.75	-0.6531
ALTRIA GROUP	52.01	0.3279
AMAZON COM	1626.402	-0.404
AMER EXPRESS C	107.25	0.2993
AMER INTL GROU	44.455	1.426
AMGEN	191.18	0.7218
APPLE INC	174.54	0.1779
AVON PRODUCTS	3.14	4.3189
BANK OF AMERIC	29.415	0.4954
BAXTER INTL IN	74.75	-0.0535
BOEING CO	427.22	0.082
BRISTOL MYERS	50.225	-0.8391
CAMPBELL SOUP	33.02	2.3559
CATERPILLAR IN	137.95	-2.4468
CIGNA CORP	189.67	-1.0176
CHEVRON	120.59	0.8109
CISCO SYSTEMS	51.1343	0.6779
CITIGROUP	64.24	-0.4494
CERVECERIAS	28.78	-0.1734
COCA-COLA CO	44.94	0
COLGATE PALMOL	66.6015	0.1225
DANAOS CORP	0.97	2.0945
DIANA SHIPPING	2.765	-8.1395
ENTERGY CP	92.75	0.3245
EXELON CORP	48.48	0.1239
EXXON MOBIL	78.74	0.3057
FEDEX CORP	183.71	1.458
FORD MOTOR CO	8.89	1.484
INTL BUS MACHI	139.9	0.3155
GENERAL DYNAMI	171.25	-1.0916
GENERAL ELEC C	10.56	1.5316
GOLDM SACHS GR	200.52	0.9414
HALLIBURTON CO	31.57	-0.5669
HARTFORD FINL	49.185	0.0305
HP INC	23.9	-0.0418
HOME DEPOT INC	186.13	-2.0265
HONEYWELL INTL	154.16	0.0649
INTEL CORP	53.16	0.113
JOHNSON JOHNSO	136.26	0.0441
JPMORGAN CHASE	104.91	-1.1216
LAZARD	37.79	2.0248
MCDONALD'S COR	183.43	0.449
MERCK & CO	80.87	0.6096
MICROSOFT CP	112.76	1.0485
3M COMPANY	210.57	-0.0047
MORGAN STANLEY	42.475	0.6755
NIKE INC CL B	85.59	0.4931
NORFOLK SOUTHE	180.54	-0.4796
PFIZER INC	43.07	-0.0232
PROCTER & GAMB	99.81	0.241
RAYTHEON CO	185.27	-0.5262
ROCKWELL AUTOM	179.76	-0.1777
SCHLUMBERGER L	44.5175	-0.6084
SOUTHERN	49.145	-0.8374
STEALTHGAS	3.35	-0.2976
TSAKOS ENERGY	3.41	-0.2924
UNISYS CORP	13.64	-0.8
UNITED TECH CP	127.72	-0.4288
UNITEDHEALTH G	263.98	-0.2343
US BANCORP	51.49	-0.2325
VERIZON COMMS	56.965	0.3258
WALT DISNEY CO	113.5903	0.0003
WELLS FARGO &	49.79	0.2618
WALMART INC	98.71	-0.4136

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	2051.5	0.613
ASSOC.BR.FOODS	2309.6851	2.024
ADMIRAL GROUP	2182	-0.229
ASHTEAD GRP.	2034	-1.166
ANTOFAGASTA	968.8	0.269
AVIVA PLC	430	0.28
ASTRAZENECA	6271	-0.302
BABCOCK INTL	550	-4.613
BAE SYSTEMS	472.6	-0.693
BARCLAYS	164.9	3.567
BRIT AM TOBACC	2825.30912	-2.039
BARRATT DEVLPM	589.2	2.791
BERKELEY GRP	3912.00882	2.51
BR LAND CO	588.7692	2.069
BUNZL	2420	-1.063
BP	533	-0.745
BURBERRY GRP	1956.5	-0.987
BT GROUP	220	-3.254
COCACOLA HBC A	2619.2972	-0.795
CARNIVAL	4309	-0.874
CENTRICA	125.75	0.52
COMPASS GROUP	1697.858	-1.08
CAPITA PLC	117.7	2.037
CRH	2373	-1.084
DIXONS CARPHO	134.80998	3.096
DCC	6600	0.152
DIAGEO	2969.5	-0.917
DIRECT LINE	353.8	-1.063
EXPERIAN	2007.02778	-2.333
EASYJET	1347.5	2.51
FRESNILLO	894.6	-8.34
GLENCORE	307	0.557
GLAXOSMITHKLIN	1512.2	-1.447
HIKMA	1691	-0.734
HAMMERSON H	380.2	1.631
HARGREAVES LS	1709.5	0.146
HSBC HOLDINGS	614.4	-1.158
INTL CONSOL AI	619.19655	-4.341
INTERCONT HOTE	4653.5	-0.863
3I GROUP	958	0.23
IMPBRANDS	2558	-1.615
INTU PROPERTIE	114.39	0.131
INMARSAT	383.3	-3.911
INTERTEK GROUP	5114	-0.312
ITV	131.97186	-0.756
JOHNSON MATTHE	3210	-0.496
KINGFISHER	238.00312	2.218
LAND SECS.	880	0.71
LEGAL & GENERA	275.17087	0.508
LLOYDS BNK GRP	61.9	2.263
LOND STOCK EXC	4490	-0.399
MERLIN	364	0.442
MARKS & SP.	200234	3.235
MONDI	1885.64516	-0.395
NATIONAL GRID	858.20883	0.117
NEXT	5200	3.462
PROVIDENT FINC	603.4	-1.082
PRUDENTIAL	1578	-0.316
PERSIMMON	2421.6	1.871
PEARSON	859.4	0.609
RECKIT BNCSR G	5835	-0.086
ROYAL BANK SCO	259.52081	0.309
RDS 'A	2375.5	-0.627
ROYAL DTCH SHL	2398.5	-0.457
RELX	1730	-1.509
RIO TINTO	4386	-0.881
ROYAL MAIL R	277.22	0.108
ROLLS ROYCE PL	971.86643	-0.164
RSA INSRANCE G	534	-0.928
SAINSBURY(J)	231.9185	-0.595
SCHRODERS	2771	0.654
SAGE GROUP	663.50049	-0.09
ST JAMESS PLAC	973.96648	0.722
SMITHS GROUP	1451.5	-0.582
SMITH&NEPHEW	1424.5	-1.179
SPORTS DI INT	270.8	2.498
SSE PLC	1189	0.38
STANDRD CHART	615	-0.63
SEVERN TRENT	2029	0.148
TRAVIS PERKINS	1397.5	12.52
TESCO	228.36203	2.238
TUI AG	833.6	-0.168
TAYLOR WIMPEY	170.175	3.387
UNILEVER	4117	-0.95
UNITED UTIL GR	850	-0.094
VODAFONE GROUP	136.55795	-2.149
WPP PLC	842.8	-1.427
WHITBREAD	4910	0.184

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABBLTDN	20.46	0.54
RICHEMONTN	77.04	2.01
GEBERITN1	408.2	0.89
LAFARGEHOLCIM	49.89	1.98
NOVARTISN	91.56	0.39
ROCHEHOLDING	278.9	0.9
SGSN	2555	0.27
SWATCHGROUPI	300	1.9
ADECCON	53.92	0.6
JULIUSBAERN	42.13	0.84
CSGROUPAG	12.215	0.7
GIVAUDANN	2507	0.72
NESTLESA	91.26	0.2
TRANSOCEANN	8.26	0.73
SWISSCOMN	462.9	1.18
SWISSREN	98.78	0.35
UBSGROUPN	12.63	0.76
ZURICHINSURAN	330	0.43

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N	213.9	3.6
ALLIANZ SE	195.24	1.1
BASF SE	67.56	2.77
BAY MOT WERKE	74	0.3
BEIERSDORF	90.9	0.1
BAYER N AG	66.5	-0.43
COMMERZBANK	6.782	0.083
CONTINENTAL AG	144.95	-1.8
DAIMLER AG N	53.15	-0.29
DEUTSCHE BANK	7.828	0.082
DEUTSCHE POST	27.05	0.48
DT BOERSE N	112.05	0.05
DT LUFTHANSA A	23.51	0.14
DT TELEKOM N	14.495	-0.085
E.ON SE NA	9.818	0.073
FRESENIUS MEDI	68.62	-1.96
FRESENIUS SE	48.59	-0.58
HEIDELBERGCEME	64.9	-0.02
HENKEL AG&CO V	89.36	-0.26
INFINEON TECH	19.815	-0.355
K+S AG NA	16.79	0.055
LINDE	194.7	0.1
MERCK KGAA	94.88	-0.44
MUENCH. RUECK	208.3	0.2
RWE AG	21.99	0.1
THYSSENKRUPP A	13.54	-0.165
VOLKSWAGEN VZ	151.02	-0.16
VONOVIA SE	43.15	0.02
SIEMENS N	98.13	1.56
SAP SE	94.52	-0.46

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS INDUS	32.03	-0.34
AEGON	4.69	0.24
AKZO NOBEL	79.67	0.21
ALTICE EUROPE	1.851	0.65
ASML HOLDING	163.64	-0.8
BOSKALIS WESTM	24.89	1.01
GEMALTO	50.86	-0.04
HEINEKEN	88.08	0.23
KONINKLIJKE DS	94.18	1.23
KPN KON	2.744	0.15
NN GROUP	38	0.66
OCI	21.58	5.68
PHILIPS KON	35	0.16
RANDSTAD	46.95	0.11
ROYAL DUTCH SH	27.7	0.71
UNILEVER DR	48.65	0.37
VOPAK	43.48	0.74
WOLTERS KLUWER	57.28	-1.21

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA	1.58	1.58
ATLANTIA	20.99	21.03
AZIMUT HLDG	12.31	12.45
CIR-COMP	1.07	1.06
ENEL	5.31	5.27
EXOR	54.98	55.36
ENI	15.21	15.21
GENERALI ASS	15.52	15.42
GEOX	1.55	1.53
INTESA SANPAOL	2.0765	-0.38
LUXOTTICA	50.44	51.50
MEDIASET	2.80	2.84
MEDIOBANCA	8.36	8.36
PARMALAT	2.85	2.85
RCS MEDIAGROUP	1.39	1.38
PRYSMIAN	17.87	17.99
SNAM	4.29	4.25
STMICROELEC.N.	15.03	15.26
TELECOM ITALIA	0.53	0.54
TENARIS	11.90	12.03
TERNA	5.46	5.47
UNICREDIT	11.468	0.02

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO	1674	-0.15
ASAHI GROUP HL	4875	-0.06
ASTELLAS PHARM	1707.5	1.25
BRIDGESTONE CO	4422	-0.67
CANON INC	3246	-0.37
CASIO COMPUTER	1546	0.45
CITIZEN WATCH	636	-0.93
CLARION	2500	0.04
CREDIT SAISON	1638	-0.24
DAIWA SEC GROU	572.8	-1.5
SUBARU	2842	-0.07
FUJIFILM HOLDI	4983	-1.31
FUJITSU LTD	7603	0.12
HINO MOTORS	1042	0.39
HITACHI	3472	-0.8
HONDA MOTOR	3154	0.1
IHI	2965	-1
ISUZU MOTORS	1625.5	1.18
KAWASAKI HVY I	2891	0.31
KAJIMA CORP	1572	-0.51
KEIO	6440	0.16
KOBE STEEL	879	0.23
KONICA MINOLTA	1091	-0.18
JTEKT	1404	0.5
MITSUB UFJ FG	580.9	-0.27
MITSUBISHI COR	3171	-0.91
MITSUBISHI ELE	1426.5	-0.45
MITSUBISHI MOT	630	-0.79
NEC CORPORATIO	3780	0.27
NIKKON HLDG	2784	-1.49
NIKON CORP	1706	-1.61
NIPPON SUISAN	4875	0.14
NISSAN MOTOR C	958	0.55
NOMURA HOLDING	439.9	-0.83
NISSAN CHEMICA	5640	-3.09
NIPPON PAPER I	2215	
NTT DOCOMO	2606	-0.04
OBAYASHI CORP	1060	0.28
ODAKYU ELEC RA	2585	0.54
OJI HOLDINGS	673	-0.3
OSAKA GAS	2263	-0.04
PIONEER	65	0
RICOH CO LTD	1148	0.35
SECOM	9558	-0.38
SEVEN & I HLDG	4900	-1.25
SHARP CORP	1358	-0.95
SHIMIZU CORP	956	-0.31
SHISEIDO	7439	1.47
SONY CORP	5331	-0.86
SMFG	3974	-0.53
SUMITOMO CHEM	557	-0.36
SUZUKI	668	-1.18
TAISEI CORP	5140	0.59
TDK CORPORATIO	8840	-2.1
TOBU RAILWAY	3115	-0.32
TOKIO MARINE H	5489	-0.8
TORAY INDUSTRI	780.3	-1.15
TREND MICRO	5370	0.37
TOPY INDS LTD	2409	0.25
TORAY INDUSTRI	780.3	-1.15
TOSHIBA CORP	3535	-1.12
TOYOBO	1567	0.06
TOYOTA MOTOR C	6795	0.31
YAMAHA CORP	5470	-1.97

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR	37.80	38.06
AIR LIQUIDE	110.60	109.40
ALSTOM	37.58	37.82
AXA	21.83	21.80
BNP PARIBAS	43.16	42.86
BOUYGUES	32.85	32.87
CAPGEMINI	104.45	104.95
CARREFOUR	17.76	17.80
CASINO GUICHAR	44.56	44.36
CREDIT AGRICOL	10.81	10.75
DANONE	67.64	67.37
DASSAULT SYSTE	128.90	128.00
EDF	12.77	12.81
L'OREAL	224.10	224.10
L.V.M.H.	304.25	302.90
LAGARDERE S.C.	22.34	22.60
MICHELIN	105.85	105.90
PERNOD RICARD	151.20	150.70
PEUGEOT	22.09	22.76
KERING	486.50	483.60
PUBLICIS GROUP	47.97	48.29
RENAULT	60.47	60.79
SAINT-GOBAIN	32.55	32.57
SANOFI	72.74	72.74
SCHNEIDER ELEC	69.00	69.18
SOCIETE GENERA	25.77	26.05
SODEXO	96.54	96.14
STMICROELECTRO	15.02	15.25
TF1	8.17	8.13
THALES	107.90	109.00
TOTAL	49.70	49.51
VEOLIA ENVIRON	19.91	19.80

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER	38.52	0.0779
AENA SME	157.8	1.1538
ACERINOX	9.572	-0.8083
ACCIONA	85.56	0.8962
AMADEUS	69.58	0.462
BANKIA	2.588	0.3879
BBVA	5.249	-0.1142
BANKINTER	7	0.7194
CAIXABANK	3.04	0.4295
DSTR INT ALIME	0.5766	1.2645
ENDESA	22.01	-0.0454
ENAGAS	25.16	-0.1587
FERROVIAL	19.9	0.6321
FOMENTO DE CON	12.72	0.1575
GRIFOLS	23.7	2.82
IBERDROLA	7.334	-0.0273
INT AIRLINES G	7.186	-3.284
INDRA SISTEMAS	9.565	-0.8808
INDITEX	26.23	2.9031
MAPFRE	2.478	-0.1209
MERLIN PROP	11.3	0.5785
ARCELORMITTAL	20.585	-1.1762
OBR HUARTE LAI	0.83	3.7241
RED ELECTR COR	19.075	-0.157
REPSOL	15.13	0.7324
BCO DE SABADEL	0.9552	0.8233
BANCO SANTANDE	4.1835	-0.1432
SACYR	2.132	-1.2963
TELEFONICA	7.6	-1.3628
MEDIASET ES CO	6.478	-1.4903
TECNICAS REUN	23.48	0.6429

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1361	1,1362	1,1367
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4616	7,4593	7,4637
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8606	0,8568	0,8575
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5858	10,5761	10,5842
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	125,93	125,79	125,88
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1371	1,1365	1,1375
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,7725	9,7583	9,7671
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5024	1,4984	1,4995
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5897	1,5836	1,5847

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,804	0,8089
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	316,71	316,81
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4282	0,4288
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6489	1,6508
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5321	1,5333
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,9193	8,9233
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	135,95	136,25
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	19,8756	19,9299
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8655	0,8648
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	585,246	586,186
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,0343	6,0392
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,1737	4,1761
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	15,7619	15,7802
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,1371	4,1406
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4373	0,438
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,2617	4,2639
ΣΕΚΕΛΗ ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,1125	4,1173
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,662	25,667

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1367
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8721
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4667
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,2450

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	266,03
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	266,03
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	266,03
ΠΩΛΗΣΗ	320,88

21-OIK_XA-XAK_KATHI 26/02/19 22:46 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	692,84	0,88
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2266,05	-0,07
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2720,44	0,12
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	5116,94	2,08
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7877,09	1,8
FTSE Πρώτων Υλών	3697,87	0,58
FTSE Τράπεζων και Ασφαλιστ.	1555,67	0,61
FTSE Τεχνολογίας	805,66	0,26
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3082,88	1,36
FTSE Τραπεζών	495,94	-0,07
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	375,36	-0,07
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11389,04	0,74
FTSE Υγείας	0	0
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2054,38	2,37
FTSE Χημικών	9491,7	0,92
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	855,67	-0,06
FTSE X.A. LargeCap	1823,24	0,91
FTSE X.A. MidCap	1109,28	-0,08
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	452,57	0,89

57 | 42 | 31

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	20.111.224	39,25%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	9.614.164	18,77%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.750.761	5,37%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.544.715	4,97%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ Ε.Ε.Α.Π.	2.237.143	4,37%
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.180.881	4,26%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.884.607	3,68%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.322.828	2,58%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.216.305	2,37%
ΚΑΒΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	1.098.848	2,14%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.071.334	2,09%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	1.061.497	2,07%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	967.571	1,89%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	514.560	1,00%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	408.670	0,80%
ΕΛΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	366.358	0,72%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	356.320	0,70%
ΥΔΡΕΥΣΗ	198.507	0,39%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	174.557	0,34%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	172.676	0,34%
ΑΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	980.664	1,91%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	51.234.189	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΔΕΗ (ΚΟ)	1,510	10,22%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	10,200	-4,67%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,620	5,26%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	5,040	-3,45%
GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	9,380	4,69%	ATTICA BANK (ΚΟ)	0,123	-3,15%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,946	2,77%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,410	-3,09%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,294	2,70%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,083	-2,92%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	21,850	2,10%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,160	-2,44%
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	0,780	2,09%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,420	-2,07%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	8,010	2,04%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	2,760	-1,43%
JUMBO (ΚΟ)	14,800	1,93%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,297	-1,17%
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,768	1,84%	PROFILE (ΚΟ)	1,750	-0,85%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	8,24	0,13
ΑΔΜΗΕ	1,77	1,84
ALPHA BANK	1,16	-2,44
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,95	2,77
COCACOLA HBC	30,55	0,76
EUROBANK ERGASIAS	0,62	5,26
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	4,99	-0,8
GRIVALIA PROPERTIES	9,38	4,69
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΤΗΡΙΑ	4	0,63
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,01	2,04
ΟΤΕ	11,2	1,36
JUMBO	14,8	1,93
LAMDA DEVELOPMENT	6,5	-0,15
MOTOR OIL	21,85	2,1
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,85	-0,45
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,41	-3,09
ΟΠΑΠ	9,04	0,67
ΟΛΠ	16	0,38
ΔΕΗ	1,51	10,22
TITAN	19,8	0,51
VIOHALCO	3,02	0,67
SARANTIS	7,2	1,41
TERNA ENERGY	6,63	-0,15
FOURLIS	4,68	1,63
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,6	1,65

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΤΕ (ΚΟ)	9.614.163,84	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,59%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	7.193.604,71	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,55%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.611.620,53	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,54%
ALPHA BANK (ΚΟ)	4.768.942,29	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,46%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.399.260,84	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,43%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.397.666,62	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,33%
GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	2.237.142,61	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,33%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.180.881,45	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	0,32%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.061.761,70	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,26%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.575.633,03	GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	0,25%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
50.022,42 (εκατ. ευρώ)	0,78% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	51.234,12 (χιλ. ευρώ)	-38,65% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	31.020,40 (χιλ. τεμάχια)	-54,25% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	153	643	4.909
FTSE/X.A. Large Cap	153	643	4.909
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.408	50.164	298.690
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	58	890	7.566
ALPHA BANK (ΚΟ)	278	5.733	37.394
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	3	111	199
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	6	216
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	45	362	5.545
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	101	1.022	10.969
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	652	17.710	77.350
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	11	17	587
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	5	27	176
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	33	150	5.448
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	0	0	135
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	36	94	3.174
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	70	209	2.744
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0	0	2.739
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	15	173	5.022
JUMBO (ΚΟ)	31	88	676
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	58	139	2.176
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	29	1.080	48.474
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	8	23	290
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	129	530	9.099
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	373	10.383	29.691
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	14	73	2.129
ΟΤΕ (ΚΟ)	96	435	4.242
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	596
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	776	7.420	20.083
ΔΕΗ (ΚΟ)	506	3.013	12.844
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	28	67	3.431
TITAN (ΚΟ)	4	6	165
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	47	403	5.530
Δικαιώματα σε Δείκτες	16	167	1.646
FTSE/X.A. Large Cap	16	167	1.646
Δικαιώματα σε Μετοχές	20	525	985
ALPHA BANK (ΚΟ)	1	5	105
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4	340	616
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	111
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	10	133
ΔΕΗ (ΚΟ)	14	170	20
Συνολική Δραστηριότητα	3.597	51.499	306.230

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ Τρίτη 26 Φεβρουαρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,6940	0,7040	0,7018	-0,1700	68.187	0,7020	0,7040	0,7040	-0,56
ΕΤΔ19	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Δικαιώματα_Κ)	0,0031	0,0040	0,0087	0,4930	6.243.016	0,0035	0,0038	0,0035	-7,89
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,9870	1,0100	0,9994	0,4100	62.941	0,9920	1,0000	0,9970	-0,89
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,4720	0,4740	0,4727	0,2250	8.002	0,4740	0,4800	0,4740	0,85
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0045	0,0075		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0310	0,0310	0,0310	0,1820	15.000	0,0000	0,0310	0,0310	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1200	0,1400		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,4200	1,4200	1,2811	-11,8860	201.640	1,3800	1,4200	1,4200	1,43
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,1050		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,2000	0,2000	0,2000	1,0100	2.000	0,1980	0,2060	0,2000	5,82
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0705	0,0705	0,0705	-0,7500	1.000	0,0000	0,0775	0,0705	-9,62
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,4000	1,4000	1,4000	-2,0000	300	0,0000	1,4000	1,4000	-1,41
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,1100		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0320	0,0320	0,0320	-0,8000	5.000	0,0320	0,0355	0,0320	-20,00
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0040		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0290		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0450	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0015	0,0030		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1410		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2980	0,0000		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0910		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	0,0240	0,0260	0,0260	0,1980	20.000	0,0220	0,0260	0,0260	8,33
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1400	0,1490		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,2740		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0050		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8800		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0150		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0350		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0580		
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0160		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,1300	1,1600		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,2100	0,2100	0,2100	0,0000	1.500	0,0000	0,0000	0,2100	0,00
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,2880		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						1,0000	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1340		
ΑΜΑΘΔ19	ΑΜΑΘΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Δικαιώματα_Κ)						0,0001	0,0090		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0190		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1290		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0700	0,0745	0,0702	0,0170	12.987	0,0000	0,0745	0,0745	6,43
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,5550	0,5750	0,5603	0,5290	1.360	0,5550	0,5700	0,5750	3,60
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5800	0,6050		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0350		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,3100		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)	0,0650	0,0650	0,0650	0,0000	23.550	0,0620	0,0000	0,0650	0,00
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0000	0,0120		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0440		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,3020	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,4200	0,4780		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0915	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2,6000	2,6000	2,6000	-2,0000	800	2,6000	2,6400	2,6000	-0,76
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0325		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0110		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,2500	1,3400		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,2340	0,0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,5400	0,6000	0,5702	-2,9850	199	0,6000	0,6150	0,6000	0,00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2260	0,2360		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0800	0,0860		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	0,0015	0,0025	0,0015	0,0010	12.725	0,0015	0,0020	0,0015	0,00
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1	46,0000	46,0000	46,0000	200,0000	86	46,0000	48,0000	46,0000	4,55
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	44,9900	45,0000	44,9996	-0,0430	47.000	41,0000	48,0000	45,0000	0,00
ΙΝΓΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ομόλογα)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	INGARD PROPERTY BOND 2 DESIGNATED ACTIVITY COMPANY (Ομόλογα)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογα)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαρού λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εκεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-ΟΙΚ_ΑΘΛΗΤΙΚΑ_ΚΑΤΗΙ 26/02/19 20:37 Page 22

Το All Star Game ήταν η αρχή

Το NBA ετοιμάζεται για την «εκτόξευση» μέσα από Facebook και video game

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ**

Το 68ο All Star Game, η λαμπερή «πασαρέλα» του NBA, παρέταξε για ακόμη μία χρονιά όλα τα «βαριά χαρτιά» του πιο δημοφιλούς πρωταθλήματος μπάσκετ (και ένα από τα σημαντικότερα του πλανήτη σε όλα τα σπορ), τα οποία απόλαυσαν εκατομμύρια θεατές κάθε ηλικίας, χρώματος και θρησκείας. Ανάμεσά τους, φυσικά, ο Γιάννης Αντετοκούνμπο, το σημαντικότερο εξαγώγιμο προϊόν της Ελλάδος όλων των εποχών.

Μαζί με τους αθλητές παρήλασαν, όπως αναμενόταν, οι χορηγοί, οι μάνατζερ και οι παράγοντες των ομάδων, αλλά και στελέχη του NBA, καθώς το All Star σηματοδότησε την έναρξη μιας σημαντικής αντίστροφης μέτρησης, η οποία θα κορυφωθεί το καλοκαίρι, σε ό,τι αφορά τα... εσωτερικά ζητήματα του πρωταθλήματος αλλά και τα... εξωτερικά, αφού έπεται το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Κίνας, με ό,τι συνεπάγεται αυτό.

Η περίοδος της... αθωότητας, ουσιαστικά, τελειώνει σχεδόν πάντα μόλις σβήσουν τα φώτα του All Star Game, αφού τόσο οι ομάδες όσο και το φίλαθλο κοινό στρέφονται πλέον στα πλέι οφ και στους τελικούς. Για ακόμη μία φορά, η βιομηχανία του NBA διαφήμισε το προϊόν της σε κάθε σημείο της υφηλίου, όμως δεν θα μείνει εκεί.

Ήδη, ανακοινώθηκε μια σημαντική καινοτομία: το αμερικανικό πρωτάθλημα μπάσκετ ήλθε σε συμφωνία με το Facebook, θέλοντας να φέρει πιο κοντά τους οπαδούς του απ' όλον τον κόσμο, κάνοντάς τους ακόμη πιο ενεργούς σε όλη τη διάρκεια της σεζόν. Έτσι, πάνω από 400 εκατομμύρια φίλοι του NBA θα έχουν τη δυνατότητα, μέσω του Facebook Watch, να αλληλεπιδρούν μέσα από ειδικά events και να παρακολουθούν τη σύνοψη αγώνων τόσο σε πραγματικό χρόνο όσο και μαγνητοσκοπημένους.

«Είμαστε ευχαριστημένοι που το Facebook Watch είναι ένας χώρος όπου οι φίλοι του μπάσκετ μπορούν να συναντηθούν για να συζητήσουν τα τελευταία νέα σε καθένα από τα τέσσερα πρωταθλήματα NBA (σ.σ. NBA, WNBA, G League, ακόμη και για το video game NBA 2K από το οποίο στα ταμεία της Ενωσης Παικτών θα μπουν την επόμενη επταετία περισσότερα από 1 δισ. δολάρια!)», είπε η Ντέβι Μαχαντέβια, αρμόδια για τον αθλητικό προγραμματισμό του Facebook στις ΗΠΑ.

INTIMENEWS

Ενας οργανισμός που συνεχώς εξελίσσεται, το NBA, αφήνει πίσω του το λαμπερό All Star Game για να περάσει πιο ενεργά στην εποχή των social media, προσελκύοντας περισσότερο κόσμο και κέρδη.

Ενα από τα θερμότερα καλοκαίρια αναμένεται στο κορυφαίο πρωτάθλημα μπάσκετ κατά τη φετινή μεταγραφική περίοδο.

Και όλη αυτή την προσπάθεια αναμένεται να εκτοξεύσει το φετινό καλοκαίρι, αφού όπως ανακοινώθηκε διά στόματος του κομισάριου του NBA, Ανταμ Σίλβερ, περίπου το 40% των παικτών θα αναζητήσει νέα στέγη, νέα ομάδα, νέο συμβόλαιο στη μεταγραφική περίοδο. «Το αποτέλεσμα των τελευταίων συμφωνιών, όπως άκουσα, είναι το εξής: το 40% των παικτών μας θα είναι free agents αυτό το καλοκαίρι. Υπάρχουν δύο πλευρές σε κάθε νόμισμα. Κάποιοι θα πουν: "Θεέ μου, κοίτα όλη αυτήν την κινητικότητα". Από την άλλη πλευρά, αυτή η κινητικότητα των παικτών μπορεί να είναι θετική για πολλές ομάδες».

Ήδη, ομάδες όπως οι Νικς ή οι Κλίπερς, αποδέσμευσαν βαριά ονόματα όπως οι Κρίσταπς Πορζίνγκις και Τομπάιας Χάρις και ετοιμάζονται να βγουν την αγορά με γεμάτο πορτοφόλι και πολύ χώρο στο Salary Cap. Ποια ονόματα θα είναι free agents, μεταξύ άλλων, στο φινάλε του πρωταθλήματος; Κρατηθείτε: Κέβιν Ντουράντ (Ουόριορς), Καουάι Λέοναρντ (Ράπτορς), Κάιρι Ιρβινγκ (Σέλτικς), Κέμπα Ουόκερ (Χόρνετς), Κλέι Τόμπσον (Ουόριορς), Ντε Μάρκους Κάζινς (Ουόριορς), Τζίμι Μπάτλερ (Σίξερς), Νίκολα Βούτσεβιτς (Μάτζικ), Τομπάιας Χάρις (Σίξερς), Κρις Μίντλετον (Μπακς), Μαρκ Γκασόλ (Ράπτορς), Τζούλιος Ραντλ (Πέλικανς), Αλ Χόρφορντ (Σέλτικς), Ντι Αντρε Τζόρνταν (Νικς), Μπόγιαν Μπογκντάνοβιτς (Πέισερς), Ντέρικ Ρόουζ (Τίμπεργουλβς), Γκόραν Ντράγκιτς (Χιτ), Τζέι Τζέι Ρέντικ (Σίξερς), Χάρισον Μπαρνς (Κινγκς), Μπρουκ Λόπεζ (Μπακς) κ.ά.

Αν οι περισσότεροι από αυτούς αλλάξουν «στρατόπεδο» (κάποιοι είναι restricted free agents –αν η τωρινή ομάδα τους κάνει την καλύτερη πρόταση τους κρατάει– και άλλοι unrestricted – ο παίκτης διαλέγει ανεξαρτήτως πρότασης), γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ένα μεταγραφικό All Star Game θα προκαλέσει τεράστιες ανακατατάξεις και θα αλλάξει άρδην τον χάρτη του επόμενου πρωταθλήματος. Κι όλα αυτά, την ώρα που η εθνική των ΗΠΑ θα ετοιμάζεται να μεταβεί στην Κίνα προκειμένου να υπερασπιστεί τον τίτλο της πρωταθλήτριας κόσμου και ενώ οι Μιλγουόκι Μπακς θα βλέπουν – εκτός απροόπτου– τον Γιάννη Αντετοκούνμπο να τίθεται αντιμέτωπος της χώρας τους.

Οπως γίνεται κατανοητό, οι Αμερικανοί δεν μένουν επαναπαυμένοι στις δάφνες τους, αλλά πάντα αναζητούν τρόπους να γίνουν καλύτεροι, να ιντριγκάρουν το κοινό αλλά και τους παίκτες προκειμένου το NBA να παραμένει στον «αφρό» του παγκόσμιου αθλητισμού. Καθόλου άσχημα...

Νότια και Βόρεια Κορέα μαζί για τους Ολυμπιακούς του 2032

Κοινή υποψηφιότητα για τους Θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2032 αποφάσισαν να υποβάλουν η Νότια και η Βόρεα Κορέα, με τη Σεούλ να είναι επισήμως η υποψήφια διοργανώτρια πόλη, αλλά τα αγωνίσματα να επεκτείνονται και στον Βορρά της εδώ και επτά δεκαετίες διαιρεμένης κορεατικής χερσονήσου.

Η διπλωματία διά του αθλητισμού, που άρχισε κατά τους περυσινούς Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες στην Πιγιονγκτσάνγκ να... λιώνει τον πάγο μεταξύ των δύο κρατών της Κορέας, έχει πλέον προχωρήσει με κοινές συμμετοχές σε αρκετές διεθνείς διοργανώσεις. Ωστόσο, στις 15 Φεβρουαρίου ανήλθε σε νέα επίπεδα με την κατάθεση υπομνήματος στον πρόεδρο της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπαχ περί κοινής υποψηφιότητας για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς του 2032. Υπάρχουν, επίσης, πληροφορίες και για κοινή υποψηφιότητα για το Παγκόσμιο Κύπελλο ποδοσφαίρου του 2030. Η απόφαση για κοινή υποψηφιότητα για το 2032 έχει ληφθεί από τον περασμένο Σεπτέμβριο, κατά τη συνάντηση που είχαν ο Νοτιοκορεάτης πρόεδρος Μουν Γιάε Ιν με τον Βορειοκορεάτη ηγέτη Κιμ Γιονγκ Ουν. Ο κ. Μπαχ αποκάλεσε «ιστορική πρωτοβουλία» την υποψηφιότητα των δύο κορεατικών κρατών, που έρχεται στο πλαίσιο των προχωρημένων διεργασιών για την παρουσία κοινών κορεατικών ομάδων στα αγωνίσματα των Θερινών Ολυμπιακών του 2020. Η ΔΟΕ υποσχέθηκε την παροχή τεχνικής βοήθειας για την προετοιμασία της υποβολής του φακέλου υποψηφιότητας, δείχνοντας ότι ενθαρρύνει έμπρακτα την προοπτική μιας πολιτικής συνεργασίας για χάρη των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο Νοτιοκορεάτης πρόεδρος Μουν Γιάε Ιν και ο Βορειοκορεάτης ηγέτης Κιμ Γιονγκ Ουν, μετά το επιτυχημένο πείραμα στους περυσινούς Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, επιχειρούν άνοιγμα και στους θερινούς.

Αλλωστε, η επαναπροσέγγιση των δύο κορεατικών κρατών επ' ευκαιρία της φιλοξενίας των Χειμερινών Αγώνων από τη Νότια Κορέα πέρυσι ήταν ένα από τα λίγα κατορθώματα της ΔΟΕ, για το οποίο δικαίως καυχήθηκε ο κ. Μπαχ σε άρθρο του που δημοσιεύθηκε κατ' αποκλειστικότητα στην «Καθημερινή» τον περασμένο Απρίλιο.

«Οι συζητήσεις μας σήμερα δείχνουν πώς ο αθλητισμός μπορεί για ακόμη μία φορά να συνεισφέρει στην ειρήνη στην κορεατική χερσόνησο και στον κόσμο», είπε την προηγούμενη Παρασκευή ο πρόεδρος της ΔΟΕ.

Η απόφαση για την ανάθεση της συγκεκριμένης διοργάνωσης αναμένεται να ληφθεί το 2025 (στη σύνοδο όπου πρόκειται να αποχωρήσει ο κ. Μπαχ από την ηγεσία της Επιτροπής), ενώ έχουν ήδη ξεπηδήσει αρκετές αντίπαλες υποψηφιότητες, προς ικανοποίηση και της ΔΟΕ που εσχάτως έβλεπε να στερεύουν πάλι οι υποψήφιες πόλεις, όπως στα τέλη της δεκαετίας του 1970.

Η τελευταία που προστέθηκε στην παλέτα των υποψηφιοτήτων είναι η Ινδονησία, προφανώς με την πρωτεύουσά της, την Τζακάρτα, που πέρυσι φιλοξένησε με επιτυχία τους Ασιατικούς Αγώνες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

23-OIK_TECH_KATHI 26/02/19 20:23 Page 23

GADGETS

PASSWORDS

Αντικαθίστανται με δακτυλικά αποτυπώματα

Η FIDO Alliance ανακοίνωσε ότι το Android OS είναι πλέον πιστοποιημένο στο πρότυπο FIDO2. Αυτό μεταφράζεται σε ακόμη μεγαλύτερη ασφάλεια για τους χρήστες του mobile λειτουργικού συστήματος της Google. Συγκεκριμένα, όσοι χρησιμοποιούν συσκευές με Android 7.0 ή μεταγενέστερη έκδοση θα μπορούν να εκμεταλλευτούν πλήρως τις δυνατότητες του αισθητήρα δακτυλικών αποτυπωμάτων για είσοδο σε εφαρμογές και ιστοσελίδες χωρίς να απαιτείται το password τους, αρκεί οι ιστοσελίδες και οι εφαρμογές να υποστηρίζουν το πρότυπο FIDO2. Οι δημιουργοί Android εφαρμογών και ιστοσελίδων θα έχουν τη δυνατότητα να ενσωματώσουν την πιστοποίηση FIDO με ένα απλό API. Το πρότυπο FIDO2 υποστηρίζεται ήδη από Chrome, Firefox, Edge ενώ αποτελεί δημιουργία σε συνεργασία με τη W3C (World Wide Web Consortium) που βασίζεται στο πρωτόκολλο CTAP (Client to Authenticator Protocol).

LION KING

Νέο τρέιλερ για το remake της ταινίας

Το νέο τρέιλερ της ταινίας παρουσιάστηκε στο πλαίσιο των βραβείων Όσκαρ. Στον ρόλο του Mufasa ο James Earl Jones, ο Donald Glover θα αναλάβει τον ρόλο του Simba, στον ρόλο της Nala η Beyonce και ο Chiwetel Ejiofor ως Scar. Στην σκηνοθεσία ο Jon Favreau. Σημειώνεται ότι το The Lion King θα έχει πρεμιέρα στις 19 Ιουλίου. Δεν είναι όμως το μοναδικό remake το οποίο ετοιμάζει η Disney. Θα προηγηθεί στις 29 Μαρτίου ο Dumbo το ελεφαντάκι και ο Αλαντίν στις 24 Μαΐου.

WhatsApp

Δέκα χρόνια λειτουργίας

Η δημοφιλής υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων λανσαρίστηκε. Στις 24 Φεβρουαρίου 2009, έκανε για πρώτη φορά την εμφάνισή της η υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων WhatsApp. Σημεία σταθμός στην πορεία της εφαρμογής είναι τα ακόλουθα. Το 2011 προστέθηκε το group chat, ενώ το 2013 προστέθηκαν τα φωνητικά μηνύματα . Το 2014 η εφαρμογή ξεπέρασε τους 500 εκατ., χρήστες και εξαγοράστηκε από το Facebook.
Η έκδοση του WhatsApp για το Web παρουσιάστηκε το 2015, ενώ το 2016 ακολούθησε η σχετική εφαρμογή για desktop και η προσθήκη βιντεοκλήσης. Την ίδια χρονιά η εφαρμογή πρόσθεσε end-to-end κρυπτογράφηση και ξεπέρασε τους 1.000.000.000 μηνιαίους ενεργούς χρήστες.
Το 2017 η χρήση εκτινάχτηκε από 1.000.000.000 χρήστες ανά μήνα σε 1.000.000.000 ανά ημέρα και το 2018 προστέθηκαν νέα χαρακτηριστικά όπως group calling και κυκλοφόρησε επίσης το WhatsApp Business app.

NOKIA

Smartphone με πέντε κάμερες

Πέντε οπίσθιες κάμερες διαθέτει το νέο smartphone Nokia 9 PureView, που η εταιρεία παρουσίασε στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης Mobile World Congress στη Βαρκελώνη. Το νέο smartphone συνδυάζει τις εικόνες που τραβάνε ταυτόχρονα οι πέντε κάμερες για να δημιουργήσει την καλύτερη δυνατή φωτογραφία, η οποία περιέχει λεπτομέρειες που αλλιώς θα χάνονταν. Το Nokia 9 PureView μπορεί να τραβήξει φωτογραφίες με συνολική ανάλυση έως 240 megapixels, σύμφωνα με την εταιρεία. Κάθε μία από τις πέντε κάμερες έχει ανάλυση 12 megapixels και όλες μαζί συμπληρώνονται από έναν αισθητήρα υπέρυθρου φωτός. Οι δύο κάμερες είναι έγχρωμες και οι άλλες μονόχρωμες, κάτι που τους επιτρέπει να συλλαμβάνουν σχεδόν τριπλάσιο φως. Ανάλογα με τις συνθήκες φωτισμού, η συσκευή επιλέγει μία από τις έγχρωμες λήψεις ως την κύρια εικόνα και προσθέτει λεπτομέρειες από τις λήψεις των υπόλοιπων καμερών. Σύμφωνα με το BBC η τιμή εκκίνησης του Nokia 9 PureView ορίστηκε στα 699 δολάρια.

Οι ερευνητές έδειξαν, επίσης, ότι το συνθετικό DNA μπορεί να μεταγραφεί κανονικά στο αδελφό μόριο RNA, όπως και το φυσικό.

Επιστήμονες δημιούργησαν συνθετικό γενετικό αλφάβητο

Στόχος η αποθήκευση και η μεταφορά γενετικών πληροφοριών

Το DNA, το μόριο της ζωής στη Γη, αποθηκεύει τις γενετικές πληροφορίες χρησιμοποιώντας ένα «αλφάβητο» από τέσσερα μόνο χημικά «γράμματα» (γουανίνη, κυτοσίνη, αδενίνη, θυμίνη), γνωστότερα εν συντομία από τα αντίστοιχα αρχικά τους στα αγγλικά G, C, A και T. Τώρα, επιστήμονες στις ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι διπλασίασαν τον αριθμό αυτών των θεμελιωδών λίθων της ζωής, δημιουργώντας για πρώτη φορά ένα συνθετικό γενετικό αλφάβητο με οκτώ γράμματα, που φαίνεται να «δουλεύει», όπως και το φυσικό DNA, αποθηκεύοντας και μεταφέροντας γενετικές πληροφορίες. Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον Στίβεν Μπένερ, ιδρυτή του Ιδρύματος Εφαρμοσμένης Μοριακής Εξέλιξης στη Φλόριντα, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό "Science", σύμφωνα με τους «Τάιμς της Νέας Υόρκης» και το "Nature", ανέφεραν ότι το διευρυμένο γενετικό αλφάβητο -ή πιο σωστά το νέο πληροφοριακό μοριακό σύστημα- θα μπορούσε (θεωρητικά τουλάχιστον) να υποστηρίξει και αυτό τη ζωή.

Για «πραγματικό ορόσημο» έκανε λόγο ο χημικός βιολόγος Φλόιντ Ρόουμσμπεργκ του Ινστιτούτου Ερευνών Scripps της Καλιφόρνια. Όπως είπε, το επίτευγμα δείχνει ότι δεν υπάρχει τίποτε ιδιαίτερα «μαγικό» ή ξεχωριστό σε αυτά τα τέσσερα χημικά «γράμματα» που εξελίχθηκαν στον πλανήτη μας και πάνω στα οποία μέχρι στιγμής έχει στηριχθεί η ζωή. Άρα στο μέλλον περισσότερα «γράμματα» θα μπορούσαν να κάνουν το ίδιο.

Οι επιστήμονες έδειξαν ότι είναι δυνατό δύο νέα ζεύγη (από τις τέσσερις μη φυσικές βάσεις S, B, P, Z) να συνδυασθούν με τις φυσικές βάσεις και να ενσωματωθούν κανονικά στη διπλή έλικα του DNA.

Στη διπλή έλικα του DNA, το «γράμμα» A ζευγαρώνει με το T και το C με το G, αναπτύσσοντας δεσμούς μέσω των ατόμων υδρογόνου. Εδώ και χρόνια οι επιστήμονες προσπαθούν να προσθέσουν περισσότερα ζευγάρια 'γραμμάτων' (ή βάσεων) στο γενετικό κώδικα. Ο Μπένερ ήταν ο πρώτος που στη δεκαετία του 1980 δημιούργησε τις πρώτες «αφύσικες» βάσεις, ενώ ο Ρόουμσμπεργκ ήταν ο πρώτος που το 2014 εισήγαγε ένα ζεύγος συνθετικών βάσεων μέσα σε ένα ζωντανό κύτταρο βακτηρίου, δημιουργώντας ένα DNA με έξι «γράμματα».

Με τη νέα έρευνα, οι επιστήμονες έδειξαν ότι είναι δυνατό δύο νέα ζεύγη (από τις τέσσερις μη φυσικές βάσεις S, B, P, Z) να συνδυασθούν με τις φυσικές βάσεις και να ενσωματωθούν κανονικά στη διπλή έλικα του DNA. Τα τέσσερα πρόσθετα συνθετικά «γράμματα» δημιουργήθηκαν μέσω επέμβασης στη μοριακή δομή των τεσσάρων κανονικών βάσεων.

Οι ερευνητές ονόμασαν το νέο γενετικό αλφάβητο "Hachimoji", που σημαίνει «οκτώ γράμματα» στα ιαπωνικά. Τα πειράματα που έκαναν οι ερευνητές, δημιουργώντας εκατοντάδες μόρια συνθετικού DNA, έδειξαν ότι το Hachimoji φαίνεται ικανό να αποθηκεύσει γενετικές πληροφορίες και να στηρίξει την ανάπτυξη της ζωής. Δημιουργεί και αυτό διπλές έλικες -μια ανάμιξη φυσικών και συνθετικών «γραμμάτων»- που έχουν σταθερή δομή, ανεξάρτητα από τον τρόπο που δημιουργούνται τα ζεύγη των βάσεων και ανεξάρτητα από τη θερμοκρασία στην οποία εκτίθενται.

Οι ερευνητές έδειξαν, επίσης, ότι το συνθετικό DNA μπορεί να μεταγραφεί κανονικά στο αδελφό μόριο RNA, όπως και το φυσικό. Η μετατροπή αυτή είναι ζωτική για την «μετάφραση» των γενετικών πληροφοριών των γονιδίων σε πρωτεΐνες.

Η Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA) υποστηρίζει χρηματοδοτικά τη νέα έρευνα, την οποία θεωρεί σημαντική από άποψη αστροβιολογίας, καθώς βοηθά στην ανακάλυψη πιθανών εξωγήινων «υπογραφών» της ζωής στο σύμπαν, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από αυτές που έχουν εξελιχθεί στη Γη.

Μια πιο πρακτική και άμεση χρήση είναι η αξιοποίηση του συνθετικού DNA για ιατρικές διαγνώσεις και ο Μπένερ έχει ήδη δημιουργήσει μια εταιρεία γι' αυτό το σκοπό. Ακόμη το συνθετικό DNA μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία νέων πρωτεϊνών-ενζύμων και νέου RNA.

Είναι, επίσης, πιθανό να αξιοποιηθεί μελλοντικά για την αποθήκευση ψηφιακών αρχείων που θα αντέχουν πολύ στο χρόνο, καθώς το DNA μένει ανέπαφο για αιώνες. Πέρυσι ερευνητές της Microsoft και του Πανεπιστημίου της Ουάσιγκτον αποθήκευσαν δεδομένα 200 megabytes (35 τραγούδια, βίντεο, κείμενα και άλλα αρχεία) σε μερικά μόνο μόρια DNA. Ένα συνθετικό DNA ανοίγει ακόμη μεγαλύτερες δυνατότητες σε αυτό το πεδίο - και όσα γράμματα περιέχει, τόσο το καλύτερο. Η ερευνητική ομάδα του Μπένερ ήδη διερευνά τη δυνατότητα δημιουργίας DNA με δέκα ή και 12 «γράμματα».

Πηγή: ΑΠΕ - ΜΠΕ

Η ψηφιακή ταυτότητα είναι το «πορτοφόλι» του μέλλοντος

Η ψηφιακή ταυτότητα - ένα πορτοφόλι, σε ηλεκτρονική μορφή – κερδίζει συνεχώς έδαφος στις καθημερινές συναλλαγές, με τη μορφή ενός « «θησαυροφυλάκιου» δεδομένων, που παροπλίζει τις χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες και τα μετρητά.

Όπως γράφει η Die Welt, στη Γερμανία η πλατφόρμα Verimi προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να διαχειρίζονται την ψηφιακή τους ταυτότητα. Πως λειτουργεί; Πρέπει να επιβεβαιώσετε τα δεδομένα της ταυτότητάς σας στην πλατφόρμα, για παράδειγμα με τη διαδικασία αναγνώρισης βίντεο.

Στη συνέχεια, η επαληθευμένη ταυτότητα κατατίθεται με ασφάλεια σε ένα θησαυροφυλάκιο δεδομένων. «Έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ξανά και ξανά, χωρίς να χρειάζεται να ταυτοποιηθείς ξανά», εξηγεί ο Τόρστεν Ζόνταγκ, διευθύνων σύμβουλος της Verimi.

Επιπλέον, λόγω των υψηλών προδιαγραφών ασφάλειας και προστασίας δεδομένων, τα δεδομένα μπορούν να χρησιμοποιηθούν παντού, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων αρχών, των ασφαλιστικών εταιρειών ή των τραπεζών.

Παράδειγμα από το μέλλον

Χειμώνας του 2028. Στη διάρκεια μιας εξόρμησης στον Παρνασσό για σκι πηγαίνετε στην εταιρεία που πουλάει τον απαραίτητο εξοπλισμό και λέτε δυνατά στο κινητό σας τηλέφωνο: «Μεταφορά σάρωσης ποδιών». Στη συνέχεια, το κινητό στέλνει τα 3-D δεδομένα των ποδιών σας στον πωλητή, ο οποίος επιστρέφει λίγο αργότερα με ένα τέλειο ζευγάρι μπότες. Δίνετε στο κινητό σας την εντολή «Πληρωμή εντάξει» και φεύγετε. Η πληρωμή με μετρητά ή την πιστωτική σας κάρτα είναι περιττή. Με το «έξυπνο τηλέφωνο» το οφειλόμενο ποσό έχει ήδη αφαιρεθεί από το λογαριασμό σας, λένε στο ΑΠΕ ΜΠΕ Έλληνες πανεπιστημιακοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τεχνολογίας του μέλλοντος.

Στο μέλλον, σε ένα ψηφιακό ATM ο χρήστης λέει το όνομά του, το ATM αναγνωρίζει τη φωνή του και έτσι μπορεί να ολοκληρώσει την ασφάλεια χωρίς άλλες διαδικασίες.

Επόμενη κίνηση: «Θέλετε να αποκτήσετε ασφάλεια ατυχήματος για τις επόμενες δώδεκα ώρες». Σε ένα ψηφιακό ATM λέτε το όνομά σας. Δευτερόλεπτα αργότερα, το ATM αναγνωρίζει τη φωνή σας και ολοκληρώνει την ασφάλεια, χωρίς να χρειάζεται να βγάλετε τα γάντια του σκι.

Δεν υπάρχει πλέον χάος με τους κωδικούς πρόσβασης.

Οι περισσότεροι άνθρωποι εξακολουθούν να πρέπει να θυμούνται έως και 15 κωδικούς πρόσβασης, σύμφωνα με έρευνες. Και όπως λέει η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασφάλειας Πληροφοριών (BSI), κάθε κωδικός για να είναι ασφαλής θα πρέπει να έχει τουλάχιστον οκτώ χαρακτήρες να περιλαμβάνει πεζά και κεφαλαία γράμματα, αριθμούς και ειδικούς χαρακτήρες. Οι χρήστες της πλατφόρμας Verimi το μόνο που χρειάζονται είναι ένας κωδικός πρόσβασης για τον έλεγχο ταυτότητας σε ιστότοπους.

Όπως γράφει η Die Welt, στη Γερμανία, ο χρήστης επιτρέπει στη Verimi να κάνει έναν αυστηρό έλεγχο ταυτότητας. Κάθε χρήστης έχει φυσικά τον ατομικό έλεγχο για το τι μπορεί να γίνει με τα δεδομένα του.

Η ψηφιακή ταυτότητα χρήσιμη και για τα θέματα υγείας

Οι ειδικοί είναι σίγουροι ότι η ψηφιακή ταυτότητα θα είναι, μακροπρόθεσμα, πολύ περισσότερο χρήσιμη και για τα θέματα υγείας. «Το ψηφιακό αρχείο υγείας θα είναι επίσης μέρος αυτής», λέει ο Μπερτ Αμριτς, καθηγητής στο Ινστιτούτο Hasso Plattner στο Πανεπιστήμιο του Πότσνταμ. Αυτό θα σήμαινε ότι ο ασθενής μπορεί εύκολα να δώσει οποιεσδήποτε ιατρικές ή νοσοκομειακές πληροφορίες σχετικά με τα ιατρικά του δεδομένα. «Οι άνθρωποι θα μπορούν να έχουν τα δεδομένα τους, φυσικά ανώνυμα, προσβάσιμα στην έρευνα», λέει ο Αμριτς. Οι επιστήμονες, με τη σειρά τους, θα μπορούν να αναλύσουν τα βουνά των δεδομένων και να αναζητούν λύσεις: Τι προκάλεσε μια ασθένεια; Ποιες θεραπείες πραγματικά δούλεψαν; Υπήρξαν εσφαλμένες διαγνώσεις; Θα ήταν πιθανό ακόμη και το γονιδίωμα ενός ανθρώπου να περιέχεται στην ψηφιακή ταυτότητα. Ήδη σε ορισμένα αμερικανικά πανεπιστήμια, οι πρωτοετείς φοιτητές λαμβάνουν αυτόματα ένα ψηφιακό αντίγραφο του γονιδιακού χάρτη τους - έτσι ώστε να μπορούν να το αναλύσουν οι ίδιοι.

«Μακροπρόθεσμα, τα δεδομένα αυτά θα χρησιμοποιηθούν περισσότερο στην ιατρική», εκτιμά ο Αμριτς. Αμερικανοί ερευνητές λένε μάλιστα ότι στο μέλλον, κάθε άτομο στο smartphone του θα έχει ένα ρολόι που θα δείχνει την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής του. Αν αθλείται θα μπορεί να δει αμέσως πόσο χρόνο ζωής κερδίζει, αν τρώει ανθυγιεινό φαγητό ή ζει σε αγχωτικό περιβάλλον, πόσο μειώνεται το προσδόκιμο ζωής του.

Πηγή: ΑΠΕ- ΜΠΕ

MARKET PLACE

Συμφωνία Kinisis Ventures Ltd και το IDEA Innovation Center

Οι εταιρείες Kinisis Ventures Ltd και το IDEA Innovation Center υπέγραψαν πρόσφατα συμφωνία συνεργασίας για την προώθηση των καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων (start-ups) και της επιχειρηματικότητας στην Κύπρο. Η Kinisis οργάνωσε πρόσφατα συνέδριο με μεγάλη επιτυχία και παρουσίασε τις προοπτικές των νεοφυών εταιρειών από την Κύπρο για επέκταση στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η συνεργασία της Kinisis Ventures με το IDEA θα αυξήσει την παραγωγικότητα και τον βαθμό υπηρεσιών που ήδη προσφέρονται σε κυπριακές νεοφυείς επιχειρήσεις και θα στηρίξει τη μελλοντική τους επιτυχία. Ταυτόχρονα, προωθείται το οικοσύστημα στην Κύπρο. Η Kinisis Ventures είναι γνωστή στο νησί για τις υπηρεσίες που προσφέρει ως επιταχυντής. Αξιοσημείωτη η συνεργασία της με κυβερνητικούς οργανισμούς όπως τον CIPA και το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) στην Κύπρο και στις ΗΠΑ. Το IDEA είναι το μεγαλύτερο εκκολαπτήριο-επιταχυντής στην Κύπρο και στοχεύει να εντάξει την Κύπρο σε ψηλότερη βαθμίδα στον χάρτη της διεθνούς καινοτομίας.

Διαδικτυακός διαγωνισμός «Μαγείρεψε υγιεινά»

Την έναρξη του διαδικτυακού διαγωνισμού μαγειρικής «Μαγείρεψε υγιεινά, ζήσε καλύτερα» που έχει ως απώτερο στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού γύρω από τους γαστρεντερικούς καρκίνους, ανακοίνωσαν από κοινού οι υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ, η Universal Life και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ). Η διαδικασία συμμετοχής στο πρωτοποριακό και ταυτόχρονα ενημερωτικό αυτό «ταξίδι μαγειρικής» είναι ιδιαίτερα απλή. Αρκεί να μπει κανείς στην ιστοσελίδα www.cookyourhealth. com.cy, να ακολουθήσει τις οδηγίες που δίνονται για να λάβει μέρος στο διαγωνισμό και να έχει την ευκαιρία να κερδίσει πλούσια δώρα. Όλες οι συνταγές που θα υποβληθούν, θα αξιολογηθούν από κριτική επιτροπή την οποία απαρτίζουν επιλεγμένοι μάγειρες και διατροφολόγοι. Οι 8 φιναλίστ θα προσκληθούν να μαγειρέψουν τα πιάτα τους για την επόμενη φάση του διαγωνισμού, στην οποία θα μπορεί να ψηφίσει και το ευρύ κοινό, επιλέγοντας μαζί με την κριτική επιτροπή τις 3 καλύτερες υγιεινές συνταγές. Το διαγωνισμό μαγειρικής «Μαγείρεψε υγιεινά, ζήσε καλύτερα», στηρίζουν ο Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου, οι Υπεραγορές ΑΛΦΑ ΜΕΓΑ, η TOP KINISIS, το ξενοδοχείο Aphrodite Hills Atlantica και το Intercollege.

Τελετή αποφοίτησης για Επαγγελματίες Coaches και Mentors από την PwC

Με την ολοκλήρωση των δυο κύκλων του προγράμματος για την απόκτηση του Διπλώματος για Επαγγελματίες Coaches και Mentors, η Ακαδημία της PwC Κύπρου διοργάνωσε την Τρίτη, 19 Φεβρουαρίου τελετή αποφοίτησης για τους 22 συμμετέχοντες του σχετικού προγράμματος. Το πρόγραμμα εισήγαγε η Ακαδημία της PwC το 2017, σε συνεργασία με την Bluesky International και την κα. Agnieszka Bajer, ανταποκρινόμενη στην αυξανόμενη ζήτηση για συμβουλευτική και επαγγελματική καθοδήγηση στην Κύπρο. Πρόκειται για το πρώτο πρόγραμμα απόκτησης σχετικού διπλώματος από επαγγελματίες του κλάδου στη χώρα μας.

Το RIO Premier Cinema σύντομα στο Nicosia Mall

Η εμπειρία της μεγάλης οθόνης αλλάζει σύντομα στη Λευκωσία. Το εμπορικό κέντρο Nicosia Mall ετοιμάζεται πυρετωδώς να υποδεχτεί στους χώρους του το ιστορικό RIO Cinema, σε 6 αίθουσες που θα έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενήσουν πάνω από 700 άτομα. Ο ιστορικός κινηματογράφος RIO άνοιξε για πρώτη φορά τις πόρτες του στις αρχές της δεκαετίας του '60 στη Λεμεσό ως υπαίθριος κινηματογράφος. Από τότε, προσφέρει ολοκληρωτικά την απόλυτη ψυχαγωγία στους λάτρεις του σινεμά. Και πολύ σύντομα θα προσφέρει κορυφαίες κινηματογραφικές στιγμές και στην πρωτεύουσα, στο ολοκαίνουργιο Nicosia Mall.

Χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης προβλέπει το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα 2020-2023

Θα χρειαστεί τουλάχιστον μία δεκαετία για να επιστρέψει η Ελλάδα στα προ κρίσης επίπεδα

ΑΠΕ

Χαμηλές πτήσεις του ΑΕΠ, οι οποίες οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα δεν θα επιστρέψει στα προ κρίσης επίπεδα πριν περάσει τουλάχιστον μία δεκαετία, προβλέπει το υπό κατάρτιση μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα 2020-2023.

Στη σχετική εγκύκλιο που έστειλε χθες ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης στους αρμόδιους φορείς του Δημοσίου, προβλέπεται ότι το ΑΕΠ θα αυξάνεται με ρυθμό 2,5% φέτος, 2,3% το 2020, 2,1% το 2021, 1,8% το 2022 και 1,8% το 2023.

Οι προβλέψεις δεν έχουν διαφοροποιηθεί από το περυσινό μεσοπρόθεσμο, αλλά έχει προστεθεί ένας χρόνος ακόμη, το 2023, που διατηρεί τη χαμηλή πτήση του 2022. Ετσι, σε 5 χρόνια, το 2023, το ΑΕΠ προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 212 δισ. ευρώ έναντι 191 δισ. ευρώ το 2018, άρα να αυξηθεί κατά 21 δισ. ευρώ. Με αυτόν τον ρυθμό θα χρειαστούν τουλάχιστον άλλα 5 χρόνια για να προσεγγίσει τα επίπεδα των περίπου 240 δισ. ευρώ, όπου βρισκόταν προ κρίσης, δικαιώνοντας έτσι τους οικονομολόγους που έχουν κατά καιρούς προϊδεάσει ότι θα χρειαστεί πάνω από μία δεκαετία για να επιστρέψουμε στα παλιά επίπεδα ευημερίας.

Μάλιστα, άλλοι διεθνείς οργανισμοί προβλέπουν χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης. Το ΔΝΤ έχει εκτιμήσει ότι αυτός θα βρίσκεται στο 1,2% το 2023, απομακρύνοντας ακόμη περισσότερο την προοπτική γρήγορης βελτίωσης του επιπέδου ευημερίας. Στις προβλέψεις του υπουργείου, οι επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν φέτος κατά 11,9%, μετά τη στασιμότητα (0,8%) του 2018, ενώ στη συνέχεια ο ρυθμός τους θα υποχωρεί 9,7% το 2020, 7,9% το 2021, 5,9% το 2022 και 5,2% το 2023.

Οσο για την ανεργία, προβλέπεται καθοδική πορεία, αλλά παραμένει σε διψήφια ποσοστά τουλάχιστον έως το τέλος της προσεχούς πενταετίας. Ετσι, από το 18,2% φέτος, υποχωρεί στο 16,6% το 2020, στο 15,4% το 2021, στο 14,3% το 2022 και στο 13,2% το 2023.

Στην εγκύκλιο, ο κ. Χουλιαράκης υπενθυμίζει τη δέσμευση της χώρας για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ έως το 2022.

Οι φορείς καλούνται να εξειδικεύσουν το βασικό σενάριο της περιόδου έως το 2023. Προφανώς, χωρίς να αναφέρεται, η πολιτική ηγεσία του υπουργείου θα διαμορφώσει και εναλλακτικά σενάρια, με τα μέτρα πολιτικής που επιθυμεί να λάβει. Εκεί θα φανεί, για παράδειγμα, αν η κυβέρνηση σκοπεύει να διεκδικήσει τη μη μείωση του αφορολόγητου ορίου, που έχει συμφωνηθεί και έχει ψηφιστεί. Αυτό βέβαια θα μπορούσε να γίνει και εκ των υστέρων.

Ο κ. Χουλιαράκης εφιστά την προσοχή στους εποπτευόμενους φορείς και ιδίως στα νομικά πρόσωπα να καταρτίσουν ρεαλιστικές προβλέψεις, καθώς κατά το παρελθόν διαπιστώθηκε ότι ορισμένα υπέβαλαν υποεκτιμημένες προβλέψεις σε όρους δημοσιονομικού αποτελέσματος, όπως αναφέρει. Τονίζεται ότι τέτοιες προτάσεις δεν πρέπει να γίνουν αποδεκτές από τα υπουργεία, καθώς οδηγούν σε προσδιορισμό μη ρεαλιστικού δημοσιονομικού αποτελέσματος και στη λήψη αποφάσεων που βασίζονται σε εσφαλμένα δεδομένα.

Οι φορείς καλούνται επίσης να καταγράψουν ξεχωριστά όλες ανεξαιρέτως τις απλήρωτες υποχρεώσεις τους, ανεξαρτήτως του αν είναι ληξιπρόθεσμες ή όχι.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο που απέστειλε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης στους αρμόδιους φορείς του Δημοσίου, προβλέπεται ότι το ΑΕΠ θα αυξάνεται με ρυθμό 2,5% φέτος, 2,3% το 2020, 2,1% το 2021, 1,8% το 2020 και 1,8% το 2023.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αισιοδοξία για εμπορική συμφωνία ΗΠΑ και Κίνας

Ανοδική τάση σημείωσαν τα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια την εβδομάδα που διανύσαμε, με τους επενδυτές να εμφανίζονται αισιόδοξοι για την επίλυση της εμπορικής διαμάχης μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας πριν από την 1η Μαρτίου που λήγει η ανακωχή των 90 ημερών για την επιβολή υψηλότερων δασμών από τις ΗΠΑ σε εισαγωγές κινεζικών αγαθών ύψους 250 δισ. δολ. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, οι ΗΠΑ και η Κίνα βρίσκονται στη διαδικασία σύνταξης έξι μνημονίων κατανόησης σε σημαντικά διαρθρωτικά ζητήματα στη μεταξύ τους διαμάχη, όπως μεταξύ άλλων, η αναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας, η κλοπή στον κυβερνοχώρο και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος συνέβαλε, επίσης, και ο ήπιος τόνος των πρακτικών της τελευταίας συνεδρίασης της Fed (29-30 Ιανουαρίου) που δημοσιεύθηκαν την Τετάρτη. Σύμφωνα με τα εν λόγω πρακτικά, η απόφαση της επιτροπής να παραμείνει «υπομονετική» στην προοπτική περαιτέρω σύσφιγξης της νομισματικής πολιτικής ήταν αποτέλεσμα της ασθενέστερης παγκόσμιας ανάπτυξης, των δυσμενέστερων χρηματοπιστωτικών συνθηκών και της αποκλιμάκωσης των πληθωριστικών πιέσεων. Επιπρόσθετα, αρκετοί αξιωματούχοι της αρμόδιας επιτροπής υποστήριξαν πως περαιτέρω αυξήσεις των επιτοκίων θα ήταν απαραίτητες μόνο στην περίπτωση που ο πληθωρισμός αυξηθεί περισσότερο από τις εκτιμήσεις τους, ενώ – σύμφωνα με τα πρακτικά– η συρρίκνωση του ισολογισμού της Fed ενδέχεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2019.

Η αυξημένη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου επηρέασε αρνητικά τις τιμές των κυβερνητικών ομολόγων της Γερμανίας, με την απόδοση του 10ετούς τίτλου να αυξάνεται σε υψηλό 9 ημερών 0,15% την Πέμπτη, προτού υποχωρήσει μερικώς στην περιοχή του 0,11% στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή. Η αύξηση του υπευθύνου Δείκτη Προμηθειών PMI της Markit τον Φεβρουάριο σε υψηλό 3 μηνών 51,4 από 51,0 τον Ιανουάριο συνέβαλε, επίσης, στην άνοδο των αποδόσεων των γερμανικών ομολόγων. Ανάλογη πορεία ακολούθησαν και τα αμερικανικά κυβερνητικά ομόλογα, με την απόδοση του 10ετούς τίτλου να ανέρχεται σε υψηλό μιας εβδομάδας 2,70% την Πέμπτη, υποχωρώντας ελαφρώς στο 2,68% στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή. Στις αγορές συναλλάγματος, η ισοτιμία ευρώ/δολ. βρέθηκε σε υψηλό 2 εβδομάδων 1,1372 την Τετάρτη ενόψει της δημοσίευσης των πρακτικών της Fed και εν μέσω ενισχυμένης αισιοδοξίας των επενδυτών για την επίλυση της εμπορικής διαμάχης μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, προτού υποχωρήσει στην περιοχή του 1,1340 το μεσημέρι της Παρασκευής.

* Τομέας οικονομικής ανάλυσης & έρευνας διεθνών κεφαλαιαγορών της Eurobank.

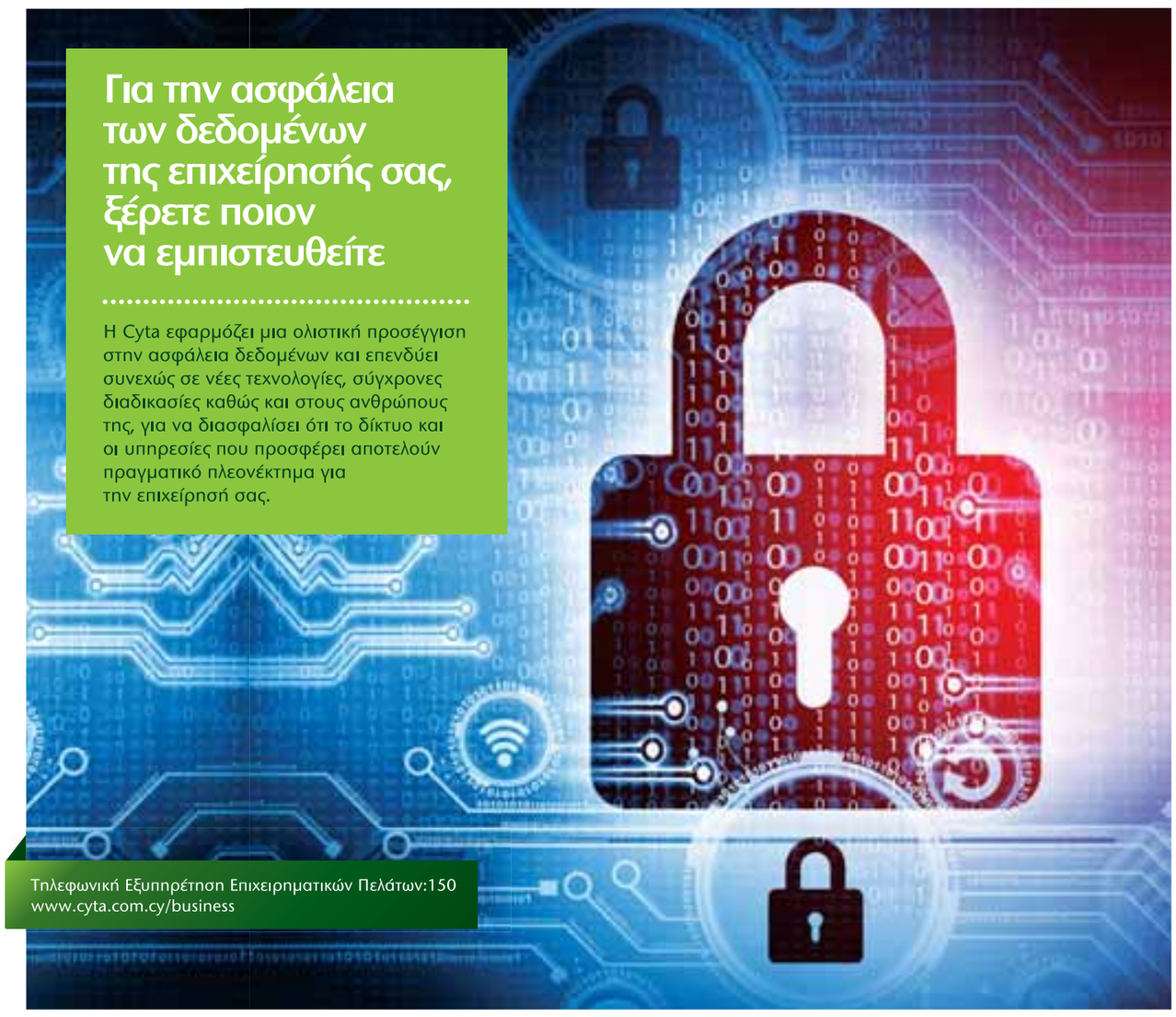

Με μικρή πτώση έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Με μικρή πτώση έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, μετά τη χθεσινή άνοδο. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 60,50 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,28%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 36,20 μονάδες, καταγράφοντας πτώση σε ποσοστό 0,30%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €456.387.

Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 60,50 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,28%.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, οριακά κέρδη παρουσίασαν η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,08% και τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 0,95%, ενώ κέρδη σημείωσαν και οι Επενδυτικές κατά 0,79%. Με πτώση 0,66% έκλεισε η Εναλλακτική Αγορά. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Logicom με €258.328 (τιμή κλεισίματος €1,42 – άνοδος 1,43%), της Τράπεζας Κύπρου με €62.903 (τιμή κλεισίματος €0,997 – πτώση 0,89%), τα δικαιώματα προτίμησης της Ελληνικής Τράπεζας με €54.565 (τιμή κλεισίματος €0,004 – πτώση 7,89%), της Ελληνικής Τράπεζας με €47.850 (τιμή κλεισίματος €0,704– πτώση 0,57%) και της Δήμητρας Επενδυτικής με €3.782 (τιμή κλεισίματος €0,47 – άνοδος 0,85%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 7 πτωτικά, ενώ 5 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 148.

Τέσσερις παράγοντες θα καθορίσουν την πορεία του Χ.Α.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Αν και το ελληνικό Χρηματιστήριο, και κυρίως οι τραπεζικές μετοχές, έχει σημειώσει ισχυρές αποδόσεις το τελευταίο διάστημα, οι επενδυτές θα πρέπει να τηρήσουν μια πιο επιφυλακτική στάση για το υπόλοιπο του έτους, καθώς οι προκλήσεις τις ελληνικής οικονομίας και οι αβεβαιότητες γύρω από τις τράπεζες είναι πολλές και σημαντικές, σημειώνει η Euroxx Securities.

Ετσι, η μεταβλητότητα και οι επιλεκτικές τοποθετήσεις θα κυριαρχήσουν φέτος στο Χ.Α., ενώ αναμένονται κέρδη στις μετοχές προς το τέλος του έτους, όταν ο πολιτικός κίνδυνος θα έχει υποχωρήσει.

Οπως τονίζει, οι βασικοί παράγοντες που θα καθορίσουν τις επιδόσεις της οικονομίας και του Χρηματιστηρίου Αθηνών φέτος είναι οι ακόλουθοι τέσσερις:

Πρώτον, συνεχιζόμενη οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας στη μεταμνημονιακή εποχή. Το μακροοικονομικό σενάριο παραμένει αρκετά θετικό καθώς η ιδιωτική κατανάλωση υποστηρίζεται από την αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος και την αύξηση της απασχόλησης, ενώ οι επενδύσεις αναμένεται να ανακάμψουν σε συνδυασμό με τη βελτίωση της εμπιστοσύνης και τη σταδιακή αποκατάσταση της πίστωσης του ιδιωτικού τομέα.

Οι προκλήσεις της ελληνικής οικονομίας και οι αβεβαιότητες γύρω από τις τράπεζες είναι πολλές.

Δεύτερον, η βιώσιμη επιστροφή της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, η δημοσιονομική πειθαρχία και οι ισχυρές τράπεζες είναι αναγκαίες για να ενισχυθεί περαιτέρω η εμπιστοσύνη των επενδυτών και να μπορέσει το ελληνικό κράτος να επιστρέψει στις αγορές με βιώσιμους όρους, οι οποίοι, κατά την άποψη της Euroxx, θα ήταν η ασφαλέστερη ένδειξη ότι η οικονομία έχει πράγματι βγει από την κρίση.

Τρίτος παράγοντας είναι η μάχη των τραπεζών κατά των NPEs. Οι ανησυχίες των επενδυτών σχετικά με τις επιπτώσεις της μείωσης των NPEs θα οδηγήσουν σε αυξημένη μεταβλητότητα στις τιμές των τραπεζικών μετοχών, όπως σημειώνεται. Η αποσαφήνιση των δύο κρατικών πρωτοβουλιών (σχέδια ΤΧΣ-ΤτΕ) και η έγκριση των αναθεωρημένων σχεδίων των τραπεζών είναι οι βασικοί βραχυπρόθεσμοι θετικοί καταλύτες. Πάντως, δεν «βλέπει» κίνδυνο νέας ανακεφαλαιοποίησης.

Τέταρτος καθοριστικός παράγοντας είναι η πολιτική σταθερότητα και οι εκλογές.

Η Euroxx αναμένει ότι η πολιτική αβεβαιότητα θα μειωθεί το β΄ εξάμηνο του έτους δίνοντας ώθηση στο Χ.Α.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2019

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

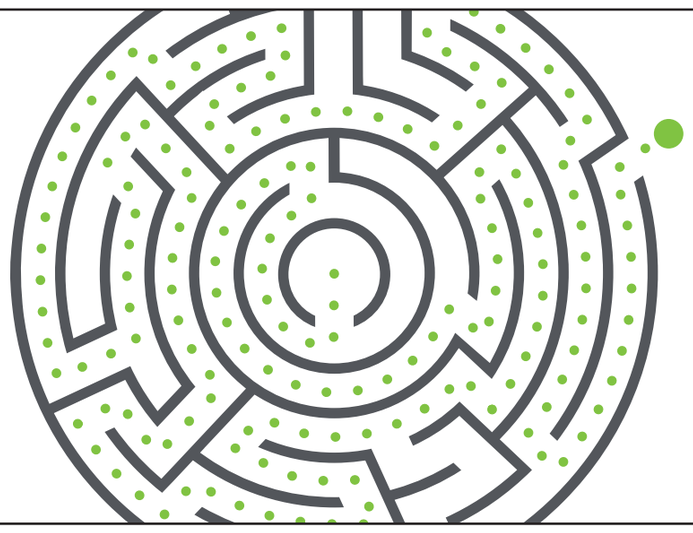

Για την ηλεκτρονική έκδοση του Φορολογικού Οδηγού 2019 επισκεφτείτε την ιστοσελίδα:
www.deloitte.com/cy/tax-facts-2019

© 2019 Deloitte Limited

Tax